

Uradni list

Evropske unije

C 461

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 61

21. december 2018

Vsebina

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Odbor regij

131. plenarno zasedanje OR in otvoritvena seja evropskega tedna regij in mest, 8. 10. 2018–10. 10. 2018

2018/C 461/01	Resolucija Evropskega odbora regij – Ekonomske politike euroobmočja in priprava letnega pregleda rasti za leto 2019	1
---------------	---	---

MNENJA

Odbor regij

131. plenarno zasedanje OR in otvoritvena seja evropskega tedna regij in mest, 8. 10. 2018–10. 10. 2018

2018/C 461/02	Mnenje Evropskega odbora regij – Razmislek o Evropi: prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k povrnitvi zaupanja v Evropsko unijo	5
2018/C 461/03	Mnenje Evropskega odbora regij – Ustanovitev Evropskega organa za delo	16
2018/C 461/04	Mnenje Evropskega odbora regij – Prispevek mest in regij EU k 14. konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti in k strategiji EU za biotsko raznovrstnost po letu 2020	24
2018/C 461/05	Mnenje Evropskega odbora regij – Sporočilo o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu	30
2018/C 461/06	Mnenje Evropskega odbora regij – Vključevanje športa v agendo EU za obdobje po letu 2020	37
2018/C 461/07	Mnenje Evropskega odbora regij – Sveženj o pravični obdavčitvi	43
2018/C 461/08	Mnenje Evropskega odbora regij – Akcijski načrt za digitalno izobraževanje	52

SL

2018/C 461/09	Mnenje Evropskega odbora regij – Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik	57
---------------	--	----

III Pripravljalni akti

ODBOR REGIJ

131. plenarno zasedanje OR in otvoritvena seja evropskega tedna regij in mest, 8. 10. 2018–10. 10. 2018

2018/C 461/10	Mnenje Evropskega odbora regij – Sveženj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 .	70
2018/C 461/11	Mnenje Evropskega odbora regij – Obzorje Evropa: deveti okvirni program za raziskave in inovacije	79
2018/C 461/12	Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog uredbe o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo . .	125
2018/C 461/13	Mnenje Evropskega odbora regij – Sklad za azil in migracije	147
2018/C 461/14	Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013	156
2018/C 461/15	Mnenje Evropskega odbora regij – Instrument za povezovanje Evrope	173
2018/C 461/16	Mnenje Evropskega odbora regij – Pravice in vrednote	196
2018/C 461/17	Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog direktive o plastiki za enkratno uporabo	210
2018/C 461/18	Mnenje Evropskega odbora regij – Čista pristanišča, čisto morje – pristaniške sprejemne zmogljivosti za oddajo odpadkov z ladij	220
2018/C 461/19	Mnenje Evropskega odbora regij – Ocenjevanje tveganja v prehranski verigi	225
2018/C 461/20	Mnenje Evropskega odbora regij – Nov dogovor za potrošnike	232

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

ODBOR REGIJ

**131. PLENARNO ZASEDANJE OR IN OTVORITVENA SEJA EVROPSKEGA TEDNA REGIJ IN MEST,
8. 10. 2018–10. 10. 2018****Resolucija Evropskega odbora regij – Ekonomske politike euroobmočja in priprava letnega pregleda
rasti za leto 2019**

(2018/C 461/01)

Predložile politične skupine EPP, PES, ALDE, EA in ECR

EVROPSKI ODBOR REGIJ

- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Letni pregled rasti za leto 2018 ⁽¹⁾ in evropskega semestra 2018,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. oktobra 2017 o evropskem semestru 2017 in pripravi letnega pregleda rasti 2018 ter svoje resolucije z dne 1. februarja 2018 o letnem pregledu rasti Evropske komisije za leto 2018,
- ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta z dne 26. oktobra 2017 o ekonomskih politikah euroobmočja ⁽²⁾ in z dne 14. marca 2018 o letnem pregledu rasti za leto 2018,

1. je seznanjen z na splošno počasnim in neenakomernim izvajanjem strukturnih reform, pomembnih za EU, po vsej EU, glede na hitrost izvajanja priporočil za posamezne države ⁽³⁾; poudarja, da so v vseh državah članicah potrebne reforme za spodbujanje konkurenčnosti in rasti ter povečanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije in ekonomske konvergence pa tudi odpornosti proti zunanjim pretresom, ki je ključna za stabilnost euroobmočja; poudarja, da predvsem pomanjkanje odgovornosti na ravni države ter deloma tudi nezadostna upravna in institucionalna zmogljivost splošno veljajo za glavne dejavnike, ki prispevajo k nezadovoljivim rezultatom izvajanja priporočil za posamezne države ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ COM(2017) 690 final.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0418+0+DOC+XML+V0//SL>.

⁽³⁾ Sporočilo Komisije o priporočilih za posamezne države za leto 2018, str. 3, (<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-communication-en.pdf>); glej tudi oceno učinka predloga za program za podporo reformam, ki jo je izvedla Evropska komisija (<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>).

⁽⁴⁾ Glej str. 23–26 ocene učinka, navedene v prejšnji opombi.

2. ugotavlja, da se je močno povečalo število priporočil za posamezne države, ki so naslovljena neposredno na lokalne in regionalne oblasti (36 % leta 2018 v primerjavi s 24 % leta 2017) ⁽⁵⁾; ugotavlja tudi, da ob upoštevanju priporočil za posamezne države, ki se nanašajo na lokalne in regionalne oblasti, četudi posredno, in priporočil, ki se ne nanašajo na lokalne in regionalne oblasti, vendar imajo teritorialni učinek, priporočila, povezana s teritorialnimi vsebinami, obsegajo 83 % vseh priporočil za posamezne države (v primerjavi s 76 % leta 2017);
3. ugotavlja, da 48 % od 124 priporočil za posamezne države, ki so v letu 2018 naslovljena na lokalne in regionalne oblasti ali obravnavajo izzive v zvezi z teritorialnimi neskladji, ponavlja, kar je že bilo objavljeno leta 2015; zato odobrava večletno oceno izvajanja priporočil za posamezne države, ki jo je opravila Evropska komisija in ki je pokazala, da je bilo pri izvajanju več kot dveh tretjin priporočil za posamezne države, izdanih od začetka evropskega semestra leta 2011, doseženega vsaj nekaj napredka ⁽⁶⁾; obžaluje pa še vedno premajhno preglednost meril, na katerih temelji taka ocena;
4. poudarja, da mora biti evropski semester usklajen z dolgoročno strategijo EU za prenos Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 na raven EU. Prehod na nov evropski strateški okvir, ki bo nasledil strategijo Evropa 2020, bi bil primeren čas za reformo upravljanja evropskega semestra;
5. odločno vztraja, da bi morala priporočila za posamezne države izrecno obravnavati teritorialne izzive ter vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri opredelitvi in izvajanju teh priporočil, teritorialne izzive in prihodnje scenarije pa bi bilo treba izrecno analizirati in obravnavati v letnem pregledu rasti in poročilih o državah ter jih upoštevati pri oblikovanju nacionalnih programov reform;
6. poudarja, da je treba zagotoviti popolno usklajenost evropskega semestra s ciljem ekonomske, socialne in teritorialne kohezije iz Pogodbe o Evropski uniji, ter predlaga, da priporočila za posamezne države upoštevajo večletne kohezijske izzive držav članic;
7. odobrava dejstvo, da je evropski semester osredotočen na evropski steber socialnih pravic, in poudarja, da 45 % priporočil za posamezne države za leto 2018 namenja vlogo lokalnim in regionalnim oblastem ali obravnava izzive, povezane s teritorialnimi neskladji na področju socialnih pravic ⁽⁷⁾;
8. ponovno poudarja, da bi sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti kot partnerjev pri načrtovanju in izvajanju evropskega semestra, skupaj s sprejetjem ureditve upravljanja na več ravneh ter strukturirano, stalno in izrecno priznano vlogo lokalnih in regionalnih oblasti, znatno povečalo odgovornost glede priporočil za posamezne države na ravni države; poudarja, da je to sodelovanje toliko pomembnejše z vidika tesnejših povezav med kohezijsko politiko in evropskim semestrom v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ter morebitnega sprejetja programa za podporo reformam, ki bi se prav tako upravljal v okviru evropskega semestra;
9. zato opozarja, da je resnično treba zagotoviti boljše usklajevanje in sinergije med procesom evropskega semestra in pristopom deljenega upravljanja ter decentralizirano naravo evropskih strukturnih in investicijskih skladov; ponavlja predlog, naj EU sprejme kodeks ravnanja za vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v evropski semester ⁽⁸⁾, ter poudarja, da je tak predlog v skladu z načelom subsidiarnosti in sedanjo razdelitvijo pristojnosti in pooblastil med ravnmi upravljanja v državah članicah; ugotavlja, da bi bilo treba pri oblikovanju kodeksa ravnanja upoštevati izkušnje z Evropskim kodeksom dobre prakse za partnerstvo v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov kohezijske politike ⁽⁹⁾ ter obstoječe dobre prakse iz nekaterih držav v zvezi z obsežnim vključevanjem lokalnih in regionalnih oblasti v semester;
10. odobrava odločno priporočilo projektne skupine EU za subsidiarnost, naj države članice upoštevajo navodila Komisije v zvezi s spodbujanjem večjega sodelovanja in odgovornosti za priporočila za posamezne države glede na dejstvo, da gospodarske reforme lahko vplivajo na vse ravni upravljanja, kar bi moralo presegati nacionalno upravo ter vključevati lokalne in regionalne oblasti, socialne partnerje in civilno družbo na splošno ⁽¹⁰⁾;

⁽⁵⁾ http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRS_draft_final.pdf.

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije o priporočilih za posamezne države za leto 2018, str. 3.

⁽⁷⁾ http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Documents/publi-file/2018-Territorial-Analysis-of-CSRs/2018_CSRS_draft_final.pdf.

⁽⁸⁾ Glej mnenje OR Izboljšanje upravljanja evropskega semestra: kodeks ravnanja za vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti z dne 11. maja 2017.

⁽⁹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 240/2014 o Evropskem kodeksu dobre prakse za partnerstvo v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.

11. obžaluje, da Evropska komisija še zdaj ni predložila opredelitve „strukturnih reform“ v okviru ekonomskega upravljanja EU in morebitne podpore iz programov EU, kot je predlog programa za podporo reformam. V zvezi s tem ponavlja, da bi moral biti v skladu z načelom subsidiarnosti obseg strukturnih reform, upravičenih do podpore EU, omejen na strateška področja, ki so pomembna za doseganje ciljev iz Pogodb EU in so neposredno povezana s pristojnostjo EU. Evropski odbor regij (OR) zavrača vsakršne predloge za financiranje neopredeljenih strukturnih reform v državah članicah, za katere ni bila predhodno pripravljena ocena evropske dodane vrednosti in ki se ne nanašajo neposredno na pristojnosti EU, določene v Pogodbah. Pri tem želi opozoriti na svojo resolucijo z dne 1. februarja 2018, v kateri zavrača predlog uredbe Evropske komisije z dne 6. decembra 2017 o spremembi Uredbe o skupnih določbah (EU) št. 1303/2013 ⁽¹¹⁾;

12. poudarja, da je treba stanju lokalnih in regionalnih financ znova nameniti pozornost na evropski in nacionalni ravni, zato ga veseli poziv avstrijskega predsedstva, naj OR prouči to zadevo; opozarja, da so bili proračuni lokalnih in regionalnih oblasti, zlasti socialni izdatki, med prvimi, ki jih je prizadela finančna in gospodarska kriza ter s tem povezana proračunska konsolidacija in zmanjšanje transferjev centralne države; ugotavlja, da so finančna sredstva številnih lokalnih in regionalnih oblasti še vedno omejena, čeprav se je kriza začela že pred desetimi leti;

13. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi vztrajno nizke ravni javnih naložb v EU, zlasti naložb lokalnih in regionalnih oblasti, ki je bila leta 2017 za več kot 30 % nižja od ravni iz leta 2009, izražene kot delež BDP ⁽¹²⁾; zato z obžalovanjem ugotavlja, da politike fiskalne konsolidacije pogosto najbolj vplivajo na javne naložbe, čeprav imajo te neposreden učinek na lokalna gospodarstva in vsakdanje življenje državljanov; je zaskrbljen tudi zaradi vse večje centralizacije naložb: delež javnih naložb, ki so jih zagotovile lokalne in regionalne oblasti v EU v povprečju sicer še vedno znaša več kot 50 %, vendar se je v primerjavi s 60-odstotno ravno v devetdesetih letih 20. stoletja občutno zmanjšal ⁽¹³⁾;

14. odobrava prizadevanje Komisije, da bi v okviru predloga o programu InvestEU širše upoštevala izkušnje Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) in naložbenega načrta; priznava, da bi se s predlogom lahko poenostavila uporaba finančnih instrumentov, kar OR že dolgo zahteva, saj sedanja zapletenost ovira njihovo razširjeno in učinkovito uporabo;

15. obžaluje težnje k okrepljenemu protekcionizmu na področju mednarodne trgovine in opozarja pred negativnimi posledicami zapostavljanja večstranskega trgovinskega sodelovanja in sistemov reševanja sporov; kljub temu ponavlja svoje mnenje, da je treba pred novimi pobudami o prosti trgovini opraviti ocene učinka, ki olajšajo pravočasno odkrivanje in količinsko opredelitev morebitnih asimetričnih učinkov na evropske regije, na kar se lahko javna politika hitro odzove;

16. poudarja, da je trgovinska politika v izključni pristojnosti EU in da je Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji trenutno eden od instrumentov, ki zmanjšuje morebitne negativne stranske učinke odločitev trgovinske politike; obžaluje, da se sredstva, ki so na voljo prek Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, v preteklosti niso v celoti izkoristila, in ugotavlja, da so nekatere države članice namesto tega uporabljale ESS. Odbor regij bo v ločenem mnenju podrobno analiziral, ali bo predlog Evropske komisije o razširitvi področja uporabe in namena Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ter znižanju njegovega praga zagotovil, da bo reformirani sklad prinašal dodano vrednost ter preprečeval podvajanja in kompromise z ESS+, ki se pojavljajo zdaj ⁽¹⁴⁾;

17. ponavlja poziv k odločni in celoviti strategiji EU za industrijsko politiko, ki bo evropski industriji, zlasti MSP, omogočila spoprijemanje z izzivi in priložnostmi, ki jih prinašata digitalizacija in razogljčenje, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti naložbam v boljšo tehnološko opremljenost MSP in specializacijo delavcev z nenehnim usposabljanjem; ponovno poudarja ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri vzpostavljanju regionalnih inovacijskih okolij in grozdov, ki so potrebni za uspešne inovacije; poudarja, da je enotni evropski trg temelj gospodarskega in političnega povezovanja EU, ter opozarja, da vzpostavljanje enotnega trga še vedno poteka in je še vedno pomanjkljivo s številnih vidikov, ki vplivajo zlasti na potrošnike in MSP; odobrava tudi predlog Komisije o novem programu enotnega trga za obdobje po letu 2020, ki je okvir za podporne ukrepe za izboljšanje konkurenčnosti evropskih MSP;

⁽¹¹⁾ COM(2017) 826 final.

⁽¹²⁾ Vir: Eurostat (<https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tec00022&language=en>).

⁽¹³⁾ Evropska komisija, sedmo poročilo o koheziji (str. 168).

⁽¹⁴⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR13_07/SR13_07_SL.pdf.

18. ugotavlja, da je potreba po izboljšanju upravne in institucionalne zmogljivosti v samem bistvu večine strukturnih reform, opredeljenih v okviru evropskega semestra; poudarja, da so različne politične prednostne naloge eden od ključnih razlogov za nezadovoljivo izvajanje strukturnih reform v okviru evropskega semestra; v nekaterih državah k temu prispevajo še nezadostne upravne in institucionalne zmogljivosti na različnih ravneh upravljanja: to ovira javne in zasebne naložbe, zmanjšuje kakovost javnih storitev, ki so na voljo državljanom, ter upočasnjuje izvajanje evropskih strukturnih in investicijskih skladov in drugih programov EU; poudarja, da se je v letu 2018 63 % vseh priporočil, naslovljenih neposredno na lokalne in regionalne oblasti, nanašalo na izboljšanje upravne zmogljivosti;

19. ugotavlja, da čeprav je vloge v okviru programa za podporo strukturnim reformam predložila večina držav članic, je izziv v zvezi s kakovostjo in zmogljivostjo javne uprave večji v številnih južnoevropskih in vzhodnoevropskih državah ⁽¹⁵⁾; odobrava možnost dostopa lokalnih in regionalnih oblasti do programa za podporo strukturnim reformam ter poziva Komisijo, naj spodbudi države članice k obravnavanju potreb po krepitvi zmogljivosti na podnacionalnih ravneh upravljanja; odobrava delo Komisije za večjo usklajenost različnih sklopov za krepitev zmogljivosti, ki jih financira EU, in ponovno poudarja, da bi morala Komisija pri tem zagotoviti preglednost na podlagi enotnega strateškega dokumenta ⁽¹⁶⁾;

20. poziva Komisijo, naj opravi oceno v zvezi s tem, kako so bila pravila EU o javnem naročanju prenesena v nacionalno zakonodajo in kako se izvajajo, s poudarkom na načinu njihovega izvajanja na lokalni in regionalni ravni – z vidika pomembnosti podnacionalnih oblasti na področju javnega naročanja – ter na vprašanju, v kolikšnem obsegu so novi standardi poenostavili ali zapletli predpise na tem področju; ugotavlja, da je potreben večji napredek pri e-javnem naročanju ter da bi si morale države članice prizadevati za hitro informatizacijo postopkov in uvedbo e-postopkov za vse pomembne faze;

21. pooblašča svojega predsednika, da to resolucijo predloži Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, avstrijskemu predsedstvu Sveta ter predsedniku Evropskega sveta.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁵⁾ Povzetek dokazov v zvezi s tem je na strani 27 ocene učinka predloga programa za podporo reformam, ki jo je izvedla Evropska komisija: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-310-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>.

⁽¹⁶⁾ <https://memportal.cor.europa.eu/Handlers/ViewDoc.ashx?doc=COR-2018-00502-00-00-AC-TRA-SL.docx>.

MNENJA

ODBOR REGIJ

131. PLENARNO ZASEDANJE OR IN OTVORITVENA SEJA EVROPSKEGA TEDNA REGIJ IN MEST,
8. 10. 2018–10. 10. 2018**Mnenje Evropskega odbora regij – Razmislek o Evropi: prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k povrnitvi zaupanja v Evropsko unijo**

(2018/C 461/02)

Soporočevalca: Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/PES), predsednik Evropskega odbora regij, član parlamenta nemško govoreče skupnosti, član senata

Markku MARKKULA (FI/EPP), prvi podpredsednik Evropskega odbora regij in član mestnega sveta, Espoo

Referenčni dokument: Zaposilo predsednika Evropskega sveta Donalda TUSKA z dne 8. novembra 2016 za pripravo mnenja Evropskega odbora regij (OR) na temo „Razmislek o Evropi: prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k povrnitvi zaupanja v Evropsko unijo“

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Uvod: prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k povrnitvi zaupanja – okoliščine

1. ob upoštevanju izjave o poslanstvu Evropskega odbora regij (OR) z dne 21. aprila 2009: „Smo politična skupščina, sestavljena iz izvoljenih predstavnikov regionalnih in lokalnih oblasti v službi evropskega povezovanja. S svojo politično legitimnostjo zagotavljamo institucionalno zastopanost vseh regij, mest in občin v Evropski uniji. Naša naloga je, da regionalne in lokalne oblasti vključujemo v proces odločanja na evropski ravni in s tem spodbujamo boljšo zastopanost državljanov. [...] Skrbimo za spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter s tem za uresničevanje sprejetih evropskih odločitev na ravni, ki je državljanom najbližja in zato najbolj primerna. [...] Z državljani gojimo neposredni dialog o evropskih dosežkih in prihodnjih izzivih ter pojasnujemo izvajanje evropske zakonodaje in njen teritorialni vpliv“;
2. ob upoštevanju petih političnih prednostnih nalog OR za obdobje 2015–2020 („nov začetek za evropsko gospodarstvo“, „teritorialna razsežnost zakonodaje EU“, „enostavnejša, bolj povezana Evropa“, „stabilnost in sodelovanje v Evropski uniji in drugod“, „Evropa državljanov je Evropa prihodnosti“);
3. ob upoštevanju zaprosila predsednika Evropskega sveta z dne 8. novembra 2016, naj Odbor regij pripravi mnenje o pogledih in predlogih lokalnih in regionalnih oblasti na prihodnost Evrope, da bi povrnili zaupanje državljanov v evropski projekt ⁽¹⁾;
4. ob upoštevanju bele knjige Evropske komisije o prihodnosti Evrope – Razmisleki in scenariji za EU-27 do leta 2025 z dne 1. marca 2017 in petih poznejših razmislekov;

⁽¹⁾ Dopis predsednika Evropskega sveta predsedniku Odbora regij, 8. november 2016: http://www.cor.europa.eu/en/events/Documents/Letter%20Tusk%20Markkula_Reflecting%20on%20the%20EU_081116.pdf.

5. ob upoštevanju Rimske izjave, v kateri so se podpisniki 25. marca 2017 zavezali, da bodo „prisluhnili pomislekom [naših] državljanov in se nanje odzivali“ ter da bodo skupaj „delali na ravni, kjer bomo lahko dosegli resnične spremembe – torej na ravni Evropske unije, nacionalni, regionalni ali lokalni ravni –, v duhu zaupanja in lojalnega sodelovanja tako med državami članicami kot med njimi in institucijami EU, v skladu z načelom subsidiarnosti. Omogočili bomo potreben manevrski prostor na različnih ravneh, da bi okrepili evropski potencial za inovacije in rast. Želimo si, da bi imela Unija veliko vlogo pri velikih vprašanjih in majhno vlogo pri manjših. Spodbujali bomo demokratičen, učinkovit in pregleden postopek sprejemanja odločitev in boljše rezultate“;
6. ob upoštevanju pisma o nameri predsednika Evropske komisije ⁽²⁾, ki želi nadaljevati razpravo o beli knjigi o prihodnosti Evrope vse do volitev junija 2019 z razpravami, dialogi z državljani, stiki z nacionalnimi parlamenti ter sodelovanjem z regijami;
7. ob upoštevanju poročila *Reaching out to EU Citizens: a new opportunity* ⁽³⁾, v katerem je zapisano, da imajo regije vse večjo vlogo v premisleku o upravljanju v Uniji in njenih državah članicah; s svojo trdno družbenoekonomsko bazo in skupno kulturno identiteto so prava raven za politične usmeritve in ustrezno uresničevanje na številnih področjih politik, saj so pomembni akterji in posredniki pri približevanju državljanom; ter ob upoštevanju Poročila o državljanstvu EU iz leta 2017 ⁽⁴⁾, v katerem je ugotovljeno, da je nujno treba okrepiti občutek pripadnosti državljanov in njihovo udeležbo v procesu povezovanja;
8. ob upoštevanju treh resolucij Evropskega parlamenta o prihodnosti Evropske unije ⁽⁵⁾;
9. ob upoštevanju začetka posvetovanj z državljani v državah članicah EU od aprila 2018;

Seznanjanje s stališči in pričakovanji državljanov ter lokalnih in regionalnih oblasti glede EU ter poročanje o njih

(a) Predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti si prizadevajo izraziti mnenja državljanov

10. poudarja, da si v okviru svoje pobude Razmislimo o Evropi, ki se je začela marca 2016, prizadeva za vzpostavitev zaupanja med Evropsko unijo in prebivalstvom prek dialoga z državljani in občani ter s srečanji z združenji in skupščinami lokalnih in regionalnih politikov ter številnimi množičnimi gibanji ⁽⁶⁾ ter nacionalnimi in evropskimi teritorialnimi združenji, saj jim želi prisluhniti ter poročati o pogledih, predlogih in pomislekih državljanov glede evropskega projekta;
11. opozarja, da je doslej v dialogih z državljani, organiziranih v okviru pobude Razmislimo o Evropi, sodelovalo več kakor 176 političnih predstavnikov Evropskega odbora regij; dogodki v 110 regijah v vseh državah članicah so neposredno ali prek digitalnih medijev pritegnili več kot 40 000 udeležencev. Več kakor 22 000 državljanov se je odzvalo na spletno anketo ali prek mobilne aplikacije, ki udeležencem v dialogih in državljanom omogoča, da na daljavo sodelujejo v razpravi;
12. poudarja, da pri dejavnostih sodelujejo izvoljeni predstavniki vseh političnih skupin OR, kadar je le mogoče skupaj s člani Evropskega sveta, poslanci v nacionalnih parlamentih, člani Evropskega parlamenta, Evropske komisije in Evropskega ekonomsko-socialnega odbora; poudarja, da je za večjo prepoznavnost in učinek dejavnosti vseh institucij in držav članic za približevanje državljanom nujno nadaljnje usklajevanje;
13. opozarja na rezultate ankete med lokalnimi in regionalnimi oblastmi, v kateri so sodelovali tudi člani in nadomestni člani OR ter njihova združenja, opravljene po naročilu OR ⁽⁷⁾;

⁽²⁾ Pismo o nameri predsedniku EP Antoniu Tajaniju in predsedniku vlade Jüriju Ratasu, 13. september 2017, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_en.pdf.

⁽³⁾ Luc Van den Brande, posebni svetovalec predsednika Komisije Junckerja, *Reaching out to EU Citizens: a new opportunity* (Približevanje državljanom EU: nova priložnost), oktober 2017.

⁽⁴⁾ Mnenje OR Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2017, COR-2017-01319, poročevalec Guillermo Martínez Suárez.

⁽⁵⁾ Evropski parlament (2017), Boljše delovanje Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe, P8_TA (2017)0049; (2017) Morebitni razvoj in prilagoditev institucionalne ureditve Evropske unije, P8_TA (2017)0048; (2017) Proračunska zmogljivost evroobmočja, P8_TA(2017)0050.

⁽⁶⁾ Kot so *Why Europe, Pulse of Europe, Stand up for Europe, Committee for the Defence of Democracy, 1989 Generation Initiative*.

⁽⁷⁾ London School of Economics, *Reflecting on the future of the European Union* (Razmislek o prihodnosti Evropske unije), marec 2018 <https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Future-EU.pdf>.

14. ugotavlja, da večino vprašanj v dialogih ljudje presoja na podlagi tega, kar se dogaja v njihovi regiji, mestu ali lokalnem okolju; opozarja, da so zato politiki iz regij in mest prvi soočeni s skrbmi in pričakovanji državljanov;

(b) *Kaj nam sporočajo državljani: želijo si EU, ki temelji na solidarnosti, koheziji in bližini*

15. poudarja, da sodeč po dialogih OR z državljani ⁽⁸⁾ ljudi najbolj skrbi počasno uvajanje rešitev, zlasti na področju brezposelnosti, migracij in splošnih družbenoekonomskih razmer;

16. v zvezi s tem opozarja, da so številni državljani izrazili željo po več solidarnosti v EU; to je odločen poziv k ukrepom za zmanjšanje obstoječe in v mnogih primerih vse večje neenakosti na različnih področjih, predvsem z večjo kohezijo in solidarnostjo med državami članicami in regijami; za izpolnitev teh pričakovanj bo morda treba preusmeriti in prilagoditi številne politike v Evropski uniji;

17. opozarja na razširjeno nezadovoljstvo z EU, ki se pogosto zdi preveč odmaknjena in nevredna zaupanja. Hkrati ima marsikdo še vedno občutek, da ne ve, kaj je to EU in kaj počne, kar vodi v velik razkorak med pričakovanji ljudi in tem, kar EU lahko doseže. V javnosti so premalo prepoznane koristi pri reševanju lokalnih vprašanj, tudi zaradi slabosti pri komuniciranju, pri nagovarjanju državljanov se pojavljajo zavajajoči poudarki in izrazi, premajhna pa je tudi njihova udeležba pri odločanju;

18. opaza, da po izsledkih Eurobarometra ⁽⁹⁾ več kot dve tretjini vprašanih meni, da ima njihova država koristi od članstva v EU;

19. pri tem opozarja, da so države članice soodgovorne za iskanje rešitev na evropski ravni in za to, da je EU sposobna ukrepati v zvezi s pomembnimi področji politik, s katerimi lahko ustvarja resnično dodano vrednost. Hkrati morajo izvesti nujne nacionalne reforme, vključno z ustreznimi finančnimi sredstvi, za zagotovitev dobro delujoče lokalne in regionalne uprave, ki državljanom dokazuje, da se težave rešujejo;

20. poudarja, da so v številnih razpravah na lokalni ravni in tudi glede na rezultate ankete mlajši od 30 let generacija, ki se najbolj navdušuje nad EU, ter da pripisujejo velik pomen svobodi gibanja in priložnostim izobraževanja, ki jih ponuja Unija; hkrati se zaveda, da je to generacija, ki so jo v številnih državah dolgoročne posledice gospodarske krize in brezposelnost mladih najbolj prizadele in je zelo kritična do vloge Evropske unije v zvezi s tem; zato vztraja, da je v politikah EU potrebna veliko močnejša usmerjenost v prihodnost, ki mora biti vgrajena v postopek odločanja EU, s konkretnimi ukrepi in več sredstvi, namenjenimi obravnavi specifičnih težav mladih;

21. opozarja, da so državljani zaskrbljeni, ker se jih pri odločanju ne upošteva dovolj, kar pogosto vodi v različne oblike nezaupanja v demokratične institucije, tudi v institucije EU;

22. poudarja, da je zaupanje v lokalne in regionalne ravni upravljanja v povprečju višje od zaupanja v nacionalne vlade in v večini držav tudi višje od zaupanja v EU;

23. poudarja, da je treba za vzpostavitev ponovnega zaupanja v EU državljanom pojasniti, kdo nosi končno odgovornost za odločitve, sprejete na ravni EU, in zato poziva k okrepitvi demokratične odgovornosti;

⁽⁸⁾ OR, *Reflecting on Europe: how Europe is perceived by people in regions and cities* (Razmislimo o Evropi: kako Evropo dojemajo prebivalci regij in mest), april 2018, https://cor.europa.eu/en/events/Documents/COR-17-070_report_EN-web.pdf

⁽⁹⁾ Raziskava Eurobarometra o javnem mnenju v Evropski uniji, št. 88, priloga, november 2017 <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/81142> raziskava Eurobarometra o prihodnosti Evrope, št. 467, september-oktober 2017 <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2179>; anketa Eurobarometra po naročilu Evropskega parlamenta, *Democracy on the move one year ahead of European election* (Demokracija v gibanju eno leto pred evropskimi volitvami), št. 89.2, maj 2018, http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2018/oneyearbefore2019/eb89_one_year_before_2019_eurobarometer_en_opt.pdf.

24. opozarja, da je evropsko vključevanje projekt političnega izražanja univerzalnih vrednot in pravic, hkrati pa so številni državljani razočarani, saj menijo, da Unija ni zmožna spoštovati in udejanjati lastnih vrednot; priznava, da je izjemno pomembno nenehno potrjevati skupne vrednote državljanov EU, ki so nepogrešljiv temelj vzajemnega zaupanja in kompromisov;

25. meni, da obstaja velik potencial za okrepitev „evropske državljanske identitete“ med državljani EU, s pomembnimi pravicami in dolžnostmi, ki vplivajo na njihovo vsakdanje življenje; s tako identiteto, ki bi temeljila na bogati evropski zgodovinski in kulturni dediščini ter bi morala dopolnjevati in bogatiti nacionalno, regionalno in lokalno pripadnost, iz katerih je sestavljena posameznikova identiteta, bi se precej povečal občutek pripadnosti posameznih državljanov „evropskemu projektu“; medtem ko se občutek identitete ne sme vsiljevati, se lahko podpira in spodbuja z državljansko udeležbo, kulturnimi dejavnostmi in izobraževanjem, kar je treba podpreti z ustreznimi ukrepi in viri;

26. priznava, da lahko državljani, ki živijo v družbi znanja, usmerjeni v prihodnost, bolje prepoznajo potrebe svojih lokalnih skupnosti in zato lažje eksperimentirajo in razvijajo prototipe za razvoj inovativnih rešitev, zasnovanih za izpolnjevanje lokalnih potreb;

27. podpira zahteve državljanov za več načinov demokratične udeležbe ter za boljše sporazumevanje z evropskimi institucijami prek stalnih in strukturiranih oblik dialoga. V ta namen poziva k okrepitvi komunikacijske strategije Evropske komisije prek njenih informacijskih mrež, pri čemer lahko regionalne oblasti prevzamejo usklajevanje evropskih informacijskih centrov (Europe Direct) na svojem območju, kar bi okrepilo učinek njihovih dejavnosti;

(c) *Odločen poziv lokalnih in regionalnih oblasti, da bi bile v celoti vključene v zasnovo in izvajanje projekta EU* ⁽¹⁰⁾

28. se strinja s predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti, da so prednostna področja, na katera bi se morala osredotočiti EU, predvsem kohezijska politika, ki ji sledijo socialna politika (tudi izobraževanje in mobilnost), gospodarske politike (zaposlovanje in rast), migracije in vključevanje, okoljska vprašanja, s podnebnimi spremembami vred, in varnost;

29. poudarja, da tako iz dialogov z državljani in ankete med lokalnimi in regionalnimi oblastmi izhaja velika zaskrbljenost za mlade, kako jim zagotoviti prave priložnosti in kako izpolniti njihova pričakovanja;

30. poudarja, da je solidarnost kot ena ključnih temeljnih vrednot Evropske unije stalnica tako med državljani kot predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti;

31. poudarja, da večina anketiranih lokalnih in regionalnih oblasti meni, da sta večja decentralizacija in bolj dosledna delitev pristojnosti bistveni sestavini dobrega upravljanja, saj prispevata k večji preglednosti, prevzemanju odgovornosti in kakovosti oblikovanja politik, ker omogočata neposredno udeležbo in sodelovanje z državljani ter lokalne rešitve; ugotavlja, da vključitev lokalnih in regionalnih oblasti v postopek odločanja politikam prinaša dodano vrednost;

32. opaza, da se lokalne in regionalne oblasti dobro zavedajo vse večje potrebe po čezmejnem sodelovanju za spoprijemanje z največjimi izzivi današnjega časa, kot so podnebne spremembe in naravne nesreče, globalizacija v vseh svojih oblikah, digitalizacija in njene družbene posledice, nestabilnost po svetu, demografske spremembe, revščina in socialna izključenost itd. Prav tako imajo odločilno vlogo pri izvajanju kohezijske politike, vključno s pobudami za čezmejno sodelovanje, kot so številni manjši projekti in projekti na ravni medosebnih stikov, ki so zlasti pomembne kot vsakdanji izkaz solidarnosti;

33. poudarja, da lokalne in regionalne oblasti hkrati želijo, da bi se Evropska unija bolj osredotočila na pravice iz državljanstva EU, kot so pravica do proste izbire kraja bivanja, dela in študija. V zvezi s tem je pomembno delo, ki ga lahko opravijo lokalne in regionalne oblasti, v sodelovanju z evropskimi institucijami, da bi se državljani EU seznanili z dejanskimi priložnostmi za študij ali poklicno pot v drugi državi članici, ki jih ponuja prosto gibanje;

⁽¹⁰⁾ London School of Economics, *Reflecting on the future of the European Union* (Razmislek o prihodnosti Evropske unije), marec 2018.

Umestitev evropskih politik na lokalno raven, da bodo resnično izboljšale življenje ljudi*(a) Obravnava družbenih izzivov na lokalni ravni*

34. poudarja, da morajo politike EU nameniti večjo vlogo ljudem pri obravnavi vprašanj, ki so pomembna za njihovo življenje in na katera morajo vse ravni upravljanja, od evropske do lokalne, ponuditi odgovore;

35. opozarja, da se je treba družbenih izzivov, ki so pred nami, lotiti na svetovni ravni, ukrepati pa na lokalni ravni;

36. opominja, da mesta in regije zagotavljajo povezavo med cilji trajnostnega razvoja OZN in državljani, saj se odzivajo na njihov poziv k ukrepanju prek instrumentov, ki jim jih omogoča EU; 17 ciljev trajnostnega razvoja ne bo doseženih brez vključitve lokalnih in regionalnih oblasti in usklajevanja z njimi. V ta namen bi morali v celoti izkoristiti vse instrumente, namenjene podpori za decentralizirano sodelovanje, skladnost politik in teritorialni pristop, saj lahko spodbudijo možnosti lokalnih in regionalnih oblasti ter civilne družbe pri krepitvi partnerstva in sinergije med vsemi ravni upravljanja;

(b) Spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije za državljane

37. poudarja, da je odprava trdovratnih gospodarskih, socialnih in teritorialnih razlik še vedno velik izziv za prihodnost EU;

38. opozarja, da so socialna, ekonomska in teritorialna kohezija cilji Pogodbe EU in da je za njihovo uresničitev treba obravnavati tako strukturne kot nove izzive, spodbujati vzdržljive družbe in gospodarstva ter okvir za izkoriščanje globalizacije;

39. opozarja na sedmo poročilo o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji z naslovom „Moja regija, moja Evropa, naša prihodnost“, ki kaže, v kolikšni meri je kohezijska politika bistvenega pomena za Evropo, njene državljane, gospodarstvo ter mesta in regije ter da usklajevanje trajnostne gospodarske rasti z družbenim napredkom, kar je mogoče storiti s pomočjo kohezijske politike, še naprej ostaja bistvenega pomena ⁽¹¹⁾;

40. poziva k trdni kohezijski politiki za obdobje po letu 2020 za vse regije, ki bo temeljila na načelu evropskega partnerstva, deljenem upravljanju in upravljanju na več ravneh, skladno s pozivom iz deklaracije zavezništva za kohezijo;

41. obžaluje, da je le malo državljanov seznanjenih s pozitivnimi učinki kohezijske politike; zato poziva k usklajenim prizadevanjem na vseh ravneh upravljanja za širše seznanjanje z učinki različnih elementov politik in skladov EU;

42. poudarja, da agenda EU za mesta prispeva k reševanju vprašanj, ki segajo od mobilnosti v mestih, kakovosti zraka, krožnega gospodarstva pa vse do vključevanja migrantov in beguncev. Poleg tega poudarja pomen partnerstev med mesti in podeželjem pri učinkovitem obravnavanju teh težav. Hkrati mesta in regije podpira pri lokalnem razvoju inovacijskega okolja in pri izvajanju strategij pametne specializacije;

43. poudarja, da so storitve splošnega pomena in storitve splošnega gospodarskega pomena sestavni del evropskega socialnega modela in socialnega tržnega gospodarstva, saj zagotavljajo, da ima vsakdo pravico in možnost dostopa do osnovnih dobrin in kakovostnih javnih storitev; se zavzema za bistveno razširitev pojma storitev splošnega gospodarskega pomena na nove socialne storitve, na primer sprejem in vključevanje beguncev in migrantov, socialna stanovanja, minimalni dohodek ali digitalno infrastrukturo;

44. poziva k več evropskim partnerstvom med občinami, mesti in regijami, tudi prek projektov tesnega sodelovanja, da bodo postali pionirji v svetovnem merilu pri uresničevanju najboljših praks za spoprijemanje z družbenimi izzivi in najnovejših znanstvenih spoznanj;

(c) Odziv na migracije in skrb za vključevanje

45. poudarja, da evropski državljani izziv migracij dojemajo kot enega od dokazov za to, kako se „solidarnost“ prenaša v prakso, hkrati pa se mora skupno pojmovanje solidarnosti v zvezi s tem šele izoblikovati; poudarja ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri omogočanju sprejema in vključevanja migrantov pa tudi pri organiziranju odprte, smiselne in humane razprave o teh občutljivih vprašanjih;

⁽¹¹⁾ Evropska komisija, generalni direktorat za regionalno in mestno politiko, Sedmo poročilo o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: Moja regija, moja Evropa, naša prihodnost, september 2017.

46. vztraja, da je treba podpreti vlogo občin, mest in regij pri obvladovanju kriz in dolgoročnem vključevanju. Ne samo države članice, tudi EU mora zagotoviti skladen okvir politike o migracijah pa tudi zadostno namensko finančno in tehnično podporo, da se olajša vključevanje migrantov na lokalni ravni;

47. poudarja, da je treba politike vključevanja za migrante razvijati v partnerstvu med vsemi ravnmi upravljanja in jih podpirati tudi z ustreznimi finančnimi instrumenti na ravni EU v okviru celovite migracijske politike EU. Za čim bolj uspešno vključevanje v interesu migrantov in družbe države gostiteljice je treba upoštevati več dejavnikov, kot so strokovno in jezikovno znanje migrantov, njihove obstoječe družinske vezi, želje in morebitni stiki pred prihodom v državo gostiteljico;

48. opozarja, da sta učinkovito in humano upravljanje zunanjih meja EU ter oblikovanje celovite migracijske politike in skupnega azilnega sistema EU z visokimi skupnimi standardi bistvenega pomena za vse občine, mesta in regije, še zlasti za tiste, ki gostijo begunce ali ležijo vzdolž meja, ki so še posebej na udaru migracijskih tokov; poudarja tudi, da mora taka politika vključevati usklajen pristop k humanitarni zaščiti, nove poti za zakonite migracije, vključno s programom krožne migracije, in prizadevanje za boj proti vzrokom migracij ter boj proti trgovini z ljudmi, zlasti trgovini z ženskami in otroki za namen spolnega izkoriščanja, kar zahteva tako novo raven politične zavezanosti na vseh ravneh kot tudi primerna sredstva;

(d) Zagotavljanje socialnih pravic in dostopa do izobraževanja ter promocija kulturne dediščine

49. poudarja, da se državljanom zdi nujno, da se razvije socialna razsežnost EU v vseh politikah in programih EU, ki bo dopolnjevala obstoječe nacionalne ali regionalne programe enakosti spolov in socialne zaščite. Podlaga za to sta člena 8 in 9 PDEU, zato bi ju bilo treba ustrezno izvajati. OR podpira tudi izvajanje socialnega stebra, pri katerem bi morale lokalne in regionalne oblasti prevzeti ključno vlogo, in poziva k vključitvi protokola o socialnem napredku v ustanovne pogodbe; prizadeva si za izenačitev socialnih in ekonomskih pravic; odobrava dejstvo, da je bil evropski steber socialnih pravic vključen v evropski semester; podpira zamisel o pregledu socialnih kazalnikov v evropskem semestru in tudi meni, da morajo biti v primarno zakonodajo EU uvedeni zavezujoči socialni cilji;

50. poudarja, da naložb na socialnem področju ne bi smeli obravnavati zgolj kot breme za javne finance. Financiranje socialnih politik in varstva socialnih pravic, opredeljenih na vrhu v Göteborgu novembra 2017, ima jasno evropsko dodano vrednost, ki je temeljnega pomena za povrnitev zaupanja državljanov v proces vključevanja;

51. poudarja, kako zelo pomembno je za izkoreninjenje brezposelnosti državljanom pomagati pri dostopu do lokalnih in pravičnih trgov dela s posebnimi ukrepi v pomoč najbolj ranljivim skupinam; prizadeva si oblikovati načrt za vključitev socialnih ciljev v akcijski program na področju socialne politike, usmerjen v prihodnost, ki bi vseboval ciljne ukrepe in konkretno zakonodajno delo, ter vlagal v ljudi, znanje, veščine, socialno varstvo in vključevanje;

52. poziva k EU, ki bo v celoti zavezana spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami ter zlasti preprečevanju in izkoreninjenju nasilja nad ženskami, ki je splošen in večplasten problem strukturnega značaja, ki ustvarja neizmerne osebne, družbene in gospodarske stroške;

53. opozarja, da je nujno vlagati v mlade, in poziva EU, naj lokalne in regionalne oblasti podpre pri odzivanju na potrebe na področju znanja, veščin in izobraževanja; poziva k novemu „zavezništvu za znanje, veščine in izobraževanje“ s ciljem okrepiti javne naložbe v izobraževanje ter spodbujati mobilnost (Erasmus+), medregionalno sodelovanje, zlasti na čezmejnih območjih, in medosebne izmenjave, ne le na poklicnem, temveč tudi na kulturnem področju;

54. v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti poziva k vključitvi regionalnih vlad v upravljanje instrumentov, kot so Evropski socialni sklad in skladi v podporo izvajanju jamstva za mlade, saj se aktivne politike zaposlovanja, vključno s socialnimi inovacijami in politikami enakih možnosti, pogosto izvajajo na regionalni ravni;

55. poudarja, da bi bilo treba na področju izobraževanja v učne načrte vključiti to, kar je skupno vsem Evropejcem, na različnih področjih, kot so zgodovina, kultura, dediščina ali projekt evropskega povezovanja. Poleg tega poudarja pomen ozaveščanja šolarjev o evropskem projektu, ki ga običajno izvajajo lokalne in regionalne oblasti;

56. ugotavlja, da so raznolike oblike kulturne dediščine dragocena evropska dobrina, saj so vir, ki ima lahko velik učinek vzpoda za bolj povezane in bolj trajnostne regije v EU ter lahko prispeva h krepitvi identitete v posameznih regijah in vsej Evropi ter še posebej dobro ponazarja geslo EU Združena v raznolikosti;

57. poudarja, da lahko turizem in ustvarjalne panoge spremenijo kulturno dediščino regij v priložnost za nova delovna mesta in ugoden gospodarski učinek na druge sektorje, tudi prek inovacij in strategij pametne specializacije;

58. poudarja, da bi morala Evropska unija spodbujati in ceniti svojo jezikovno in kulturno raznolikost, spodbujati njeno poznavanje, inovacije in medregionalno sodelovanje na vseh področjih kulture pa tudi nove poslovne modele na področju kulturnih in ustvarjalnih panog;

(e) Spodbujanje raziskav, inovacij in digitalne preobrazbe

59. meni, da lahko evropski programi financiranja, ki temeljijo na raziskavah, inovacijah, izmenjavah, partnerstvu in mobilnosti in se zagotavljajo v pametnih mestih, omogočijo boljše storitve za državljane, s čimer se izboljša kakovost njihovega življenja, in poudarja, da lahko kohezijska in skupna kmetijska politika postane dinamična in usmerjena v prihodnost tudi prek raziskav in inovacij;

60. poziva k povečanju obsega inovacij v javnem sektorju in podjetjih, tudi s pomočjo pobud, kot je Znanost in regije, ki politike in znanstvenike združuje v razpravah o odločanju na podlagi dokazov in evropskim državljanom omogoča, da soustvarjajo svojo prihodnost;

61. poudarja, da sta digitalna preobrazba in e-uprava v podporo lokalnim javnim upravam. Državlani in poslovne skupnosti cenijo evropsko dodano vrednost takih naložb pogosto v okviru čezmejnega ali medregionalnega sodelovanja (vključno s širokopasovnim dostopom za vse), ker krepijo vzdržljivost lokalnega gospodarstva in prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja na lokalni in regionalni ravni;

62. opozarja, da so mesta kraji – fizični in digitalni – kjer se ljudje lahko srečujejo, seznanijo z novimi idejami, raziščejo nove možnosti, oblikujejo prihodnost na inovativen način, spoznajo, kako se družba spreminja in kakšne so posledice za državljane. Mesta lahko torej pospešijo proces digitalnega povezovanja lokalnih skupnosti po Evropi;

63. zato opominja, da je digitalna preobrazba nov instrument za kohezijo in učinkovito sredstvo za spoprijemanje z demografskimi izzivi; odročna in podeželska območja ter najbolj oddaljene regije morajo ostati povezani in svoje naravne slabosti pretvoriti v prednosti v skladu z načelom teritorialne kohezije. Inovacijska središča, živi laboratoriji, ustvarjalni laboratoriji, oblikovalski studii, knjižnice, inkubatorji, inovacijski tabori, ki jih podpirajo EU in lokalni akterji, spodbujajo lokalno gospodarstvo in zainteresiranim stranem omogočajo lažji dostop do digitalnih tehnologij;

(f) Podpora razvoju podeželja, zaščita skupne kmetijske politike in spodbujanje lokalne proizvodnje

64. opozarja, da podeželska območja in vmesne regije sestavljajo 91 % ozemlja Unije, na teh območjih pa živi 60 % njenega prebivalstva, hkrati pa podeželska območja precej zaostajajo v razvoju, občutek zapuščenosti pa se kaže v vse večjem evroskepticizmu; zato meni, da morata skupna kmetijska politika in kohezijska politika še naprej delovati kot solidarnostna instrumenta za spodbujanje prenove v trajnostnem kmetijstvu in razvoju podeželja ter inovacij, in poudarja, da je treba podeželska območja upoštevati v vseh politikah EU;

65. poudarja, da je lahko medregionalno sodelovanje ključnega pomena za optimizacijo strategij pametne specializacije, saj omogoča sinergije in izboljšuje učinkovitost svetovnih prizadevanj na področju inovacij;

66. poudarja, da način proizvodnje in porabe hrane močno vpliva ne samo na blaginjo državljanov, okolje, biotsko raznovrstnost in podnebje tako lokalni kot na svetovni ravni, temveč tudi na naše zdravje in gospodarstvo; poziva k razvoju in spodbujanju lokalnih trgov in kratkih verig preskrbe s hrano kot prehranskih sistemov z lokalno razsežnostjo ter se zavzema za promoviranje kakovostne evropske pridelave;

67. meni, da je zmanjšanje sredstev v okviru drugega stebra SKP nesorazmerno, in izraža zaskrbljenost, da je ta ukrep v škodo podeželju in v nasprotju s krepitvijo varstva okolja in narave, za kar si prizadeva Evropska komisija, ter da bo oslabil prispevek k doseganju ciljev EU glede varstva podnebja in virov;

(g) Trajnostni razvoj, varstvo okolja in boj proti podnebnim spremembam

68. poudarja, da državljani pričakujejo ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in spodbujanje energetske učinkovitosti na svetovni in lokalni ravni. Trajnostni razvoj je zato treba vključiti v vse politike EU, zlasti v zvezi z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, energetske učinkovitostjo, čistejšo mobilnostjo, proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in ponori CO₂ ter trajnostno proizvodnjo in potrošnjo. OR poziva EU, naj zagotovi trden pravni in politični okvir, v katerem lahko regije in mesta razvijajo lastne pobude za uresničevanje pariških ciljev;

69. opozarja, da imajo tako Svetovna konvencija županov za podnebne spremembe in energijo kot tudi pobude za izvajanje od spodaj navzgor ključno vlogo pri doseganju ciljev Pariškega sporazuma, in poziva EU, naj podpre razvoj lokalno določenih prispevkov k zmanjšanju izpustov CO₂; trajnostni razvoj in varstvo okolja v skladu s cilji trajnostnega razvoja OZN ter drugimi mednarodnimi obveznostmi EU bi morala biti zato vključena v vse politike EU;

70. poudarja potrebo po večji sinergiji med omrežji, projekti in sporazumi, ki obravnavajo podnebne spremembe in odpornost proti nesrečam, kot je Sendajski okvir;

(h) Sodelovanje zunaj meja EU za podporo stabilnosti in razvoja

71. poudarja, da je vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri čezmejnem sodelovanju in dejavnostih v okviru diplomacije mest zunaj EU, zlasti v procesu širitve in v soseščini EU, ključna za spodbujanje neposredne demokracije, trajnostnega razvoja in stabilnosti;

72. opozarja, da imajo lokalne oblasti pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti državljanov s preprečevanjem nasilne radikalizacije in varovanjem javnih prostorov; glede na čezmejno in nadnacionalno naravo kriminala in terorizma se državljani ter lokalne in regionalne oblasti soočajo s potrebo po sodelovanju in bodo želi koristiti od dodane vrednosti ukrepov EU pri skupnih projektih;

73. ponavlja svoje stališče, da je treba pred predložitvijo vsakega predloga sporazuma o liberalizaciji trgovine opraviti oceno teritorialnega učinka. Obenem ponovno poudarja, da bi bilo treba na nacionalni in lokalni ravni vzpostaviti mehanizme za dostop do ustreznih informacij o trgovinski politiki. Poleg tega bi moral hkrati s trgovinskimi pogajanja potekati uradni in participativni dialog med pristojnimi nacionalnimi organi ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi. To je ključno zlasti v primerih, ko trgovinska pogajanja zajemajo tudi področja deljene pristojnosti z državami članicami, saj v teh primerih pogajanja najpogosteje vplivajo na pristojnosti lokalnih in regionalnih organov;

Zagotavljanje manevrskega prostora za mesta in regije: evropski proračun za obdobje po letu 2020, ki ustreza ciljem in se prilagaja pri ukrepanju in naložbah

74. poudarja, da mora večletni finančni okvir zrcaliti prednostne naloge in prizadevanja EU za izpolnitev obveznosti iz Pogodb ter pričakovanj državljanov; zagovarja večletni finančni okvir v obsegu 1,3 % BNP EU-27;

75. poudarja, da proračuna EU ne bi smeli dojemati kot kompromis med neto plačnicami in neto prejemnicami, temveč kot skupni instrument za uresničitev naših skupnih ciljev z zagotavljanjem dodane vrednosti po vsej Evropi; zato podpira ugotovitve Komisije, da smo vsi upravičenci večletnega finančnega okvira, saj pozitivni učinki enotnega trga, varnosti in kohezije presegajo posamezni finančni prispevek za EU;

76. poudarja, da je prihodnost EU odvisna od ambicioznega in učinkovitega proračuna EU skladno z načelom, da morajo dodatne naloge za EU spremljati dodatna sredstva ter postopna odprava rabatov na nacionalne prispevke;

77. poudarja, da bi lahko vsaka ponovna centralizacija evropskega proračuna, zlasti s spodkopavanjem programov deljenega upravljanja in lokalnih pristopov, ogrozila kohezijo Evropske unije, zato se ji je treba izogniti;

78. opozarja, da je kakovost javnih storitev ključen dejavnik zaupanja v institucije, saj državljani vlade ocenjujejo z vidika svoje izkušnje s storitvami, in ob upoštevanju dejstva, da se več kot tretjina vseh javnih izdatkov in več kot polovica javnih naložb izvaja na podnacionalni ravni, poudarja, da je stopnja javnih naložb v EU še vedno prenizka, da bi zagotovili ustrezno javno infrastrukturo in storitve. Zato je nujno odpraviti razkorak pri javnih naložbah;

79. poudarja, da je treba deset let po finančni krizi, ki je zelo prizadela javne naložbe lokalnih in regionalnih oblasti, okrepiti njihove naložbene zmogljivosti, tako da se jim zagotovi potreben fiskalni manevrski prostor za podporo javnih naložb in spodbujanje lokalnih rešitev s krepitvijo načel deljenega upravljanja na podlagi partnerstva in upravljanja na več ravneh in z izključitvijo javnega sofinanciranja programov EU iz izračunov dolga v okviru Pakta za stabilnost in rast;

Gradimo Unijo od spodaj navzgor: napredek pri demokratični obnovi EU je mogoč samo z vključitvijo posameznikov

(a) *Večja veljava ukrepov EU: pravi ukrepi na pravi ravni*

80. je trdno prepričan, da je ustrezno izvajanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti nadvse pomembno pri približevanju Evropske unije državljanom; poudarja, kako pomembno je sprejemanje odločitev čim bližje državljanom, in opozarja na potrebo po popolnoma odgovornem in preglednem sistemu odločanja, v katerem lahko državljani jasno vidijo, kdo sprejema politične odločitve v Evropski uniji in kdo je zanje odgovoren ⁽¹²⁾;

81. poudarja, da sta skupna odgovornost in tesna povezava med načeli subsidiarnosti in upravljanja na več ravneh ključna elementa za resnično demokratično Evropsko unijo;

82. poudarja, da mora biti prihodnje vodilo EU dosledno spoštovanje načela subsidiarnosti. To pomeni „več Evrope tam, kjer je potrebna“ in „manj Evrope tam, kjer ni potrebna“, kar vodi k bolj učinkoviti in uspešni Evropski uniji. Zgolj pristop zaščite interesov držav članic pred vmešavanjem EU pri razpravi o prihodnosti Evrope je kontraproduktiven; se zaveda svoje vloge varuha načela subsidiarnosti in meni, da bi ga bilo treba obravnavati kot dinamičen politični in pravni pojem pri oblikovanju in izvajanju politik, s čimer bi zagotovili, da se primerni ukrepi sprejmejo na najbolj ustrezni ravni, ob pravem času in v najboljšem interesu državljanov; o tem se je prepričal na podlagi končnega poročila projektne skupine za subsidiarnost in sorazmernost, ki poudarja novo razumevanje „aktivne subsidiarnosti“; si bo prizadeval za izvajanje priporočil projektne skupine v tesnem sodelovanju z drugimi institucijami EU, nacionalnimi parlamenti ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi po vsej Uniji;

83. ponavlja svoj poziv za kodifikacijo in izvajanje načel upravljanja na več ravneh in partnerstva v medinstitucionalnem kodeksu ravnanja in njihovo potrditev v medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje. Poleg kohezijske politike bo upravljanje na več ravneh vključeno v vse zakonske določbe in predpise politik z regionalnim vplivom ⁽¹³⁾;

⁽¹²⁾ Resolucija OR o Beli knjigi Evropske komisije o prihodnosti Evrope – Razmisleki in scenariji za EU-27 do leta 2025 (2017/C 306/01).

⁽¹³⁾ Mnenje OR Razmislek o prihodnosti financ EU, COR-2017-03718, poročevalec Marek Woźniak.

84. meni, da je treba nujno preprečiti kakršen koli premik k centralizaciji ter podpirati razvoj ustreznih lokalnih in učinkovitih rešitev na terenu, zlasti v prihodnji kohezijski politiki, ki bodo zgled upravljanja tudi na drugih področjih politik;

85. priporoča nadaljnji razvoj obstoječih ocen teritorialnega učinka, da bi oblikovali učinkovite zanke povratnih informacij, ki upoštevajo raznolikost regij EU in zelo različne posledice politike EU za različne lokalne in regionalne oblasti;

(b) Vključevanje regij in mest: prenova evropske demokracije s poistovetenjem in učinkovitostjo

86. poudarja, da morajo politike EU ljudem nameniti proaktivno vlogo pri obravnavi vprašanj, ki so pomembna za njihovo življenje. Ljudje namreč iščejo rešitve na lokalni ravni, boljše sodelovanje pri opredeljevanju težav in pomoč pri spoprijemanju z njimi. S pristopom, ki se osredotoča na ljudi in ga ti tudi vodijo, je mogoče rešiti številne lokalne probleme, kar dokazuje, kako je EU pomembna za državljane; hkrati to pomeni, da je treba politiko EU usmeriti v krepitev vloge mest in regij z udeležbo državljanov prek partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem ter prebivalstvom;

87. poudarja, da lokalne in regionalne oblasti prispevajo dodano vrednost k politikam EU, saj delujejo kot laboratoriji za razvoj in izvajanje novih oblik družbenih inovacij, solidarnosti in vključujočih politik, ko jih državljani pričakujejo od Evropske unije;

88. poleg tega se zaveda, da vseh problemov državljanov ni mogoče rešiti s podrobnimi predpisi EU. Pri načelu subsidiarnosti ne gre le za to, ali je EU pristojna za sprejemanje konkretnih zakonodajnih ukrepov, temveč tudi za to, ali so rešitve za državljane smiselne. Če se bo državljanom zdelo, da EU ponuja rešitve, ki se v vsakdanjem življenju ne obnesejo, se bo nasprotovanje EU samo še okrepilo;

89. je prepričan, da se bo institucionalna ureditev EU morala še naprej razvijati in se prilagajati novim izzivom, da bi odločanje postalo vključujoče, pregledno, demokratično in učinkovito; poudarja, da mora biti vloga lokalnih in regionalnih oblasti, kot jo predstavlja OR, bolj priznana, tako pri vsakodnevnem delovanju EU kot pri prihodnjih prilagoditvah Pogodb, pri katerih mora biti OR polnopravno zastopan v vsaki prihodnji konvenciji;

90. je trdno prepričan, da je treba v okviru evropskega semestra priznati lokalno in regionalno razsežnost ter da bi lokalne in regionalne oblasti zato morale biti od vsega začetka vključene v pripravo letnega pregleda rasti, poročil po državah ter nacionalnih programov reform; verjame, da bi bilo zato treba pregled dosežkov postopka v zvezi z makroekonomskim neravnovesjem dopolniti z regionalnimi kazalniki, ki bodo pomagali spodbujati in podpirati regionalno razsežnost evropskega semestra;

91. meni, da je treba demokratično legitimnost Evropske unije in zlasti ekonomske in monetarne unije (EMU) okrepiti z načeli družbenega napredka in enakih možnosti v središču odločanja v EU, tako da v procesu makroekonomskega prilagajanja zaposlovanje in socialni standardi ne bodo veljali za postranske;

92. meni, da bo lahko večja vključenost regij in regionalnih parlamentov v postopek odločanja v EU okrepila demokratični nadzor in odgovornost;

(c) Omogočanje sodelovanja državljanov v politikah EU in soustvarjanje stalnega dialoga z ljudmi po letu 2019

93. opozarja tudi, da bo EU pridobila dodatno zaupanje in verodostojnost, samo če in kadar bo dosegala rezultate in če bodo državljani dobili jasnejšo razlago o evropski dodani vrednosti in o utemeljitvi ter potrebnih kompromisih, na katerih temeljijo odločitve EU. V tem smislu OR zahteva veliko večja prizadevanja pri podpori večjezičnih, evropskih medijev in oblik informacij z lahko razumljivimi zgodbami, razvoj in uvedbo modulov evropske državljanske vzgoje za različne ravni izobraževanja pa tudi občutno povečanje podpore za srečanja med ljudmi iz različnih evropskih držav (programme izmenjav v izobraževanju in poklicnem izobraževanju, programe tesnega sodelovanja itd.);

94. poudarja, da bi bilo treba okrepiti participativne instrumente, kot je evropska državljanska pobuda ⁽¹⁴⁾; ta lahko namreč kot dopolnilo obstoječih struktur predstavniške demokracije na ravni EU in inovativnih elementov participativnega odločanja pripomore k pridobivanju podpore državljanov za skupni cilj, poudarjanju evropske razsežnosti ključnih političnih vprašanj in spodbujanju oblikovanja vseevropskih razprav in ustreznih javnih mnenj;

95. poziva svoje člane, naj še naprej nenehno sodelujejo z državljani in naj jim prisluhnejo prek lokalnih dogodkov, srečanj v mestnih hišah in dialogov z državljani, da bi dosegli vse regije v EU-27, ter druge institucije, naj se mu pridružijo; v tem smislu poudarja namen organiziranja dialogov z državljani v vseh regijah EU do evropskih volitev leta 2019 in spodbuja člane, naj organizirajo namenske seje lokalnih in regionalnih skupščin ter državljanov iz lokalnega okolja in njihovih združenj, da bi zbrali njihove poglede na vprašanja o prihodnosti Evrope, opredeljena v vprašalnikih OR in Evropske komisije; poudarja ključni pomen decentraliziranega komuniciranja o politikah EU in političnih odločitvah, na katerih temeljijo, ter potrebe, da institucije EU podprejo lokalna in regionalna prizadevanja in pobude v tej smeri;

96. poudarja, da bi morale posvetovanje z državljani zajeti tudi tiste med njimi, ki so pogosto prezrti ali se ne zanimajo za posvetovalni postopek; bistveno je zagotoviti resnično vključujoč in reprezentativen dialog z državljani ter se izogniti temu, da si razpravo prilastijo tisti najbolj zavzeti, ki so se že opredelili za ali proti EU ali določenemu političnemu vprašanju;

97. poudarja, da sta komuniciranje in stalni dialog z državljani v vsakem političnem sistemu bistvenega pomena in zato nujna za povečanje demokratične legitimnosti EU ter približanje Evrope ljudem;

98. v tem smislu opozarja, da stiki z državljani ne smejo biti omejeni le na čas pred evropskimi volitvami;

99. se zavezuje, da bo pred evropskimi volitvami 2019 predlagal metodologijo stalnega in strukturiranega sistema za dialog med državljani, evropskimi politiki ter institucijami, ki bi vključeval lokalne in regionalne oblasti prek OR in bi temeljil na preglednem postopku pozivanja državljanov k sodelovanju. Ta bi jim ponudil prostor in informacije za opredelitev vprašanj, ki jih najbolj skrbijo, in razpravo o njih, vključeval rezultate v oblikovanje politik EU in dajal povratne informacije o učinkih prispevka državljanov;

100. je prepričan, da lahko politično delo članov OR s povratnimi informacijami državljanom okrepi povezave s terenom in zaupanje ljudi v „bruseljsko politiko“.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽¹⁴⁾ Mnenje OR o uredbi o evropski državljanski pobudi, COR-2017-04989, poročevalec Luc Van den Brande.

Mnenje Evropskega odbora regij – Ustanovitev Evropskega organa za delo

(2018/C 461/03)

Glavna poročevalka: Doris KAMPUS (AT/PES), članica deželne vlade, pristojna za socialne zadeve, delo in vključevanje, Štajerska

Referenčni dokument: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega organa za delo z dne 13. marca 2018 (Besedilo velja za EGP in Švico)

COM(2018) 131 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: organ za delo) bi bilo treba ustanoviti, da se prispeva h krepitvi pravičnosti in zaupanja na enotnem trgu. V ta namen bi moral organ za delo podpirati države članice in Komisijo pri zagotavljanju boljšega dostopa posameznikom in delodajalcem do informacij o njihovih pravicah in dolžnostih pri čezmejni mobilnosti delovne sile ter do zadevnih storitev, spodbujati usklajenost z zadevnimi pravili in sodelovanje med državami članicami, da se zagotovi učinkovita uporaba prava Unije na teh področjih, ter posredovati in lajšati iskanje rešitev v čezmejnih sporih ali pri čezmejnih motnjah na trgu dela.	(5) Evropski organ za delo (v nadaljnjem besedilu: organ za delo) bi bilo treba ustanoviti, da se prispeva h krepitvi pravičnosti in zaupanja na enotnem trgu. V ta namen bi moral organ za delo podpirati države članice in Komisijo pri zagotavljanju boljšega dostopa posameznikom in delodajalcem do informacij o njihovih pravicah in dolžnostih pri čezmejni mobilnosti delovne sile ter do zadevnih storitev, spodbujati usklajenost z zadevnimi pravili in sodelovanje med državami članicami, da se zagotovi učinkovita uporaba prava Unije na teh področjih, ter posredovati in lajšati iskanje rešitev v čezmejnih sporih ali pri čezmejnih motnjah na trgu dela. Sem sodi tudi dosleden in učinkovit sistem izvrševanja.

Obrazložitev

Za jasno, pravično in učinkovito izvrševanje zakonodaje Unije o čezmejni mobilnosti delovne sile in za usklajevanje sistemov socialne varnosti nacionalne in regionalne oblasti potrebujejo ustrezne mehanizme izvrševanja, ki imajo tudi odvrčilne in preventivne učinke.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 14a (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>(14a) Za večjo pravno varnost in enotno uporabo prava (tudi za sodišča s krajevno pristojnostjo) je nujna ureditev pravne uporabe informacij (npr. njihova dopustnost kot dokaznega gradiva), pridobljenih med inšpekcijskimi pregledi. Zagotoviti je treba, da se bodo rezultati skupnih inšpekcijskih pregledov lahko dosledno uporabljali.</i>

Obrazložitev

Odbor višjih inšpektorjev za delo (angl. *Senior Labour Inspectors Committee*, SLIC) že več let priporoča, naj se pojasni status skupnih ukrepov za vso EU.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe

Člen 5(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
v skladu s členoma 9 in 10 koordinira in podpira usklajene in skupne inšpekcijske preglede;	v skladu s členoma 9 in 10 krepi , koordinira in podpira usklajene in skupne inšpekcijske preglede;

Obrazložitev

Naravo usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov nacionalnih pristojnih organov je treba bistveno okrepiti, da se izboljša izvrševanje rezultatov.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe

Člen 5(h) (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>olajšuje nadaljevanje dela sedanjih delujočih struktur, vključno s čezmejnimi partnerstvi v okviru EURES, ki spodbujajo sodelovanje v čezmejnih regijah, da se podpre pravična čezmejna mobilnost.</i>

Obrazložitev

Zagotoviti je treba sinergije, ki jih je obljubila Komisija, in povezovanje sedanjih delujočih struktur (npr. čezmejna partnerstva v okviru EURES, ki so pomembna za regije), zanje pa nameniti dovolj proračunskih sredstev.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe

Člen 6(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
delodajalcem daje ustrezne informacije o predpisih delovne zakonodaje ter življenjskih in delovnih razmerah delavcev v čezmejnem položaju, vključno z napotnimi delavci;	delodajalcem in delojemalcem daje ustrezne informacije o predpisih delovne zakonodaje ter življenjskih in delovnih razmerah delavcev v čezmejnem položaju, vključno z napotnimi delavci;

Obrazložitev

Vsem socialnim partnerjem je treba zagotoviti informacije po meri.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe

Člen 6(g) (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	spodbuja pretok informacij med regijami, mesti in občinami, ki se soočajo z mobilnostjo, da se omogočita strukturirana izmenjava in posredovanje znanja ter izkušenj.

Obrazložitev

Informacije o lokalnih razmerah in izkušnjah pomembno prispevajo k izboljšanju sodelovanja, krepitvi zmogljivosti ter uporabi in utrjevanju razpoložljivega znanja.

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe

Člen 7(1)(e) (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	spodbuja izmenjavo primerov dobre prakse med regijami, mesti in občinami, ki se soočajo z mobilnostjo, ter razširja te izkušnje.

Obrazložitev

Izmenjava izkušenj mora biti zagotovljena tudi na področju storitev.

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe

Člen 8(1)(d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
olajšuje čezmejne postopke izvrševanja kazni in glob;	olajšuje čezmejne postopke izvrševanja nacionalnih kazni in glob ter pripravlja predloge za spodbujanje bolj preglednega in doslednega izvrševanju takšnih nacionalnih kazni v čezmejnem okviru;

Obrazložitev

Neustrezno urejena odgovornost pri izvrševanju nacionalnih kazni in glob v čezmejnem okviru ogroža učinkovito uporabo prava Unije na področju čezmejnega sodelovanja regionalnih organov.

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe

Člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Na zahtevo ene ali več držav članic organ za delo koordinira usklajene in skupne inšpekcijske preglede na področjih, ki so v okviru njegovih pristojnosti. Zahtevo lahko predloži ena ali več držav članic. Organ za delo lahko organom zadevnih držav članic tudi predlaga, da opravijo usklajen ali skupen inšpekcijski pregled.	Na zahtevo ene ali več držav članic organ za delo koordinira usklajene in skupne inšpekcijske preglede na področjih, ki so v okviru njegovih pristojnosti. Zahtevo lahko predloži ena ali več držav članic v skladu z nacionalno prakso na trgu dela v zadevnih državah članicah. Organ za delo lahko organom zadevnih držav članic tudi predlaga, da opravijo usklajen ali skupen inšpekcijski pregled.

Obrazložitev

Upoštovati je treba različne nacionalne tradicije pri nadzoru skladnosti z zakonodajo (vključno s sodelovanjem institucij z nacionalnimi oblastmi).

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe

Člen 9(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Če se organ države članice odloči, da ne bo sodeloval pri usklajenih ali skupnih inšpekcijskih pregledih iz odstavka 1 ali da takih pregledov ne bo izvajal, organu za delo pravočasno vnaprej pisno sporoči razloge za svojo odločitev. V takih primerih organ za delo o tem obvesti druge zadevne nacionalne organe.	Če se organ države članice odloči, da ne bo sodeloval pri usklajenih ali skupnih inšpekcijskih pregledih iz odstavka 1 ali da takih pregledov ne bo izvajal, organu za delo pravočasno vnaprej pisno sporoči razloge za svojo odločitev. V takih primerih organ za delo o tem obvesti druge zadevne nacionalne organe.

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe

Člen 10(5)(a) (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>Pristojni organi v zadevnih državah članicah lahko rezultate skupnih inšpekcijskih pregledov uporabljajo kot dokazila z enako pravno veljavnostjo kot dokumenti, ki so jih pridobili v svoji jurisdikciji.</i>

Obrazložitev

Odbor višjih inšpektorjev za delo (angl. *Senior Labour Inspectors Committee*, SLIC) že več let priporoča, naj se pojasni, ali so skupni ukrepi pravno zavezujoči v vsej EU.

Pri krepitevi sodelovanja bi bilo treba tudi urediti in zagotoviti zakonito uporabo rezultatov skupnih inšpekcijskih pregledov na vseh ravneh upravljanja.

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe

Člen 11(2)(d) (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>za zagotovitev, da se bo znanje posodabljal, se organizira redna izmenjava med najbolj vpletenimi regijami, mesti in občinami, tako v državah gostiteljicah kot državah izvora.</i>

Obrazložitev

Redno izmenjavo izkušenj in prispevke najbolj vpletenih regij je treba zagotoviti tudi na področju analize in ocene tveganj.

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe

Člen 18 (novo besedilo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Upravni odbor je sestavljen iz enega visokega predstavnika vsake države članice in dveh predstavnikov Komisije, od katerih imajo vsi glasovalno pravico.	1. Upravni odbor je sestavljen iz enega visokega predstavnika vsake države članice, dveh predstavnikov Komisije ter predstavnika regionalnih oblasti držav članic , od katerih imajo vsi glasovalno pravico.
2. Vsak član upravnega odbora ima namestnika. Ta zastopa člana v njegovi odsotnosti.	2. Vsak član upravnega odbora ima namestnika. Ta zastopa člana v njegovi odsotnosti.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Člane upravnega odbora, ki zastopajo svoje države članice, in njihove namestnike imenujejo njihove države članice na podlagi njihovega znanja na področjih iz člena 1 (2) ob upoštevanju ustreznih vodstvenih, upravnih in proračunskih znanj in spretnosti. Člane, ki predstavljajo Komisijo, imenuje Komisija. Države članice in Komisija si prizadevajo za omejitev menjav svojih predstavnikov v upravnem odboru, da bi zagotovile neprekinjeno delovanje odbora. Vse strani si prizadevajo doseči uravnoteženo zastopanost moških in žensk v upravnem odboru. 4. Mandat članov in njihovih namestnikov traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša. 5. Predstavniki iz tretjih držav, ki uporabljajo pravo Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, lahko na sejah upravnega odbora sodelujejo kot opazovalci.	3. Člane upravnega odbora, ki zastopajo svoje države članice, in njihove namestnike imenujejo njihove države članice na podlagi njihovega znanja na področjih iz člena 1 (2) ob upoštevanju ustreznih vodstvenih, upravnih in proračunskih znanj in spretnosti. Člane, ki predstavljajo Komisijo, imenuje Komisija. <i>Predstavnika regionalnih oblasti držav članic imenuje Odbor regij izmed članov iz držav članic EU, v katerih imajo tudi regije zakonodajne pristojnosti na področju politik dela.</i> Države članice, Komisija in Odbor regij si prizadevajo za omejitev menjav svojih predstavnikov v upravnem odboru, da bi zagotovile neprekinjeno delovanje odbora. Vse strani si prizadevajo doseči uravnoteženo zastopanost moških in žensk v upravnem odboru. 4. Mandat članov in njihovih namestnikov traja štiri leta. Mandat se lahko podaljša. 5. Predstavniki iz tretjih držav, ki uporabljajo pravo Unije na področjih, ki jih zajema ta uredba, lahko na sejah upravnega odbora sodelujejo kot opazovalci.

Obrazložitev

V nekaterih državah članicah si pristojnosti za politike dela delijo država in regije: v upravnem odboru organa za delo je treba predvideti predstavnika regionalnih oblasti, da se zajamči uravnoteženo zastopanje interesov.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve in splošna ocena predloga

- pozdravlja cilj predloga, ki je z učinkovito uporabo prava Unije na področju čezmejne mobilnosti delovne sile ter z usklajevanjem socialne varnosti povečati pravičnost na notranjem trgu in zaupanje vanj;
- podpira pristop, ki vključuje ustanovitev Evropskega organa za delo za podporo državam članicam v boju zoper nepravilnostim na področju prostega gibanja delavcev, svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, da se poveča kakovost mobilnosti;
- opozarja na ugotovitev, da zloraba teh svoboščin ne le slabi kohezijo v EU, temveč ima tudi precejšnje negativne socialne, gospodarske in proračunske posledice za regije, mesta in občine, pa tudi državljane same;
- v zvezi s tem ponavlja, da se tako zmanjšujejo davčni prihodki in prispevki za socialno varnost, poleg tega pa prihaja do negativnih učinkov na zaposlovanje, delovne pogoje, konkurenco, lokalni in regionalni razvoj, blaginjo in socialno varnost;

5. zato se zavzema za večjo koherenco in lažje sodelovanje med nacionalnimi organi, ki se pri učinkovitem izvrševanju veljavnih pravil v čezmejnih situacijah soočajo s teritorialnimi omejitvami pristojnosti;
6. poudarja, da bi lahko bolje usklajevanje kazni za kršitve prava na področju mobilnosti delovne sile na ravni EU odvrčalo od neupoštevanja pravil in bistveno prispevalo k učinkovitejšemu sistemu izvrševanja, tudi v duhu členov 81 in 82 PDEU. Poleg tega bi se tako povečala zaupanje in pravičnost na notranjem trgu, saj bi se med drugim vzpostavili jasno poslovno okolje in enaki konkurenčni pogoji. Za dejansko doseglo takšne ravni sodelovanja je treba uporabiti vsa potrebna sredstva (kot so povezave med platformami IT ali telematski sistemi ali drugi načini komunikacije);
7. podpira operativno vlogo Evropskega organa za delo, ki naj bi prevzel tehnične naloge sedanjih struktur oziroma jih združil in razvijal, da bi odpravili ugotovljene vrzeli v sistemu in ustvarili sinergije;
8. opozarja, da morajo biti naloge in pristojnosti jasno opredeljene, da se lahko na vseh ravneh upravljanja oblikujejo usmerjeni in učinkoviti podporni ukrepi sodelovanja ter da se prepreči podvajanje obstoječih struktur;
9. opozarja, da predlagano področje dejavnosti Evropskega organa za delo pokriva širok spekter nacionalnih, regionalnih in lokalnih praks ter pravnih položajev, ter poudarja, da mora biti mandat organa združljiv s to raznolikostjo in da je treba upoštevati pridobljeno znanje;

Kritična ocena ciljev in nalog z vidika regij

10. poudarja, da so zlasti delavci, ki so dejavni čezmejno, v Evropi ogrožena skupina, saj je njihove pravice mogoče lažje kršiti zaradi njihove mobilnosti med regijo izvora in regijo gostiteljico;
11. poudarja, da nepravilnosti na področju čezmejne mobilnosti delovne sile neposredno negativno vplivajo na regionalno in lokalno raven, ki je najbližja državljanom in s tem iskalcem zaposlitve ter delodajalcem, in da je mobilnost na trgu dela v veliki meri regionalna in jo je na tej ravni mogoče upravljati ⁽¹⁾;
12. poudarja, da je zaradi te ključne vloge nujno, da so lokalne in regionalne oblasti primerno zastopane v upravnem odboru Evropskega organa za delo ⁽²⁾;
13. želi spomniti, da bi moral Evropski organ za delo pokrivati vsa gospodarska področja ter da bi morali socialni partnerji prek sektorskih in tudi regionalnih zastopnikov v skupini zainteresiranih strani tesno sodelovati v organu, da bo v zadostni meri upoštevana raznolika problematika;
14. poudarja, da je za doseg ciljev izredno pomembno, da ukrepanje Evropskega organa za delo temelji na izvršljivem pristopu in odgovornosti, pri čemer se v enaki meri zagotovi avtonomija nacionalnih sistemov;

Subsidiarnost in sorazmernost

15. poudarja, da je treba v vseh fazah razvoja Evropskega organa za delo dosledno spoštovati načelo subsidiarnosti ter vse nacionalne pristojnosti na področju politike dela in socialne politike;
16. poudarja, da je treba popolnoma upoštevati načelo sorazmernosti, da se prepreči dodatno finančno in upravno breme;
17. opozarja, da bi moral biti cilj ustanovitve Evropskega organa za delo krepitev temeljnih svoboščin notranjega trga. Organ bi moral podpirati nacionalne oblasti v primerih, ko nacionalne meje ovirajo učinkovito uporabo prava Unije v državah članicah in/ali ko regionalnih razlik na nacionalni ravni ni mogoče ustrezno obravnavati;
18. ugotavlja, da mora Evropski organ za delo omogočati morebitne različne modele in prednostne naloge trga dela držav članic. Nikakor ne sme okrniti avtonomije socialnih partnerjev in njihove osrednje vloge;

⁽¹⁾ Mnenje OR o mobilnosti delovne sile in krepitvi mreže EURES (COR-2014-1315).

⁽²⁾ Mnenje OR o Evropskem stebru socialnih pravic (CdR 2868/2016).

19. ugotavlja, da bi to moralo prispevati h kakovostnejši mobilnosti v okviru sedanjih pristojnosti in ureditev;
20. opozarja, da bi bilo mogoče doseči pozitivne učinke tako za regije izvora kot regije gostiteljice, če bi nacionalni organi učinkoviteje čezmejno izvrševali predpise. Pri tem bi lahko pričakovali povečanje davčnih prihodkov in prihodkov od prispevkov za socialno varnost, na lokalni ravni pa bi bilo čutiti pozitivne učinke večje pravne varnosti in enotnega izvajanja zakonodaje na pravične delovne pogoje in pogoje konkurence ⁽³⁾;

Dodatni predlogi in zakonodajne potrebe

21. priporoča, da se glede na dinamično naravo evropskega trga dela, ki je posledica demografskih sprememb in tehnoloških izzivov, ter ob upoštevanju načela subsidiarnosti in sorazmernosti predvidijo možnosti za razvoj Evropskega organa za delo;
22. ocenjuje, da je za obravnavo čezmejnih situacij bistveno okrepiti zavezanost vseh vpletenih akterjev k nagemu, učinkovitemu in doslednemu spremljanju, da se na regionalni in lokalni ravni dosežejo pozitivni učinki;
23. priporoča, da se Evropski organ za delo v odnosih s tretjimi državami, in kadar je to primerno, opre na makroregionalne strategije Unije, ki z okrepljenim sodelovanjem pomagajo obvladovati skupne izzive določenega zemljepisnega območja, ki vključuje države članice in tretje države, in prispevajo k uresničevanju socialne, ekonomske in teritorialne kohezije.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽³⁾ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Documents/Territorial-impact-assessment/TIA-ELA-Labour-Authority-20180704.pdf>.

**Mnenje Evropskega odbora regij – Prispevek mest in regij EU k 14. konferenci pogodbenic
Konvencije o biološki raznovrstnosti in k strategiji EU za biotsko raznovrstnost po letu 2020**

(2018/C 461/04)

Poročevalec: Roby BIWER (PES/LU), član mestnega sveta Bettembourg, Luksemburg

Referenčni dokument: Dopis Fransa Timmermansa, podpredsednika Evropske komisije, april 2018

EVROPSKI ODBOR REGIJ

A. Trenutno stanje glede izpolnjevanja ciljev na področju biotske raznovrstnosti v Evropi in po svetu

1. izraža zaskrbljenost zaradi precejšnje izgube biotske raznovrstnosti, ki ni omejena zgolj na izumiranje živalskih in rastlinskih vrst, ampak omejuje tudi možnosti za prihodnost – gospodarske, okoljske ter družbene in kulturne;
2. poudarja, da se naglo približujeta ciljna datuma dveh pomembnih političnih instrumentov za varstvo in trajnostno izkoriščanje biotske raznovrstnosti, tj. strateškega načrta za biotsko raznovrstnost 2011–2020 v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti (v nadaljevanju: strateški načrt konvencije) in z njim povezane strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020;
3. ponavlja, da kljub zavidljivemu napredku na nekaterih področjih znanstvene ugotovitve dokazujejo, da svet na splošno, zlasti pa številne lokalne in regionalne oblasti ne bodo uresničile vseh globalnih ciljev glede biotske raznovrstnosti iz Aičija (v nadaljevanju: cilji iz Aičija) niti v celoti izvedle strategije EU za biotsko raznovrstnost. Do leta 2020 pa je še vedno mogoče doseči precej in priprave za svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 so se že začele;
4. poudarja, da izguba biotske raznovrstnosti ter izginjanje in propadanje ekosistemov močno ogrožajo prihodnost našega planeta. Preprečevanje izgube biotske raznovrstnosti, njeno vračanje v prejšnje stanje in obnova ekosistemov so v splošnem političnem kontekstu doseganja ciljev trajnostnega razvoja OZN ključen element, ki je tesno povezan z bojem proti podnebnim spremembam;
5. priznava, da skupni učinek posameznega lokalnega (ne)ukrepanja prispeva k splošni krizi glede biotske raznovrstnosti. Treba se je zavedati nevarnosti „ozkoglednosti“ in ločene obravnave vsakega primera, povezanega z biotsko raznovrstnostjo, na lokalni ravni, pri čemer se zanemarijo njegove globalne posledice in drugi zunanji učinki; poudarja, da je potrebna uravnotežena mikro in makro perspektiva;
6. je prepričan, da obstaja dovolj dokazov, tudi znanstvenih, da je nujno sprejetje bolj korenitih, proaktivnih in preventivnih ukrepov na globalni, regionalni in lokalni ravni, da bi takoj ustavili izgubo biotske raznovrstnosti in obnovili propadajoče ekosisteme ter ne bi več čakali (tj. na uradno oceno napredka leta 2020);
7. poudarja nedoslednost političnih ciljev – horizontalno in vertikalno – zaradi pogosto nasprotujočih si pristopov do okoljskih vprašanj, kot so npr. kmetijske in energetske politike, kar spodbropava napredek pri doseganju ciljev iz Aičija;
8. ugotavlja, da politike razvoja mest držav članic EU še vedno povzročajo razdrobljenost krajine in širjenje mestnih območij, kar pomeni izgubo ekosistemov in biotske raznovrstnosti;
9. pozdravlja večstranske okoljske sporazume in njihovo delovanje ter razvoj novih krovnih okvirov politik in upravljanja, ki podpirajo čezmejno sodelovanje, ter poziva ustrezne nacionalne in regionalne oblasti, naj začnejo uporabljati te instrumente za pripravo skladnih političnih čezmejnih ukrepov;

10. opozarja na uničenje posameznih območij Natura 2000 in sedanjo raven nezakonitega pobijanja in lova ptic in drugih vrst in je prepričan, da so potrebna večja prizadevanja na vseh ravneh za izpolnitev zahtev spremljanja in izvrševanja določb direktiv o naravi z ustreznimi načrti upravljanja;
11. izraža vznemirjenje zaradi trdovratnega nadaljevanja nezakonite trgovine z zaščitnimi vrstami, povečanja števila invazivnih tujih vrst in nevezdržne rabe pesticidov, kot so neonikotinoidi, ki povzročajo množično izginjanje opraševalcev, med njimi čebel;
12. ponavlja, kako nujno je bistveno povečati svetovna in evropska prizadevanja za učinkovito reševanje svetovne krize glede biotske raznovrstnosti ter gospodarski razvoj ločiti od izgube biotske raznovrstnosti in povezanih vprašanj, tudi poznejšega poslabšanja ekosistemskih funkcij in storitev;
13. opozarja na nezadostnost finančnih sredstev in instrumentov za posplošitev ukrepanja na področju biotske raznovrstnosti in njenega upravljanja; hkrati izpostavlja povezano finančno in gospodarsko tveganje neukrepanja, ki prevladuje na vseh ravneh;
14. poudarja, da se je treba osredotočiti na pomanjkljivosti globalne in evropske strukture upravljanja, izzive pri izvajanju strateškega načrta konvencije in izboljšanje svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020, da bi s konkretnimi strategijami dosegli učinkovito izvajanje;
15. z zaskrbljenostjo ugotavlja odsotnost in/ali neustreznost mehanizmov za merjenje, poročanje in preverjanje, namenjenih (prostovoljnimi) prispevkom, da bi prek nacionalnih in regionalnih strateških akcijskih načrtov za biotsko raznovrstnost ocenili napredek pri izvajanju ciljev iz Aičija;
16. poziva, naj se vsi ustrezni deležniki zgodaj vključijo v priprave na naslednjo fazo oblikovanja globalnih okvirov za biotsko raznovrstnost po letu 2020 – na svetovni in evropski ravni;

B. Ukrepi in odgovornosti do leta 2020

17. meni, da je 14. konferenco pogodbenic (COP 14) Konvencije o biološki raznovrstnosti primerno izkoristiti kot dobro priložnost za ugotovitev, kaj je sploh še mogoče doseči do leta 2020, da se lahko oblikujejo jasne in uresničljive zaveze;
18. poudarja pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju ciljev iz Aičija v preostalih dveh letih;
19. poudarja pomen ustreznega okvira upravljanja na več ravneh za usklajeno ukrepanje lokalnih in regionalnih oblasti, EU in njenih držav članic pri nadaljnjem izvajanju ciljev iz Aičija in uresničevanju strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020;
20. podpira odločitev Evropske unije o prepovedi uporabe razširjenih pesticidov, kot so neonikotinoidi, ker močno ogrožajo žuželke, ki jim sicer niso namenjeni, tj. opraševalce, ki so bistveni za razmnoževanje rastlin v gozdovih, na zelenih površinah v mestih in na poljih, kar pomeni, da so ključni tudi za svetovno pridelavo hrane. Odbor poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri omejevanju uporabe pesticidov – ob upoštevanju različnih porazdelitev pristojnosti v državah članicah – med drugim s pobudami, kot so „mesta brez pesticidov“ in „čebelam prijazna mesta“;
21. se zavzema za povečanje (pravnih, finančnih in človeških) virov za lokalne in regionalne oblasti, ki to želijo, da bi ustrezno razvile svoje neposredne pristojnosti glede varstva, načrtovanja, trajnostnega izkoriščanja, upravljanja, obnavljanja in spremljanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov, vključno z območji, ki jih je treba ohranjati;
22. poudarja, da morajo lokalne in regionalne oblasti dobiti orodja in mehanizme za dostop do kakovostnih podatkov o stanju in trendih vrst, habitatov, ekosistemov in njihovih storitev;

23. poziva države članice EU, naj oblikujejo celosten pristop k razvoju in izvajanju nacionalnih, podnacionalnih in lokalnih strategij in akcijskih načrtov glede biotske raznovrstnosti, kot je predlagano v smernicah za strategije in akcijske načrte glede biotske raznovrstnosti sekretariata Konvencije o biološki raznovrstnosti in združenja ICLEI, če te strategije in načrti še ne obstajajo, ter povečajo sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri vzpostavljanju, pregledovanju in izvajanju nacionalnih strategij in akcijskih načrtov glede biotske raznovrstnosti, da bi podprli njihovo učinkovito izvajanje in njihovo vključevanje v vertikalno in horizontalno načrtovanje in sektorje, katerih dejavnosti vplivajo na biotsko raznovrstnost (pozitivno ali negativno);

24. poudarja, da je treba v vseh instrumentih financiranja EU, vključno s strukturnimi in kohezijskimi skladi, povečati sredstva za biotsko raznovrstnost, zlasti naložbe v Naturo 2000; hkrati tudi pozdravlja orodja za podporo, kot je eConservation, ki zagotavlja podatkovno zbirko z dragocenimi informacijami o možnostih za financiranje na področju biotske raznovrstnosti, ki ga zagotavljajo javni donatorji;

25. predlaga, da se posredujejo najboljše prakse za odstranitev neprimernih subvencij na različnih sektorskih področjih politike, da se poveča skladnost ukrepanja EU za varstvo biotske raznovrstnosti. Oceniti bi bilo treba okolju škodljive subvencije, da se proračun EU bolje usmeri v trajnostni razvoj. Pri dodeljevanju finančnih virov je treba velik pomen nameniti trajnostnemu razvoju;

26. pozdravlja prizadevanja evropskega programa Obzorje 2020 za povečanje dejavnosti raziskav in inovacij pri odkrivanju potenciala rešitev, ki temeljijo na naravi, ter zelene in modre infrastrukture pri oživljanju mestnih območij, za katere meni, da so dobri gradniki za izboljšanje izvajanja strategije EU za biotsko raznovrstnost na mestnih in gosto poseljenih območjih, tudi v obdobju 2020–2030 in v povezavi z agendo EU za mesta; vendar poudarja, da je treba nadalje spodbujati izvajanje direktiv EU o naravi in da se programi o rešitvah, ki temeljijo na naravi, ter zeleni in modri infrastrukturi ne smejo razumeti kot nadomestilo odločnih ukrepov glede biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev na primestnih in podeželskih območjih, temveč kot njihova koristna dopolnitev;

27. poudarja dejstvo, da bi morali sredstva iz različnih obstoječih finančnih instrumentov upravljati neposredno odgovorni in pooblaščen regionalni in lokalni organi, ki so pristojni za ohranjanje in obnavljanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov v skladu s cilji iz Aičija;

28. poziva h krepitvi vloge lokalnih in regionalnih oblasti pri preprečevanju nezakonite trgovine z oblikovanjem pravil naročanja, usmerjenih v biotsko raznovrstnost, in k preprečitvi širjenja invazivnih tujih vrst, zlasti z oblikovanjem okvirov za sodelovalne, skupne dejavnosti v čezmejnih primerih v interesu celostnega upravljanja migracij vrst in biotske raznovrstnosti; poudarja vlogo obstoječih strateških mrež, kot je vseevropsko omrežje za zeleno infrastrukturo (TEN-G), pri zagotavljanju čezmejne zelene infrastrukture in koridorjev s kooperativnim upravljanjem in akcijskimi načrti;

Osrednja vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju strateškega načrta konvencije in strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020

29. potrjuje, da se na ravni EU vse bolj priznava vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju evropske strategije za biotsko raznovrstnost, in to pozdravlja;

30. izraža prepričanje, da bi morale lokalne in regionalne oblasti dejavno sodelovati pri ustvarjanju in izvajanju politik za odpravo subvencij z nasprotnim učinkom in za splošno vključevanje biotske raznovrstnosti v različna sektorska politična področja, vključno s kmetijstvom ter mestnim in regionalnim razvojem (prek ustreznih skladov EU);

31. spodbuja lokalne in regionalne oblasti, naj povečajo prizadevanja za splošno vključevanje vprašanj, povezanih z biotsko raznovrstnostjo, na področje rabe zemljišč in prostorskega načrtovanja, saj bi tako učinkovito poskrbeli za lažji prispevek k izvajanju ciljev iz Aičija;

32. poudarja vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri prostovoljni organizaciji programov in platform ozaveščanja, namenjenih izpostavljanju pomena varovanja in obnavljanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov ter njihovih storitev;

33. spodbuja lokalne in regionalne oblasti, naj se vključijo v mednarodne, evropske in nacionalne postopke standardizacije in certificiranja za upravljanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, vključno z referenčnimi orodji, in naj podprejo sprejemanje skladnega okvira upravljanja in vodenja dejavnosti na področju biotske raznovrstnosti;

C. Učinkovitemu in operativnemu svetovnemu okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020 naproti

34. pozdravlja resolucijo o akcijskem načrtu EU za naravo, ljudi in gospodarstvo, ki jo je Evropski parlament sprejel konec leta 2017 in v kateri je Evropsko komisijo pozval, naj nemudoma začne načrtovati naslednjo strategijo EU za biotsko raznovrstnost, v skladu s postopkom priprave svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020;

35. priznava, da je treba okrepiti politične zaveze na svetovni in evropski ravni ter tako rešiti svetovno krizo glede biotske raznovrstnosti in povečati ambicije za desetletje 2020–2030 po izteku veljavnosti ciljev iz Aičija;

36. pričakuje, da bo 15. konferenca pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti znova pritegnila svetovno pozornost in da bodo na njej sprejete primerne zaveze ne samo za ustavitev izgube biotske raznovrstnosti in ekosistemov, temveč tudi njihovo obnovo ter da bo oblikovan ambiciozen, vključujoč svetovni okvir za biotsko raznovrstnost za obdobje po letu 2020 do leta 2030, s katerim bo mogoče uresničiti „vizijo 2050“ iz te konvencije in cilje drugih ustreznih sporazumov OZN;

37. spodbuja EU, naj v globalnem procesu pripravljanja svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 prevzame odgovorno vodstvo in vzpostavi „zunanjost politiko glede biotske raznovrstnosti“ – ali prispeva h „globalni notranji politiki glede biotske raznovrstnosti“ – ter določi odgovornost EU kot globalnega voditelja na področju biotske raznovrstnosti;

38. poziva EU in vse pogodbenice Konvencije o biološki raznovrstnosti, naj na konferenci okrepijo in formalizirajo dialog in sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti (ter drugih nepogodbenih deležnikov) pri razvoju in izvajanju novega političnega okvira;

39. spodbuja EU, naj vzpostavi medregionalno sodelovanje z Afriko, Južno Ameriko, Azijo in zlasti Kitajsko kot gostiteljico konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti leta 2020, da bi razvili skupne in usklajene pristope k spodbujanju skupnih interesov glede izpolnjevanja „prenovljenih“ ciljev iz Aičija glede obnavljanja, trajnostnega izkoriščanja in upravljanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov v desetletju 2020–2030;

40. poudarja, da je treba „vizijo 2050“ pretvoriti v konkretne cilje in poti, ki vključujejo pragmatične odzive, usmerjene v rešitve, in o katerih bi razpravljali na 14. konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti;

41. poudarja, da je treba svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 pripraviti z uskladitvijo in vključitvijo vseh ustreznih sporazumov OZN s področja okolja, kot so cilji OZN glede trajnostnega razvoja, Pariški sporazum o podnebnih spremembah in Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč, skupaj s prenovljenimi cilji glede biotske raznovrstnosti iz Aičija. Tako bi preprečili ločevanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev od socialnih in ekonomskih ciljev, ki so jim podlaga. Na ta način bo mogoče vrednote glede biotske raznovrstnosti splošno razširiti v druge sektorje in s tem politike in načrtovanje ter tudi v čezmejno sodelovanje;

42. se zavzema za skladnost politik z boljšim povezovanjem biotske raznovrstnosti zlasti s cilji trajnostnega razvoja 11 – trajnostna mesta in skupnosti, 14 – življenje v vodi, 15 – življenje na kopnem, pa tudi z natančnejšimi in usklajenimi formulacijami v različnih instrumentih, da ne bi ustvarili zmede, neskladij ali podvajanja;

43. poudarja ključni pomen sodelovanja na več ravneh in vzpostavitve učinkovite in operativne strukture upravljanja na več ravneh za svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020, ki vključuje lokalne in regionalne organe (globalno in v EU), za usklajeno ukrepanje pri doseganju „prenovljenih“ ciljev iz Aičija;

44. se zavzema, da se v novem svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020 izrecno navede vloga lokalnih in regionalnih oblasti v mehanizmu za nacionalno spremljanje, poročanje in preverjanje;

45. spodbuja vzpostavitev usklajene strukture in mehanizma upravljanja svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020, s katerima bi izvajali načela horizontalnega splošnega vključevanja, vertikalnega usklajevanja ter sodelovalnega in integriranega upravljanja, povezanega z merljivimi cilji in mehanizmi poročanja vseh ravni za vse ravni, tudi poddržavne oblasti, v skladu z drugimi mednarodnimi sporazumi;

46. priporoča, naj se preuči možnost spodbujanja sistema prostovoljnih prispevkov različnih ravni – po vzoru prispevkov v okviru okvirne konvencije o podnebnih spremembah, določenih na nacionalni, regionalni in lokalni ravni – ki so v skladu z nacionalnimi okoliščinami, vendar so vsaj enako pogumni in ambiciozni;

47. ponavlja, da je treba nadaljevati s pristopom, ki je podoben ciljem iz Aičija in je v njihovem duhu, da se sprejmejo jasni, časovno določeni in novi merljivi cilji, s katerimi bi v desetletju 2020–2030 ustavili izgubo biotske raznovrstnosti, narave in ekosistemov oziroma bi jih obnovili, učinkovito izkoreninili invazivne tuje vrste in preprečili njihov vnos ter dejansko ustavili nezakonito pobijanje prostoživečih vrst in trgovanje z njimi;

48. poziva EU, naj državam članicam EU in drugim državam strateško in stalno svetuje in jih usmerja v njihovih prizadevanjih za odpravljanje nevarnosti, ki grozijo biotski raznovrstnosti in ekosistemskim storitvam, ter pri njihovem upravljanju. Glede na prepričanje, da izguba biotske raznovrstnosti povzroča množica posameznih primerov in odločitev, bi moralo to usmerjanje vključevati načela in merila za ocenjevanje njihovih posledic na podlagi in v odnosu do svetovnih ciljev glede biotske raznovrstnosti – tako bi se izognili „ozkoglednosti“;

49. meni, da je dosledno spremljanje, poročanje in preverjanje zelo pomembno za ugotavljanje napredka pri svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020 in občasno preverjanje izvajanja njegovih dolgoročnih ciljev. To je treba opraviti obsežno in spodbujevalno, pri čemer se je treba osredotočiti na (1) ustavitev izgube biotske raznovrstnosti, (2) obnavljanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, (3) trajnostno uporabo in upravljanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Za to bo potrebno preprečevanje vdora in izkoreninjenje invazivnih tujih vrst, ustavitev nezakonitega pobijanja prostoživečih vrst in trgovanja z njimi ter spremljanje in preverjanje kazalnikov biotske raznovrstnosti. Spremljanje, poročanje in preverjanje mora biti čim bolj objektivno in upoštevati najboljše razpoložljiva znanstvena dognanja, politikam in ukrepom je treba pripisati konkretne merljive učinke, doseči prepoznavnost napredka in dosežkov ter opredeliti potrebe po popravkih ali nadaljnjih ukrepih;

50. se zavzema za popis in spremljanje nacionalnih prispevkov, tudi regionalnih in lokalnih, glede na globalne cilje iz svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020, da bo mogoče skupnim obljubam slediti in občasno pregledati njihovo uresničevanje;

51. je naklonjen razvoju skupne baze tehničnega in znanstvenega znanja, povezanega z biotsko raznovrstnostjo, s katero bi se izpopolnile primerljive metode odkrivanja, opredelila skupna pravila za spremljanje in oblikovale ustrezne platforme za upravljanje in razširjanje podatkov in znanja;

52. spodbuja ozaveščanje o virih in storitvah na podnacionalni ravni (okolje, turizem, kmetijstvo, obrti, energija, storitve, socialno gospodarstvo), da bi se ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti bolje vključevali v načrtovanje na različnih ravneh upravljanja in podnacionalne pobude za družbenoekonomski razvoj;

53. poziva k poglobitvi in širjenju znanja o primerih dobre prakse pri zaščiti območij Natura 2000 na evropski ravni ter spodbujanju rednega dialoga s pristojnimi upravnimi organi pa tudi k vključevanju različnih javnih in zasebnih lokalnih akterjev na področju biotske raznovrstnosti;

54. predlaga, da se za okvir po letu 2020 uporabijo operativni cilji „SMART“ (angl. *specific, measurable, achievable, realistic, time-bound*, specifični, merljivi, dosegljivi, realistični in časovno omejeni cilji), da se namesto ciljev, povezanih s stanjem, ki niso merljivi, uporabijo cilji, ki so usmerjeni v rezultate in so „povezani s pritiski“, ki so jasno in operativno opredeljeni in izraženi ter omogočajo merjenje napredka in poročanje o njem v primerjavi s cilji;

55. priznava, da so v svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020 potrebni bolj prepričljivi cilji, ki jih je tudi lažje zagovarjati. Hkrati je treba tudi posodobiti ali nadomestiti časovno omejene cilje iz Aičija, med drugim: (1) strateški cilj B o „zmanjšanju neposrednega pritiska na biotsko raznovrstnost in o spodbujanju trajnostne rabe“ bi moral pri konkretnem cilju 6 vključevati trajnostno izkoriščanje zemeljskih vrst poleg staležev rib in nevretenčarjev ter vodnih rastlin; (2) strateški cilj D o „povečanju koristi biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev za vse“ bi moral prispevek biotske raznovrstnosti k zdravju ljudi – poleg tistih iz konkretnih ciljev 14, 15 in 16 – priznati z dodatnimi konkretnimi cilji o vprašanjih, kot so farmacevtska uporaba, zdravilne rastline, prehrana, duševno zdravje, promocija zdravja ipd., ter s priznavanjem povezave med biotsko raznovrstnostjo, mirom in konflikti ter migracijami ljudi; (3) posvečanje večje pozornosti storitvam, ki jih nudijo tla, sladke vode in odprto morje ter njihova biotska raznovrstnost; in (4) ukrepi za varstvo narave in ekosistemskih storitev, usmerjeni v izboljšanje življenjskega okolja v mestih in na predmestnih območjih, ob upoštevanju podnebnih sprememb;

56. želi, da se lokalne skupnosti zavedajo pomena, ki ga ima biotska raznovrstnost kot priložnost z gospodarskega, socialnega in zaposlitvenega vidika, tudi v povezavi z zahtevami glede socialne vključenosti. Preizkusiti bi bilo treba nove modele lokalnega sodelovanja, ki temeljijo na razširjanju socialnih in okoljskih določb v korist biotske raznovrstnosti;

57. se zavzema za to, da se skupni kazalniki biotske raznovrstnosti nadgradijo, razširijo in uskladijo v vseh ustreznih mednarodnih okvirih, tudi zlasti v ciljih trajnostnega razvoja, da bi preprečili podvajanje in spodbujali učinkovito, celostno merljivost in izvajanje ter korenite spremembe za izkoreninjenje revščine, spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam in ublažitev njihovih posledic ter povečanje odpornosti proti motnjam v preskrbi s hrano v lokalnih skupnostih;

58. se zavzema za več priložnosti za krepitev zmogljivosti, vključno s potrebnimi finančnimi sredstvi in inovativnimi metodami, namenjenimi aktiviranju, kot je vzajemno učenje, da bi okrepili tehnično znanje ter spretnosti in znanja za ustavitev izgube biotske raznovrstnosti, obnavljanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov ter preprečevanje vdora invazivnih tujih vrst in nezakonitega pobijanja prostoživečih vrst in trgovanja z njimi, in sicer na vseh ravneh, z vključevanjem domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, strokovnjakov in izvajalcev dejavnosti (vključno z lovci, ribiči, pastirji in gozdarji) v upravljanje biotske raznovrstnosti;

59. predlaga trdnejša partnerstva in podporo skupnemu ukrepanju vseh deležnikov in širše javnosti, pri čemer se posebna pozornost posveti prispevkom domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti, žensk, mladih in vseh, ki so neposredno odvisni od biotske raznovrstnosti in z njo upravljajo (vključno z lovci, ribiči, pastirji in gozdarji), ter ustavitev nezakonitega pobijanja prostoživečih vrst in trgovanja z njimi. OR znova poudarja potrebo po povečanju tehnične pomoči in usmerjanja (ne le za lokalne in regionalne oblasti EU, ampak tudi za tranzitna in izvorna območja nezakonitega trgovanja s prostoživečimi vrstami), krepitvi zmogljivosti in instrumentih, ki temeljijo na pravicah, da bi dosegli učinkovit participativen proces, ki vključuje načela dobrega upravljanja;

60. spodbuja razvoj mednarodnih standardov za strategije in akcijske načrte za biotsko raznovrstnost ter celostno upravljanje in načrtovanje pa tudi razvoj drugih instrumentov, povezanih s prihodnjim mehanizmom upravljanja in vodenja, da se pospešita izvajanje in skladnost;

61. priznava pomen globalnih modelov in scenarijev biotske raznovrstnosti, da bi se lahko sprejemale bolj utemeljene in trdne odločitve glede upravljanja biotske raznovrstnosti. Pomemben je tudi razvoj inovativnih sistemov zbiranja podatkov ali razširitev obstoječih sistemov s podatki o biotski raznovrstnosti;

62. spodbuja oblikovanje globalne platforme za prenos znanja, spremljanje in poročanje o izvajanju zavez držav ter lokalnih in regionalnih oblasti, da bi lokalne in regionalne oblasti pritegnili v izmenjavo in hitro razširjanje dobrih praks ter podporo spremljanju, poročanju in preverjanju;

63. vztraja, da je treba na svetovni, evropski in nacionalni ravni povečati financiranje za biotsko raznovrstnost, usmerjeno v konkretno lokalno okolje. To bi moralo vključevati ustrezno usmerjanje za lažji dostop ter uspešno in učinkovito uporabo razpoložljivih instrumentov financiranja, pa tudi redno sistematično ocenjevanje rezultatov, da se preprečijo neželeni učinki in konflikti med različnimi političnimi cilji;

64. priporoča, da se preučijo in izkoristijo koristi novih in inovativnih možnosti financiranja, kot so med drugim davčne spodbude, plačila za ekosistemske storitve, regionalne/nacionalne loterije, poseben sklad za biotsko raznovrstnost na ravni EU ali svetovni ravni ter kombiniranje in mešanje financiranja, pa tudi povezanih strukturnih inovacij, kot so javno-zasebna partnerstva za biotsko raznovrstnost, fundacije zasebnih podjetij, fundacije javnega prava ter spodbude za ukrepanje prek, na primer, prostovoljnega označevanja/certificiranja;

65. se zavezuje, da bo v duhu tega mnenja stalno in proaktivno sodeloval v postopku priprave svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Sporočilo o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu

(2018/C 461/05)

Poročevalec: André VAN DE NADORT (NL/PES), župan občine Weststellingwerf**Referenčni dokument:** Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu

COM(2018) 28 final

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

A. Splošne ugotovitve

Evropski odbor regij

1. pozdravlja sporočilo Evropske komisije o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu ter izzive in glavne ukrepe, ki so v njem opredeljeni, in poudarja, da si je treba bolj prizadevati za prehod na krožno gospodarstvo ter za spopadanje z družbenimi in okoljskimi izzivi in praktičnimi vprašanji, povezanimi s plastiko. Odbor je seznanjen z zakonodajnimi predlogi Evropske komisije, ki so osredotočeni na deset plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, najpogosteje najdenih na obalah in v morju v EU, ki skupaj z zapuščeno ribolovno opremo predstavljajo 70 % vseh morskih odpadkov;
2. priznava, da je plastika zelo koristen material, saj je zelo trpežna, higienska in poceni, vendar je globoko zaskrbljen zaradi sedanje nizke stopnje zbiranja in recikliranja plastike ter meni, da je današnja praksa pri obravnavanju tega problema preveč usmerjena v rešitve „na koncu verige“ (zbiranje, sortiranje in predelava);
3. poudarja pomembno vlogo in interes lokalnih in regionalnih oblasti pri razvoju in izvajanju rešitev za plastiko v krožnem gospodarstvu. Med njihove naloge na področju ravnanja z odpadki in varstva okolja med drugim sodijo preprečevanje, zbiranje, prevoz in predelava odpadkov (vključno z ločevanjem, ponovno uporabo in recikliranjem odpadkov), odstranjevanje odpadkov in smeti na ulicah, obalah, v jezerih in v morju, spodbujanje ribištva in turizma ter ozaveščanje državljanov o odpadkih, smetenju in recikliranju;
4. se osredotoča na krožno prihodnost plastike z lokalnega in regionalnega vidika. To pomeni manj plastike ter boljšo plastiko, več zbiranja in recikliranja ter boljše trge;
5. je trdno prepričan, da je pri iskanju učinkovitih rešitev bistveno, da vsi deležniki v vrednostni verigi plastike bolje sodelujejo in sledijo pristopu verige materialov. Ukrepi se morajo nanašati na vse člene v vrednostni verigi, med njimi zasnovno proizvodov, izdelavo plastike, naročanje, porabo, zbiranje in recikliranje;
6. poudarja pomen inovacij in naložb v krožne rešitve pri spodbujanju družbenih in vedenjskih sprememb, ki so potrebne za prehod na krožno gospodarstvo kot ključni korak pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja ZN na ravni EU ter nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Zato poziva Evropsko komisijo in države članice EU, naj med pogajanjem o naslednjem večletnem finančnem okviru v celoti raziščejo možnosti za povečanje sredstev EU, ki so namenjena krožnemu gospodarstvu na področju plastike;

B. Manj plastike

Preprečevanje kot prva prednostna naloga za zmanjšanje plastičnih odpadkov

7. poudarja, da bi moralo biti preprečevanje nastajanja plastičnih odpadkov najpomembnejša prednostna naloga glede na hierarhijo odpadkov v EU. Plastike, ki ne konča med odpadki, ni treba ločevati, predelovati ali sežigati. Preprečevanje odpadkov se prične z omejitvijo uporabe plastike in z zasnovo proizvodov;

8. opozarja na več načinov, s katerimi se je mogoče izogniti nepotrebnemu uporabi plastike pri proizvodih za enkratno uporabo in pretirani uporabi embalaže pri proizvodih. Glavna merila v zvezi z embalažo je treba poostriiti, da bi preprečili nepotrebno in pretirano embalažo ter redno preverjali, ali glavni proizvodi na trgu EU ta merila izpolnjujejo;

9. poziva k nadaljnjim raziskavam o razmerju med embalažo in konzerviranjem živil na osnovi življenjskega cikla in o morebitnih alternativnih rešitvah za preprečevanje živilskih odpadkov brez uporabe (kompleksne) plastične embalaže;

Preprečevanje smetenja na kopnem in morju ter zmanjšanje števila proizvodov za enkratno uporabo

10. opozarja na glavno vprašanje v zvezi s smetenjem s plastičnimi odpadki: čiščenje odpadkov povzroča lokalnim in regionalnim oblastem veliko stroškov, zato je nujno preprečiti smetenje tako na kopnem kot na morju;

11. podpira pobudo Evropske komisije za zakonodajni predlog o plastičnih proizvodih za enkratno uporabo, s cilji, ki omejujejo rabo plastike za enkratno uporabo, saj plastični proizvodi za enkratno uporabo predstavljajo večino plastičnih odpadkov na ulicah. V zvezi s tem meni, da so nedavni predlogi, ki se osredotočajo na najbolj pogoste proizvode za enkratno uporabo, najdene na obalah in v morju, pomemben prvi korak, vendar pričakuje nadaljnje ambiciozne ukrepe, ki bodo obravnavali tudi smetenje z drugimi plastičnimi proizvodi za enkratno uporabo in smetenje na kopnem;

12. pričakuje ambiciozne cilje pri zbiranju plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in „za na pot“ (angl. *on-the-go*), ki bi bili vključeni v sistem razširjene odgovornosti proizvajalca, tako da bi na primer proizvajalci pijače prevzeli odgovornost za plastično embalažo, kar sodi v okvir prizadevanj za zmanjšanje odpadkov;

13. poudarja, da so proizvajalci in uvozniki v celoti odgovorni za škodljive učinke njihovih proizvodov, ko ti postanejo odpadki, zato morajo pokriti tudi celotne stroške za zbiranje in obdelavo smeti, ki jih povzročajo njihovi proizvodi;

14. izpostavlja različne težave nekaterih skupnosti in regij v EU, na primer najbolj oddaljenih regij, skupnosti, ki živijo ob rekah, ter otoških, obalnih in pristaniških skupnosti, pri spopadanju z odpadki v morju, ter posebej poudarja, da je treba deležnike iz teh skupnosti vključiti v iskanje pozitivnih in praktično izvedljivih rešitev ter upoštevati njihovo mnenje;

15. podpira organizacijo kampanj za krepitev ozaveščenosti o smetenju in čiščenju; podpira sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti v akcijah, kot sta kampanja Očistimo Evropo in evropski teden zmanjševanja odpadkov, spodbuja lokalne in regionalne oblasti, naj podajo še druge pobude, ter preučuje možnosti za sodelovanje prostovoljcev v okviru evropske solidarnostne enote;

16. izrecno podpira načelo iz predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pristaniških sprejemnih zmogljivostih za oddajo odpadkov z ladij (COM(2018) 33), v skladu s katerim se pristojbine za uporabo pristaniških sprejemnih zmogljivosti znižajo, če zasnova, oprema in obratovanje ladje omogočajo proizvodnjo manjše količine odpadkov ter trajnostno in okolju prijazno ravnanje z njimi;

Preprečevanje mikroplastike

17. poudarja, da je mikroplastika vse bolj razširjen in problematičen pojav, ki ga sedaj najdemo v skoraj vseh delih vseh ekosistemov, tudi v prehrani ljudi. Učinki, ki jih ima mikroplastika na zdravje živali in ljudi ter na naše ekosisteme, so v veliki meri še neznani;

18. se zavzema za nadaljnje raziskave glavnih virov in poti mikroplastike, kot so obrabljeni deli avtomobilskih pnevmatik, tekstil in smeti, vključno z odnosom med recikliranjem plastike in mikroplastiko ter vplivom mikroplastike na zdravje živali in človeka ter ekosisteme. Zato tudi poudarja, da je treba vzpostaviti zanesljive in učinkovite merilne tehnologije in postopke, ter poziva Evropsko komisijo, naj podpre raziskovalne in razvojne dejavnosti na tem področju;

19. poziva k prepovedi okso-razgradljive plastike in namerno dodane mikroplastike v vseh proizvodih, kjer ta material ni potreben z vidika človekovega zdravja, kot so izdelki za nego kože in čistilna sredstva; OR poziva tudi k uvedbi minimalnih zahtev glede nenamerne sprostitve mikroplastičnih delcev iz proizvodov, kot so avtomobilske pnevmatike in tekstil, ter k uvedbi ukrepov za zmanjšanje izgube plastičnih peletov;

C. Boljša plastika

Boljša zasnova plastike

20. je trdno prepričan, da je nujno potrebna boljša zasnova plastike, in sicer ob upoštevanju možnosti za prihodnje ločeno zbiranje, sortiranje in recikliranje plastike in plastičnih proizvodov, da bi ti lahko postali trajnostni element v krožnem gospodarstvu, ter poudarja, da so zelo potrebne inovacije na tem področju;

21. poudarja, da v krožnem gospodarstvu načeloma ne smemo dovoliti, da bi se na trgu EU pojavljali proizvodi ali materiali, ki jih ni mogoče reciklirati. Zato bi bilo treba, kot minimalni pogoj, zagotoviti, da je do leta 2025 vso plastiko, plastične proizvode in plastično embalažo, ki so dani na trg EU, mogoče stroškovno učinkovito reciklirati. Do tega leta je treba iz plastike in plastičnih proizvodov tudi popolnoma odstraniti okolju škodljive in nevarne snovi;

22. poudarja, da je krožno gospodarstvo tudi nefosilno gospodarstvo, zato je treba pripraviti trden načrt inovacij in nato podpreti obsežno uvajanje nefosilne plastike, da bi lahko prešli s sedanje plastike na osnovi fosilnih virov na inovativno, trajnostno in okolju prijazno plastiko;

23. je prepričan, da je treba omejiti število različnih polimerov, ki se lahko uporabijo pri proizvodnji plastičnih proizvodov, da se izberejo polimeri, ki ustrezajo svojemu namenu in jih je mogoče preprosto ločiti, sortirati in reciklirati, zlasti v primeru proizvodov za enkratno uporabo. Morda bo zato treba za te proizvode oblikovati industrijske standarde na ravni EU;

24. poziva, naj se podrobneje preuči, ali je treba uskladiti in morebiti omejiti uporabo aditivov v plastiki, namenjenih spreminjanju in okrepitvi njenih fizičnih lastnosti, da bi tako še bolj olajšali in poenostavili recikliranje plastike in uporabo recikliranih materialov. Morda bo zato treba za aditive v plastiki oblikovati industrijske standarde na ravni EU;

25. nadalje meni, da lahko plastični proizvodi, ki niso embalaža, prav tako končajo kot odpadki in da bi jih zato bilo treba zasnovati tako, da se bo mogoče temu izogniti, pri čemer morajo proizvajalci zagotoviti potrebne sisteme za njihovo odlaganje ob koncu življenjske dobe;

26. ponovno poudarja, da so lahko sheme razširjene odgovornosti proizvajalca pomembne za spodbujanje okoljsko primerne zasnove s prilagajanjem pristojbin glede na stopnjo krožnosti proizvoda, vključno z možnostmi za njegovo ponovno uporabo, ločeno zbiranje, predelavo in recikliranje, ter glede na količino recikliranega materiala. Zakonodaja o razširjeni odgovornosti proizvajalca mora torej vključevati tudi odgovornost za okoljsko primerno zasnovo. Prav tako se mora nanašati na industrijske standarde na ravni EU glede uporabe polimerov in aditivov v proizvodih za enkratno uporabo;

27. poudarja, da bo treba v prihodnjih desetletjih razviti materiale, ki ne bodo imeli takšnih škodljivih posledic za okolje in zdravje kot vsa plastika danes in jo bodo lahko popolnoma nadomestili. Zato poziva k prizadevanjem na področju raziskav in instrumentom za prihodnost brez plastike in s sodobnimi novimi materiali;

Biološko razgradljiva plastika

28. priznava, da sedanja generacija biološko razgradljive plastike ni ustrezna rešitev za problem plastičnih odpadkov in smetenja na morju, saj ni biološko razgradljiva v naravnem okolju ali v vodnih sistemih;

29. poudarja, da je sporočilo potrošnikom, da sodi nekatera plastika pri ločevanju med plastiko, druga pa med biološke odpadke, nejasno. Zaradi tega je komuniciranje s potrošniki zapleteno in vodi v napake tako pri ločevanju konvencionalne plastike kot tudi biološko razgradljive plastike;

30. poudarja, da biološko razgradljiva plastika, ki zaide v tok recikliranja plastike, ovira recikliranje konvencionalne plastike. Zato bi bilo treba biološko razgradljivo plastiko omejiti na vrste uporabe, pri katerih ima biološka razgradljivost določen namen, npr. uporabo biološko razgradljivih vreč za zbiranje bioloških odpadkov;

31. poudarja, da so potrebne boljše opredelitve in/ali standardi za različne oblike biološke razgradljivosti, ki bi morali biti povezani z ravnanjem z odpadki, vključno s standardi glede kompostiranja in prebavljivosti, ter bi morali upoštevati običajno prakso v evropskih obratih za predelavo. S tem bi izboljšali in/ali poenostavili označevanje, zmanjšali obseg smeti in okrepili pravilno ločevanje, spodbudili pa bi tudi inovacije na področju biološko razgradljive plastike;

32. zlasti poudarja, da morajo biti proizvodi iz plastike, ki se tržijo kot proizvodi, ki jih je mogoče kompostirati, tudi dejansko biološko razgradljivi brez industrijskega kompostiranja. Takšna opredelitev lahko precej zmanjša nevarnost širitve mikroplastike, saj bi lahko potrošniki zmotno verjeli, da je plastika z oznako, da jo je mogoče kompostirati, tudi dejansko biološko razgradljiva brez dodatne obdelave;

D. Boljše zbiranje

33. poudarja, da so učinkoviti sistemi ločenega zbiranja plastičnih odpadkov bistveni pogoj za krožno gospodarstvo na področju plastike. V ta namen morajo biti sistemi zbiranja preprosti in lahko razumljivi uporabnikom;

34. poudarja, da sedanji sistemi zbiranja v državah članicah EU običajno ne zajemajo plastike, ki ni embalaža, zato se ta ne zbira ločeno in konča na odlagališčih ali v sežigalnicah odpadkov kot del ostanka odpadkov ali celo kot (morski) odpadki. To povzroča okoljsko škodo, izgubo dragocenih materialov, ki jih je mogoče reciklirati, in zmedo med potrošniki, ki ne razumejo, zakaj je treba nekatero plastiko ločiti za recikliranje, drugo pa ne. Z boljšimi kampanjami obveščanja in večjo enotnostjo glede načina ločenega zbiranja odpadkov v državah članicah bi se lahko povečala količina recikliranih odpadkov ter spoštovanje oznak za odlaganje med lokalnim prebivalstvom in turisti;

35. priznava, da je treba v primerih, ko zbiranje plastike in plastičnih proizvodov temelji na sistemu razširjene odgovornosti proizvajalca, učinkovite cilje oblikovati tako, da bodo proizvajalce spodbudili k njihovem preseganju, kadar koli je to mogoče;

Učinkovito ločeno zbiranje plastike

36. poziva Komisijo, naj vključi vse deležnike, vključno z organizacijami, dejavnimi na področju preprečevanja nastajanja odpadkov in ravnanja z neplastičnimi materiali, da bi se izboljšalo ločeno zbiranje;

37. poudarja, da bi se bilo treba v sistemih zbiranja odpadkov osredotočiti na plastiko kot na material, ne pa kot na embalažni proizvod. Na ta način bi zelo poenostavili obveščanje potrošnikov in povečali stopnjo zbiranja odpadkov. Izboljšati je treba usklajevanje med lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter shemami razširjene odgovornosti proizvajalca, da bi v dialogu s proizvajalci in uvozniki obravnavali vprašanje plastičnih odpadkov, ki niso embalaža. To bi bilo treba upoštevati tudi pri reviziji direktive o embalaži in odpadni embalaži;

38. pozdravlja pripravo smernic o ločenem zbiranju in sortiranju odpadkov ter poziva Evropsko komisijo, naj zagotovi, da bodo v njihovo pripravo in širjenje vključene lokalne in regionalne oblasti, ki imajo v mnogih državah članicah na tem področju pomembno vlogo;

39. poudarja, da bi se morale lokalne in regionalne strategije za ravnanje z odpadki osredotočiti na hierarhijo odpadkov, tj. preprečevanje nastajanja odpadkov, ločeno zbiranje in zmanjšanje količine ostanka odpadkov. Za tovrstno strategijo je veliko dobrih primerov in izkušenj. Spodbujati je treba inovacije na področju ločenega zbiranja in obsežno podpreti izmenjavo primerov najboljše prakse ter znanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi, npr. prek instrumentov, kot sta orodje za medsebojno strokovno izmenjavo TAIEX ali agenda EU za mesta;

40. poudarja, da je treba preprečiti, da bi kitajska prepoved plastičnih odpadkov povzročila povečanje števila odlagališč, (nezakonitih) smetišč ali sežigov, ter da je treba vlagati v moderne zmogljivosti recikliranja;

Javna ozaveščenost in spremembe vedenja

41. poudarja, da se morajo Evropska komisija, države članice ter lokalne in regionalne oblasti zavedati povezanosti na lokalni in regionalni ravni med infrastrukturo, komuniciranjem in razmišljanjem javnosti ter instrumenti, ki se lahko uporabijo za spodbujanje sprememb pri vedenju, če želijo pripraviti uspešne strategije ravnanja z odpadki;

42. poudarja, da je ozaveščenost državljanov glede ravnanja z odpadki predpogoj za ustrezno učinkovitost sistemov zbiranja. Z ozaveščenostjo javnosti bi lahko spodbudili ločeno zbiranje in preprečevanje ter organizacijo lokalnih pobud, vendar to samo po sebi ne bi nujno vodilo v spremembe vedenja. Zato je bistvenega pomena boljše razumevanje mehanizmov, ki lahko prispevajo k pozitivni spremembi vedenjskih vzorcev. OR tako poudarja, da bi bilo treba pospešiti nadaljnji razvoj strategij za spodbujanje sprememb vedenja, tako s klasičnimi sredstvi, kot so spodbude in sankcije, kot z inovativnimi metodami, ter močno podpreti izmenjavo primerov najboljše prakse in znanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

43. spodbuja vse lokalne in regionalne deležnike, naj prispevajo k povečanju ozaveščenosti o prednostih reciklirane plastike;

Razmislek o uporabi harmoniziranega sistema kavcij za embalažo pijač na evropski ravni

44. priznava, da so bile s sistemi kavcij dokazano dosežene visoke stopnje zbiranja odpadkov in visokokakovostno recikliranje. Sistemi so prav tako zelo učinkoviti pri preprečevanju smetenja na kopnem in na morju (t. i. plastične juhe);

45. priznava, da vse več držav EU uvaja sisteme kavcij, kar včasih povzroča škodljive čezmejne posledice v regijah z drugačnimi sistemi kavcij;

46. predlaga, naj se preuči usklajen pristop na ravni EU ali vsaj najvišja raven uskladitve za države članice, ki imajo trenutno vzpostavljene sisteme kavcij ali načrtujejo oblikovanje novih shem v prihodnosti, da se preprečijo negativni čezmejni učinki in spodbudi prosti pretok blaga;

Preučitev alternativ za količinsko opredeljene cilje

47. ugotavlja, da so cilji glede ločenega zbiranja in recikliranja plastike v različnih direktivah EU (direktiva o embalaži in odpadni embalaži, direktiva o izrabljenih vozilih, direktiva o odpadni električni in elektronski opremi) enaki za vse države članice, čeprav te dejansko beležijo zelo različne stopnje uspešnosti. To je privedlo do razmer, ko si morajo nekatere države članice še vedno zelo prizadevati za doseg ciljev, medtem ko jih druge z lahkoto uresničijo, vendar niso spodbujene, da bi jih tudi presegle;

48. poziva, naj se ponovno preučijo cilji v različnih direktivah, da bi se ustvarile močnejše spodbude in podprla višja kakovost recikliranja na podlagi naslednjih možnih pristopov:

— uvedba bonusa, če so cilji preseženi;

— razširitev finančne obveznosti proizvajalcev, da bi pokrili celotne stroške ravnanja z odpadki, ki nastanejo z njihovimi proizvodi, vključno s stroški čiščenja smeti ali stroški zbiranja in obdelave proizvodov, če ti niso bili ločeno zbrani in zaidejo med ostanek odpadkov;

E. Boljše recikliranje*Razvoj tehnologij zbiranja in recikliranja*

49. odločno podpira raziskave in inovacije na področju novih tehnologij zbiranja in recikliranja, vključno z depolimerizacijo. Z njo bi lahko teoretično rešili številna aktualna vprašanja, povezana s sortiranjem in recikliranjem plastike;

50. poudarja možnosti mest in regij pri razvoju in podpiranju pobud od spodaj navzgor s pomočjo živih laboratorijev, inovacijskih središč in drugih oblik skupnega in inovativnega pristopa za spodbujanje pametnega načrtovanja in uporabe sekundarnih surovin;

51. podpira predlagane dodatne naložbe v prednostne raziskovalne in inovacijske dejavnosti iz strategije ter izraža pripravljenost za sodelovanje z Evropsko komisijo pri pripravi novega strateškega programa za raziskave in inovacije na področju plastike. S takšnim sodelovanjem naj bi zagotovili, da bodo lokalne in regionalne razsežnosti upoštevane pri opredeljevanju prednostnih problemov, ki jih je treba rešiti, in pri ustreznem širjenju doseženih inovacij;

52. podpira dejavnosti za pripravo kakovostnih standardov za sortirane plastične odpadke in reciklirano plastiko;

Energijska predelava je bolj zaželena od odlaganja odpadkov

53. opominja, da bi bilo treba kratkoročno plastične odpadke, ki jih ni mogoče reciklirati ali ki vsebujejo nevarne snovi, obdelovati v najučinkovitejših in najčistejših obratih za pridobivanje energije iz odpadkov, kjer se lahko visoka vsebnost energije plastičnih odpadkov uporabi za proizvodnjo toplote in energije;

F. Boljši trgi

Močno spodbujanje uporabe recikliranih materialov v novih proizvodih

54. je trdno prepričan, da bi bilo treba povpraševanje končnih uporabnikov po recikliranih materialih pospešiti s finančnimi spodbudami, ki bi ustvarile resnično finančno privlačne alternative neobdelanim materialom in plastiki iz fosilnih virov, ter z odpravo ovir za vzpostavitev enotnega trga za sekundarne surovine;

55. opominja, da se še vedno ponujajo subvencije za fosilna goriva, zaradi česar je neobdelana plastika cenejša od reciklirane plastike ali plastike na biološki osnovi, kar je ena glavnih ekonomskih ovir pri razvoju krožnega gospodarstva na področju plastike. Zato vztraja, da je treba take napačne spodbude odpraviti. Poleg tega bi lahko postali proizvajalci ali uvozniki plastike in plastičnih proizvodov, ki temeljijo na fosilnih virih, finančno odgovorni za zmanjšanje emisij CO₂, ki nastanejo pri dokončni obdelavi plastičnih odpadkov;

56. poudarja, da bi proizvajalci plastičnih proizvodov morali do leta 2025 pri proizvodnji nove plastike začeti uporabljati najmanj 50 % recikliranega materiala, razen če njegovo uporabo prepovedujejo pravne omejitve glede končnega produkta. Poudarja, da je za usklajitev interesov proizvajalcev, potrošnikov, lokalnih in regionalnih oblasti ter sektorja recikliranja potreben pristop, ki temelji na vrednostni verigi, da bi tako povečali kakovost recikliranja in uporabo sekundarnih materialov;

57. zato podpira pobudo EU o prostovoljnih zavezah za podjetja in/ali industrijska združenja ter poziva lokalne in regionalne oblasti, naj poskrbijo, da bodo zaveze deležnikov z njihovih območij vidne in znane ter tako širijo dobre prakse in spodbujajo druge, da jim sledijo, hkrati pa preverjajo, kako se zaveze uresničujejo, in, če je potrebno, opozorijo na pomanjkljivosti. Tako se zagotovi, da prostovoljne zaveze ne bodo le prazne obljube, katerih cilj je zavajati glede okoljske prijaznosti nekaterih produktov ali sektorjev;

Javna naročila

58. poudarja potencial, ki ga pri preprečevanju plastičnih odpadkov evropskim javnim organom prinašajo zelena javna naročila, saj lahko ti svojo kupno moč namenoma uporabijo za izbor okolju prijaznega blaga, storitev in del, kar je tudi zgled za druge organizacije. Zato poziva vse lokalne in regionalne oblasti, naj s svojo politiko javnih naročil prispevajo k izboljšanju recikliranja plastike, tako da pri proizvodih, ki jih naročijo, zahtevajo uporabo načela okoljsko primerne zasnovе in recikliranega materiala;

59. v zvezi s tem pozdravlja smernice, ki so jih Evropska komisija in številne evropske države razvile na področju zelenih javnih naročil v obliki nacionalnih meril za zelena javna naročila⁽¹⁾, vendar poziva Komisijo, naj predlaga bolj podrobne dokumente o smernicah, ki bodo vsebovali informacije o vrstah reciklirane plastike, njihovi možni uporabi ter okoljskih in ekonomskih koristih, ki bi jih lahko imele lokalne in regionalne oblasti pri uporabi reciklirane plastike;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/gpp/pubs_en.htm

60. poudarja, da večina plastike v oceane prihaja iz Azije in da se na svetovni ravni reciklira le 9 % plastike. Pri tem meni, da bi bilo mogoče trajnost in sledljivost v svetovnih dobavnih verigah zelo izboljšati z izvajanjem nove trgovinske strategije EU *Trgovina za vse*, katere cilj je uporaba trgovinskih sporazumov in preferencialnih programov kot vzvodov za spodbujanje trajnostnega razvoja po svetu. V zvezi s tem podpira vodilno evropsko pobudo za sektor oblačil, ki jo je Evropski parlament predlagal marca 2017 ⁽²⁾, in poudarja, da so tudi lokalne in regionalne oblasti odgovorne za promoviranje tovrstnih pobud, ki bi morale usmerjati lokalno in regionalno ukrepanje v decentraliziranem razvojem sodelovanju.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2017-0196+0+DOC+PDF+V0//SL>

Mnenje Evropskega odbora regij – Vključevanje športa v agendo EU za obdobje po letu 2020

(2018/C 461/06)

Poročevalec: Roberto PELLA (IT/EPP), župan Valdenga**POLITIČNA PRIPOROČILA**

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. namerava analizirati gospodarsko in človeško razsežnost športa, kakor tudi njegovo vlogo vključevanja v družbo, saj so ti vidiki za Evropsko unijo ter lokalne in regionalne oblasti neločljivo povezani. Šport je kot niz gibalnih in telesnih dejavnosti dejansko povezan z vrsto politik, proizvodov in storitev, ki se prepletajo in so v interakciji z različnimi vrednostnimi verigami;
2. ugotavlja, da je po najnovejših ocenah šport gospodarski sektor, ki je bistvenega pomena za EU, saj zajema „delež nacionalnih gospodarstev, ki je primerljiv skupnemu deležu, namenjenemu kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu“⁽¹⁾, predvideva pa se, da se bo njegov pomen še povečeval. Poleg tega športni sektor obsega 2 % bruto domačega proizvoda EU, kar pomeni 7,3 milijona delovnih mest v vsej Evropi oziroma 3,5 % vseh zaposlitev v EU. Z vidika turizma je od 12 do 15 milijonov mednarodnih potovanj na leto načrtovanih zaradi udeležbe na športnih prireditvah ali določene aktivnosti. Ena od posebnosti športnega sektorja je torej njegova tesna povezava z drugimi proizvodnimi področji (z dostopnim ali športnim turizmom, tehnologijo, zdravstvenim sektorjem, okoljem in prometom, vključevanjem, gradbeništvom in infrastrukturo), na katerih neposredno in posredno prispeva k ustvarjanju dodane vrednosti⁽²⁾;
3. vendar pa ugotavlja, da je bilo v študiji, ki jo je za Evropski parlament opravil inštitut SpEA (SportsEconAustria)⁽³⁾, prikazano podcenjevanje vpliva športa in njegovega dometa na javne politike in njihovo usmerjanje, zlasti če upoštevamo pojave, kot so prostovoljstvo (večina športnih aktivnosti se odvija v nepridobitnih strukturah), učinki prelivanja, ki izhajajo iz integracije in socialnega vključevanja, ter stroški telesne nedejavnosti, ki v 28 državah EU znašajo 80 milijard EUR letno⁽⁴⁾, ki jih je treba prišteti srednjeročnemu učinku bolezni, h katerim prispeva premajhna telesna dejavnost, na regionalne zdravstvene proračune;
4. poudarja, da je telesna dejavnost vse bolj priznana kot pomembno politično vprašanje, vendar na lokalni ravni kljub temu še vedno obstaja velika vrzel v znanju, kar zadeva širše koristi telesne dejavnosti, saj raziskave kažejo, da 66 % lokalnih oblikovalcev politike ne ve, kakšen je delež debelosti v njihovi skupnosti, 84 % pa jih ne ve, kakšen je delež oseb s prekomerno telesno težo⁽⁵⁾;
5. poudarja, da šport ni obroben sektor, temveč je celo prednostni cilj naložb za EU, saj opredelitev pojma šport danes poleg vseh tekmovalnih dejavnosti zajema tudi področji gibalnih in telesnih dejavnosti, ki ne spodbujajo le športnih dejavnosti, temveč tudi zdravje in zdrav življenjski slog. Cilj pristopa k temu področju je omogočiti bolj enakopraven – tj. uravnotežen, pravičen in enakovreden – dostop do različnih disciplin ter preprečiti pojav kroničnih bolezni (zlasti nenalezljivih bolezni, kot so debelost, diabetes tipa 2, tveganje za srčno-žilne bolezni, duševne bolezni itd.);

⁽¹⁾ Evropska komisija (2014), *Sport as a growth engine for EU economy* (Šport kot gonilo rasti za gospodarstvo EU), http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-432_en.htm.

⁽²⁾ Evropska komisija, http://ec.europa.eu/growth/content/sport-growth-engine-eu-economy-0_en.

⁽³⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563392/IPOL_STU\(2015\)563392_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563392/IPOL_STU(2015)563392_EN.pdf).

⁽⁴⁾ Glej študijo ISCA/CEBR (2015) o stanju telesne dejavnosti v Evropi (*Narrative review: the state of physical activity in Europe*), str. 37, in projekt PASS, fr.calameo.com/read/000761585fb41d432c387.

⁽⁵⁾ Projekt PASS, <http://fr.calameo.com/read/000761585fb41d432c387>.

6. poudarja ključno vlogo športa kot dejavnika za izboljšanje zdravja in počutja, priznано zlasti v tretjem zdravstvenem programu EU in spremljanju telesne dejavnosti za krepitev zdravja (HEPA), agendi SZO za obdobje 2014–2019 in evropski podatkovni zbirki SZO o prehrani, debelosti in telesni dejavnosti (NOPA);

7. poleg tega opozarja, da je v Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030 šport priznan kot pomembno gibalno trajnostnega razvoja, ki prispeva k boljšemu zdravju in izobrazbi, pa tudi k prizadevanjem za mir in razvoj, spodbujanju strpnosti, spoštovanja in vključevanja v družbo ter krepitevi vloge žensk in mladih ⁽⁶⁾;

8. navaja nekatere rezultate iz publikacije Eurobarometra, posvečene športu ⁽⁷⁾:

— skoraj polovica (46 %) evropskih državljanov se ne ukvarja s telesnimi ali športnimi dejavnostmi, v zadnjih letih pa ta delež postopoma narašča (42 % leta 2013) v skladu s trendom od leta 2009,

— športnih ali telesnih dejavnosti se v manjši meri udeležujejo posamezniki z nižjo ravno izobrazbe ali z večjimi ekonomskimi težavami,

— „neuradni“ kraji za izvajanje športnih dejavnosti, kot so parki ali zunanje površine (40 %), domače okolje (32 %) ali pot iz šole ali z delovnega mesta do doma (23 %), se uporabljajo pogostejše kot, ki so uradno namenjeni športu,

— glavna motivacija za gibanje sta izboljšanje zdravja in dobra telesna pripravljenost, največja ovira pa je pomanjkanje časa,

— večina evropskih državljanov meni, da imajo na lokalni ravni priložnosti za telesno dejavnost, obenem pa številni menijo, da lokalne oblasti ne naredijo dovolj za to področje,

9. opozarja, da ima šport, tudi po gospodarski krizi, ki je doletela EU, pomembno vlogo v gospodarstvu in sodobni družbi in da lokalnim in regionalnim oblastem prinaša precejšnje koristi, zlasti kar zadeva: prepustnost sektorjev, na katere vpliva, saj ima pomemben učinek vzvoda; konkurenčnost in privlačnost, kakovost življenja, če so dogodki in dejavnosti pomembni in jih je veliko; zaposlitve, če upoštevamo, da so zelo pogosto v Evropi občine lastnice infrastrukture; vključevanje, kot močno sredstvo širjenja skupnih vrednot EU, ki se v mnogih primerih najbolj očitno izražajo na lokalni ravni ⁽⁸⁾. Glede na to, da se športni sektor vedno bolj uporablja kot sredstvo za povezovanje socialnih in ekonomskih ciljev, se postopoma povečujejo zahteve po njegovi učinkovitosti in uspešnosti ne le kot orodja za doseg zastavljenih ciljev, ampak tudi kot samostojnega strateškega cilja;

Analiza okoliščin: sedanje pobude na evropski ravni

10. ugotavlja, da je bil prvi politični dokument o športu bela knjiga o športu, ki jo je leta 2007 objavila Evropska komisija;

11. želi opozoriti na dejstvo, da lahko športne in kulturne prireditve ter izobraževalni dogodki pomagajo odpravljati ovire za vključevanje, kot je navedeno v mnenju OR o boju proti radikalizaciji in nasilnemu ekstremizmu ⁽⁹⁾;

12. poudarja, da je bil z Lizbonsko pogodbo, ki velja od decembra 2009, uveden poseben člen, tj. člen 165 PDEU, ki EU podeljuje nove pristojnosti za podpiranje športa, saj vsebuje določbe za spodbujanje športa in EU nalaga uvedbo ukrepov za razvoj evropske razsežnosti v športu. Že v členu 6(e) PDEU je določeno, da je EU pristojna za izvajanje ukrepov za podporo ukrepom držav članic na področju športa;

⁽⁶⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁽⁷⁾ Eurobarometer (objavljeno 22. marca 2018), https://ec.europa.eu/sport/news/2018/new-eurobarometer-sport-and-physical-activity_en.

⁽⁸⁾ Študija o prispevku športa k regionalnemu razvoju s pomočjo strukturnih skladov, https://ec.europa.eu/sport/news/20161018_regional-development-structural-funds_en.

⁽⁹⁾ CdR 6329/2015.

13. opozarja, da je Komisija leta 2011 sprejela sporočilo z naslovom „Razvijanje evropske razsežnosti v športu“⁽¹⁰⁾, na podlagi katerega je Svet sprejel resolucijo o delovnem načrtu EU za šport za obdobje 2011–2014, da bi dodatno okrepil evropsko sodelovanje na področju športa ter dal prednost dejavnostim na ravni EU, ki vključujejo države članice EU in Komisijo, leta 2012 pa je sprejel sklepe o spodbujanju telesne dejavnosti kot orodja za izboljševanje zdravja in o okrepitvi zbirk podatkov za razvoj športnih politik, pri čemer je Komisijo pozval, naj objavlja redne raziskave o športu in telesni dejavnosti;

14. opozarja tudi, da je bilo delo strokovnjakov na področju izvajanja delovnega načrta osredotočeno na uvedbo vprašalnika v okviru sedanje raziskave Eurobarometer;

15. ugotavlja, da se je ob sodelovanju Evropske platforme za inovacije v športu (EPSI) pred kratkim (leta 2017) začela izvajati medregionalna pobuda, imenovana ClubSport, pri kateri sodeluje že 10 držav na temo gospodarskega razvoja in ustvarjanja vrednosti v tem sektorju. Združenje evropskih prestolnic in mest športa (ACES Evropa) je evropske vrednote v zadnjih 18 letih spodbujalo s podeljevanjem nazivov evropske prestolnice, mesta in skupnosti športa pod zastavo Evrope;

16. ugotavlja, da so v novem načrtu EU za šport, ki je začel veljati julija 2017, opredeljene ključne teme, ki bi jim morale države članice EU in Komisija dajati prednost do leta 2020. To so: integriteta v športu, osredotočenost na dobro upravljanje, varstvo mladoletnikov, boj proti vnaprej dogovorjenim izidom, preprečevanje dopinga in korupcije; gospodarska razsežnost športa, osredotočena na inovacije ter povezave med športom in enotnim digitalnim trgom; šport in družba – razsežnost, osredotočena na socialno vključenost, trenerje, medije, okolje, zdravje, izobraževanje in športno diplomacijo;

17. opozarja Komisijo na najnovejšo pobudo „Poziv k zdravemu življenjskemu slogu iz Tartuja“⁽¹¹⁾, ki je časovni načrt, na podlagi katerega se je začelo dinamično medsektorsko sodelovanje;

Cilji

18. glede na potencial in kritike, izražene doslej, Odbor predlaga soočenje z naslednjimi izzivi:

- (a) izboljšanje sposobnosti za dialog med projekti, ki se že izvajajo, in najnovejšimi ukrepi na lokalni ravni, da bi dosegli večjo udeležbo ter spodbudili izmenjavo dobrih praks in partnerstva (tudi z državami zunaj EU);
- (b) večje približevanje projektov na področju športa državljanom in socialni razsežnosti, pri čemer morajo biti prevladujoče značilnosti bližina in lokalnost, ter tudi odgovornost lokalnih in regionalnih oblasti za infrastrukturo in dogodke;
- (c) kar največje zavedanje koristi gibalnih, telesnih in športnih dejavnosti na splošno;
- (d) široko razširjanje pozitivnega vpliva športa na gospodarstvo EU ter s tem tudi večje vključevanje športne politike na področjih, ki se jih ta dotika in jih prežema;
- (e) več tehnoloških inovacij in več podjetij, ki temeljijo na instrumentih za lokalne in regionalne skupnosti, s pozivanjem akterjev iz raziskovalnega, tehnološkega in izobraževalnega sektorja, naj združijo moči z organi upravljanja ter razvijejo in izvajajo skupno strategijo, pri tem pa izkoristijo povezave z vsemi vrednostnimi verigami na začetku in na koncu proizvodnega procesa in bodo čim bolj pozorni na zaposlitvene priložnosti, ki jih ponuja sektor;
- (f) dojemanje športa kot dejanske državljanske pravice, orodja za socializacijo in vključevanje, zlasti invalidov, možnosti za izboljšanje življenja in psihofizičnega počutja ter priložnosti za izobraževanje;
- (g) predvidevanje oblik pomoči za omogočanje popolne dostopnosti športne infrastrukture za vse državljane, brez izključevanja zaradi starosti, spola, narodnosti in premoženjskega stanja, tako da jo vsi lahko prosto uporabljajo in da se podaljša časovni razpon njene odprtosti za javnost;

⁽¹⁰⁾ CdR 66/2011 fin.

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/sport/sites/sport/files/ewos-tartu-call_en.pdf.

- (h) povečanje podpore in odmevnosti ženskih športnih tekmovanj;
- (i) obravnava športa kot sredstva za spodbujanje enakosti in socialne vključenosti;
- (j) proračunska podpora mobilnosti športnikov amaterjev v okviru tekmovanj, zlasti športnikov, ki prihajajo z oddaljenih, otoških ali najbolj oddaljenih območij;

Politična priporočila in predlogi

19. ugotavlja, da je možno predlagati ukrepe in sprejeti instrumente za „Vključevanje športa v agendo EU za obdobje po letu 2020“, in sicer:

Na politični ravni

20. z znatnimi prizadevanji za športno diplomacijo, ki lahko skozi šport in konstruktiven dialog na več ravneh promovira evropske vrednote, z vključevanjem vseh ravni oblasti in evropskih institucij – npr. EP z medskupino za šport, pristojnih generalnih direktorats Komisije, nacionalnih in evropskih olimpijskih komitejev, vseh zainteresiranih strani, med drugim civilne družbe, začeni npr. z nekaj pilotnimi projekti;

21. z razvijanjem zunanjih odnosov in projektov mednarodnega sodelovanja zunaj Evrope, da bi nato s projekti mobilnosti in izmenjave znanja oživili razsežnost soočenj ter izmenjave izkušenj in dobrih praks (npr. izkustvene skupnosti);

22. z razvojem instrumentov na evropski ravni, ki bi šport opredeljevali kot dejavnik rasti v EU, s programi mentorstva in ukrepi mehke politike (npr. v sodelovanju z letnim forumom o športu ali z informativnimi dnevi) in s podpiranjem izmenjave dobrih praks; med lokalnimi in regionalnimi športnimi organizacijami ter društvi v razmerju do državne in evropske ravni, v skladu s participativnim pristopom od spodaj navzgor, ki upošteva njihove zahteve in potrebe;

23. s krepitvijo vloge evropskih lokalnih in regionalnih oblasti z dejavnim in bolj usklajenim sodelovanjem lokalne ravni pri vsakoletni pobudi Evropski teden športa, ki je že od začetka vir motivacije z vidika srednje- in dolgoročnega izvajanja javnih politik, ki dokazano vplivajo na zdrav življenjski slog in navade ter večjo udeležbo državljanov v delovnem življenju, zagotavljajo pa tudi večjo profesionalnost in zaposljivost v sektorju športa;

24. s tem, da Evropska unija v praksi podpre celovito izvajanje Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov na področju športa v vseh državah članicah;

Na programski ravni

25. s podprtjem predloga Evropske komisije za podvojitev sredstev, namenjenih programu Erasmus v naslednjem dolgoročnem proračunu EU za obdobje 2021–2027, ter njegove osredotočenosti na množične športe⁽¹²⁾. Poziva Komisijo, naj se v zvezi s tem osredotoči na izmenjavo izkušenj med trenerji, športnimi menedžerji, profesionalci, ki so v širšem smislu povezani s tem sektorjem, zlasti mladimi, na primer prek dejavnosti vzajemnega učenja in študijskih obiskov, združevanja strokovnega znanja in izkušenj ter krepitve zmogljivosti v mestih, občinah ter na regionalni in lokalni ravni, da bi razvili inovativne pristope k vključevanju telesne dejavnosti kot ključnega elementa v strategijah mest ali regij;

26. s pozivanjem, naj se v okviru naslednjih evropskih strukturnih in investicijskih skladov dodeljujejo sredstva posebej in izrecno za šport, saj se v lokalno infrastrukturo za množični šport vlaga premalo, ter z osredotočanjem na spodbujanje telesne dejavnosti, zlasti na območjih z omejenimi možnostmi, zato da se vsem zagotovi dostop do športnih dejavnosti ter okrepijo človeške spretnosti in sposobnosti kot ključni dejavniki za gospodarski in družbeni razvoj;

⁽¹²⁾ COM(2018) 367 final, Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa „Erasmus“, programa Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013.

27. s prepričanjem, da so nujne jasnejše usmeritve, tudi v okviru Erasmus+, glede potrebe po okrepitvi ukvarjanja s športom od obveznega šolanja dalje;

28. s pozivanjem, naj se v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov podpira zaposlovanje, zlasti mladih, v zagonskih podjetjih ali platformah za tehnološke inovacije v sektorju, in širi množični šport na osnovni ravni z novim zagonom pri snovanju športne infrastrukture in opreme v majhnem obsegu; s spodbujanjem enakosti spolov skozi šport za učinkovitejše športne politike, da bi povečali delež udejstvovanja. Poleg tega bi lahko z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi podprli nove rešitve za posebne izzive podeželskih regij EU, kot sta podpora priljubljenim in tradicionalnim športom ter spodbujanje enakosti spolov v učnih načrtih sistemov javnega izobraževanja, s čimer bi pripomogli k vrednotenju in boljšemu poznavanju Evrope ob sočasnem ohranjanju posebnosti in identitete lokalnih skupnosti;

29. s spodbujanjem zdravja z gibanjem in telesno dejavnostjo, kot je že bilo izraženo v Listini iz Tartuja, med drugim tudi na delovnem mestu, tako da se proučijo možnosti spodbud za delodajalce, vključno z evropskimi MSP, ki to počnejo, da bi izboljšali učinkovitost in splošno produktivnost delavcev, ob tem pa zmanjševali odsotnost z dela in preprečevali bolezni;

30. s poudarjanjem, da je pomembno načrtovati skupnostne aktivnosti – po možnosti v sodelovanju s civilnodružbenimi akterji – na dostopnih območjih, do katerih lahko z lahkoto pridejo tudi najbolj ranljivi sloji, zlasti osebe z zmanjšano mobilnostjo⁽¹³⁾, matere, otroci, starejši ljudje, kakor tudi skupine, izpostavljene tveganju izključenosti, kot so migranti ali ljudje, ki živijo v najtežjih družbenoekonomskih razmerah, s čimer bi okrepili medgeneracijske stike in povezovanje evropskih državljanov; z načrtovanjem skupnostnih aktivnosti za osebe v zaporih. V ta namen poziva k razmisleku o shemi Sport4EU, ki bi bila podobna obstoječi shemi WiFi4EU, namenjena pa bi bila spodbujanju zdravja z gibanjem in telesno dejavnostjo. Delovala bi na ravni lokalnih in regionalnih oblasti na podlagi bonov, razdeljenih na geografsko uravnotežen način;

31. s pojasnjevanjem povezanosti telesne dejavnosti z zdravo prehrano, zlasti v šolah v okviru šolskih programov, pa tudi v okviru tematskih ciljev kmetijskih programov, na primer z vzpostavljanjem čisto pravih laboratorijev, imenovanih „vrtovi zdravja“, v katerih bi otroke, mladostnike in družine seznanjali s praktičnimi informacijami o primerni prehrani, sezonskem sadju in zelenjavi, tveganjih zaradi nezdravega načina življenja, pomenu športne in telesne aktivnosti;

32. s predvidevanjem potrebnih sredstev za eksperimentiranje in razvoj aktivnih mest, glede na to, kolikšno pozornost evropske institucije namenjajo agendi za mesta, saj so mesta zelo privlačna z vidika turizma in inovacij ter pametnejša, ko gre za potrebe, ki jih izraža mestno prebivalstvo;

33. s pozivom, da se v projekt Interrail vključijo športne prireditve in kraji, ki imajo za šport simbolični pomen, da bi zlasti mlade generacije lahko odkrивale in širile športne vrednote, za katere se zavzema EU, ki spodbuja mlade, naj bolj uveljavljajo svojo identiteto;

34. z uporabo razpoložljivih strukturnih skladov za povečanje energetske učinkovitosti javnih zgradb in druge javne infrastrukture, da bi prispevali k okoljski trajnosti obstoječih športnih objektov, vključno s preprečevanjem vse večje uporabe mikroplastike ter preučevanjem možnosti, da se s sredstvi EU to infrastrukturo pretvori v večnamensko;

35. s tem, da se v naslednji program Obzorje Evropa vključijo možnosti za izboljšavo instrumentov za zbiranje podatkov in modelov za njihovo pripravo, za izvirne rešitve in nove tehnologije za stalno izmenjavo znanj, da bi se odzvali zlasti na cilje, ki jih je opredelilo prihodnje romunsko predsedstvo v zvezi s strategijo za pametno specializacijo in enotni digitalni trg;

36. s pozivanjem k vključevanju omenjenih pobud v pogajanja o prihodnjem večletnem finančnem okviru, da bi bil šport učinkovito vključen v agendo EU za obdobje po letu 2020; poleg tega priporoča, da se razmisli o primernosti postopnega oblikovanja programa, namenjenega športu;

⁽¹³⁾ CdR 3952/2013 fin.

Subsidiarnost in sorazmernost

37. pričakuje, da bo imel v postopku na razprave in nato sprejemanja naslednjega večletnega finančnega okvira možnost oceniti uporabo načela subsidiarnosti na tem področju ter Evropsko komisijo opozoriti na to, da bi bilo treba v ustreznih okoliščinah poudariti odločilno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri gospodarski in človeški razsežnosti športa;
38. ponavlja svoja prizadevanja, da bi v regionalne operative načrte, ki opredeljujejo naložbene strategije strukturnih skladov, uvedli dodaten, koristen in učinkovit instrument, v katerega je treba usmeriti takšna prizadevanja, ter ugotavlja, da so lokalne in regionalne oblasti porok za soupravljanje na več ravneh, v okviru katerega lahko institucije, podjetja, organizacije civilne družbe in državljani sodelujejo pri načrtovanju in razvoju sektorja;
39. namerava skupaj z drugimi evropskimi institucijami sodelovati pri razmisleku, ki bi razprave in politični diskurz pretvoril v konkretne predloge, v skladu z delovnim programom komisije SEDEC (21. 11. 2017, točka 1.2) in političnimi prednostnimi nalogami Odbora regij;
40. upa, da si bo Komisija prizadevala, da EU ratificira konvencijo Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Sveženj o pravični obdavčitvi

(2018/C 461/07)

Poročevalec: Paul LINDQUIST (SE/EPP), član okrožnega sveta Stockholma

Referenčni dokumenti: Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost

COM(2018) 20 final

Priloga k predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost

COM(2018) 20 final

Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede posebne ureditve za mala podjetja

COM(2018) 21 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost
(COM(2018) 20 final)

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V dokončnem sistemu DDV bi morale biti vse države članice obravnavane enako in zato bi morale zanje veljati enake omejitve pri uporabi nižjih stopenj DDV, ki bi morale ostati izjema od splošne stopnje. Takšna enaka obravnava, ki ne bi omejevala trenutne prožnosti držav članic pri določanju stopenj DDV, se lahko doseže tako, da se vsem poleg uporabe največ dveh nižjih stopenj v višini najmanj 5 % omogoči še uporaba nižje stopnje, za katero se zahteva glede minimalne vrednosti ne uporablja, ter oprostitve s pravico do odbitka vstopnega DDV.	V dokončnem sistemu DDV bi morale biti vse države članice obravnavane enako in zato bi morale zanje veljati enake omejitve pri uporabi nižjih stopenj DDV, ki bi morale ostati izjema od splošne stopnje. Takšna enaka obravnava, ki ne bi omejevala trenutne prožnosti držav članic pri določanju stopenj DDV, se lahko doseže tako, da se vsem poleg uporabe največ dveh nižjih stopenj v višini najmanj 5 %, da bi se upoštevali pozitivni družbeni ali okoljski učinki različnega blaga in storitev , omogoči še uporaba nižje stopnje, za katero se zahteva glede minimalne vrednosti ne uporablja, ter oprostitve s pravico do odbitka vstopnega DDV. V okviru omejitev, ki jih določa ta direktiva, lahko države članice ohranijo sedanje nižje stopnje DDV ali uvedejo nove, ki koristijo končnemu uporabniku in so v splošnem interesu, na primer za delovno intenzivne storitve in za upoštevanje socialnih in/ali okoljskih vidikov.

Obrazložitev

Če bodo pravila preveč podrobna, obstaja nevarnost, da ne bodo zagotavljala zaželenih prožnosti.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Čeprav je v nekaterih oddaljenih območjih še vedno mogoče uporabljati druge stopnje, je treba zagotoviti, da se upošteva minimalna 15-odstotna splošna stopnja.	Čeprav je v nekaterih oddaljenih območjih še vedno mogoče uporabljati druge stopnje, je treba zagotoviti, da se upošteva minimalna 15-odstotna in maksimalna 25-odstotna splošna stopnja.

Predlog spremembe 3

Za členom 1(1) se doda nov odstavek:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Člen 97 se nadomesti z naslednjim: „Splošna stopnja ne sme biti nižja od 15 % niti višja od 25 %.“

Predlog spremembe 4

Člen 1(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
člen 98 se nadomesti z naslednjim: „Člen 98 1. Države članice lahko uporabljajo največ dve nižji stopnji. Nižje stopnje se določijo kot odstotek od davčne osnove, ki ni nižji od 5 %. 2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice poleg dveh nižjih stopenj uporabljajo nižjo stopnjo, ki je nižja od minimalne vrednosti v višini 5 %, in oprostitve s pravico do odbitka DDV, plačanega v predhodni fazi. 3. Nižje stopnje in oprostitve, ki se uporabljajo v skladu z odstavkoma 1 in 2, lahko koristijo le končnemu potrošniku, pri njihovi uporabi pa se dosledno upošteva cilj splošnega interesa. Nižje stopnje in oprostitve iz odstavkov 1 in 2 se ne uporabljajo za blago ali storitve iz kategorij, določenih v Prilogi IIIa.“;	člen 98 se nadomesti z naslednjim: „Člen 98 1. Države članice lahko uporabljajo največ dve nižji stopnji. Nižje stopnje se določijo kot odstotek od davčne osnove, ki ni nižji od 5 %. 2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice poleg dveh nižjih stopenj uporabljajo nižjo stopnjo, ki je nižja od minimalne vrednosti v višini 5 %, in oprostitve s pravico do odbitka DDV, plačanega v predhodni fazi. 3. Nižje stopnje in oprostitve, ki se uporabljajo v skladu z odstavkoma 1 in 2, lahko koristijo končnemu potrošniku, pri njihovi uporabi pa se dosledno upošteva cilj splošnega interesa, ki upošteva pozitivne družbene in okoljske učinke različnega blaga in storitev. Nižje stopnje in oprostitve iz odstavkov 1 in 2 se ne uporabljajo za blago ali storitve iz kategorij, določenih v Prilogi IIIa.“;

Obrazložitev

Omejitev, ki določa, da lahko nižje stopnje in oprostitve koristijo zgolj končnemu uporabniku, bo v praksi morebiti težko izvesti, saj se veliko blaga in storitev prodaja tako potrošnikom kot tudi podjetjem. Komisija v uvodnih izjavah poudarja, da je glavni cilj predloga med drugim zagotoviti delujoč notranji trg in preprečiti nepotrebno zapletenost ter s tem povezan porast stroškov za podjetja. Zato bi bilo treba iz besedila črtati besedo „le“.

Priloga k predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost (COM(2018) 20 final)

Predlog spremembe 5

Točka 5

Predlog Komisije					Predlog spremembe OR				
(5)	Dobava alkoholnih pijač	11.01 11.02 11.03 11.05 47.00.25	jih ni	jih ni	(5)	Dobava alkoholnih pijač	11.01 11.02 11.03 11.04 11.05 47.00.25	jih ni	jih ni

Obrazložitev

Nobenega razloga ni, zakaj naj bi za alkoholne pijače, pridobljene iz drugih nedistiliranih fermentiranih pijač, kot je vermut, veljala nižja davčna stopnja.

Predlog spremembe 6

Točka 7

Predlog Komisije					Predlog spremembe OR				
(7)	Dobava, najem, vzdrževanje in popravilo prevoznih sredstev	29 30 33.15 33.16 45 47.00.81 77.1 77.34 77.35 77.39.13	Dobava, najem, vzdrževanje in popravilo koles, otroških vozil in invalidskih vozil	30.92 33.17.19 47.00.45 47.00.75 77.21.10 77.29.19 95.29.12 29.10.24 45.11.245.-11.3	(7)	Dobava, najem, vzdrževanje in popravilo prevoznih sredstev	29 30 33.15 33.16 45 47.00.81 77.1 77.34 77.35 77.39.13	Dobava, najem, vzdrževanje in popravilo koles (vključno z električnimi), električnih skuterjev, otroških vozil in invalidskih vozil	30.92 33.17.19 47.00.45 47.00.75 77.21.10 77.29.19 95.29.12 29.10.24 45.11.245.-11.3

Obrazložitev

Navedi je treba, da lahko države članice nižje stopnje uporabljajo tudi za električna kolesa in električne skuterje, ki so pomembni za mobilnost.

Predlog spremembe 7

Točka 10

Predlog Komisije					Predlog spremembe OR				
(10)	Dobava računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov; dobava ur	26 47.00.3 47.00.82 47.00.83 47.00.88	jih ni	jih ni	(10)	Dobava računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov; dobava ur	26 47.00.3 47.00.82 47.00.83 47.00.88	Dobava sevalnih, elektro-medicinskih in elektro-terapevtskih naprav, vključno z očali in kontaktnimi lečami	26.60 32.50.4

Obrazložitev

Države članice morajo imeti možnost, da nižje davčne stopnje uporabijo tudi za očala, kontaktne leče, srčne spodbujevalnike in slušne aparate.

Predlog spremembe 8

Točka 15

Predlog Komisije					Predlog spremembe OR				
(15)	Opravljanje finančnih in zavarovalniških storitev	64 65 66	jih ni	jih ni	(15)	Opravljanje finančnih storitev	64 66	jih ni	jih ni

Obrazložitev

V skladu s členom 135(1)(a) Direktive 2006/112/ES države članice oprostitijo plačilo davka za zavarovalne in pozavarovalne transakcije, vključno s povezanimi storitvami, ki jih opravljajo zavarovalni posredniki in zavarovalni zastopniki.

Predlog Komisije je torej tukaj v nasprotju z besedilom Direktive 2006/112/ES.

Predlog direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede posebne ureditve za mala podjetja
(COM(2018) 21 final)

Predlog spremembe 9

Uvodna izjava (13)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Poleg tega je treba zahtevati predhodno priglasitev namere o uporabi oprostitve, da se zagotovi skladnost s pogoji za oprostitve, ki jo država članica odobri podjetjem, ki v njej nimajo sedeža. Tako priglasitev bi malo podjetje moralo opraviti v državi članici, kjer ima sedež . Država članica bi morala nato na podlagi prijavljenih informacij o prometu tega podjetja te informacije sporočiti zadevnim državam članicam.	Poleg tega je treba zahtevati predhodno priglasitev namere o uporabi oprostitve, da se zagotovi skladnost s pogoji za oprostitve, ki jo država članica odobri podjetjem, ki v njej nimajo sedeža. Tako priglasitev je treba opraviti prek spletnega portala, ki ga vzpostavi Komisija . Država članica sedeža bi morala nato na podlagi prijavljenih informacij o prometu tega podjetja te informacije sporočiti zadevnim državam članicam.

Obrazložitev

Predlog spremembe je povezan s predlogom spremembe člena 1(12), ki povzema predlog iz osnutka poročila, ki ga je Evropskemu parlamentu predložil T. Vandenkendelaere (EPP/BE).

Predlog spremembe 10

Člen 1(12)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
člen 284 se nadomesti z naslednjim: „Člen 284 1. Države članice lahko oprostitjo dobave blaga in storitev, ki jih na njihovem ozemlju opravijo mala podjetja, ki imajo sedež na tem ozemlju in katerih letni promet v državi članici, ki se nanaša na take dobave, ne presega praga, ki ga te države članice določijo za uporabo te oprostitve.	člen 284 se nadomesti z naslednjim: „Člen 284 1. Države članice lahko oprostitjo dobave blaga in storitev, ki jih na njihovem ozemlju opravijo mala podjetja, ki imajo sedež na tem ozemlju in katerih letni promet v državi članici, ki se nanaša na take dobave, ne presega praga, ki ga te države članice določijo za uporabo te oprostitve.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice lahko na podlagi objektivnih meril določijo različne pragove za različne poslovne sektorje. Vendar ti pragovi ne smejo presegati 85 000 EUR ali protivrednosti v nacionalni valuti. 2. Države članice, ki imajo vzpostavljeno oprostitev za mala podjetja, oprostijo tudi dobave blaga in storitev na svojem ozemlju, ki jih opravijo podjetja s sedežem v drugi državi članici, če so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) letni promet tega malega podjetja v Uniji ne presega 100 000 EUR; (b) vrednost dobav v državi članici, kjer podjetje nima sedeža, ne presega praga, ki velja v tej državi članici za odobritev oprostitve podjetjem, ki imajo sedež v tej državi članici. 3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da mala podjetja, ki izkoriščajo oprostitev, izpolnjujejo pogoje iz odstavkov 1 in 2. 4. Preden malo podjetje uporabi možnost oprostitve v drugih državah članicah, mora to prigrasiti državi članici, kjer ima sedež. Če malo podjetje uporabi možnost oprostitve v državah članicah, kjer nima sedeža, država članica, kjer ima to podjetje sedež, sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi točno prijavo letnega prometa tega malega podjetja v Uniji in njegovega letnega prometa v državi članici, in o tem obvesti davčne organe drugih zadevnih držav članic, kjer to malo podjetje opravlja dobave.“;	Države članice lahko na podlagi objektivnih meril določijo različne pragove. Vendar ti pragovi ne smejo presegati 100 000 EUR ali protivrednosti v nacionalni valuti. 2. Države članice, ki imajo vzpostavljeno oprostitev za mala podjetja, oprostijo tudi dobave blaga in storitev na svojem ozemlju, ki jih opravijo podjetja s sedežem v drugi državi članici, če so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) letni promet tega malega podjetja v Uniji ne presega 100 000 EUR; (b) vrednost dobav v državi članici, kjer podjetje nima sedeža, ne presega praga, ki velja v tej državi članici za odobritev oprostitve podjetjem, ki imajo sedež v tej državi članici. 3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da zagotovijo, da mala podjetja, ki izkoriščajo oprostitev, izpolnjujejo pogoje iz odstavkov 1 in 2. 4. Komisija vzpostavi spletni portal, na katerem se lahko prijavijo mala podjetja, ki želijo uporabiti možnost oprostitve v drugi državi članici. Če malo podjetje uporabi možnost oprostitve v državah članicah, kjer nima sedeža, država članica, kjer ima to podjetje sedež, sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi točno prijavo letnega prometa tega malega podjetja v Uniji in njegovega letnega prometa v državi članici, in o tem obvesti davčne organe drugih zadevnih držav članic, kjer to malo podjetje opravlja dobave.“;

Obrazložitev

V skladu z načelom subsidiarnosti bi morali biti nacionalni pragi določeni na nacionalni ravni, kar pomeni, da ne bi smeli uvajati drugih pragov razen predlaganega splošnega praga EU v višini 100 000 EUR. Dobro je, da so dovoljeni različni nacionalni pragovi, saj to povečuje prožnost, toda omejevanje te možnosti na različne poslovne sektorje bi lahko pomenilo, da bo težko potegniti črto.

Predlog spremembe 11

Člen 1(15)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
vstavi se naslednji člen 288a:	vstavi se naslednji člen 288a:
<i>„Člen 288a</i>	<i>„Člen 288a</i>
Kadar v naslednjem koledarskem letu letni promet malega podjetja v državi članici preseže prag oprostitve iz člena 284 (1), lahko malo podjetje še naprej izkorišča oprostitve za navedeno leto, če njegov letni promet v državi članici v navedenem letu ne preseže praga iz člena 284(1) za več kot 50 % .“;	Kadar v naslednjem koledarskem letu letni promet malega podjetja v državi članici preseže prag oprostitve iz člena 284 (1), lahko malo podjetje še naprej izkorišča oprostitve za navedeno leto, če njegov letni promet v državi članici v navedenem letu ne preseže praga iz člena 284(1) za več kot 33 % .“;

Obrazložitev

To pravilo sicer zmanjšuje učinek izrazitega naglega padca, vendar lahko izkrivi konkurenco za podjetja, ki ne morejo uporabiti oprostitve. Zato odstotek, za katerega je dovoljeno prekoračiti prag, ne bi smel biti višji od 33 %.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ**

1. pozdravlja pobudo Komisije za reformo sedanjega sistema davka na dodano vrednost v EU, da bo notranji trg bolje deloval in da se pravila o tem davku prilagodijo spremembam v svetovnem in digitalnem gospodarstvu;
2. kljub temu poudarja, da mora biti predlog uravnotežen, da se prepreči izkrivljanje konkurence in zvišanje upravnih stroškov ter stroškov za mala in srednje velika podjetja (MSP), pa tudi lokalne in regionalne oblasti;
3. opozarja, da različni sistemi DDV in stopnje obdavčitve vplivajo zlasti na obmejne regije ter dejavnosti MSP v teh regijah. Zato je treba oceniti teritorialne učinke predloga in preveriti, ali je možna večja prožnost pri določanju stopenj DDV in pri predlaganih pragih;

Skupna pravila o stopnjah DDV

4. pozdravlja predlog Komisije, da blago in storitve obdavči po načelu namembnega kraja, saj to zmanjšuje tveganje za izkrivljanje konkurence;
5. podpira člen 98(1) in (2) predloga direktive, v skladu s katerim lahko države članice uporabljajo največ dve nižji stopnji v višini najmanj 5 %, stopnjo, ki je nižja od minimalne v višini 5 % ter oprostitve s pravico do odbitka DDV, plačanega v predhodni fazi;
6. pozdravlja predlog Komisije za seznam blaga (Priloga IIIa), za katerega ni dovoljeno uporabiti nižjih stopenj, namesto sedanjega seznama blaga (ravno tako z različnimi začasnimi izjemami), za katerega se lahko uporabljajo stopnje DDV, nižje od običajne. Predlog državam članicam omogoča več prožnosti in odpravlja premajhno davčno nevtralnost, ki je posledica dejstva, da so nekatere države članice znižale DDV za izdelke, za katere v drugih državah nižja stopnja ni dovoljena. Odbor opozarja, da je glavni namen seznama preprečiti izkrivljanje konkurence, zato se ga ne sme uporabiti za doseganje drugih političnih ciljev;

7. meni, da sedanja ureditev ne zagotavlja dovolj davčne nevtralnosti med državami članicami, poleg tega pa še zmanjšuje možnosti za izkoristek potenciala, ki ga prinaša tehnični razvoj, saj se isti izdelki ali iste storitve obdavčijo različno, odvisno od njihove distribucije. Izstopajoč primer je prepoved znižane stopnje DDV za digitalne objave, kot so časopisi v elektronski obliki, zvočne knjige in pretakanje glasbe (*music streaming*). To zlasti negativno vpliva na časopisno založništvo, ki se – poleg vse večje uporabe medijev v digitalni obliki – še vedno sooča s korenitimi strukturnimi spremembami in katerega pomena za demokracijo ne bi smeli podcenjevati;

8. domneva, da člen 98(3) velja za blago in storitve, ki jih običajno kupujejo posamezni potrošniki. Ko je to potrjeno, jih je mogoče prodajati z nižjo davčno stopnjo, tudi če so kupci tako podjetja kot fizične osebe;

9. poudarja, da lahko pojem „končni uporabnik“ povzroči težave pri izvajanju. Ta izraz lahko na področju DDV pomeni fizično osebo, pravno osebo, ki ni zavezanec za plačilo davka, ali osebo, ki je zavezanec in ki izvaja dejavnosti, oproščene plačila davka, brez pravice do odbitka DDV. Toda v poglavju z natančnejšo pojasnitvijo posameznih določb je navedeno, da je končni uporabnik oseba, ki pridobi blago ali storitve za osebno uporabo. Ker pa so tudi pravne osebe lahko končni uporabniki, bi morale biti po mnenju Odbora vključene v ta opis;

10. se strinja s predlogom o uporabi tehtanega povprečja DDV, ki presega 12 %, da se zaščitijo prihodki držav članic;

11. meni, da bi lahko večja prožnost pri določanju stopenj DDV povečala zapletenost, zlasti za MSP, saj ta nimajo virov in struktur velikih podjetij in v primeru čezmejnih transakcij ne morejo obvladovati več različnih davčnih stopenj;

12. Komisijo poziva, naj vzpostavi elektronski portal, na primer z nadgradnjo sedanjega spletnega portala TEDB, ki bo podjetjem omogočal vpogled v različne stopnje DDV v vseh državah članicah EU in na katerem bodo lahko – v okviru pogojev za oprostitev, ki jo država članica odobri podjetjem, ki v njej nimajo sedeža – priglasila svojo namero, da oprostitev izkoristijo. Takšno orodje mora biti lahko dostopno, zanesljivo in na voljo v vseh jezikih EU;

13. Komisijo tudi poziva, naj pri izvajanju tega predloga razširi področje uporabe mini sistema „vse na enem mestu“. Ta sistem je zlasti pomemben za upravno obdelavo DDV v namembni državi;

14. opozarja, da lahko večja prožnost pri določanju stopenj DDV oteži odločitve o tem, kako obdavčiti transakcijo, ki zajema več storitev. To velja za stopnjo, ki jo je treba uporabiti, za osnovo za odmero davka, vrsto računa in državo, v kateri naj bi se plačali davki, ter lahko vodi k problemom pri izdajanju računov, k negotovosti, stroškom in postopkovnim tveganjem, saj različne države članice ta vprašanja morebiti različno urejajo. Zato Odbor meni, da mora Komisija podati jasno navodilo, kako postopati v primeru transakcij, ki zajemajo več storitev;

Poenostavitev pravil za mala podjetja

15. pozdravlja predlog Evropske komisije, da državam članicam da več možnosti za poenostavitev postopkov DDV, ki se uporabljajo za mala podjetja. Hkrati je pomembno izboljšati davčno učinkovitost in se boriti proti goljufijam, s čimer je mogoče preprečiti izkrivljanje konkurence in zaščititi davčne prihodke držav članic;

16. se strinja s predlagano opredelitvijo malih podjetij, v skladu s katero so to podjetja, katerih letni promet v Uniji ne presega 2 000 000 EUR;

17. poudarja, da imajo podjetja, ki poslujejo čezmejno, zaradi razdrobljenosti in zapletenosti sistema DDV veliko stroškov z zagotavljanjem skladnosti s predpisi. Stroški so nesorazmerno visoki za MSP, ki so hrbtenica gospodarstva in zaposlovanja v regijah, zlasti pa za mala podjetja z letnim prometom manj kot 2 000 000 EUR. To je približno 98 % vseh podjetij v EU; njihov delež v skupnem prometu znaša približno 15 %, delež neto prihodkov iz DDV pa približno 25 %;

18. opozarja, da je pri dobavi elektronskih storitev včasih težko ugotoviti, v kateri državi članici se nahaja stranka. Upravni stroški ugotavljanja tega dejstva, ki zadovolji tudi davčni organ, so za mala podjetja včasih tako visoki, da se odpovejo poslovanju s strankami v drugih državah članicah. Za zmanjšanje upravnega bremena malih podjetij s prometom največ 2 000 000 EUR v Uniji bi bilo treba tem podjetjem omogočiti, da za posamezno storitev zaračunajo najvišjo stopnjo DDV, ki se uporablja v EU;
19. se strinja s Komisijo, da bi morali biti stroški upoštevanja predpisov o DDV čim nižji, in izraža zadovoljstvo, da naj bi predlog te stroške za MSP zmanjšal za do 18 %;
20. podpira predlog, da davčne oprostitve veljajo za vsa mala podjetja, ki imajo sedež v drugi državi članici, če njihov letni promet v Uniji ne presega EU 100 000 EUR, vendar meni, da bi bilo treba oceniti, ali obstaja nevarnost, da bi to pravilo oviralo rast. Za podjetje, oproščeno davčne obveznosti, ki ima tako bistveno manjšo upravno obremenitev, lahko prekoračitev praga pomeni precejšnje stroške;
21. pozdravlja predlog, da se malim podjetjem omogoči izdajanje poenostavljenih računov, pa tudi predlog, da oproščenim malim podjetjem računov sploh ni treba izdati;
22. se strinja s predlogom, da je lahko za mala podjetja davčno obdobje, ki ga zajema obračun DDV, koledarsko leto;
23. se sprašuje, zakaj naj ne bilo nobenih računovodskih obveznosti in obveznosti hranjenja za podjetja, oproščena DDV. Takšna omilitev zahtev lahko vodi k zlorabam, saj države članice težko preverjajo, ali je podjetje prekoračilo prag;
24. opozarja, da so nekatere države članice sprejele ukrepe, ki naj bi omogočili lažjo registracijo novih podjetij in izboljšali okvirne pogoje zanje, vendar lahko to poveča tveganje za t. i. davčni vrtiljak. Vrzeli v prihodkih iz DDV zaradi davčnega vrtiljaka naj bi samo v letu 2014 po ocenah znašala 50 milijard EUR. Za zmanjšanje te vrzeli je treba povečati davčno učinkovitost in se boriti zoper davčne goljufije.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Akcijski načrt za digitalno izobraževanje

(2018/C 461/08)

Glavni poročevalec: Domenico GAMBACORTA (IT/EPP), predsednik pokrajine Avellino**Referenčni dokument:** Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje,

COM(2018) 22 final

POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Glavna sporočila

1. poudarja, da ima izobraževanje od bolonskega procesa dalje ključno vlogo pri ustvarjanju evropskega prostora za dialog in sodelovanje glede temeljnih načel – svobode izražanja, strpnosti, svobode raziskovanja, prostega gibanja študentov in pedagoških delavcev, angažiranja študentov in soustvarjanja vseživljenjskega učenja – ki odražajo temeljne vrednote sodobne evropske družbe;
2. opozarja, da so države članice EU svojo zavezanost k zagotavljanju „najboljše izobrazbe in usposabljanja za mlade“, potrdile v nedavnih izjavah (v Bratislavi septembra 2016 in v Rimu marca 2017) in na vrhovnih srečanjih (v Talinu maja 2017, v Göteborgu novembra 2017 in v Bruslju januarja 2018);
3. poudarja, da bo digitalna revolucija še naprej pomembno spreminjala način življenja, študija, dela in medsebojnega povezovanja v Evropi ter da so digitalne spretnosti in znanja poleg bralne in matematične pismenosti bistveni za uspešno soočanje državljanov z izzivi nenehno spreminjajočega se, globaliziranega in povezanega sveta;
4. se strinja, da je treba digitalne spretnosti in znanja začeti pridobivati že v rani mladosti in jih izpopolnjevati vse življenje v okviru izobraževalnega načrta pri predšolski vzgoji in izobraževanju odraslih;
5. priznava, da je razvoj digitalnih spretnosti delovne sile v EU bistven za uspešno preoblikovanje trga dela in za preprečevanje vrzeli glede znanj in spretnosti ali njihove neusklajenosti;
6. meni, da je digitalno izobraževanje potreba in priložnost za obravnavanje izzivov na področju izobraževanja, saj lahko na primer omogoči bolj individualizirano in vključujoče učenje osebam s posebnimi učnimi potrebami in invalidom, migrantom ter vključenim v sisteme dolgotrajne oskrbe držav članic;
7. opozarja, da je razvoj digitalnih spretnosti in znanj odlična spodbuda za razvoj novih podjetniških talentov, za samostojnost pri izvajanju posameznih ali dopolnjujočih se nalog ter za skupinsko delo na različnih področjih ali območjih;
8. poudarja potencial digitalne preobrazbe za mobilnost navzgor, oblikovanje bolj informiranih in izobraženih državljanov, spodbujanje državljanske udeležbe, demokratizacijo znanja ter večji dostop do informacij, njihovo večje ustvarjanje in potrošnja, da bi dosegli oblikovanje zdrave digitalne identitete ter aktivnih in odgovornih digitalnih državljanov;
9. poudarja, da slabo pripravljeni uporabniki hitreje podležejo številnim tveganjem, ki jih prinaša nevednostna uporaba digitalnih virov, kot so kibernetško ustrahovanje, lažno predstavljanje (angl. *phishing*), seksting (angl. *sexting*, pošiljanje besedilnih sporočil s spolno vsebino), spolno izsiljevanje, motnja igranja računalniških iger, simptomi digitalnega poklicnega stresa, strah pred tem, da bi kaj zamudili (angl. *fear of missing out*);

10. poziva, da se večji poudarek nameni krepitevi kritičnega mišljenja in medijske pismenosti odraslih, otrok in mladine, da bodo sposobni sami presoјati, premagati množično širjenje lažnih novic in se spoprijemati s tveganjem nekritične uporabe informacij, ki so na voljo na spletu, ali digitalno dostopnih informacij;

11. opozarja na tveganje, ki ga množično uvajanje algoritmov in sistemov strojnega učenja na podlagi umetne inteligence in podatkovne analitike pomeni za pedagoško svobodo ter nevtralnost, varnost podatkov in varstvo zasebnosti;

12. želi omeniti nekaj rezultatov študije *The Survey of Schools: ICT in Education* (Raziskava šol: IKT v izobraževanju) ⁽¹⁾, ki je leta 2013 ugotovila, da:

— se infrastruktura, ki jo imajo šole, med državami precej razlikuje,

— ima le približno 50 % dijakov v EU učitelja, ki meni, da je dovolj usposobljen, da digitalno tehnologijo pedagoško koristno vključi v učne dejavnosti,

— ima le približno 25–30 % dijakov učitelje, ki so morali obvezno opraviti usposabljanje na področju IKT;

13. zato opozarja na ključno vlogo, ki jo imajo učitelji in pedagogi pri vodenju učencev v inovativnih praksah doseganja znanja z ustreznimi povezavami med formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem, ob predpostavki, da se pri razširjanju digitalnih inovacij v izobraževanju ne uporablja enoten pristop za vse;

14. poudarja, da je treba učitelje, ravnatelje in druge pedagoške delavce podpreti in jim omogočiti ustrezno usposabljanje, da bodo lahko učinkovito združevali tradicionalne učne metode s priložnostmi, ki jih prinaša digitalna tehnologija;

15. zato predlaga sodelovanje med zasebnimi in javnimi deležniki s pritegnitvijo ponudnikov izobraževalne tehnologije prek morebitnih sektorskih združenj, da bi zagotovili usposabljanje učiteljev in brezplačno digitalno učno gradivo, ter rešitev čezmejnih vprašanj glede avtorskih pravic;

16. opozarja na nevarnost, da bi velike digitalne družbe, zlasti GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple in Microsoft) na področju izobraževanja vsiljevale svoje standarde, s tem ko bi zagotavljale svojo strojno ali programsko opremo in vire izobraževanja, zaradi česar bi bilo treba vzpostaviti strog nadzor v zvezi z varstvom podatkov in zaščito avtorskih pravic;

17. poudarja, da je treba zmanjšati sedanji digitalni razkorak ob upoštevanju različnih dejavnikov tega pojava, npr. bivanje na različnih geografskih in demografskih območjih, sporazumevalni jezik, različne ravni izobrazbe, razlike, povezane s spolom in starostjo, morebitna invalidnost, pripadnost prikrajšanim socialno-ekonomskim skupinam ipd.;

18. vztraja, da je treba bolje izkoristiti finančno podporo EU in tako zagotoviti, da imajo šole in izobraževalne ustanove – ne samo v obveznem izobraževanju, temveč tudi na drugih izobraževalnih stopnjah, kot so predšolska vzgoja, izobraževanje odraslih, glasbene šole itd., da se omogoči dostop do vseživljenjskega učenja – potrebno visokohitrostno in visokokakovostno širokopasovno infrastrukturo, zlasti tiste, ki se nahajajo na območjih z geografskimi, demografskimi ali socialnimi izzivi;

19. predlaga, da se skladno z uporabo inovativnih digitalnih virov in praks preizkusijo novi viri in načini ocenjevanja, kot so standardizirani ocenjevalni listi, ki naj se nato uporabijo skupaj z bolj tradicionalnimi načini, tako pa izkoristi potencial takojšnjih povratnih informacij v posamezniku bolj prilagojenem in učinkovitem učnem procesu;

⁽¹⁾ Survey of Schools: ICT in Education. Benchmarking access, use and attitudes to technology in Europe's schools, končno poročilo o študiji, Evropska komisija, 2013.

20. ugotavlja, da mora biti učenec v središču pozornosti, v skladu z načeli, ki so podlaga Platforme za vseživljenjsko učenje, če naj se dosežejo boljši učni rezultati in izkušnje, cilje si je treba deliti glede na učenčeva stališča in vrednote, s čimer bi se izognili nevarnosti, da ima vlogo pasivnega porabnika tehnologije;

21. pozdravlja akcijski načrt za digitalno izobraževanje (v nadaljevanju: akcijski načrt) kot kratkoročno orodje za spodbujanje, izvajanje in razširjanje namenske uporabe digitalnih in inovativnih praks izobraževanja v šolah, poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter visokošolskih ustanovah v okviru „evropskega izobraževalnega prostora“ in „novega programa znanj in spretnosti za Evropo“⁽²⁾, ki dopolnjuje priporočili o skupnih vrednotah in ključnih kompetencah;

22. priznava, da so prednostne naloge akcijskega načrta v skladu z zapletenimi in številnimi izzivi digitalne revolucije;

23. je prepričan, da bi moral akcijski načrt dobiti zadostno podporo v novem večletnem finančnem okviru pa tudi iz virov v nacionalnih proračunih, namenjenih ne samo poveztljivosti in infrastrukturi, temveč tudi razvoju digitalnih spretnosti in znanj na vseh ravneh izobraževanja;

24. poudarja, da je za vključitev digitalne tehnologije v naše izobraževalne sisteme in za to, da se dejansko dosežejo cilji akcijskega načrta, nujno bolj plodno sodelovanje vseh udeleženi in potencialnih deležnikov, s čimer bi zagotovili konvergenco, sinergije in meddisciplinarno strokovno znanje ter poveztljivost različnih sistemov;

25. meni, da so bistvena znatna prizadevanja za uskladitev in vključitev vseh pobud in ukrepov ter izboljšanje politik razširjanja, da bi se tako izognili nevarnosti, da razpoložljive možnosti izkoristijo predvsem tiste izobraževalne in politične institucije, ki se najbolje znajdejo v „zmešnjavi“ razpisov za sofinanciranje;

26. opozarja na temeljno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju politik izobraževanja in usposabljanja, zato bi morale biti v prilagajanje izobraževalnih sistemov standardom digitalne dobe vključene vse ravni upravljanja (evropska, nacionalna, regionalna in lokalna);

Boljše izkoriščanje digitalne tehnologije pri poučevanju in učenju: digitalne kompetence in spretnosti za digitalno preobrazbo

27. poudarja, da je dostop do digitalne infrastrukture sicer le eden od vzrokov za digitalni razkorak, vendar pa pomanjkanje sredstev ter nezadostna in nedelujoča oprema in pasovna širina še vedno ovirajo uporabo IKT v učne in izobraževalne namene;

28. poziva k podpori za oblikovanje nacionalnih strategij in okvirov, večjemu dialogu med deležniki ter dodatni podpori učiteljem pri pridobivanju novega strokovnega znanja iz metodeke;

29. upa, da bo pripravljena obsežna kampanja usposabljanja za učitelje in pedagoške delavce, s katerim bi se okrepile njihove dejanske digitalne spretnosti in znanja in ki bi bilo zlasti namenjeno tistim z nizko stopnjo usposobljenosti in malo izkušnjami s področja digitalne tehnologije;

30. pozdravlja podporo EU za digitalno pripravljenost splošnih in poklicnih šol s krepitvijo njihovih digitalnih spretnosti in znanj in razširitvijo orodja za samoocenjevanje SELFIE na milijon učiteljev, izvajalcev usposabljanj in študentov do konca leta 2019 ter v povezavi z instrumenti za ocenjevanje, ki se morda uporabljajo v posameznih državah članicah;

31. opozarja, da IKT prispeva k inovacijam v procesih in organiziranosti, ter meni, da so orodja, kot je evropski okvir za e-usposobljenost, koristna za kategorizacijo znanja in spretnosti na področju IKT po vsej Evropi;

32. priznava dodano vrednost sistema bonov, ki se osredotoča na prikrajšana območja, in izvajanja ustreznih orodij za podeželje;

⁽²⁾ COM(2016) 381 final.

33. podpira okvir za izdajanje digitalno potrjenih kvalifikacij in potrjevanje digitalno pridobljenih spretnosti in znanj, ki so vredni zaupanja in večjezični, ter ocenjuje kot bistveno, da je ta okvir povsem usklajen z evropskim ogrodjem kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) in evropsko klasifikacijo spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO);

34. spodbuja sodelovanje med industrijo in izobraževanjem ter druge oblike javno-zasebnih partnerstev za razvoj programov usposabljanja na področju digitalnih spretnosti in znanj ter za to, da bodo kariere na digitalnem področju enako dostopne vsem, ne glede na posameznikovo socialno-ekonomsko okolje ali telesno invalidnost;

Razvijanje ustreznih digitalnih kompetenc in spretnosti za digitalno preobrazbo

35. opozarja, da morajo šolske skupnosti podpreti vse učence in se odzivati na njihove posebne potrebe, da se zagotovi polna vključenost;

36. meni, da je ključno zmanjšati učne razlike med učenci iz različnih socialno-ekonomskih okolij, izkoristiti potencial individualiziranega poučevanja in novih učnih pripomočkov, ter v celoti izkoristiti prosto dostopne učne vire in odprto znanost;

37. upa, da bo uresničen razvoj evropske platforme za digitalno visoko šolstvo, ki bo ponujala spletno učenje, kombinirano mobilnost, virtualna univerzitetna središča in izmenjavo dobrih praks med visokošolskimi institucijami na vseh ravneh;

38. podpira novi evropski okvir digitalnih kompetenc za pedagoge, ki tem ponuja usmerjanje pri razvijanju modelov digitalne kompetence;

39. poudarja pomen spodbujanja in omogočanja razvoja digitalnih znanj in spretnosti učiteljev s celostnega vidika in znotraj okvira strokovnih kompetenc učiteljev, ki bi zajemal osnovno usposabljanje, usposabljanje za nastop službe in stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljev;

40. priznava pomen mobilnosti, zato poziva k okrepitvi usmeritve naslednjega programa Erasmus+ in drugih ustreznih programov financiranja EU, da bi podprli prilagoditev izobraževanja in usposabljanja za digitalno dobo;

41. poudarja pomen sodelovanja v izobraževanju in usklajenih prizadevanj; zavzema se za skupno evropsko platformo, ki jo bodo lahko uporabljali različni deležniki in s katero bi razvili merila in kazalnike za natančnejše spremljanje napredka različnih ponudnikov izobraževanja v šolah in drugih izobraževalnih okoljih na področju IKT. To delo je treba opraviti v tesnem sodelovanju med državami članicami, da se izkoristijo pretekle izkušnje, ugotovijo obstoječe metode spremljanja itd.;

42. poudarja pomen digitalnih kompetenc za vse državljane, ki so del revidiranega evropskega referenčnega okvira ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje, vključno z evropskim okvirom digitalnih kompetenc za državljane, ki te opisuje na petih področjih (informacijska pismenost, komuniciranje in sodelovanje, izdelovanje digitalnih vsebin, varnost ter reševanje problemov), ter spodbuja poučevanje in učenje, pri katerem so digitalne spretnosti in znanja del preostalih spretnosti in znanj, ki jih je treba razvijati;

43. podpira predlagano (i) evropsko kampanjo ozaveščanja, namenjeno pedagogom, družinam in učencem, za krepitev varnosti na spletu, kibernetске higijene in medijske pismenosti, (ii) pobudo poučevanja kibernetске varnosti na podlagi okvira digitalnih kompetenc za državljane ter (iii) prizadevanje za promocijo in širjenje dobrih praks, da bi usposobili ljudi za samozavestno in odgovorno uporabo tehnologije;

44. spodbuja podjetniškega duha regij in mest ter premik k odprtim inovacijam, z vizijo partnerstva med akterji javnega in zasebnega sektorja, univerzami in državljani, ki v središče delovanja postavljajo človeka;

45. pričakuje, da bo sproti obveščen o političnih izkušnjah z izvajanjem teh ukrepov in da bo povabljen k sodelovanju v nastajajoči razpravi o prihodnjem evropskem sodelovanju na področju izobraževanja in usposabljanja;

Izboljševanje izobraževanja z boljšo analizo podatkov in predvidevanjem

46. upa, da bo sprejet skupni enotni metodološki okvir za opredelitev kazalnikov, ki bi omogočil obvladovanje digitalnega razkoraka, in poziva k znatnim prizadevanjem za oblikovanje in zbiranje zanesljivih in lahko dostopnih podatkov, ki se bodo ocenjevali in spremljali;
47. opozarja na pomisleke, ki se pojavijo, ko se osebni podatki in dosjeji o učencih hranijo pri zasebnih ponudnikih, pogosto na drugem koncu sveta. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti zlasti vprašanju, ali so ti ponudniki pripravljeni podpisati pogodbo o uporabi s številnimi lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi oblastmi;
48. opozarja tudi na pomisleke glede podatkovnega rudarjenja, tj. kako se odzvati na to, da podjetja podatke o učencih in zaposlenih v šoli prodajajo drugim, in ugotavlja, da je, tudi za lokalne in regionalne oblasti, pomembno tudi pojasniti, kako dolgo je treba javnosti omogočiti dostop do ustreznih upravnih podatkov in podobnih dokumentov;
49. se veseli začetka napovedanih pilotnih projektov, da bi lahko bolje izkoriščali razpoložljive podatke in pripomogli k izvajanju in spremljanju izobraževalne politike; izraža zadovoljstvo tudi nad načrtovano zbirko orodij in usmeritvami za države članice;
50. meni, da je pomembno uvesti strateško predvidevanje v zvezi s trendi, povezanimi z digitalno preobrazbo, ki so ključni za prihodnost izobraževalnih sistemov, in sicer v tesnem sodelovanju s strokovnjaki iz držav članic – vključno s predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti – ter izkoriščati obstoječe in prihodnje oblike evropskega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja;
51. spodbuja inovacije uporabnikov, ki so ključnega pomena za čimprejšnje uvajanje inovativnih rešitev za reševanje izzivov s področja izobraževanja. Posameznikova perspektiva pogosto ni dovolj upoštevana, kar bi lahko omejilo različne možnosti za reševanje določenega izziva. V tem smislu pozdravlja razmišljanje o načinih za spodbujanje sodelovanja državljanov, omogočanje njihove udeležbe in inovacij uporabnikov;
52. poudarja, da bi moral akcijski načrt podpreti tudi evropski semester, ki je s priporočili za posamezne države na področju izobraževanja in usposabljanja ključno gonilo reform;
53. podpira prizadevanja za izboljšanje upravljanja šolskih izobraževalnih sistemov in opozarja, da lahko dobro upravljanje na več ravneh izboljša uspešnost na področju izobraževanja in usposabljanja, poveča udeležbo, spodbuja vzpostavitev inovativnih mehanizmov, pospešuje vključujoč izobraževalni sistem, ki obravnava celotno osebnost, in razvije sisteme vseživljenjskega učenja;
54. pozdravlja dialog, ki ga je Evropska komisija napovedala glede izvajanja predlaganega delovanja in ukrepov, ter izraža pripravljenost, da se angažira in pri uresničevanju predlaganega načrta in zagotavljanju usklajenosti s prednostnimi nalogami sedanjih in prihodnjih programov financiranja EU še naprej sodeluje z Evropsko komisijo, skupaj z državami članicami, Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in skupino Evropske investicijske banke.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik

(2018/C 461/09)

Glavna poročevalka: Gillian FORD (UK/EA), članica sveta londonske občine Havering

Referenčni dokumenti: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik

COM(2018) 268 final

ter

Predlogi za priporočila Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobj v tujini

COM(2018) 270 final

o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

COM(2018) 271 final

o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

COM(2018) 272 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Predlog za priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobj v tujini

Člen 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(d) razvojem instrumentov za zagotavljanje kakovosti pri spletnem izobraževanju in usposabljanju;

Obrazložitev

Na nekaterih območjih, zlasti v bolj oddaljenih ali redko poseljenih regijah, izobraževanje in pridobivanje kvalifikacij vse pogosteje poteka v digitalni obliki. Na področju teh kvalifikacij je nujno treba zagotoviti kakovost, da bodo lahko deležne avtomatičnega vzajemnega priznavanja.

Predlog spremembe 2

Predlog za priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobij v tujini

Člen 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
6. olajšujejo mobilnost in priznavanje izidov iz učnih obdobij v tujini med srednješolskim izobraževanjem in usposabljanjem s: [...] (c) promoviranjem koristi mobilnosti med institucijami za srednješolsko izobraževanje in usposabljanje, dijaki in njihovimi družinami ter koristi sprejemanja mobilnih posameznikov med delodajalci;	6. olajšujejo mobilnost vseh študentov, ne glede na to v kateri državi živijo, in priznavanje izidov iz učnih obdobij v tujini med srednješolskim izobraževanjem in usposabljanjem s: [...] (c) promoviranjem koristi mobilnosti med institucijami za srednješolsko izobraževanje in usposabljanje, dijaki in njihovimi družinami ter koristi sprejemanja mobilnih posameznikov med delodajalci;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 3

Predlog za priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobij v tujini

Člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
8. proučijo dobre prakse v zvezi s priznavanjem predhodnega učenja in prehodnostjo med sektorji izobraževanja in usposabljanja, zlasti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem in visokošolskim izobraževanjem;	8. proučijo in spodbujajo dobre prakse v zvezi s priznavanjem predhodnega učenja in prehodnostjo med: (a) sektorji izobraževanja in usposabljanja, zlasti med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem in visokošolskim izobraževanjem; in med (b) sektorji izobraževanja in usposabljanja ter trgov dela.

Obrazložitev

Delodajalci bi morali priznavati kvalifikacije in učna obdobja v tujini, da bi tako okrepili mobilnost delavcev ter njihove življenjske možnosti in priložnosti.

Predlog spremembe 4

Predlog za priporočilo Sveta o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in srednješolskih spričeval ter izidov iz učnih obdobj v tujini

Člen 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
izboljšajo dokazno podlago z zbiranjem in razširjanjem podatkov o številu in vrsti primerov priznavanja;	izboljšajo dokazno podlago z zbiranjem in razširjanjem podatkov o številu, vrsti in izidih primerov priznavanja;

Obrazložitev

Z izidi se lahko okrepi in izboljša postopek priznavanja.

Predlog spremembe 5

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Uvodna izjava 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(8) Razpoložljivost, dostopnost in cenovna sprejemljivost visokokakovostnih storitev otroškega varstva so tudi ključni dejavniki, ki ženskam in moškim s skrbstvenimi obveznostmi omogočajo udeležbo na trgu dela, kot je bilo priznано na zasedanju Evropskega sveta v Barceloni 2002, v Evropskem paktu za enakost spolov ter sporočilu Komisije o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, sprejetem 26. aprila 2017. Zaposlitev žensk neposredno prispeva k izboljšanju socialno-ekonomskega položaja gospodinjstva in gospodarski rasti.	(8) Razpoložljivost, dostopnost in cenovna sprejemljivost visokokakovostnih storitev otroškega varstva so tudi ključni dejavniki, ki ženskam in moškim s skrbstvenimi obveznostmi omogočajo udeležbo na trgu dela, kot je bilo priznано na zasedanju Evropskega sveta v Barceloni 2002, v Evropskem paktu za enakost spolov ter sporočilu Komisije o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, sprejetem 26. aprila 2017, in bi jih bilo treba spodbujati v skladu z načelom 2 evropskega stebra socialnih pravic . Zaposlitev žensk neposredno prispeva k izboljšanju socialno-ekonomskega položaja gospodinjstva in gospodarski rasti.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 6

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Uvodna izjava 23

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(23) Namen tega priporočila je vzpostaviti skupno razumevanje, kaj pomeni kakovost v sistemu predšolske vzgoje in varstva. Navaja možne ukrepe, o katerih naj vlade razmislijo glede na konkretne okoliščine. To priporočilo je naslovljeno tudi na starše, institucije in organizacije, vključno s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, ki želijo izboljšati ta sektor.	(23) Namen tega priporočila je vzpostaviti skupno razumevanje, kaj pomeni kakovost v sistemu predšolske vzgoje in varstva. Navaja možne ukrepe, o katerih naj vse pristojne ravni upravljanja, tudi lokalna in regionalna , razmislijo glede na konkretne okoliščine. To priporočilo je naslovljeno tudi na starše, institucije in organizacije, vključno s socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, ki želijo izboljšati ta sektor.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 7

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. si prizadevajo zagotoviti , da bodo storitve predšolske vzgoje in varstva dostopne, cenovno sprejemljive in vključujoče. Razmislile bi lahko o:	2. zagotovijo , da bodo storitve predšolske vzgoje in varstva dostopne, cenovno sprejemljive, zadostne in vključujoče. Na vseh ravneh upravljanja, tudi lokalni in regionalni, bi lahko razmislili o:

Obrazložitev

Z dodanim besedilom se podkrepi priporočilo in poudari ključna vloga, ki jo imajo pri tem lokalne in regionalne oblasti.

Predlog spremembe 8

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. podprejo profesionalizacijo osebja v predšolski vzgoji in varstvu. Glede na obstoječo raven poklicne kvalifikacije in delovnih pogojev lahko uspešna prizadevanja vključujejo:	3. podprejo profesionalizacijo osebja v predšolski vzgoji in varstvu. Glede na obstoječo raven poklicne kvalifikacije in delovnih pogojev lahko uspešna prizadevanja vključujejo:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
[...]	[...]
(d) prizadevanje, da osebje razvije kompetence za odzivanje na individualne potrebe otrok z različnimi ozadji in otrok s posebnimi izobraževalnimi potrebami ali invalidnih otrok ter pripravi na vodenje različnih skupin;	(d) usposabljanje osebja za odzivanje na individualne potrebe otrok z različnimi ozadji in otrok s posebnimi izobraževalnimi potrebami ali invalidnih otrok ter njihova priprava na vodenje različnih skupin;

Obrazložitev

Podkrepitev priporočila.

Predlog spremembe 9

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. izboljšajo razvoj izobraževalnih programov za zgodnja leta, da bodo zagotavljali dobro počutje in izpolnjevali vzgojne potrebe otrok. Pristopi v podporo razvoju izobraževalnega programa ter socialnih, čustvenih, učnih in jezikovnih kompetenc otrok bi lahko vključevali:	4. izboljšajo razvoj izobraževalnih programov za zgodnja leta, da bodo zagotavljali zdravje in dobro počutje vseh otrok ter izpolnjevali njihove vzgojne potrebe. Pristopi v podporo razvoju izobraževalnega programa ter socialnih, čustvenih, učnih in jezikovnih kompetenc otrok bi lahko vključevali:
(a) vzpostavljanje ravnotežja pri zagotavljanju socialno-čustvene vzgoje, dobrega počutja in učenja ob priznavanju pomena igre, stika z naravo, vloge glasbe, umetnosti in fizične aktivnosti;	(a) vzpostavljanje ravnotežja pri zagotavljanju socialno-čustvene vzgoje, dobrega počutja in učenja ob priznavanju pomena igre, stika z naravo, vloge glasbe, umetnosti in fizične aktivnosti;
(b) spodbujanje empatije, sočutja ter zavesti o enakosti in različnosti;	(b) spodbujanje empatije, sočutja ter zavesti o enakosti in različnosti;
(c) ponujanje priložnosti za zgodnjo jezikovno izpostavljenost in učenje z igro ter razmislek o dvojezičnih predšolskih programih;	(c) ponujanje priložnosti za zgodnjo jezikovno izpostavljenost in učenje z igro ter razmislek o dvojezičnih predšolskih programih;
(d) dajanje navodil izvajalcem storitev glede uporabe starosti primernih digitalnih orodij in novih tehnologij;	(d) dajanje navodil izvajalcem storitev glede uporabe starosti primernih digitalnih orodij in novih tehnologij;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) spodbujanje nadaljnega vključevanja predšolske vzgoje in varstva v celotno izobraževanje ter podpiranje sodelovanja med osebjem v predšolski vzgoji in varstvu in osnovnošolskim osebjem ter gladkega prehoda otrok v osnovno šolo;	(e) spodbujanje nadaljnega vključevanja predšolske vzgoje in varstva v celotno izobraževanje ter podpiranje sodelovanja med osebjem v predšolski vzgoji in varstvu in osnovnošolskim osebjem ter gladkega prehoda otrok v osnovno šolo; (f) zagotavljanje namenske podpore in možnosti za učenje otrokom s posebnimi učnimi potrebami in invalidnim otrokom; (g) zagotavljanje namenske podpore in možnosti za učenje otrokom migrantom, tudi kadar se zaradi politične ali humanitarne krize vrača veliko število Evropejcev; (h) zagotavljanje namenske podpore in možnosti za učenje otrokom v sistemih varstva v državah članicah; (i) spodbujanje modela zgodnjega varstva za otroke do šestega leta starosti;

Obrazložitev

Otroci s posebnimi učnimi potrebami, invalidni otroci in otroci migranti morda potrebujejo namensko podporo za dostop do celotnega nabora možnosti, ki jih zagotavljajo učni programi za zgodnja leta, zato bi bilo treba države članice spodbujati, naj to zagotovijo.

Predlog spremembe 10

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
6. si prizadevajo zagotoviti ustrezno financiranje in pravni okvir za storitve predšolske vzgoje in varstva. Razmislile bi lahko o: (a) povečanju vlaganja v predšolsko vzgojo in varstvo s poudarkom na razpoložljivosti, kakovosti in cenovni dostopnosti, vključno z izkoriščanjem možnosti financiranja v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov;	6. si prizadevajo zagotoviti ustrezno financiranje in pravni okvir za storitve predšolske vzgoje in varstva. Razmislile bi lahko o: (a) povečanju vlaganja v predšolsko vzgojo in varstvo s poudarkom na razpoložljivosti, dostopnosti, kakovosti in cenovni dostopnosti, vključno z izkoriščanjem možnosti financiranja v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) oblikovanju in vzdrževanju prilagojenih nacionalnih ali regionalnih okvirov kakovosti;	(b) oblikovanju in vzdrževanju prilagojenih nacionalnih ali regionalnih okvirov kakovosti;
(c) spodbujanju nadaljnega vključevanja služb za družine in otroke, zlasti socialnih in zdravstvenih služb;	(c) spodbujanju nadaljnega vključevanja služb za družine in otroke na lokalni in regionalni ravni , zlasti socialnih in zdravstvenih služb te r storitev za dobro počutje ;
(d) vključevanju trdnih politik o zaščiti/varovanju otrok v sistem predšolske vzgoje in varstva, da se pripomore k zaščiti otrok pred vsemi oblikami nasilja;	(d) vključevanju trdnih politik o zaščiti/varovanju otrok v sistem predšolske vzgoje in varstva, da se pripomore k zaščiti otrok pred vsemi oblikami zlorabe in nasilja;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 11

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
8. omogoči izmenjavo izkušenj in dobre prakse med državami članicami v strateškem okviru za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ter programih, ki ga bodo nasledili, in v Odboru za socialno zaščito;	8. omogoči izmenjavo izkušenj in dobre prakse med državami članicami na vseh ravneh upravljanja v strateškem okviru za sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ter programih, ki ga bodo nasledili, in v Odboru za socialno zaščito;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 12

Predlog za priporočilo Sveta o visokokakovostnih sistemih predšolske vzgoje in varstva

Člen 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
9. na prošnjo držav članic podpre njihovo sodelovanje z organiziranjem vzajemnega učenja in svetovanja;	9. na prošnjo držav članic podpre njihovo sodelovanje na vseh ravneh upravljanja z organiziranjem vzajemnega učenja in svetovanja;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 13

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Uvodna izjava 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) V sporočilu o krepitvi evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture Evropska komisija določa vizijo evropskega izobraževalnega prostora, v katerem visokokakovostnega, vključujočega izobraževanja, usposabljanja in raziskovalnega dela ne bi ovirale meje, v katerem bi bil študij, učenje ali delo v drugi državi članici nekaj običajnega, v katerem bi vse več ljudi poleg maternega jezika govorilo še dva druga jezika in v katerem bi imeli ljudje močan občutek evropske identitete ter se zavedali evropske kulturne dediščine in raznolikosti Evrope.	(1) V sporočilu o krepitvi evropske identitete s pomočjo izobraževanja in kulture Evropska komisija določa vizijo evropskega izobraževalnega prostora, v katerem visokokakovostnega, vključujočega izobraževanja, usposabljanja in raziskovalnega dela ne bi ovirale meje, v katerem bi bil študij, učenje ali delo v drugi državi članici nekaj običajnega, v katerem bi vse več ljudi poleg maternega jezika govorilo še dva druga jezika in v katerem bi imeli ljudje močan občutek evropske identitete ter se zavedali evropske kulturne dediščine in raznolikosti Evrope ter njenih priložnosti.

Obrazložitev

Treba je poudariti, da vrednost evropskega izobraževalnega prostora vključuje njegovo sposobnost utiranja poti za več priložnosti.

Predlog spremembe 14

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Člen 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) preučijo možnosti za pomoč mladim, da pred koncem srednješolskega izobraževanja in usposabljanja še vsaj pri enem evropskem jeziku poleg učnega jezika dosežejo raven učinkovitega uporabnika, ter spodbujajo učenje dodatnega (tretjega) jezika do ravni samostojnega uporabnika;	(1) preučijo možnosti za pomoč mladim, da pred koncem srednješolskega izobraževanja in usposabljanja še vsaj pri enem evropskem jeziku poleg učnega jezika dosežejo raven učinkovitega uporabnika, ter spodbujajo učenje dodatnega (tretjega) jezika do ravni samostojnega uporabnika, tudi s posebnim poudarkom na ustni uporabi jezika in izkušnjah, in zagotovijo ustrezen dostop do kakovostnega poučevanja za vse učence.

Obrazložitev

Deležniki so poudarili pomen tega, da pri dodatnih jezikih ne gre le za branje in pisanje, temveč je treba znati tudi govoriti, saj je to nujno potrebno za koriščenje mobilnosti in priložnosti. Ugotovljeno je bilo tudi, da si lahko, če kakovostno poučevanje jezika ni na voljo, tisti z več sredstvi poiščejo zasebne jezikovne tečaje, kar pa ne morejo storiti tisti iz prikrajšanih socialno-ekonomskih okolij, zaradi česar se krepi razkorak med možnostmi različnih družbenih skupin.

Predlog spremembe 15

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Člen 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(4) kot del takšnih celovitih strategij podpirajo razvoj jezikovne ozaveščenosti v šolah in izobraževalnih centrih z:	(4) kot del takšnih celovitih strategij podpirajo razvoj jezikovne ozaveščenosti v šolah in izobraževalnih centrih z:
(a) dejavnim podpiranjem mobilnosti učencev, vključno z izkoriščanjem priložnosti, ki jih ponujajo ustrezni programi financiranja EU;	(a) dejavnim podpiranjem mobilnosti učencev, vključno z izkoriščanjem priložnosti, ki jih ponujajo ustrezni programi financiranja EU;
(b) omogočanjem učiteljem, da razmislijo o uporabi posameznih jezikov na njihovem področju;	(b) omogočanjem učiteljem, da razmislijo o uporabi posameznih jezikov na njihovem področju;
(c) krepitevijo kompetenc v učnem jeziku kot osnovo za nadaljnje učne in izobraževalne dosežke v šoli za vse učence in zlasti tiste z migrantskim ozadjem ali iz prikrajšanih okolij;	(c) krepitevijo kompetenc v učnem jeziku kot osnovo za nadaljnje učne in izobraževalne dosežke v šoli za vse učence in zlasti tiste z migrantskim ozadjem, tudi kadar se zaradi politične ali humanitarne krize vrača veliko število Evropejcev , ali iz prikrajšanih okolij oziroma tiste s posebnimi učnimi potrebami in invalide ;
(d) spoštovanjem jezikovne raznolikosti učencev in izkoriščanjem te raznolikosti kot učnega vira, vključno z vključevanjem staršev in širše lokalne skupnosti v jezikovno izobraževanje;	(d) spoštovanjem jezikovne raznolikosti učencev in izkoriščanjem te raznolikosti kot učnega vira, vključno z vključevanjem staršev in širše lokalne skupnosti v jezikovno izobraževanje;
(e) ponujanjem možnosti za oceno in vrednotenje jezikovnih kompetenc, ki niso del izobraževalnega programa, temveč so jih učenci pridobili drugje, med drugim s povečanjem števila jezikov, ki jih je mogoče dodati v zaključne kvalifikacije učencev;	(e) ponujanjem možnosti za oceno in vrednotenje jezikovnih kompetenc, ki niso del izobraževalnega programa, temveč so jih učenci pridobili drugje, med drugim s povečanjem števila jezikov, ki jih je mogoče dodati v zaključne kvalifikacije učencev;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 16

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Člen 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) podpirajo učitelje, vodje usposabljanj in vodstvene delavce šol pri razvijanju jezikovne ozaveščenosti z:	(5) podpirajo učitelje, vodje usposabljanj in vodstvene delavce šol pri razvijanju jezikovne ozaveščenosti z:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) vlaganjem v začetno in nadaljnje izobraževanje učiteljev jezikov, da se ohrani široka jezikovna ponudba v obveznem izobraževanju in usposabljanju;	(a) vlaganjem v začetno in nadaljnje izobraževanje učiteljev jezikov, da se privabi in zadrži osebe ter posledično ohrani široka jezikovna ponudba v obveznem izobraževanju in usposabljanju;
(b) vključevanjem priprave na jezikovno raznolikost v razredu v začetno izobraževanje in stalni strokovni razvoj učiteljev in vodstvenih delavcev šol;	(b) vključevanjem priprave na jezikovno raznolikost v razredu v začetno izobraževanje in stalni strokovni razvoj – tako formalno kot neformalno učenje – učiteljev in vodstvenih delavcev šol;

Obrazložitev

Lokalne skupnosti zagotavljajo veliko priložnosti za izboljšanje jezikovne ozaveščenosti med učitelji, na primer prek staršev in skrbnikov, verskih skupin in združenj skupnosti.

Predlog spremembe 17

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Člen 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(6) spodbujajo raziskovanje in uporabo inovativnih, vključujočih in večjezičnih pedagoških metod, vključno z digitalnimi orodji in poučevanjem nejezikovnih predmetov v tujem jeziku;	(6) spodbujajo raziskovanje in uporabo inovativnih, vključujočih in večjezičnih pedagoških metod, vključno z digitalnimi orodji, avdiovizualnimi, filmskimi in glasbenimi deli in poučevanjem nejezikovnih predmetov v tujem jeziku;

Obrazložitev

Kulturno bogastvo evropske avdiovizualne, filmske in glasbene produkcije je podpora ne samo za učenje drugih jezikov, ampak in predvsem za seznanjanje z drugimi kulturami in skupnimi vrednotami.

Predlog spremembe 18

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(8) izboljšajo dostop do visokokakovostnih digitalnih izobraževalnih programov za učitelje in državljane, zlasti za tiste iz oddaljenih ali redko poseljenih območij ter najbolj oddaljenih regij.

Obrazložitev

Dostop do visokokakovostnih digitalnih jezikovnih programov je lahko dražji kot dostop do bolj osnovnih programov, poleg tega pa na nekaterih območjih širokopasovna povezava ni dovolj hitra in zanesljiva, da bi lahko omogočala spletno učenje jezikov, kadar primanjkuje učiteljev.

Predlog spremembe 19

Predlog za priporočilo Sveta o celostnem pristopu k poučevanju in učenju jezikov

Namera 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) podpre spremljanje izvajanja tega priporočila tako, da olajša medsebojno učenje držav članic in v sodelovanju z državami članicami pripravi:	(1) podpre spremljanje izvajanja tega priporočila tako, da olajša medsebojno učenje držav članic in, po potrebi ob upoštevanju izkušenj iz ustreznih projektov čezmejne- ga in teritorialnega sodelovanja, ki jih izvajajo lokalne in regionalne oblasti , v sodelovanju z državami članicami pripravi:

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

- ponovno poziva k oblikovanju celovitega in v prihodnost usmerjenega pristopa na področju izobraževanja po vsej EU, vključno z okrepljenim sodelovanjem med javnim in zasebnim sektorjem, da bi državljanom pomagali pri prilagajanju na čedalje bolj kompleksno in raznoliko družbo, oblikovanju evropske identitete, ki bi morala dopolnjevati nacionalno, regionalno in lokalno identiteto ter identiteto posameznika, in pridobivanju znanja in spretnosti, potrebnih v družbi, ki je mobilna in vse bolj digitalna;
- podpira namero Evropske komisije, da bi usklajevala napredek v smeri evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025 ob upoštevanju ključnih izzivov, kot so izboljšanje predšolskih storitev, olajševanje vzajemnega priznavanja diplom visokošolskega izobraževanja in potrdil o zaključku šolanja, izboljšanje učenja jezikov, spodbujanje vseživljenjskega učenja, mobilnost študentov in vlaganje v priložnosti, ki jih prinaša digitalizacija;
- meni, da bi morale izobraževalne strategije v državah članicah in regijah dajati prednost sodelovanju na vseh ravneh upravljanja, tudi lokalni in regionalni, da se visokokakovostno izobraževanje, ki je osredotočeno na učence in vključuje strokovno poučevanje, inovacije in digitalizacijo, uskladi s potrebami dinamičnega razvoja trga dela v okviru načela 1 evropskega stebra socialnih pravic;
- poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja na vseh ravneh upravljanja, da bi predvideli potrebe po znanju in spretnostih na trgu dela ter zagotovili ustrezno izobraževanje, splošno znanje, poklicno usposabljanje in vseživljenjsko učenje ter tako spodbudili ustvarjanje delovnih mest in reševanje problema brezposelnosti;
- poziva k stalnemu vseživljenjskemu učenju ter podpira načela, ki so bila v okviru Unescove Svetovne mreže za učeča se mesta opredeljena v pozivu k ukrepanju za učeča se mesta, sprejetem na konferenci v Corku leta 2017. Načela poudarjajo, da ima vseživljenjsko učenje osrednje mesto pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ <http://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/cork-call-action-learning-cities>

6. poziva institucije EU in države članice, naj ob podpori lokalnih in regionalnih oblasti ter ob posvetovanju z zainteresiranimi stranmi izvajajo sedanje predloge v okviru širše politike EU za gospodarski razvoj, zaposlovanje in socialno zaščito, in sicer s strateško uporabo večletnega finančnega okvira po letu 2020, v katerem bi morale biti konkretne izobraževalne politike jasneje in bolj ambiciozno zastavljene, ter poudarja, da je treba spoštovati načelo sorazmernosti, da bi se izognili novim finančnim ali upravnim bremenom za države članice;

7. prav tako pozdravlja uvedbo evropske študentske izkaznice in možnosti, ki jih bo ta prinesla za lažjo mobilnost študentov in spodbujanje samodejnega priznavanja kvalifikacij; poziva Komisijo, naj razmisli o razširitvi te pobude na vse učence, ne le tiste v visokošolskem sistemu, da bi se povečale priložnosti za vseživljenjsko učenje;

8. priznava, da imajo osnovno pristojnost za politiko izobraževanja države članice, ki vanjo, v skladu s svojimi ustavami, v različnem obsegu vključujejo lokalne in regionalne oblasti, ter da lahko EU po členu 6 PDEU izvaja zgolj ukrepe za dopolnitev, podporo ali uskladitev ukrepov držav članic; vsi ukrepi EU na tem področju morajo biti popolnoma utemeljeni z vidika subsidiarnosti in sorazmernosti ter usklajeni z obstoječimi okviri, orodji in postopki;

Vzajemno priznavanje

9. z obžalovanjem opozarja na trdovratne ovire za mobilnost na področju izobraževanja in se strinja s pozivom Evropske komisije, naj se ustvari Evropa, v kateri učenje, študij in raziskovalno delo ne bodo ovirale meje, temveč bo bivanje v drugi državi zaradi študija, učenja ali dela postalo „pravilo“;

10. poudarja, da je treba nameniti dodatno podporo regijam, kjer se mobilnost učencev srečuje s še več ovirami, kot so nezadostno število prebivalcev, podeželskost ali revščina;

11. pozdravlja podporo Evropske komisije pri izmenjavi najboljših praks med državami članicami in spodbuja vključevanje predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti vanjo, da se tako prizna vrednost regionalnega znanja in izkušenj;

12. pozdravlja predlog Evropske komisije za spodbujanje samodejnega vzajemnega priznavanja visokošolskih in srednješolskih diplom ter rezultatov učenja v tujini; poziva Komisijo, naj v svojem prihodnjem delu upošteva povezavo s teritorialnim razvojem, zlasti tedaj, ko lokalni in regionalni projekti vključujejo mobilnost usposobljenih delavcev in osebja;

Zgodnje otroštvo

13. opozarja, da pomen izraza „predšolska vzgoja in varstvo“ presega to, kar nekateri poimenujejo predšolska vzgoja, saj vključuje cilj pripraviti otroka ne le na šolo, ampak tudi za življenje, tako kot k temu procesu prispevajo vsi drugi deli izobraževalnega sistema;

14. opozarja na priporočilo Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja ter predlaga, da evropski in nacionalni odločevalci v tem okviru posebno pozornost posvetijo potencialu, ki ga imajo možna partnerstva med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi oblastmi, podjetji, zaposlenimi in združenji zaposlenih ter akterji civilne družbe, da se takšno znanje in kvalifikacije upoštevajo;

15. v zvezi s tem izraža razočaranje, da priporočilo le v omejenem obsegu omenja družinsko življenje ali ukrepe na lokalni ravni, ki lahko bistveno vplivajo na zgodnji razvoj otroka, in poudarja izreden pomen celostnega in integriranega pristopa;

16. meni, da so dobro izobraženi zaposleni osnovni pogoj za kakovostno predšolsko izobraževanje, zato bi bilo treba vse ravni upravljanja, tudi lokalno in regionalno, spodbuditi, da vlagajo ustrezna sredstva ne le v začetno izobraževanje učiteljev, temveč tudi v njihov nenehen strokovni razvoj;

17. poudarja, da si je treba pri predšolski vzgoji in varstvu prizadevati za nenehne izboljšave področja varstva, vključno z vlogo učiteljev predšolske vzgoje pri spodbujanju pozitivnih odnosov z otrokom, starši in drug z drugim, zagotavljanjem cenovne dostopnosti storitev predšolske vzgoje za družine z nizkimi dohodki v skladu z načelom 11 evropskega stebra socialnih pravic ter priznavanjem načela iz Konvencije o otrokovih pravicah, v skladu s katerim bi morala biti največja korist otroka glavno vodilo pri vseh ukrepih, ki zadevajo otroke;

18. izpostavlja potrebe otrok s posebnimi učnimi potrebami in invalidov, ki bi morali biti deležni dobrega izobraževanja in po potrebi dostopa do splošnega izobraževalnega sistema z individualno podporo, če je to primerno;
19. opozarja na večkratne koristi, ki izhajajo iz promocijskih ukrepov za spodbujanje pozitivnega dialoga med učitelji in starši/skrbniki, da bi okrepili povezavo med šolo in domačim okoljem ter podprli uspešno vključitev učencev v šolsko okolje ter njihovo socializacijo in možnosti za razvoj nasploh;
20. je zadovoljen, da Komisija priznava vlogo lokalnih in regionalnih partnerjev pri izboljšanju poučevanja in učenja; vendar ugotavlja, da se ne priznava, da se bodo nekatere skupnosti soočale z večjimi izzivi kot druge, na primer bolj oddaljene skupnosti ali skupnosti, kjer imajo prebivalci več različnih maternih jezikov: v teh bo za izboljšanje poučevanja in učenja za vse potrebnih več sredstev in financiranja;
21. poudarja, da mora Komisija upoštevati povezana mnenja Odbora in sklepe Sveta, med njimi sklepe Sveta o integriranih politikah razvoja v zgodnjem otroštvu kot orodju za zmanjševanje revščine in spodbujanje socialne vključenosti ⁽²⁾;

Učenje jezikov in poučevanje

22. izraža razočaranje nad dejstvom, da naj bi bilo slabo jezikovno znanje ena od največjih ovir pri prostem pretoku ljudi in oblikovanju delovne sile, ki bi ustrezala potrebam evropskega gospodarstva, ter poudarja svojo podporo večji vlogi učenja jezikov;
23. ugotavlja, da naj bi se finančna sredstva za kohezijsko politiko v naslednjem večletnem finančnem okviru zmanjšala, zato izraža pomisleke glede tega, ali bodo sredstva, ki so na voljo v okviru Evropskega socialnega sklada, zadostovala za uresničevanje ciljev iz priporočila;
24. v zvezi s tem je razočaran, ker se priporočilo osredotoča na učenje v okviru šolskega sistema, ne pa na priznavanje učenja jezikov kot pomembnega dela vseživljenjskega učenja, tudi v zgodnjih letih, za spodbujanje vključevanja in mobilnosti, pri katerem bi lahko sodelovali tudi partnerji iz lokalne skupnosti in podjetij;
25. poudarja pomen dejavnega spodbujanja možnosti, ki jih ponujajo ustrezni programi financiranja EU, ter poenostavitve postopkov za prijavo, da jih bodo lahko izkoristili šole in centri za usposabljanje širom držav članic.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1530526890119&uri=CELEX:52018DC0270>

III

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

**131. PLENARNO ZASEDANJE OR IN OTVORITVENA SEJA EVROPSKEGA TEDNA REGIJ IN MEST,
8. 10. 2018–10. 10. 2018****Mnenje Evropskega odbora regij – Sveženj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027**

(2018/C 461/10)

Glavni poročevalec: Nikola DOBROSLAVIĆ (HR/EPP), predsednik Dubrovniško-neretvanske županije**Referenčni dokumenti:** Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti – Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027

COM(2018) 321 final

Predlog uredbe Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027

COM(2018) 322 final

Predlog medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju

COM(2018) 323 final

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah

COM(2018) 324 final

Predlog sklepa Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije

COM(2018) 325 final

Predlog uredbe Sveta o načinih in postopkih za dajanje lastnih sredstev iz naslovov skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb, sistema Evropske unije za trgovanje z emisijami in odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev

COM(2018) 326 final

Predlog uredbe Sveta o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije

COM(2018) 327 final

Predlog uredbe Sveta o spremembi Uredbe (EGS, Euratom) št. 1553/89 o dokončni enotni ureditvi zbiranja lastnih sredstev, pridobljenih iz davka na dodano vrednost

COM(2018) 328 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah

COM(2018) 324 final

Predlog spremembe 1

Člen 2(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
c) „državni subjekt“ pomeni vse javne organe na vseh vladnih ravneh, vključno z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi , ter organizacije države članice v smislu [točke 42 člena 2] Uredbe (EU, Euratom) xx/xx (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).	c) „državni subjekt“ pomeni vse osrednje vladne organe ter organizacije države članice v smislu [točke 42 člena 2] Uredbe (EU, Euratom) xx/xx (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Obrazložitev

Navesti je treba, da se uredba ne nanaša na upravne organe in subjekte neposredno izvoljenih lokalnih ali regionalnih oblasti.

Predlog spremembe 2

Člen 3(1)(f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
f) učinkovito in pravočasno sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam ter Evropskim javnim tožilstvom pri njunih preiskavah in pregonih v skladu z njunimi ustreznimi pravnimi akti in načelom lojalnega sodelovanja.	f) učinkovito in pravočasno sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam ter, kadar je to ustrezno , Evropskim javnim tožilstvom pri njunih preiskavah in pregonih v skladu z njunimi ustreznimi pravnimi akti in načelom lojalnega sodelovanja.

Obrazložitev

Določbe, ki se nanašajo na Evropsko javno tožilstvo, bodo po njegovi vzpostavitvi veljale samo za sodelujoče države članice.

Predlog spremembe 3

Člen 4(1)(b)(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) zamrznitev odobritve enega ali več programov ali njegove spremembe;	

Obrazložitev

Zamrznitev odobritve enega ali več programov ali njegove spremembe ne bi imela učinka neposredne finančne kazni za zadevno državo članico. Nasprotno pa bi zamrznitev odobrenih sredstev ali izplačil ob ohranitvi obveznosti za državne organe glede izvajanja programov in izplačil končnim prejemnikom ali upravičencem v skladu s členom 4(2) predlagane uredbe imela takojšnji učinek na nacionalni proračun. Poleg tega bi odprava zamrznitve odobritve enega ali več programov ali njihove spremembe povzročila znatno zamudo pri izvajanju teh programov, saj bi se vsi nadaljnji postopki ravno tako ustavili.

Predlog spremembe 4

Člen 5(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
6. Kadar Komisija meni, da je prišlo do splošnih pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo, Svetu predloži predlog izvedbenega akta o ustreznih ukrepih.	6. Kadar Komisija meni, da je prišlo do splošnih pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo, Svetu predloži predlog izvedbenega akta o ustreznih ukrepih. Komisija temu predlogu priloži okviren finančni načrt proračuna EU, ki ga zadeva predlagani ukrep, za naslednja leta, razdeljen po vrstah odhodkov, političnih področjih in proračunskih postavkah. Tak okviren načrt je podlaga ocene učinka proračunskih posledic na ravni države in podnacionalni ravni zadevne države članice.

Obrazložitev

Evropska komisija bi morala oceniti morebitne proračunske posledice zmanjšanja sredstev EU za proračun na državni in podnacionalni ravni zadevne države članice, ob ustreznem upoštevanju načel sorazmernosti in nediskriminacije.

Predlog spremembe 5

Člen 6(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Komisija oceni razmere v zadevni državi članici. Ko splošne pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo, zaradi katerih so bili sprejeti ustrezni ukrepi, v celoti ali delno prenehajo obstajati, Komisija Svetu predloži predlog sklepa za odpravo navedenih ukrepov v celoti ali delno. Uporabijo se postopki iz odstavkov 2, 4, 5, 6 in 7 člena 5.	2. Komisija oceni razmere v zadevni državi članici. Ko splošne pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo, zaradi katerih so bili sprejeti ustrezni ukrepi, v celoti ali delno prenehajo obstajati, Komisija Svetu predloži predlog sklepa za odpravo navedenih ukrepov v celoti ali delno. Uporabijo se postopki iz odstavkov 2, 4, 5, 6 in 7 člena 5. Računsko sodišče za odpravo ukrepov potrebuje trdne dokaze, za kar po hitrem postopku pripravi posebno poročilo o zadevi na podlagi drugega pododstavka odstavka 4 člena 287 PDEU.

Obrazložitev

Za odpravo ukrepov so potrebni trdni, nepristranski in pravočasno zbrani dokazi, da se lahko nadaljuje z izvajanjem zadevnih programov brez nepotrebnih zamud.

Predlog spremembe 6**Člen 6(3)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Kadar se odpravijo ukrepi v zvezi z zamrznitvijo odobritve enega ali več programov ali sprememb programov iz točke (i) člena 4(2)(b) ali zamrznitvijo obveznosti iz točke (ii) člena 4(2)(b), se zneski zamrznjenih obveznosti knjižijo v proračun, ki je predmet člena 7 Uredbe Sveta (EU, Euratom) xx/xx (uredba o večletnem finančnem okviru). Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče vključiti v proračun po letu $n + 2$.	3. Kadar se odpravijo ukrepi v zvezi z zamrznitvijo odobritve enega ali več programov ali sprememb programov iz točke (i) člena 4(2)(b) ali zamrznitvijo obveznosti iz točke (ii) člena 4(2)(b), se zneski zamrznjenih obveznosti knjižijo v proračun, ki je predmet člena 7 Uredbe Sveta (EU, Euratom) xx/xx (uredba o večletnem finančnem okviru). Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče vključiti v proračun po letu $n + 3$.

Obrazložitev

S takšno rešitvijo bi povečali možnost uporabe virov, ki so bili sproščeni iz postopka prekinitve, in teh virov ne bi izgubili.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ****Splošne ugotovitve**

1. pozdravlja predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje po letu 2020, ki je glede na izstop Združenega kraljestva iz EU ter druge notranje in zunanje izzive dobra osnova za pogajanja; pozitivno ocenjuje opravljeno delo, vendar meni, da bi bilo treba predlog pred sprejetjem še dodelati in izboljšati, da bi izpolnjeval pričakovanja državljanov Evropske unije in da bi odgovoril na potrebe lokalnih in regionalnih organov;

2. ugotavlja, da strategija Evropa 2020 nima jasnega naslednika, zaradi česar strateški cilji znotraj posameznih programov niso dovolj jasno izraženi, celotni večletni finančni okvir pa je premalo povezan s cilji trajnostnega razvoja, zato poziva Komisijo, naj v okviru razprav o večletnem finančnem okviru opredeli strateške cilje posameznih politik EU in njihove pričakovane učinke. To zahteva strukturiran pristop na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ki odraža prepletenost med lokalnimi in regionalnimi prednostmi in prizadevanji ter skupnimi evropskimi cilji;

3. izraža obžalovanje, da predlog Komisije ni dovolj ambiciozen glede na nesorazmernost med obveznostmi, ki izhajajo iz ciljev Pogodbe, in sedanjimi in prihodnjimi vprašanji ter glede na sam obseg prihodnjega večletnega finančnega okvira. Ponavlja svoje že izraženo stališče, da mora biti prihodnji večletni finančni okvir določen v višini najmanj 1,3 % BND, kar je tudi stališče Evropskega parlamenta. Z zaskrbljenostjo opozarja, da je bil v preteklosti končni večletni finančni okvir nižji od prvotnega predloga Komisije. Če bi se to ponovilo, bi to pomenilo dodatno zmanjšanje končnih učinkov nekaterih politik Unije;

4. meni, da je nesprejemljivo, da bi se dodatne prednostne naloge Unije financirale na škodo obstoječih politik z dokazano evropsko vrednostjo, kot so kohezijska in skupna kmetijska politika ter zlasti politika razvoja podeželja. Predlagano zmanjšanje sredstev je napačen način za financiranje drugih prednostnih nalog in izzivov;

5. pozdravlja predlog Komisije za bolj usklajena pravila in občutno zmanjšanje upravnega bremena za upravičence in organe upravljanja, da bi se olajšalo sodelovanje v programih EU in pospešilo izvajanje;
6. z obžalovanjem ugotavlja, da je Komisija premalo transparentna pri primerjavi zneskov v sedanjem in prihodnjem večletnem finančnem okviru, zato pozdravlja prizadevanja službe Evropskega parlamenta za raziskave, ki se je lotila vzporedne finančne analize obeh večletnih finančnih okvirov;
7. ugotavlja, da se z novo predlagano strukturo večletnega finančnega okvira in pristopom, usmerjenim v rezultate, želi odgovoriti na konkretne potrebe in doseči večja evropska dodana vrednost. Nasprotuje črtanju skupnega proračunskega razdelka za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kar še dodatno slabi položaj kohezijske politike znotraj večletnega finančnega okvira in omogoča morebitno izločitev ESS+ iz kohezijske politike, s čimer bi se še bolj zmanjšali sinergija in povezanost med različnimi viri financiranja, ki so še posebej pomembni za lokalne in regionalne oblasti;
8. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da gre predlog Komisije v smeri nadaljnje krepitve programov, ki so pod neposrednim ali posrednim upravljanjem, v škodo programov, ki se izvajajo prek deljenega upravljanja Komisije in držav članic, kar bo dolgoročno zmanjšalo prepoznavnost politik EU na lokalni in regionalni ravni. Poudarja, da je treba načeli partnerstva in upravljanja na več ravneh v celoti spoštovati in uresničevati, da bi zagotovili vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v vse zadevne faze od priprave do izvajanja politik EU;
9. obžaluje, da obstaja razkorak med sprejetjem 8. okoljskega akcijskega programa EU in večletnim finančnim okvirom za obdobje po letu 2020. Postopek odločanja v okviru prihodnjih okoljskih akcijskih programov in trajanje programov bi morala biti časovno usklajena z večletnim finančnim okvirom, da bi dodeljena sredstva odražala prednostne naloge in cilje v zvezi s trajnostnim razvojem;
10. izraža zaskrbljenost glede negotovosti pri načrtovanju večletnega finančnega okvira, če ne bi bil pravočasno dosežen jasen in konkreten sporazum o izstopu Združenega kraljestva iz Unije;
11. podpira predlog Komisije, da se določijo tesnejše povezave med regionalnimi skladi in evropskim semestrom, pod pogojem da se evropskemu semestru doda regionalni vidik, saj je to edini možni način za vzpostavitev jasne in smiselne povezave med njimi;

Reforma virov lastnih sredstev

12. pozdravlja predlog Komisije za uvedbo treh novih virov lastnih sredstev, vendar z obžalovanjem ugotavlja, da je Komisija vključila samo dva dodatna vira, ki ju je predlagala skupina na visoki ravni za lastna sredstva, in meni, da bi moral biti predlog Komisije bolj ambiciozen. Zato predlaga nujno nadaljnje delo pri iskanju novih virov financiranja proračuna;
13. pozdravlja prizadevanja Komisije za poenostavitev prihodkovne strani proračuna, zlasti predlog o postopni odpravi vseh rabatov, ki jih imajo države članice, ter poenostavitev izračuna prihodkov iz naslova DDV;
14. z obžalovanjem ugotavlja, da Komisija v svojem predlogu za uvedbo novih virov lastnih sredstev ni dovolj preverila spoštovanja načela subsidiarnosti in da niso ocenjene morebitne posledice predloga na finančni položaj lokalnih in regionalnih skupnosti;
15. poudarja, da bi bilo mogoče na podlagi predloga o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb precej povečati delež lastnih sredstev, pod pogojem da bo obvezen za veliko število podjetij, kar v tem trenutku še ni jasno, ravno tako pa ni znano, kdaj je predviden začetek veljavnosti tega vira prihodkov. Izraža zaskrbljenost v zvezi z virom lastnih sredstev iz nerekicilirane odpadne plastične embalaže, saj je eden glavnih ciljev EU odprava vseh takih odpadkov, kar bi privedlo do izgube prihodkov iz tega vira oziroma večjega nihanja proračunskih prihodkov;

16. podpira predlagano znižanje nadomestila za stroške zbiranja tradicionalnih lastnih sredstev od držav članic, vendar poziva Komisijo, naj gre korak naprej in namesto predlaganih 10 % nadomestilo za stroške določi v skladu z dejanskimi stroški;

Pravna država, prožnost in stabilnost

17. meni, da je spoštovanje pravne države nujen pogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito porabo proračuna Unije. V zvezi s tem pozdravlja prizadevanja Komisije za uvedbo bolj učinkovitih mehanizmov za zagotavljanje spoštovanja pravne države, pravne varnosti v vseh državah članicah in bolj učinkovitega boja proti goljufijam in korupciji;

18. se strinja z Evropskim računskim sodiščem, da predlagani mehanizem za zagotavljanje spoštovanja načela pravne države presega postopek iz člena 7 PEU in da ga je mogoče hitreje uporabiti;

19. pozdravlja prizadevanja Komisije za zagotovitev nemotenega financiranja končnih proračunskih porabnikov Unije z zavezo držav članic, da izpolnijo svoje finančne obveznosti do upravičencev v primerih aktiviranja mehanizma za zaščito finančnih interesov; pričakuje, da bo Komisija dodatno razdelala načine za zaščito interesov končnih uporabnikov;

20. priporoča Komisiji, naj preuči možnost uvedbe dodatnih mehanizmov za zaščito finančnih interesov Unije, ki bi bolj enakomerno vplivali na vse države članice, na primer v obliki enkratne denarne kazni;

21. ob upoštevanju mnenja Evropskega računskega sodišča meni, da obstoječa zakonodajna rešitev Komisiji daje preveliko diskrecijsko pravico za uvedbo postopkov, in poziva Komisijo, naj oblikuje jasna merila za opredelitev tega, kaj so splošne pomanjkljivosti z vidika delovanja pravne države, ki ogrožajo dobro finančno poslovanje;

22. priporoča okrepitev vloge Evropskega računskega sodišča pri izvajanju predlaganega mehanizma v skladu s členom 287 Pogodbe;

23. pozdravlja predloge Komisije za povečanje prožnosti večletnega finančnega okvira, kar bo zagotovo prispevalo k pravočasnemu odzivanju na nove in nepredvidene izzive. Poudarja pa, da večja prožnost pri uporabi sredstev ne sme biti na račun dolgoročne predvidljivosti in strateške usmeritve programov, zlasti tistih, ki se izvajajo prek deljenega upravljanja. Zato poziva, naj se preuči, ali je povečanje prožnosti v delu, ki se nanaša na povečanje pristojnosti Komisije glede prerazporeditve sredstev, poseganje v načeli subsidiarnosti in upravljanja na več ravneh. Poleg tega poziva, da se lokalne in regionalne oblasti vključijo v postopke odločanja vselej, ko gre za spreminjanje namembnosti sredstev v okviru deljenega upravljanja;

Posamezni proračunski razdelki

24. pozdravlja predloge za povečanje sredstev za politična področja, povezana z novimi pomembnimi izzivi, kot so migracije in upravljanje meja, pa tudi določitev posebnega razdelka za varnost in obrambo;

25. podpira povečanje sredstev za raziskave in inovacije, nadaljevanje in nadgradnjo sedanjega Evropskega sklada za strateške naložbe v novi sklad InvestEU, povečanje sredstev za program Erasmus+ in nadaljnje večanje sredstev za boj proti podnebnim spremembam v okviru vseh politik EU. Kljub temu ponavlja, da predlagana povečanja sredstev ne smejo biti na račun sredstev za kohezijsko politiko in politiko razvoja podeželja;

26. odločno nasprotuje predlaganemu 10-odstotnemu zmanjšanju proračuna za kohezijsko politiko, zlasti v delu, ki se nanaša na Kohezijski sklad, ki naj bi se zmanjšal celo za 45 %. Ravno tako meni, da je nesprejemljiv predlog zmanjšanja proračuna za skupno kmetijsko politiko, zlasti zmanjšanje za 28 % za EKSRRP in 13 % za ESRR. Tako drastično zmanjšanje sredstev za področja, ki nenehno dokazujejo svojo evropsko dodano vrednost in ki so v očeh evropskih državljanov najvidnejše evropske politike, bi imelo zelo negativne dolgoročne posledice za rast in razvoj evropskih regij;

27. nasprotno, v skladu z deklaracijo o razvoju podeželja, ki je bila sprejeta septembra 2016 v Corku, poziva k okrepitvi celotne finančne pomoči EU za razvoj podeželja za več kot 5 % proračuna EU v korist podeželskih in vmesnih območij, ki predstavljajo 90 % ozemlja, na katerih živi 58 % njenega prebivalstva in ki prispevajo 56 % zaposlitev v Uniji;

28. poudarja, da bi predlagano zmanjšanje sredstev za kohezijsko politiko ogrozilo izpolnitev enega od glavnih ciljev Pogodbe v zvezi z uresničevanjem ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Posledice tega pristopa bi bile povečanje neenakosti med evropskimi regijami, kar bi prizadelo predvsem manj razvite regije in regije, ki se soočajo z velikimi strukturnimi in demografskimi problemi. Poleg tega ta pristop ne upošteva precejšnjega prispevka kohezijske politike na področjih, kot so inovacije, digitalizacija in podnebne spremembe. Poudarja, da zmanjšanje sredstev za programe teritorialnega sodelovanja ogroža cilj večje teritorialne kohezije in z njo povezane pomembne mehanizme, kot so evropska združenja za teritorialno sodelovanje in makroregionalne strategije;

29. obžaluje, da naj bi se kljub temu, da več kot tretjina državljanov EU živi v obmejnih regijah, in glede na to, da se te regije soočajo s številnimi teritorialnimi izzivi, proračunska sredstva za čezmejno sodelovanje dejansko zmanjšala kljub njegovi dokazani evropski dodani vrednosti;

30. opozarja na močno negativne posledice takšnega predloga večletnega finančnega okvira za evropske kmete in ljudi na podeželju. V primeru sprejetja predlaganega zmanjšanja sredstev za drugi steber politika razvoja podeželja ne bi bila več sposobna izpolnjevati svoje naloge, zlasti v zvezi z zmanjšanjem razlik v življenjskih razmerah med mestnimi in podeželskimi območji. Poleg tega poziva, naj se Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja ohrani v sistemu upravljanja v skladu z uredbo o skupnih določbah, da se tako ohrani skladnost med različnimi viri financiranja in okrepi ozemeljska razsežnost skupne kmetijske politike;

31. zlasti nasprotuje predlaganemu zmanjšanju sredstev za program POSEI za najbolj oddaljene regije, saj to postavlja pod vprašaj njegov cilj, da se prek svoje vloge finančnega instrumenta za neposredno podporo kmetom usmerjeno odziva na posebne probleme kmetijstva v posamezni regiji;

32. obžaluje, da ni prišlo do realnega povečanja sredstev za prevzem obveznosti za ESS+ kljub dodatnim nalogam tega sklada, kot je vključevanje državljanov tretjih držav; opozarja, da mora Evropski socialni sklad (glej mnenje OR o ESS+ ⁽¹⁾) ostati zasidran v kohezijski politiki, glavnem instrumentu EU za naložbe v ljudi in v človeški kapital, spodbujati enakost med moškimi in ženskami ter izboljševati življenje milijonov evropskih državljanov;

33. obžaluje, da Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) kljub prekrivanjem in kompromisi z ESS+ ni bil vključen v slednjega; je prepričan, da je dodana vrednost ukrepov, ki se financirajo iz ESGP, odvisna od tega, ali jih bodo spremljali postopki preusmeritve in prestrukturiranja, ki se bodo izvajali v okviru dolgoročnih programov za regionalni razvoj, predvsem pa vnaprejšnji ukrepi, kakršne omogoča ESS+;

34. ne podpira uvedbe pravila n+2 namesto n+3 kot časovnega okvira za porabo dodeljenih letnih zneskov, saj obstaja precejšnja verjetnost, da bo uredba sprejeta pozno, kar bi lahko ogrozilo porabo dodeljenih sredstev zaradi uporabe pravila n+2;

35. odločno zavrača predlagane rešitve, ki v primerjavi z dosedanja situacijo dodatno poslabšujejo položaj lokalnih in regionalnih oblasti v zvezi z rokom za porabo letnih odobrenih sredstev iz programov EU in višino predhodnega financiranja in zlasti sofinanciranja projektov, saj številne lokalne in regionalne skupnosti nimajo finančnih zmogljivosti za zagotovitev potrebnih lastnih sredstev;

36. poziva Komisijo, naj izračuna dodelitve za države članice v okviru kohezijske politike na podlagi zadnje razdelitve na regije na ravni NUTS 2, za katere lahko Eurostat zagotovi potrebne podatke, da bi se zagotovila čim boljša povezava med socialno-ekonomskim stanjem v regijah NUTS 2 in izračunom nacionalnih dodelitev;

⁽¹⁾ Mnenje OR 3597/2018 (še ni sprejeto).

37. poleg tega poziva Evropsko komisijo, naj pri določanju meril sofinanciranja in dodeljevanju sredstev kohezijske politike upošteva tudi druge kazalnike poleg BDP na prebivalca, saj ta ni natančno merilo sposobnosti družbe za spopadanje s problemi, kot so demografske spremembe, in poziva k določitvi kazalnikov na mednarodni, nacionalni, regionalni in lokalni ravni za merjenje napredka, ki presegajo BDP. Za reševanje demografskih problemov bi lahko upoštevali naslednje kazalnike: demografski razvoj (intenziven in vztrajen upad prebivalstva), poselitev, staranje, doseganje visoke starosti, izseljevanje mladih in odraslih ter s tem upad rodnosti;

38. zavrača zmanjšanje sredstev za prometno infrastrukturo v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope, zlasti v luči neupravičenega zmanjšanja sredstev Kohezijskega sklada, saj ni razloga za to glede na cilje in potrebe po zagotavljanju do okolja prijaznega, varnega in dobro povezanega prometnega sistema;

39. ocenjuje, da je predlog proračuna za novi instrument „Evropska stabilizacijska funkcija za naložbe“ v obliki proračunske postavke v proračunu EU, s katero se omogoča do 30 milijard EUR posojil, premajhen za ustrezen odziv v primeru novih gospodarskih in finančnih pretresov na trgu, ki vplivajo na države članice euroobmočja ter na tiste, ki so vključene v evropski mehanizem deviznih tečajev (ERM II). Za zaščito naložbenega potenciala Unije zato predlaga občutno povečanje sredstev za ta namen, ki naj se obračunajo zunaj proračuna EU;

40. izraža zaskrbljenost zaradi predloga programa za podporo strukturnim reformam. Glede na to, da predlog temelji na členu 175 Pogodbe, ki se nanaša na kohezijo, bi moral biti program omejen na reforme, ki krepijo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in imajo evropsko dodano vrednost. Program bi moral biti tudi del nove dolgoročne razvojne strategije EU, ki bo nasledila strategijo Evropa 2020 in bo osredotočena na cilje trajnostnega razvoja. Poleg tega bi morale veljati iste zahteve kot za strukturne in investicijske sklade glede partnerstev in vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti v načrtovanje in izvajanje teh reform; nasprotuje možnosti, ki je predvidena v okvirni uredbi o strukturnih in investicijskih skladih, da se do 5 % sredstev prenese na sklade in finančne instrumente Unije, ki niso povezani s cilji kohezije in ki se po večini upravljajo neposredno, brez vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti;

41. poudarja, da bo zmanjšanje sredstev za kohezijsko politiko, politiko razvoja podeželja in skupno kmetijsko politiko zelo negativno vplivalo na doseganje ciljev teritorialne kohezije in ciljev na področju varstva okolja. Kljub povečanju skupnih sredstev, namenjenih za program LIFE, za skoraj 60 % bo celotni proračun za podnebne ukrepe in energetski prehod manjši v primerjavi s sedanjim. Namesto da bi izkoristili velik potencial kmetijske, predvsem pa kohezijske politike za spodbujanje naložb s pozitivnim učinkom na okolje in boj proti podnebnim spremembam, bo sedanji predlog večletnega finančnega okvira z zmanjšanjem sredstev za kohezijsko in kmetijsko politiko postavil pod vprašaj doseganje okoljskih ciljev Unije;

42. je seznanjen s predlogom za povečanje sredstev za program LIFE (glej mnenje OR o programu LIFE ⁽²⁾), ki je ključnega pomena za lokalne in regionalne oblasti, saj podpira njihov boj proti zmanjševanju biotske raznovrstnosti, razvoj rešitev na področju zelene infrastrukture ter spodbujanje trajnosti; vendar obžaluje, da je bilo predlagano povečanje deloma oslabiljeno z vključitvijo ukrepov za prehod na čisto energijo, ki so se prej financirali iz Obzorja 2020; zato poziva, da se skupna sredstva za program LIFE ustrezno povečajo in da se za ukrepe za krepitev zmogljivosti za podporo prehoda na čisto energijo ohrani ista stopnja sofinanciranja kot v programu Obzorje 2020;

43. ugotavlja, da se predvideni cilj 25 % proračunskih odhodkov EU, ki prispevajo k doseganju podnebnih ciljev, ne zdi zadosten, da bi lahko uresničili cilje iz Pariškega sporazuma. V predlogu naslednjega večletnega finančnega okvira bi si bilo treba prizadevati za morebitno povečanje deleža odhodkov za razogljičenje energije, industrije in prometa na več kot 30 % ter za prehod na krožno gospodarstvo;

44. pozdravlja povečanje sredstev za podrazdelek Obzorje Evropa v primerjavi s trenutnim zneskom. Hkrati priporoča, naj se določi okvir možnosti za prenos sredstev z drugih instrumentov znotraj večletnega finančnega okvira na Obzorje Evropa, zlasti ob spoštovanju svobode posameznega organa upravljanja pri dajanju pobud, sooblikovanja sofinanciranih ukrepov ter vračanja sredstev na območje organa upravljanja;

⁽²⁾ Mnenje OR 3653/2018.

45. pozdravlja določitev posebnega razdelka za migracije in upravljanje meja in znatno povečanje sredstev za izvajanje teh ukrepov. Obžaluje, da je precej večji poudarek namenjen vprašanju varovanja meja kot drugim vprašanjem, povezanim z migracijami, kot sta zagotavljanje zaščite in azila migrantom ter podpora zakonitim migracijam in prizadevanjem za vključevanje migrantov. Zato poziva, da se finančna sredstva, namenjena Skladu za azil in migracije (glej mnenje OR o Skladu za azil in migracije⁽³⁾), povečajo za enak odstotek (240 %) kot sredstva za zaščito zunanjih meja, da bodo zadostovala za ustrezno spoprijemanje z izzivi, ki je potrebno za vključevanje v družbo;
46. glede ugotovljenega pomanjkanja ambicioznosti v zvezi s skupno vsoto, namenjeno večletnemu finančnemu okviru, ki še bolj strogo omejuje možnosti ukrepov Unije na področju, ki je izjemnega pomena za njeno politično, varnostno in socialno stabilnost, poudarja, da gre za posebej pomemben vidik za lokalne in regionalne oblasti, ki so odgovorne za veliko število teh ukrepov; v zvezi s tem poudarja tudi, da bi bilo treba povečati finančna sredstva Evropskega socialnega sklada (ESS+), ki bi morala pokrivati ukrepe za dolgoročno vključevanje migrantov, saj gre za novo nalogo;
47. opozarja tudi na dejstvo, da ima novi program za pravice in vrednote, ki bi moral pokrivati zaščito temeljnih pravic in vrednot EU ter spodbujati dejavno evropsko državljanstvo, velik pomen za lokalne in regionalne oblasti na teh področjih. Zato predlaga povečanje splošne osnove za ta program, da bi se odzvali na ogromne izzive na tem področju;
48. podpira poenostavitev instrumentov za zunanje delovanje in celotnega proračuna, kar bi moralo privedi do bolj učinkovite in uspešne zunanje in razvojne politike EU. Pri tem poudarja pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti za izboljšanje sodelovanja s sosednjimi in tretjimi državami na številnih področjih ter pri uresničevanju celotne Agende za trajnostni razvoj do leta 2030; poziva, naj se ta njihova vloga izrecneje odraža v večletnem finančnem okviru, po možnosti z dodelitvijo posebnih sredstev v ta namen;
49. meni, da je močna, učinkovita in visoko kvalificirana evropska javna uprava nepogrešljiva za izvajanje politike Unije ter ponovno vzpostavitev zaupanja v dodano vrednost EU in okrepitev dialoga z državljani na vseh ravneh; v zvezi s tem poudarja pomembno vlogo institucij z demokratično izvoljenimi člani;
50. poziva vse institucije EU, naj dosežejo hiter dogovor o naslednjem večletnem finančnem okviru, da bi zagotovili pravočasno sprejetje programov EU še pred začetkom naslednjega finančnega obdobja.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽³⁾ Mnenje OR 4007/2018.

Mnenje Evropskega odbora regij – Obzorje Evropa: deveti okvirni program za raziskave in inovacije

(2018/C 461/11)

Glavni poročevalec: Christophe CLERGEAU (FR/PES), član regionalnega sveta, Pays-de-la-Loire

Referenčna dokumenta: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov

(COM(2018) 435 final – 2018/0224 (COD))

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa

(COM(2018) 436 final – 2018/0225 (COD))

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov

(COM(2018) 435 final – 2018/00224 (COD))

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da bi Unija dosegla znanstveni, gospodarski in družbeni vpliv ob prizadevanju za dosego tega najvišjega smotra, bi morala vlagati v raziskave in znanje preko programa Obzorje Evropa, okvirnega programa za raziskave in inovacije za obdobje 2021–2027 (v nadaljnjem besedilu: Program) in tako podpirati ustvarjanje in širjenje visokokakovostnega znanja in tehnologij, krepiti vpliv raziskav in inovacij na razvoj, podporo in izvajanje politik Unije, podpirati uvajanje inovativnih rešitev v industriji in družbi za reševanje globalnih izzivov in industrijske konkurenčnosti; spodbujati bi morala vse oblike inovacij, tudi prodorne inovacije, in krepiti uvajanje inovativnih rešitev na trg ter omogočati čim boljše dosežke takih vlaganj za večji vpliv v okrepljenem evropskem raziskovalnem prostoru.	Da bi Unija dosegla znanstveni, gospodarski, družbeni in teritorialni vpliv ob prizadevanju za dosego tega najvišjega smotra, bi morala vlagati v raziskave in znanje preko programa Obzorje Evropa, okvirnega programa za raziskave in inovacije za obdobje 2021–2027 (v nadaljnjem besedilu: Program) in tako podpirati ustvarjanje in širjenje visokokakovostnega znanja in tehnologij, krepiti vpliv raziskav in inovacij na razvoj, podporo in izvajanje politik Unije, podpirati uvajanje inovativnih rešitev v industriji in družbi za reševanje globalnih izzivov in industrijske konkurenčnosti; spodbujati bi morala vse oblike inovacij, tudi prodorne inovacije, in krepiti uvajanje inovativnih rešitev na trg ter omogočati čim boljše dosežke takih vlaganj za večji vpliv v okrepljenem evropskem raziskovalnem prostoru.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru stebra „Odprta znanost“, bi bilo treba določiti glede na potrebe in priložnosti na področju znanosti. Raziskovalni program bi bilo treba določiti v tesni povezavi z znanstveno skupnostjo. Raziskave bi bilo treba financirati glede na odličnost.	Raziskovalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru stebra „Odprta znanost“, bi bilo treba določiti glede na potrebe in priložnosti na področju znanosti. Raziskovalni program bi bilo treba določiti v tesni povezavi z znanstveno skupnostjo. Raziskave bi bilo treba financirati glede na odličnost in pričakovane učinke .

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program bi moral podpirati raziskave in inovacije na povezan način in upoštevati vse ustrezne predpise Svetovne trgovske organizacije. Koncept raziskav, vključno s poskusnim razvojem, bi bilo treba izvajati v skladu s priročnikom Frascati, ki ga je razvila Organizacija za gospodarsko sodelovanje (OECD), koncept inovacij pa bi se moral uporabljati v skladu s priročnikom iz Osla, ki sta ga razvila OECD in Eurostat, in sicer s širšim pristopom, ki zajema družbene inovacije. Opredelitve pojmov OECD glede v zvezi z ravniyo tehnološke pripravljenosti (TRL) bi se morale še naprej, kot v prejšnjem okvirnem programu Obzorje 2020, upoštevati pri razvrščanju tehnoloških raziskav, razvoja izdelka, predstavitenih dejavnosti in opredelitve vrst ukrepov, ki so na voljo v razpisih za zbiranje predlogov. Nepovratnih sredstev naj se načeloma ne bi dodeljevalo za ukrepe, kjer dejavnosti presegajo TRL 8. Program dela za razpis v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“ bi lahko omogočal dodelitev nepovratnih sredstev za potrditev izdelkov v velikem obsegu in za tržno replikacijo.	Program bi moral podpirati raziskave in vse oblike inovacij na povezan način in upoštevati vse ustrezne predpise Svetovne trgovske organizacije. Koncept raziskav, vključno s poskusnim razvojem, bi bilo treba izvajati v skladu s priročnikom Frascati, ki ga je razvila Organizacija za gospodarsko sodelovanje (OECD), koncept inovacij pa bi se moral uporabljati v skladu s priročnikom iz Osla, ki sta ga razvila OECD in Eurostat, in sicer s širšim pristopom, ki zajema družbene inovacije. Opredelitve pojmov OECD glede v zvezi z ravniyo tehnološke pripravljenosti (TRL) bi se morale še naprej, kot v prejšnjem okvirnem programu Obzorje 2020, upoštevati pri razvrščanju tehnoloških raziskav, razvoja izdelka, predstavitenih dejavnosti in opredelitve vrst ukrepov, ki so na voljo v razpisih za zbiranje predlogov. Program dela za razpis v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“ bi lahko omogočal dodelitev nepovratnih sredstev za potrditev izdelkov v velikem obsegu in za tržno replikacijo.

Obrazložitev

Možnosti dodeljevanja nepovratnih sredstev se ne sme izključiti v fazah, ki so najbližje dajanju na trg.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program bi si moral prizadevati za sinergije z drugimi programi Unije, od njihove zasnove in strateškega načrtovanja do izbire projektov, upravljanja, komuniciranja, razširjanja in izkoriščanja rezultatov, spremljanja, revizije in upravljanja. Da bi se izognili prekrivanju in podvajanju ter da bi povečali finančni vzvod financiranja Unije, so možni prenosi iz drugih programov Unije v program Obzorje Evropa. V takih primerih bodo zanje veljala pravila programa Obzorje Evropa.	Pri strateškem načrtovanju programa Obzorje Evropa si je treba prizadevati za sinergije z drugimi programi Unije, od njihove zasnove in strateškega načrtovanja – ob upoštevanju nacionalnih strategij in strategij pametne specializacije (S3) – do izbire projektov, upravljanja, komuniciranja, razširjanja in izkoriščanja rezultatov, spremljanja, revizije in upravljanja. Da bi se izognili prekrivanju in podvajanju ter da bi povečali finančni vzvod financiranja Unije, je mogoče sredstva dopolniti z javnimi regionalnimi in nacionalnimi sredstvi, možni pa so tudi prenosi iz drugih programov Unije v program Obzorje Evropa v skladu z obstoječimi strategijami pametne specializacije. V takih primerih bodo zanje veljala pravila programa Obzorje Evropa.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 16

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da bi dosegli največji možni učinek financiranja Unije in najučinkovitejši prispevek k ciljem politike EU, bi moral program Obzorje Evropa vstopati v evropska partnerstva s partnerji iz zasebnega in/ali javnega sektorja. Med takimi partnerji so industrija, raziskovalne organizacije, organi, ki opravljajo javne storitve na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ter organizacije civilne družbe, kot so ustanove, ki podpirajo in/ali izvajajo raziskave in inovacije, če je mogoče zelene vplive doseči v partnerstvu učinkoviteje, kot bi jih dosegla Unija sama.	Da bi dosegli največji možni učinek financiranja Unije in najučinkovitejši prispevek k ciljem politike EU, bi moral program Obzorje Evropa vstopati v evropska partnerstva s partnerji iz zasebnega in/ali javnega sektorja. Med takimi partnerji so industrija, raziskovalne organizacije, univerze, regije in mesta, organi, ki opravljajo javne storitve na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ter organizacije civilne družbe, kot so ustanove, ki podpirajo in/ali izvajajo raziskave in inovacije, če je mogoče zelene vplive doseči v partnerstvu učinkoviteje, kot bi jih dosegla Unija sama.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 19

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Steber „Odprte inovacije“ bi moral vzpostaviti niz ukrepov za celovito podporo potrebam podjetnikov in podjetništva, ki bi omogočili nastajanje in pospeševanje prodornih inovacij za hitro rast trga. Pritegniti bi moral inovativna podjetja s potencialom za razširitev na mednarodni ravni / ravni EU in ponuditi hitro razpoložljiva, prilagodljiva nepovratna sredstva in sovlaganja, tudi z zasebnimi vlagatelji. Te cilje bi bilo treba uresničevati z ustanovitvijo Evropskega sveta za inovacije (EIC). Ta steber bi moral podpirati tudi Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) in evropske inovacijske ekosisteme nasploh, zlasti s sofinanciranjem partnerstev z nacionalnimi in regionalnimi akterji za podporo inovacij.	Steber „Odprte inovacije“ bi moral vzpostaviti niz ukrepov za celovito podporo potrebam inovatorjev, podjetnikov in podjetništva, ki bi omogočili nastajanje in pospeševanje prodornih inovacij za hitro rast trga. Pritegniti bi moral inovativna podjetja s potencialom za razširitev na mednarodni ravni / ravni EU in ponuditi hitro razpoložljiva, prilagodljiva nepovratna sredstva in sovlaganja, tudi z zasebnimi in javnimi vlagatelji. Te cilje bi bilo treba uresničevati z ustanovitvijo Evropskega sveta za inovacije (EIC). Ta steber bi moral podpirati tudi Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) in inovacijske ekosisteme na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, zlasti s sofinanciranjem partnerstev z nacionalnimi in regionalnimi akterji za podporo inovacij.

Obrazložitev

Cilji stebra „Odprte inovacije“ morajo bolj jasno odražati ciljno skupino, v kateri niso samo podjetniki, in možnost vključitve javnih vlagateljev pod enakimi pogoji kot zasebnih.

Predlog spremembe 7

Člen 2(3): doda se besedilo

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	„regionalni inovacijski ekosistemi in inovacijska središča“ združujejo javne in zasebne akterje iz omrežij četverne vijahnice (univerze, industrijo, oblikovalce politike in civilno družbo) na lokalni in regionalni ravni. Ti akterji v tesni povezavi z državljani in njihovimi potrebami na lokalni ravni usklajujejo raziskave, inovacije in usposabljanje ter pospešujejo medsebojno izmenjavo rezultatov, prenos znanja, inovacije in razvoj novih gospodarskih dejavnosti in storitev, ki ustvarjajo trajnostna delovna mesta, s čimer se rezultati raziskav in inovacij čim bolj približajo družbi in trgu;

Obrazložitev

Potrebna je uradna opredelitev „regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč“, ki zajema dejanske razmere mest in regij, da bi jih dejansko upoštevali in priznavali v celotnem programu Obzorje Evropa.

Predlog spremembe 8

Člen 2(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„naloge“ pomeni portfelj ukrepov, katerih namen je doseganje merljivega cilja v danem časovnem okviru in vpliva na znanost in/ali tehnologijo, družbo in državljane, ki ga ne bi bilo mogoče doseči s posameznimi ukrepi;	„naloge“ pomeni portfelj ukrepov, katerih namen je doseganje merljivega cilja v danem časovnem okviru in vpliva na znanost in/ali tehnologijo, družbo in državljane ter njihova mesta in regije , ki ga ne bi bilo mogoče doseči s posameznimi ukrepi;

Predlog spremembe 9

Člen 3(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošni cilj Programa je zagotavljanje znanstvenega, družbenega in gospodarskega učinka naložb Unije v raziskave in inovacije za krepitev znanstvene in tehnološke baze Unije ter spodbujanje njene konkurenčnosti, tudi v industriji , uresničevanje strateških prednostnih nalog EU in prispevek k obravnavi svetovnih izzivov, vključno s cilji trajnostnega razvoja.	Splošni cilj Programa je zagotavljanje znanstvenega, družbenega, gospodarskega in teritorialnega učinka naložb Unije v raziskave in inovacije za krepitev znanstvene in tehnološke baze Unije ter spodbujanje konkurenčnosti posameznih držav članic, njihovih regij in tudi njihove industrije, zlasti s prispevanjem k izgradnji družbe znanja in inovacij , uresničevanje strateških prednostnih nalog EU in prispevek k obravnavi svetovnih izzivov, vključno s cilji trajnostnega razvoja.

Predlog spremembe 10

Člen 3(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) krepitev vpliva raziskav in inovacij pri razvoju, podpori in izvajanju politik Unije in podpora uvajanja inovativnih rešitev v industriji in družbi za obravnavo svetovnih izzivov ;	(b) krepitev vpliva raziskav in inovacij pri razvoju, podpori in izvajanju politik Unije, podpora uvajanja inovativnih rešitev v industriji in družbi ter njihovo razširjanje po EU, državah članicah in njihovih regijah, da bi odgovorili na lokalne in svetovne izzive ;

Predlog spremembe 11

Člen 6(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Izvajanje posebnega programa temelji na preglednem in strateškem večletnem načrtovanju dejavnosti raziskav in inovacij, zlasti pri stebru „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, po opravljenih posvetovanjih z zainteresiranimi stranmi o prednostnih nalogah, primernih vrstah ukrepov in oblik izvajanja, ki naj se uporabljajo. Tako bo zagotovljena skladnost z drugimi ustreznimi programi Unije.	Izvajanje posebnega programa temelji na preglednem in strateškem večletnem načrtovanju dejavnosti raziskav in inovacij, zlasti pri stebru „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, po opravljenih posvetovanjih z državami članicami, Evropskim parlamentom, lokalnimi in regionalnimi oblastmi , zainteresiranimi stranmi in civilno družbo o prednostnih nalogah, primernih vrstah ukrepov in oblik izvajanja, ki naj se uporabljajo. Tako bo zagotovljena skladnost z drugimi ustreznimi programi Unije, pa tudi upoštevanje nacionalnih strateških prioritet in pametne specializacije .

Obrazložitev

Strateško načrtovanje bo v središču prihodnjega upravljanja programa, zato je treba vanj vključiti lokalne in regionalne oblasti in upoštevati strategije pametne specializacije.

Predlog spremembe 12

Člen 6(9)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vidika spolov v vsebini raziskav in inovacij. Posebna pozornost se nameni zagotavljanju uravnotežene zastopnosti spolov – glede na stanje na zadevnem področju raziskav in inovacij – v ocenjevalnih odborih in organih, kot so strokovne skupine.	Program zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vidika spolov v vsebini raziskav in inovacij. Posebna pozornost se nameni zagotavljanju uravnotežene zastopnosti spolov – glede na stanje na zadevnem področju raziskav in inovacij – v ocenjevalnih odborih in organih, kot so strokovne skupine. V skladu s členom 349 PDEU bi moral program upoštevati značilnosti najbolj oddaljenih regij v skladu s sporočilom Komisije Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU, ki ga je Svet potrdil 12. aprila 2018.

Obrazložitev

V uvodni izjavi 27 predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Obzorje Evropa je izrecno navedeno, da so posebni ukrepi v korist najbolj oddaljenih regij upravičeni in da mora program upoštevati njihove posebne značilnosti. V členih pa najbolj oddaljene regije sploh niso omenjene.

Predlog spremembe 13

Člen 7(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Naloge: (a) imajo jasno dodano vrednost EU in prispevajo k doseganju prednostnih nalog Unije; (b) so drzne in navdihujoče, zato imajo velik družbeni ali gospodarski pomen; (c) navajajo jasno usmeritev ter so osredotočeni, merljivi in časovno omejeni; (d) so osredotočeni na ambiciozne, vendar realistične raziskovalne in inovacijske dejavnosti; (e) spodbujajo dejavnosti med disciplinami, sektorji in akterji; (f) so odprti za več rešitev od spodaj navzgor.	Naloge: (a) imajo jasno dodano vrednost EU in prispevajo k doseganju prednostnih nalog Unije; (b) so drzne in navdihujoče, zato imajo velik družbeni ali gospodarski pomen; (c) navajajo jasno usmeritev ter so osredotočeni, merljivi in časovno omejeni; (d) so osredotočeni na ambiciozne, vendar realistične raziskovalne in inovacijske dejavnosti; (e) spodbujajo dejavnosti med disciplinami, sektorji in akterji; (f) so odprti za več rešitev od spodaj navzgor; (g) prispevajo h krepitvi evropskega raziskovalnega prostora in izvajanju strategij pametne specializacije.

Predlog spremembe 14

Člen 8(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Del programa Obzorje Evropa se lahko izvaja prek evropskih partnerstev. Sodelovanje Unije v evropskih partnerstvih je lahko v kateri koli od naslednjih oblik:	Več delov programa Obzorje Evropa se lahko izvaja prek evropskih partnerstev. Sodelovanje Unije v evropskih partnerstvih je lahko v kateri koli od naslednjih oblik:

Predlog spremembe 15

Člen 7: nov odstavek 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Naloge morajo biti pripravljene v okviru odprtega in vključujočega postopka, ki združuje vse zainteresirane strani na lokalni, regionalni, evropski in svetovni ravni.

Predlog spremembe 16

Člen 9(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) 13 500 000 000 EUR za steber III „Odprte inovacije“ za obdobje 2021–2027, od tega: (1) 10 500 000 000 EUR za Evropski svet za inovacije, vključno z največ 500 000 000 EUR za evropske inovacijske ekosisteme; (2) 3 000 000 000 EUR za Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT);	(c) 13 500 000 000 EUR za steber III „Odprte inovacije“ za obdobje 2021–2027, od tega: (1) 10 500 000 000 EUR za Evropski svet za inovacije, vključno s 500 000 000 EUR za evropske inovacijske ekosisteme ter 1 500 000 000 EUR, prenesenih iz stebra II za porabo za ustrezna tematska področja. Najmanj 1 000 000 000 EUR je treba porabiti za sofinanciranje skupnih programov podpore MSP, zlasti za postopne inovacije; (2) 3 000 000 000 EUR za Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT);

Obrazložitev

Podpora evropskim inovacijskim ekosistemom bo predvsem namenjena regionalnim inovacijskim ekosistemom in inovacijskim središčem. Predvideni znesek je pogojen, kar ni sprejemljivo, in premajhen, da bi imel večji učinek na splošno ali na lokalni in regionalni ravni. Povečanje proračuna za te dejavnosti bi lahko regijam omogočilo ustrezno vključenost v prihodnji okvirni program s sprejetjem srednjeročnih strukturnih strategij, ki so bistvene za povečanje inovacijske zmogljivosti EU.

Predlog spremembe 17

Člen 9(8)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, ki jih je mogoče prenesti v skladu s členom 21 Uredbe (EU) xx/xx (...uredba o skupnih določbah), se lahko na njihovo zahtevo prenesejo na Program. Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s točko (a) člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. Če je to mogoče, se ti viri uporabijo v korist zadevne države članice.</i>	

Obrazložitev

Besedilo prestaviti v člen 11.

Predlog spremembe 18

Člen 11

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ukrepi, ki jim je bil podeljeno potrdilo o pečatu odličnosti ali ki izpolnjujejo naslednje kumulativne primerjalne pogoje: (a) bili so ocenjeni v razpisu za zbiranje predlogov v okviru Programa, (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti tega razpisa za zbiranje predlogov, (c) jih zaradi proračunskih omejitev ni mogoče financirati v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov, lahko prejmejo podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada, Evropskega socialnega sklada+ ali Evropski kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skladu z odstavkom 5 člena [67] Uredbe (EU) xx/xx (uredba o skupnih določbah) in člena [8] Uredbe (EU) xx/xx (financiranje, upravljanje in spremljanje skupne kmetijske politike), če so taki ukrepi skladni s cilji zadevnega programa. Uporabljajo se pravila sklada, ki daje podporo.	1. Program Obzorje Evropa bi se moral izvajati v sinergiji z drugimi programi EU. Za dodatno in kombinirano financiranje programa Obzorje Evropa bi morala veljati enaka pravila kot za ta program. Če je primerno, se lahko pripravijo skupni razpisi z drugimi programi EU, pri čemer veljajo pravila za udeležbo enega od programov. Če ti ukrepi spadajo na področje uporabe programa Obzorje Evropa, veljajo njegova pravila za vse finančne vire. 2. Ukrepi, ki jim je bil podeljeno potrdilo o pečatu odličnosti ali ki izpolnjujejo naslednje kumulativne primerjalne pogoje: (a) bili so ocenjeni v razpisu za zbiranje predlogov v okviru Programa, (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti tega razpisa za zbiranje predlogov, (c) jih zaradi proračunskih omejitev ni mogoče financirati v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov, lahko prejmejo podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada, Evropskega socialnega sklada+ ali Evropski kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skladu z odstavkom 5 člena [67] Uredbe (EU) xx/xx (uredba o skupnih določbah) in člena [8] Uredbe (EU) xx/xx (financiranje, upravljanje in spremljanje skupne kmetijske politike), če so taki ukrepi skladni s cilji zadevnega programa.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	3. <i>Za ukrepe, navedene v členu 8, ki se izvajajo v okviru evropskih partnerstev, se lahko namenijo tudi sredstva iz drugih programov EU, držav članic ter lokalnih in regionalnih oblasti, veljajo lahko pravila za udeležbo enega od programov. Če ti ukrepi spadajo na področje uporabe programa Obzorje Evropa, veljajo lahko njegova pravila za vse finančne vire, ob upoštevanju Smernic Skupnosti o državni pomoči.</i> 4. <i>Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, ki jih je mogoče prenesti v skladu s členom 21 Uredbe (EU) xx/xx (...uredba o skupnih določbah), se lahko na zahtevo organa upravljanja</i> (a) <i>bodisi prenesejo na Obzorje Evropa – Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s točko (a) člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. Ti viri se namenijo v korist regije zadevnega organa upravljanja, v skladu s členoma 18(7) in 19(1)(2);</i> (b) <i>bodisi velja, da se prenesejo na Obzorje Evropa, če jih je organ upravljanja dodelil neposredno skupnemu programu, ki se sofinancira s sredstvi za Obzorje Evropa. V skladu s pravili za Obzorje Evropa se lahko tretjim osebam podelijo subvencije v okviru skupnega programa, ki se tako sofinancira, ob upoštevanju Smernic Skupnosti o državni pomoči.</i>

Obrazložitev

Staro razpravo o sinergijah je treba zaključiti in določiti jasna in celovita pravila, ki bodo omogočala učinkovito kombinacijo finančnih virov, ne samo podeljevanje pečata odličnosti, in polno izkoriščanje potenciala evropskih partnerstev. Ta pravila pa morajo biti tudi prilagodljiva in regijam omogočati, da se hitro odzovejo in prilagodijo pobudam ter razvoju evropskega ekosistema. Ta cilj se lahko doseže s predlagano spremembo, s katero se organom upravljanja omogoči virtualni prenos prek neposredne dodelitve finančnih sredstev programu, ki se sofinancira z okvirnim programom in pri katerem želijo sodelovati, ne da bi morali pripraviti predhodni načrt in dejanski prenos.

Predlog spremembe 19

Člen 20(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
S programom dela se določijo razpisi, v katerih se podeli „pečat odličnosti“. Na podlagi vložnikovega predhodnega dovoljenja se lahko informacije v zvezi z vlogo in ocenjevanjem posredujejo zainteresiranim organom financiranja, če so bili sklenjeni dogovori o zaupnosti.	S programom dela se določijo razpisi, v katerih se podeli „pečat odličnosti“. Za podelitev pečata odličnosti je potrebno soglasje vložnika, da se lahko informacije v zvezi z vlogo in ocenjevanjem posredujejo zainteresiranim organom financiranja, če so bili sklenjeni dogovori o zaupnosti.

Predlog spremembe 20**Člen 23**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ukrep, ki je prejel prispevek iz drugega programa Unije, lahko prejme prispevek tudi v okviru Programa, če se s prispevki ne krijejo isti stroški. Pravila vsakega programa Unije, ki daje prispevek, se upoštevajo sorazmerno z višino prispevka. Kumulativno financiranje ukrepa ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora iz različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, v katerih so določeni pogoji za podporo.	Ukrep, ki je prejel prispevek iz drugega programa Unije, lahko prejme prispevek tudi v okviru Programa, če se s prispevki ne krijejo isti stroški. Če se ti prispevki dodelijo skupno za kritje istih dejavnosti in s tem povezanih stroškov: (a) bi se moral ta ukrep izvajati na podlagi istih pravil glede izvajanja in upravičenosti. Kumulativno financiranje ukrepa ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora iz različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, v katerih so določeni pogoji za podporo; (b) veljajo za izvajanje ukrepa pravila programa, iz katerega se krije večji del stroškov, v skladu s pravili Smernic Skupnosti o državni pomoči v primeru, določenem v členu 11(4)(b).

Predlog spremembe 21**Člen 30**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Za vse dejavnosti, ki se financirajo, se uporablja enotna stopnja financiranja za posamezni ukrep. Najvišja stopnja se določi v programu dela. 2. Program lahko povrne do 100 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa, razen za: (a) ukrepe na področju inovacij: do 70 % skupnih upravičenih stroškov, razen za neprofitne pravne subjekte, katerim lahko Program povrne do 100 % skupnih upravičenih stroškov;	1. Za vse dejavnosti, ki se financirajo, se uporablja enotna stopnja financiranja za posamezni ukrep. Najvišja stopnja se določi v programu dela. 2. Program lahko povrne do 100 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa, razen za: (a) ukrepe na področju inovacij: do 70 % skupnih upravičenih stroškov, razen za neprofitne pravne subjekte, katerim lahko Program povrne do 100 % skupnih upravičenih stroškov;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) ukrepe sofinanciranja programa: najmanj 30 % skupnih upravičenih stroškov, v ugotovljenih in ustrezno utemeljenih primerih pa do 70 %. 3. Stopnje financiranja iz tega člena se uporabljajo tudi za ukrepe, za katere je za celotni ukrep ali del ukrepa določeno financiranje na podlagi pavšalne stopnje, financiranje na enoto ali pavšalni znesek.	(b) ukrepe sofinanciranja programa: najmanj 50 % skupnih upravičenih stroškov, v ugotovljenih in ustrezno utemeljenih primerih pa do 70 %. 3. Stopnje financiranja iz tega člena se uporabljajo tudi za ukrepe, za katere je za celotni ukrep ali del ukrepa določeno financiranje na podlagi pavšalne stopnje, financiranje na enoto ali pavšalni znesek.

Obrazložitev

Usklajenost z načelom sofinanciranja.

Predlog spremembe 22

Člen 43(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Upravičenec Pospeševalca EIC mora biti pravni subjekt, ki spada med zagonska podjetja, MSP ali podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo s sedežem v državi članici ali pridruženi državi. Predlog lahko predloži bodisi upravičenec bodisi ena ali več fizičnih oseb ali pravnih subjektov, ki nameravajo ustanoviti ali podpreti tega upravičenca. 2. En sam sklep o dodelitvi obsega in zagotavlja vse oblike prispevka Unije, ki se zagotavljajo v okviru kombiniranega financiranja EIC. 3. Predloge ocenjujejo na podlagi njihove ustreznosti neodvisni strokovnjaki, izberejo pa se v okviru letnega javnega razpisa s presečnimi datumi, ki temelji na členih 24–26 ob upoštevanju odstavka 4. 4. Merila za dodelitev so: — odličnost; — vpliv; — stopnja tveganja ukrepa in potreba po podpori Unije.	1. Upravičenec Pospeševalca EIC mora biti pravni subjekt, ki spada med zagonska podjetja, MSP ali podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo s sedežem v državi članici ali pridruženi državi. Predlog lahko predloži bodisi upravičenec bodisi ena ali več fizičnih oseb ali pravnih subjektov, ki nameravajo ustanoviti ali podpreti tega upravičenca. 2. En sam sklep o dodelitvi obsega in zagotavlja vse oblike prispevka Unije, ki se zagotavljajo v okviru kombiniranega financiranja EIC. 3. Predloge ocenjujejo na podlagi njihove ustreznosti neodvisni strokovnjaki, izberejo pa se v okviru letnega javnega razpisa s presečnimi datumi, ki temelji na členih 24–26 ob upoštevanju odstavka 4. 4. Merila za dodelitev so: — odličnost, — vpliv, — stopnja tveganja ukrepa, kakovost spremljanja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni in potreba po podpori Unije.

Obrazložitev

Čeprav morajo podjetja, ki so upravičenci Pospeševalca, nastopati na velikem trgu, njihov uspeh ni odvisen le od finančne strukture, temveč tudi od njihovega spremljanja v okviru ugodnega ekosistema na evropski, nacionalni in lokalni ravni.

Predlog spremembe 23

Priloga I – Splošne smernice za dejavnosti – del (3), točka (b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) <u>Evropski inovacijski ekosistemi</u> <i>Področja ukrepanja:</i> povezovanje z regionalnimi in nacionalnimi akterji na področju inovacij ter podpora izvajanju skupnih čezmejnih inovacijskih programov držav članic in pridruženih držav, od izboljšanja mehkih veščin za inovacije do ukrepov na področju raziskav in inovacij, da se poveča učinkovitost evropskega inovacijskega sistema. To se bo dopolnjevalo s podporo ESRR za inovacijske ekosisteme in medregionalna partnerstva, povezana s tematiko pametne specializacije.	(b) <u>Evropski inovacijski ekosistemi</u> <i>Področja ukrepanja:</i> povezovanje z regionalnimi in nacionalnimi akterji na področju inovacij ter podpora akterjem v regionalnih inovacijskih ekosistemih in inovacijskih središčih pri izvajanju čezmejnih inovacijskih programov ter državam članicam in pridruženim državam pri izvajanju skupnih čezmejnih inovacijskih programov, od izboljšanja mehkih veščin za inovacije do ukrepov na področju raziskav in inovacij, da se poveča učinkovitost evropskega inovacijskega sistema. To se bo dopolnjevalo s podporo ESRR za inovacijske ekosisteme in medregionalna partnerstva, povezana s tematiko pametne specializacije.

Obrazložitev

Nujno, da bi omogočili financiranje medregionalnih projektov.

Predlog spremembe 24

Priloga II – Vrste ukrepov – 6. alineja

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— ukrep sofinanciranja programa: ukrep za zagotovitev skupnega financiranja programa dejavnosti, ki jih določijo in/ali izvajajo subjekti, ki upravljajo in/ali financirajo programe raziskav in inovacij in ne spadajo med organe financiranja Unije. Tak program dejavnosti lahko podpira mreženje in usklajevanje, raziskave, inovacije, pilotne ukrepe ter ukrepe na področju inovacij in uvajanja na trgu, ukrepe usposabljanja in mobilnosti, ozaveščanje in komuniciranje, razširjanje in izkoriščanje ali kombinacije teh ukrepov, ki jih neposredno izvajajo navedeni subjekti ali tretje osebe, katerim lahko program zagotovi vse oblike ustrezne finančne podpore, kot so nepovratna sredstva, nagrade, javna naročila ter kombinirano financiranje programa Obzorje Evropa;	— ukrep sofinanciranja programa: ukrep za zagotovitev skupnega financiranja programa dejavnosti, ki jih določijo in/ali izvajajo subjekti, ki upravljajo in/ali financirajo programe raziskav in inovacij in ne spadajo med organe financiranja Unije. Tovrstni ukrepi bi lahko podpirali programe dela regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč ter njihovo sodelovanje. Tak program dejavnosti lahko podpira mreženje in usklajevanje, raziskave, inovacije, pilotne ukrepe ter ukrepe na področju inovacij in uvajanja na trgu, ukrepe usposabljanja in mobilnosti, ozaveščanje in komuniciranje, razširjanje in izkoriščanje ali kombinacije teh ukrepov, ki jih neposredno izvajajo navedeni subjekti ali tretje osebe, katerim lahko program zagotovi vse oblike ustrezne finančne podpore, kot so nepovratna sredstva, nagrade, javna naročila ter kombinirano financiranje programa Obzorje Evropa;

Obrazložitev

Nujno, da bi omogočili financiranje medregionalnih projektov.

Predlog spremembe 25

Priloga III – Partnerstva – del (1), točka (a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
dokazi, da je evropsko partnerstvo učinkovitejše pri doseganju zadevnih ciljev Programa, predvsem pri ustvarjanju jasno vidnih vplivov za EU in njene državljane, zlasti na področju svetovnih izzivov ter ciljev raziskav in inovacij, izboljšanja konkurenčnosti EU in prispevka h krepitvi Evropskega raziskovalnega in inovacijskega prostora ter mednarodnih zavez;	dokazi, da je evropsko partnerstvo še posebej učinkovito pri doseganju zadevnih ciljev Programa, predvsem pri ustvarjanju jasno vidnih vplivov za EU in njene državljane, zlasti na področju svetovnih izzivov ter ciljev raziskav in inovacij, izboljšanja konkurenčnosti EU in prispevka h krepitvi Evropskega raziskovalnega in inovacijskega prostora ter mednarodnih zavez;

Obrazložitev

Sedanje besedilo je zelo restriktivno in bi lahko močno omejilo področje delovanja evropskih partnerstev.

Predlog spremembe 26

Priloga IV – Sinergije z drugimi programi – točka 4(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sinergije z Evropskim socialnim skladom+ (ESS+) bodo zagotovile, da: (a) bo ESS+ lahko vključeval in širil inovativne izobraževalne programe, ki jih podpira Program, tudi preko nacionalnih ali regionalnih programov, da bi ljudi opremili z znanji, spretnostmi in kompetencami, ki so potrebne za delovna mesta prihodnosti;	Sinergije z Evropskim socialnim skladom+ (ESS+) bodo zagotovile, da: (a) bo ESS+ lahko vključeval in širil inovativne izobraževalne programe, ki jih podpira Program, tudi preko nacionalnih, regionalnih ali medregionalnih programov, da bi ljudi opremili z znanji, spretnostmi in kompetencami, ki so potrebne za delovna mesta prihodnosti;

Predlog spremembe 27

Priloga IV – Sinergije z drugimi programi – točka 6(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
6. Sinergije s Programom digitalna Evropa (DEP) bodo zagotovile, da: (a) bodo vrsta ukrepov, ki jih je treba podpreti, njihovi pričakovani neposredni učinki in intervencijska logika različni in se bodo dopolnjevali, čeprav se več tematskih področij, ki jih obravnavata Program in DEP, prekriva;	6. Sinergije s Programom digitalna Evropa (DEP) bodo zagotovile, da: (a) bodo vrsta ukrepov, ki jih je treba podpreti, njihovi pričakovani neposredni učinki in intervencijska logika različni in se bodo dopolnjevali, čeprav se več tematskih področij, ki jih obravnavata Program in DEP, prekriva;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) bodo potrebe po raziskavah in inovacijah, ki so povezane z digitalnimi vidiki, ugotovljene in določene v načrtih strateških raziskav in inovacij Obzorja Evropa; mednje spadajo tudi raziskave in inovacije na področju visoko zmogljivega računalništva, umetne inteligence, kibernetске varnosti, pri katerih se digitalne tehnologije kombinirajo z drugimi omogočitvenimi tehnologijami in netehnološkimi inovacijami; bo zagotovljena podpora za širitev podjetij, ki uvajajo prodorne inovacije, od katerih bodo številne združevale digitalne in fizične tehnologije; vključitev digitalnih tehnologij v celotni steber „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“; podpora digitalnim raziskovalnim infrastrukturam;	(b) bodo potrebe po raziskavah in inovacijah, ki so povezane z digitalnimi vidiki, ugotovljene in določene v načrtih strateških raziskav in inovacij Obzorja Evropa; mednje spadajo tudi raziskave in inovacije na področju visoko zmogljivega računalništva, umetne inteligence, kibernetске varnosti, pri katerih se digitalne tehnologije kombinirajo z drugimi omogočitvenimi tehnologijami in netehnološkimi inovacijami; bo zagotovljena podpora za širitev podjetij, ki uvajajo prodorne inovacije, od katerih bodo številne združevale digitalne in fizične tehnologije; vključitev digitalnih tehnologij v celotni steber „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“; podpora digitalnim inovacijskim središčem ; podpora digitalnim raziskovalnim infrastrukturam;

Predlog spremembe 28

Priloga V – Ključni kazalniki za pot do učinka, str. 17 – na koncu se doda nov odstavek

Predlog Komisije		Predlog spremembe OR	
		Kazalniki za pot do teritorialnega učinka Program bi moral imeti vpliv na razvoj in gospodarske spremembe na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter prispevati h krepitvi tehnološke baze EU in njeni konkurenčnosti. (glej spodnjo razpredelnico, ki je sestavni del tega predloga spremembe)	
Za teritorialni učinek	Kratkoročni	Srednjeročni	Dolgoročni
Prispevek k rasti in gospodarskim spremembam v mestih in regijah	<u>Sinergije med finančnimi viri</u> znesek sofinanciranja iz javnih in zasebnih virov, zbranih v okviru projektov OP pred, med in po njegovem izvajanju	<u>Prispevek k strateškim prednostnim nalogam</u> delež projektov iz OP, ki prispevajo k pametni specializaciji na regionalni in nacionalni ravni	<u>Prispevek k rasti in gospodarskim spremembam</u> ustanavljanje podjetij in rast tržnih deležev v sektorjih pametne specializacije ekosistemov

Za teritorialni učinek	Kratkoročni	Srednjeročni	Dolgoročni
<i>Razširjanje in uporaba raziskav in inovacij v mestih in regijah v korist državljanov</i>	<u>Sprejetje</u> delež raziskav in inovacij na podlagi OP, ki so ga sprejeli akterji lokalnih in regionalnih skupnosti, zlasti v javnem sektorju	<u>Posredovanje</u> število izvedenih inovacij, ki so ob podpori javnega sektorja posredovane vsem partnerjem v posameznih mestih in regijah	<u>Razširjanje</u> razširjanje in vpliv inovacij na druga meta in regije
<i>Podpora razvoja in naložb v mreže odličnosti in inovacijska središča</i>	<u>Sodelovanje med regionalnimi inovacijskimi ekosistemi in inovacijskimi središči ter središči odličnosti v EU</u> število ali delež projektov, financiranih z OP, ki so privedli do nadaljnega sodelovanja med subjekti različnih mest in regij ter akterji s teh področij	<u>Razvoj regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč</u> ocena učinkov sodelovanja na podlagi rezultatov, financiranih z OP, na razvoj regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč	<u>Prispevek k zmanjšanju inovacijskega prepada</u> ocena vseh učinkov na podlagi rezultatov, financiranih z OP, na zmanjšanje inovacijskega prepada v EU

Obrazložitev

Izrecna navedba kazalnikov teritorialnega učinka poleg drugih ključnih kazalnikov poti do učinka, ki jih je predlagala Komisija. Ta predlog je v skladu z besedilom v Prilogi V (naslov, besedilo in tabela), kot ga je predlagala Komisija.

Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa

(COM(2018) 436 final – 2018/00225 (COD))

Predlog spremembe 29

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ker bi morale raziskave in inovacije pomembno prispevati k obravnavanju izzivov pri hrani, kmetijstvu, razvoju podeželja in biogospodarstvu ter za izkoriščanje ustreznih raziskovalnih in inovacijskih priložnosti v tesni sinergiji s skupno kmetijsko politiko, bodo ustrezni ukrepi iz posebnega programa za sklop „Hrana in naravni viri“ v obdobju 2021–2027 podprti z 10 milijardami EUR.	Ker bi morale raziskave in inovacije pomembno prispevati k obravnavanju izzivov pri hrani, kmetijstvu, razvoju podeželja, pomorstvu, ribištvu in biogospodarstvu ter za izkoriščanje ustreznih raziskovalnih in inovacijskih priložnosti v tesni sinergiji s skupno kmetijsko politiko, celostno pomorsko politiko in skupno ribiško politiko bodo ustrezni ukrepi iz posebnega programa za sklop „Hrana in naravni viri“ v obdobju 2021–2027 podprti z 10 milijardami EUR.

Obrazložitev

Pomorstvo in ribištvo sta ključna sektorja za EU, zato ju je treba omeniti.

Predlog spremembe 30

Nova uvodna izjava (7a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(7a) <i>Glede na velike izzive v pomorski politiki za zaposlovanje (modro gospodarstvo), kakovost okolja in boj proti podnebnim spremembam, bodo ti izzivi horizontalna prednostna naloga programa in predmet posebnega spremljanja, zanje pa določen tudi poseben cilj uporabe programa v okviru strateškega načrtovanja.</i>

Predlog spremembe 31

Člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Operativni cilji posebnega programa so:	Operativni cilji posebnega programa so:
(a) krepitev in širjenje odličnosti;	(a) krepitev in širjenje odličnosti;
(b) povečanje sodelovanja med različnimi sektorji in disciplinami;	(b) povečanje sodelovanja med različnimi sektorji in disciplinami;
(c) povezovanje in razvoj raziskovalnih infrastruktur po Evropskem raziskovalnem prostoru;	(c) povezovanje in razvoj raziskovalnih infrastruktur po Evropskem raziskovalnem prostoru;
(d) krepitev mednarodnega sodelovanja;	(d) krepitev mednarodnega sodelovanja;
(e) pritegniti, usposobiti in zadržati raziskovalce in inovatorje v Evropskem raziskovalnem prostoru, tudi z mobilnostjo raziskovalcev;	(e) pritegniti, usposobiti in zadržati raziskovalce in inovatorje v Evropskem raziskovalnem prostoru, tudi z mobilnostjo raziskovalcev;
(f) spodbujanje odprte znanosti ter zagotovitev prepoznavnosti v javnosti in odprtega dostopa do rezultatov;	(f) spodbujanje odprte znanosti ter zagotovitev prepoznavnosti v javnosti in odprtega dostopa do rezultatov;
(g) aktivno razširjanje in izkoriščanje rezultatov, zlasti za razvoj politike;	(g) aktivno razširjanje in izkoriščanje rezultatov, zlasti za razvoj politike;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(h) podpiranje izvajanja prioritet politike Unije;	(h) podpiranje izvajanja prioritet politike Unije;
	(ha) pospešeno izvajanje strategij za pametno specializacijo in konkurenčnost regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč;
(i) krepitev povezave med raziskavami in inovacijami ter drugimi politikami, vključno s cilji trajnostnega razvoja;	(i) krepitev povezave med raziskavami in inovacijami ter drugimi politikami, vključno s cilji trajnostnega razvoja;
(j) zagotavljanje ambicioznih ciljev prek nalog raziskav in inovacij v določenem časovnem okviru;	(j) zagotavljanje ambicioznih ciljev prek nalog raziskav in inovacij v določenem časovnem okviru;
(k) vključevanje državljanov in končnih uporabnikov v proces oblikovanja in ustvarjanja;	(k) vključevanje državljanov in končnih uporabnikov v proces oblikovanja in ustvarjanja;
(l) izboljšanje komuniciranja znanosti;	(l) izboljšanje komuniciranja znanosti;
(m) pospeševanje preoblikovanja industrije;	(m) pospeševanje preoblikovanja industrije, predvsem v bolj ekološko in digitalno smer, ob upoštevanju trajnostnih in kakovostnih delovnih mest;

Obrazložitev

Operativni cilji programa bi morali prispevati tudi k uresničevanju strategij za pametno specializacijo v državah članicah EU in njihovih regijah, ki so glavne prejemnice pomoči EU za raziskave in inovacije (COM(2018) 306 final).

Predlog spremembe 32

Člen 5(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za vsako nalogo se lahko ustanovi odbor za naloge. Sestavlja ga približno 15 oseb na visoki ravni, vključno z ustreznimi predstavniki končnih uporabnikov. Odbor za naloge svetuje glede:	Za vsako nalogo se lahko ustanovi odbor za naloge. Sestavlja ga približno 15 oseb na visoki ravni, vključno z ustreznimi predstavniki končnih uporabnikov ter javnih in zasebnih akterjev . Odbor za naloge svetuje glede:
(b) vsebine programov dela in njihove spremembe, ki je potrebna za uresničevanje ciljev nalog, po potrebi se oblikujejo v sodelovanju z deležniki in javnostjo,	(b) vsebine programov dela in njihove spremembe, ki je potrebna za uresničevanje ciljev nalog, oblikovanih v sodelovanju z nosilci političnega odločanja držav članic, lokalnimi in regionalnimi oblastmi , z deležniki in javnostjo;

Predlog spremembe 33

Člen 10(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Odbor EIC lahko na zahtevo na Komisijo naslovi priporočila o: (a) kateri koli zadevi, ki lahko z vidika inovacij krepí in spodbuja inovacijske ekosisteme po vsej Evropi, dosežke in učinek ciljev komponente EIC in zmožnost inovativnih podjetij za uvedbo svojih rešitev;	Odbor EIC lahko na zahtevo na Komisijo naslovi priporočila o: (a) kateri koli zadevi, ki lahko z vidika inovacij krepí in spodbuja inovacijske ekosisteme po vsej Evropi, zlasti sodelovanje med regionalnimi inovacijskimi ekosistemi in inovacijskimi središči, dosežke in učinek ciljev komponente EIC in zmožnost inovativnih podjetij za uvedbo svojih rešitev;

Predlog spremembe 34

Člen 10(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Odbor EIC sestavlja od 15 do 20 oseb na visoki ravni iz različnih delov inovacijskega ekosistema Evrope, vključno s podjetniki, vodilnimi v podjetjih, vlagatelji in raziskovalci. Prispeva k ukrepom obveščanja, pri čemer si člani odbora prizadevajo za povečanje ugleda blagovne znamke EIC.	Odbor EIC sestavlja od 15 do 20 oseb na visoki ravni iz različnih delov inovacijskega ekosistema na lokalni, nacionalni ali evropski ravni, vključno s podjetniki, vodilnimi v podjetjih, vlagatelji in raziskovalci. Prispeva k ukrepom obveščanja, pri čemer si člani odbora prizadevajo za povečanje ugleda blagovne znamke EIC.

Predlog spremembe 35

Člen 10(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Odbor EIC ima predsednika, ki ga imenuje Komisija na podlagi preglednega postopka zaposlovanja. Predsednik je ugledna javna osebnost, povezana s svetom inovacij. Predsednik je imenovan za obdobje štirih let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja. Predsednik predseduje odboru EIC, pripravlja zasedanja odbora, dodeljuje naloge članom in lahko ustanavlja posebne podskupine, zlasti za prepoznavanje nastajajočih tehnoloških trendov v portfelju EIC. Predsednik promovira EIC, deluje kot sogovornik Komisije in zastopa EIC v svetu inovacij. Komisija lahko zagotovi upravno podporo predsedniku za opravljanje njegovih dolžnosti.	Odbor EIC ima predsednika, ki ga imenuje Komisija na podlagi preglednega postopka zaposlovanja. Predsednik je ugledna javna osebnost, povezana s svetom inovacij. Predsednik je imenovan za obdobje štirih let z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja. Predsednik predseduje odboru EIC, pripravlja zasedanja odbora, dodeljuje naloge članom in lahko ustanavlja posebne podskupine, zlasti za prepoznavanje nastajajočih tehnoloških trendov v portfelju EIC in s tesnim vključevanjem regionalnih in nacionalnih agencij, pristojnih za inovacije. Predsednik promovira EIC, deluje kot sogovornik Komisije in zastopa EIC v svetu inovacij. Komisija lahko zagotovi upravno podporo predsedniku za opravljanje njegovih dolžnosti.

Predlog spremembe 36

Točka 1.4.4 – Ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM	OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM
Del I, točka 1.4.4 Ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga (str. 20 dokumenta COM(2018) 436)	Del I, točka 1.4.4 Ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga (str. 20 dokumenta COM(2018) 436)
Izvajanje programa Obzorje Evropa je načrtovano tako, da bo omogočilo sinergije z drugimi programi financiranja Unije, zlasti prek ureditev za dopolnilna sredstva iz programov EU, če načini upravljanja to dopuščajo; v zaporedju, izmenično ali s kombinacijo sredstev, vključno s sredstvi za skupno financiranje ukrepov.	Izvajanje programa Obzorje Evropa je načrtovano tako, da bo omogočilo sinergije z drugimi programi financiranja Unije, zlasti prek ureditev za dopolnilna sredstva iz programov EU, če načini upravljanja to dopuščajo; v zaporedju, izmenično ali s kombinacijo sredstev, vključno s sredstvi za skupno financiranje ukrepov.
Neizčrpan seznam takšnih ureditev in programov financiranja vključuje sinergije z naslednjimi programi:	Neizčrpan seznam takšnih ureditev in programov financiranja vključuje sinergije z naslednjimi programi:
— Skupna kmetijska politika (SKP)	— Skupna kmetijska politika (SKP)
	— Celostna pomorska politika
	— Skupna ribiška politika
	— Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR)
— Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	— Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)
— Evropski socialni sklad (ESS)	— Evropski socialni sklad (ESS)
— Program za enotni trg	— Program za enotni trg
— Evropski program za vesolje	— Evropski program za vesolje
— Instrument za povezovanje Evrope (IPE)	— Instrument za povezovanje Evrope (IPE)
— Program Digitalna Evropa (DEP)	— Program Digitalna Evropa (DEP)
— Program Erasmus	— Program Erasmus
— Instrument za zunanjo pomoč	— Instrument za zunanjo pomoč
— Sklad InvestEU	— Sklad InvestEU
— Raziskovalni program in program usposabljanja Evropske skupnosti za atomsko energijo	— Raziskovalni program in program usposabljanja Evropske skupnosti za atomsko energijo

Predlog spremembe 37

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – prvi del: Strateško načrtovanje – 3., 4. in 5. odstavek (str. 1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vključevalo bo obsežna posvetovanja in izmenjave z državami članicami, Evropskim parlamentom, kot je ustrezno, ter različnimi deležniki o prioritetah, vključno z nalogami, v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, in ustreznimi vrstami ukrepov za uporabo, zlasti evropskih partnerstev.	Vključevalo bo obsežna posvetovanja in izmenjave z državami članicami in njihovimi regijami, zlasti najbolj oddaljenimi , Evropskim parlamentom, kot je ustrezno, ter različnimi deležniki o prioritetah, vključno z nalogami, v okviru stebra „Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost“, in ustreznimi vrstami ukrepov za uporabo, zlasti evropskih partnerstev.
Na podlagi takšnega širokega posvetovanja bo strateško načrtovanje opredelilo skupne cilje in skupna področja za dejavnosti, kot so partnerska področja (predlagana pravna podlaga določa samo instrumente in merila, ki bodo usmerjali njihovo uporabo) in območja, na katerih se izvajajo naloge.	Na podlagi takšnega širokega posvetovanja bo strateško načrtovanje opredelilo skupne cilje in skupna področja za dejavnosti, kot so partnerska področja (predlagana pravna podlaga določa samo instrumente in merila, ki bodo usmerjali njihovo uporabo) in območja, na katerih se izvajajo naloge.
Strateško načrtovanje bo prispevalo k razvoju in izvajanju politik za zadevna področja, na ravni EU in dopolnilnih politik in pristopov politike v državah članicah. Prioritete politike EU bodo upoštevane med strateškim načrtovanjem za povečanje prispevka raziskav in inovacij k uresničevanju politike. Poleg tega bodo v njej upoštevane predvidene dejavnosti, študije in drugi znanstveni dokazi ter ustrezne obstoječe pobude na ravni EU in nacionalni ravni.	Strateško načrtovanje bo prispevalo k razvoju in izvajanju politik za zadevna področja, na ravni EU in dopolnilnih politik in pristopov politike v državah članicah in njihovih regijah, zlasti najbolj oddaljenih . Prioritete politike EU bodo upoštevane med strateškim načrtovanjem za povečanje prispevka raziskav in inovacij k uresničevanju politike. Poleg tega bodo v njej upoštevane predvidene dejavnosti, študije in drugi znanstveni dokazi ter ustrezne obstoječe pobude na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni.

Predlog spremembe 38

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – prvi del: Strateško načrtovanje – 11. in 12. odstavek (str. 2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„Vodilne pobude FET“, podprte v okviru programa Obzorje 2020, bodo še naprej financirane v okviru tega programa. Ker so pobude zelo podobne nalogam, bodo druge „pobude FET“, če sploh obstajajo, podprte v okviru tega okvirnega programa, saj so naloge usmerjene v prihodnje in nastajajoče tehnologije.	„Vodilne pobude FET“, podprte v okviru programa Obzorje 2020, bodo še naprej financirane v okviru tega programa. Ker so pobude zelo podobne nalogam, bodo druge „pobude FET“, če sploh obstajajo, podprte v okviru tega okvirnega programa, saj so naloge usmerjene v prihodnje in nastajajoče tehnologije.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Dialogi na področju znanstvenega in tehnološkega sodelovanja z mednarodnimi partnerji EU in politični dialogi z glavnimi svetovnimi regijami bodo pomembno prispevali k sistematičnemu prepoznavanju priložnosti za sodelovanje, kar bo skupaj z razlikovanjem po državah/regijah podpiralo določanje prioritet.	Novi okvirni program bo usmerjen v boljše priznavanje in izkoriščanje odličnosti v vseh državah članicah in regijah v Evropi in bo spodbujal zlasti pobude, ki omogočajo vzpostavitev nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja med regionalnimi inovacijskimi ekosistemi in inovacijskimi središči. Dialogi na področju znanstvenega in tehnološkega sodelovanja z mednarodnimi partnerji EU in politični dialogi z glavnimi svetovnimi regijami bodo pomembno prispevali k sistematičnemu prepoznavanju priložnosti za sodelovanje, kar bo skupaj z razlikovanjem po državah/regijah podpiralo določanje prioritet.

Predlog spremembe 39

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – drugi del: Razširjanje rezultatov in komuniciranje – 1. in 2. odstavek (str. 3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program Obzorje Evropa bo zagotovil namensko podporo za prosti dostop do znanstvenih publikacij, repozitorijev znanja in drugih virov podatkov. Ukrepi razširjanja rezultatov in znanja bodo podprti, tudi s sodelovanjem drugih programov EU, vključno s povezovanjem in pakiranjem rezultatov in podatkov v jezike in oblike za ciljne skupine in mreže za državljane, industrijo, javne uprave, akademske kroge, organizacije civilne družbe in oblikovalce politik. V ta namen lahko program Obzorje Evropa uporablja napredne tehnologije in obveščevalna orodja. Za obveščanje morebitnih prosilcev o programu (npr. nacionalne kontaktne točke) bo na voljo ustrezna podpora.	Program Obzorje Evropa bo zagotovil namensko podporo za prosti dostop do znanstvenih publikacij, repozitorijev znanja in drugih virov podatkov. Ukrepi razširjanja rezultatov in znanja bodo podprti, tudi s sodelovanjem drugih programov EU, vključno s povezovanjem in pakiranjem rezultatov in podatkov v jezike in oblike za ciljne skupine in mreže za državljane, industrijo, javne uprave, akademske kroge, organizacije civilne družbe in oblikovalce politik. V ta namen lahko program Obzorje Evropa uporablja napredne tehnologije in obveščevalna orodja. Za obveščanje morebitnih prosilcev o programu (npr. nacionalne in regionalne kontaktne točke) bo na voljo ustrezna podpora, zlasti za države članice in regije, ki so bile najmanj vključene v program Obzorje 2020.

Predlog spremembe 40

Priloga I

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE Utemeljitev str. 14 dokumenta COM(2018) 436 final (Priloga I) Dejavnosti bodo prispevale k uresničevanju različnih ciljev trajnostnega razvoja (SDG), kot so: cilj SDG 3 – zdravje in dobro počutje ljudi; cilj SDG 7 – cenovno dostopna in čista energija; cilj SDG 9 – industrijske inovacije in infrastruktura; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi.	RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE Utemeljitev str. 14 dokumenta COM(2018) 436 final (Priloga I) Dejavnosti bodo prispevale k uresničevanju različnih ciljev trajnostnega razvoja (SDG), kot so: cilj SDG 3 – zdravje in dobro počutje ljudi; cilj SDG 7 – cenovno dostopna in čista energija; cilj SDG 9 – industrijske inovacije in infrastruktura; cilj SDG 13 – podnebni ukrepi; SDG 14 – življenje pod vodo; SDG 17 – partnerstva za izvajanje ciljev.

Obrazložitev

Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture vključuje več infrastruktur, ki se nanašajo na morsko okolje, kar upravičuje vključitev cilja trajnostnega razvoja 14. Cilj trajnostnega razvoja 17 pa opredeljuje sam pojem skupne infrastrukture na ravni celotne EU in partnerstva za doseganje ciljev.

Predlog spremembe 41

Priloga I – Steber II

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Splošne smernice</i> — Reforme javnih zdravstvenih sistemov in politik v Evropi in zunaj; — novi modeli in pristopi za zdravje in oskrbo in njihova prenosljivost ali prilagoditev iz ene države/regije v drugo; — izboljšati vrednotenje zdravstvene tehnologije; — izboljšati vrednotenje zdravstvene tehnologije; — prihodnja delovna sila v zdravstvu in njene potrebe;	<i>Splošne smernice</i> — Reforme javnih zdravstvenih sistemov in politik v Evropi in zunaj; — novi modeli in pristopi za zdravje in oskrbo in njihova prenosljivost ali prilagoditev iz ene države/regije v drugo, prispevek prostovoljskih dejavnosti in nepridobitnega sektorja; — izboljšati vrednotenje zdravstvene tehnologije; — izboljšati vrednotenje zdravstvene tehnologije; — prihodnja delovna sila v zdravstvu in njene potrebe;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— izboljšanje pravočasnih informacij o zdravju in uporabe zdravstvenih podatkov, vključno z elektronskimi zdravstvenimi zapisi z ustrezno pozornostjo glede varnosti, zasebnosti, interoperabilnosti, standardov, primerljivosti in celovitosti; — prožnost zdravstvenih sistemov pri odpravljanju posledic kriz in za vključitev prelomnih inovacij; — rešitve za krepitev vloge državljanov in bolnikov, samoopazovanje ter sodelovanje z zdravstvenimi in socialnimi delavci, za bolj celostne pristope v oskrbi in pristope, usmerjene na uporabnika; — podatki, informacije, znanje in primeri najboljše prakse iz raziskav zdravstvenih sistemov na ravni EU in na svetovni ravni.	— izboljšanje pravočasnih informacij o zdravju in uporabe zdravstvenih podatkov, vključno z elektronskimi zdravstvenimi zapisi z ustrezno pozornostjo glede varnosti, zasebnosti, interoperabilnosti, standardov, primerljivosti in celovitosti; — prožnost zdravstvenih sistemov pri odpravljanju posledic kriz in za vključitev prelomnih inovacij; — rešitve za krepitev vloge državljanov in bolnikov, samoopazovanje ter sodelovanje z zdravstvenimi in socialnimi delavci, za bolj celostne pristope v oskrbi in pristope, usmerjene na uporabnika; — podatki, informacije, znanje in primeri najboljše prakse iz raziskav zdravstvenih sistemov na ravni EU in na svetovni ravni.

Predlog spremembe 42

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber II – Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost – Sklop Vključujoča in varna družba – Točka 2.1, 2. odstavek (str. 24)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
EU mora spodbujati model vključujoče in trajnostne rasti ter pri tem izkoristiti ugodnosti tehnološkega napredka, krepiti zaupanje in spodbujati inovacije na področju demokratičnega upravljanja, boja proti neenakosti, brezposelnosti marginalizaciji, diskriminaciji in radikalizaciji, zagotavljati spoštovanje človekovih pravic, spodbujati kulturno raznolikost in evropsko kulturno dediščino ter krepiti vlogo državljanov prek socialnih inovacij. Tudi obvladovanje migracij in vključevanje migrantov bosta še naprej ostali prednostni vprašanji. Vloga raziskav in inovacij na področju družbenih ved in humanistike za odziv na te izzive in uresničevanje ciljev EU je ključnega pomena.	EU mora spodbujati model vključujoče in trajnostne rasti ter pri tem izkoristiti ugodnosti tehnološkega napredka, krepiti zaupanje in spodbujati inovacije na področju demokratičnega upravljanja, boja proti neenakosti, brezposelnosti marginalizaciji, diskriminaciji in radikalizaciji, zaščititi in spodbujati spoštovanje človekovih pravic, kulturno raznolikost in evropsko kulturno dediščino, izboljšati dostop do kulture in izobrazbe za vse s krepitvijo vloge državljanov prek socialnih inovacij in z razvojem socialne ekonomije. Tudi obvladovanje migracij ter sprejem in vključevanje migrantov bosta še naprej ostali prednostni vprašanji. Vloga raziskav in inovacij na področju družbenih ved in humanistike za odziv na te izzive in uresničevanje ciljev EU je ključnega pomena.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>Cilj vključevanja v družbo se mora opirati zlasti na vrednotenje kulturne dediščine, tako snovne kot nesnovne, ki ima v današnjem globaliziranem svetu osrednjo vlogo, kar zadeva občutek pripadnosti državljanov, zlasti z regionalnega in jezikovnega vidika. Evropa, ki so jo v bistvu skozi stoletja sooblikovale zelo različne skupnosti, ki so za seboj pustile veliko dediščino, se mora zato znati spopasti s tem izzivom in podpreti ohranjanje in vrednotenje dediščine skupaj z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi ter državami. To je še toliko bolj pomembno, saj gre za veliko področje preskušanja in uporabe številnih tehnoloških inovacij. Njihova uporaba na področju dediščine je močan gospodarski vzvod, saj so s tem povezani dohodki iz turizma v korist lokalnih in regionalnih skupnosti.</i>

Predlog spremembe 43

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber II – Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost –Sklop Vključujoča in varna družba – Točka 2.1, 6. odstavek (str. 25)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Dejavnosti s področja raziskav in inovacij v tem svetovnem izzivu bodo na splošno usklajene s prioritetami Komisije na področju demokratičnih sprememb; delovnih mest, rasti in naložb; pravosodja in temeljnih pravic; migracij; bolj povezane in pravičnejše evropske monetarne unije; enotnega digitalnega trga. Te bodo odziv na zavezo o uresničevanju rimske agende in prizadevanja za: „socialno Evropo“ in „Unijo, ki ohranja našo kulturno dediščino in spodbuja kulturno raznolikost.“ Podpirala bo tudi evropski steber socialnih pravic, in globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah.	Dejavnosti s področja raziskav in inovacij v tem svetovnem izzivu bodo na splošno usklajene s prioritetami Komisije na področju demokratičnih sprememb; delovnih mest, rasti in naložb; izobraževanja; pravosodja in temeljnih pravic; migracij; bolj povezane in pravičnejše evropske monetarne unije; enotnega digitalnega trga. Te bodo odziv na zavezo o uresničevanju rimske agende in prizadevanja za: „socialno Evropo“ in „Unijo, ki ohranja našo kulturno dediščino in spodbuja kulturno raznolikost.“ Podpirala bo tudi evropski steber socialnih pravic, cilj družbe znanja in globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah.

Predlog spremembe 44

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber II – Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost –Sklop Vključujoča in varna družba – Točka 2.2.1 (str. 25 in 26)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Splošne smernice</i> — Zgodovina, razvoj in učinkovitost demokracij na različnih ravneh in v različnih oblikah; vidiki digitalizacije in učinki komuniciranja v družbenih omrežjih ter vloga izobraževanja in mladinske politike kot temelji demokratičnega državljanstva;	<i>Splošne smernice</i> — Zgodovina, razvoj in učinkovitost demokracij na različnih ravneh in v različnih oblikah; vidiki digitalizacije in učinki komuniciranja v družbenih omrežjih ter vloga izobraževanja in mladinske politike kot temelji demokratičnega državljanstva;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— inovativni pristopi, ki podpirajo večjo preglednost, odzivnost, učinkovitost, odgovornost in legitimnost demokratičnega upravljanja, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in pravne države; — strategije za obravnavo populizma, ekstremizma, radikalizacije, terorizma ter za vključevanje in sodelovanje nezadovoljnih in marginaliziranih državljanov; — boljše razumevanje vloge novinarskih standardov in vsebin, ki jih ustvarjajo uporabniki, v hiperpovezani družbi ter razvoj orodij za boj proti dezinformacijam; — vloga večkulturnega državljanstva in identitet v povezavi z demokratičnim državljanstvom in političnim udeleževanjem; — vpliv tehnološkega in znanstvenega napredka, vključno z velepodatki in umetno inteligenco, na demokracijo; — posvetovalna in participativna demokracija ter aktivno in vključujoče državljanstvo, vključno z digitalno razsežnostjo; — vpliv gospodarskih in socialnih neenakosti na politično udeležbo in demokracijo, ki dokazujejo, kako lahko odprava neenakosti boj proti vsem oblikam diskriminacije, vključno zaradi spola, podpira demokracijo.	— inovativni pristopi, ki podpirajo večjo preglednost, odzivnost, učinkovitost, odgovornost in legitimnost demokratičnega upravljanja, ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in pravne države; — strategije za obravnavo populizma, ekstremizma, radikalizacije, terorizma ter za vključevanje in sodelovanje nezadovoljnih in marginaliziranih državljanov; — boljše razumevanje vloge novinarskih standardov in vsebin, ki jih ustvarjajo uporabniki, v hiperpovezani družbi ter razvoj orodij za boj proti dezinformacijam; — vloga večkulturnega državljanstva in identitet v povezavi z demokratičnim državljanstvom in političnim udeleževanjem; — vpliv tehnološkega in znanstvenega napredka, vključno z velepodatki in umetno inteligenco, na demokracijo; — posvetovalna in participativna demokracija ter aktivno in vključujoče državljanstvo, vključno z digitalno razsežnostjo; — vloga mest in regij kot vir prostora za oblikovanje državljanstva, socialnih in kulturnih odnosov, ekološkega in energetskega prehoda, gospodarskega razvoja in inovacij; njihov prispevek k socialnim inovacijam, demokratičnim postopkom in instrumentu lokalnega, nacionalnega in evropskega državljanstva; — vpliv gospodarskih in socialnih neenakosti na politično udeležbo in demokracijo, ki dokazujejo, kako lahko odprava neenakosti boj proti vsem oblikam diskriminacije, vključno zaradi spola, podpira demokracijo.

Obrazložitev

Mesta in regije tudi prispevajo k varnejši in bolj vključujoči družbi in njihova vloga mora biti predmet znanstvenih raziskav.

Predlog spremembe 45

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber II – Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost –Sklop Vključujoča in varna družba – Točka 2.2.3 (str. 26 in 27)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2.2.3 Družbenoekonomske spremembe Evropske družbe doživljajo globoke družbenoekonomske spremembe, zlasti zaradi globalizacije in tehnoloških inovacij. Hkrati se v večini evropskih držav povečuje dohodkovna neenakost. Potrebne so politike, usmerjene v prihodnost, zlasti za spodbujanje vključujoče rasti in odpravo neenakosti, krepitev produktivnosti (vključno z napredkom pri merjenju produktivnosti) in človeškega kapitala, odziv na migracije in izzive integracije ter podpore medgeneracijski solidarnosti in socialno mobilnosti. Potrebni so sistemi izobraževanja in usposabljanja za pravičnejšo in uspešnejšo prihodnost. <i>Splošne smernice</i> — Baza znanja za svetovanje o naložbah in politikah, zlasti na področjih izobraževanja in usposabljanja, za znanje in spretnosti z visoko dodano vrednostjo, produktivnost, socialno mobilnost, rast, družbene inovacije in ustvarjanje delovnih mest. Vloga izobraževanja in usposabljanja za obravnavo neenakosti; — kazalniki socialne vzdržnosti, ki ne temeljijo le na BDP, zlasti novi gospodarski in poslovni modeli ter nove finančne tehnologije; — statistična in druga gospodarska orodja za boljše razumevanje rasti in inovacij v razmerah šibke rasti produktivnosti; — nove oblike dela, vloga dela, trendi in spremembe na trgih dela in dohodka v sodobnih družbah ter njihov vpliv na porazdelitev dohodka, nediskriminacijo, vključno z enakostjo spolov, in socialno vključenost;	2.2.3 Izobraževanje, zaposlovanje in družbenoekonomske spremembe Evropske družbe doživljajo globoke družbenoekonomske spremembe, zlasti zaradi globalizacije in tehnoloških inovacij. Hkrati se v večini evropskih držav povečuje dohodkovna neenakost. Potrebne so politike, usmerjene v prihodnost, zlasti za spodbujanje vključujoče rasti in odpravo neenakosti, krepitev produktivnosti (vključno z napredkom pri merjenju produktivnosti) in človeškega kapitala, odziv na migracije in izzive integracije ter podpore medgeneracijski solidarnosti in socialno mobilnosti. Potrebni so sistemi izobraževanja in usposabljanja za pravičnejšo in uspešnejšo prihodnost. <i>Splošne smernice</i> — Vloga izobraževanja in usposabljanja za obravnavo neenakosti; organizacija sistema izobraževanja in poklicnega usposabljanja; pedagoška in inovativna praksa; dejavnosti za spodbujanje osebne rasti, ustvarjalnosti, samostojnosti in razvoja kritičnega načina razmišljanja; individualna obravnava mladih, ki prispeva k uspehu vseh v šoli in v okviru usposabljanja; — kazalniki socialne vzdržnosti, ki ne temeljijo le na BDP, zlasti novi gospodarski in poslovni modeli ter nove finančne tehnologije; različni ekonomski, socialni in okoljski cilji in cilji podjetij; — statistična in druga gospodarska orodja za boljše razumevanje rasti in inovacij v razmerah šibke rasti produktivnosti; — nove oblike dela, vloga dela, mesto zaposlenih v podjetjih, trendi in spremembe na trgih dela in dohodka v sodobnih družbah ter njihov vpliv na porazdelitev dohodka, nediskriminacijo, vključno z enakostjo spolov, in socialno vključenost;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— davčni sistemi in sistemi socialnih prejemkov, skupaj s politikami socialne varnosti in socialnih naložb s ciljem odprave neenakosti in obravnave negativnih učinkov tehnologije, demografije in raznolikosti; — mobilnost ljudi v svetovnem in lokalnem okviru za boljše upravljanje migracij, integracijo migrantov, vključno z begunci; spoštovanje mednarodnih zavez in človekovih pravic; večji, boljši dostop do kakovostne izobrazbe, usposabljanja, podpornih storitev, aktivno in vključujoče državljanstvo, predvsem za ranljive skupine; — sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki bodo spodbujali in čim boljše izkoristili digitalno preobrazbo EU, tudi za obvladovanje tveganj zaradi svetovne povezanosti in tehnoloških inovacij, zlasti nastajajočih spletnih nevarnosti, etičnih pomislekov, družbenoekonomskih neenakosti in korenitih sprememb na trgih; — posodobitev javnih organov, da bodo izpolnjevali pričakovanja državljanov glede izvajanja storitev, preglednosti, dostopa, odprtosti, odgovornost in osredotočenosti na uporabnika; — učinkovitost sodnih sistemov in boljši dostop do sodnega varstva na podlagi načel neodvisnosti sodstva in pravne države s pravičnimi, učinkovitimi in preglednimi metodami postopkov v kazenskih in civilnih zadevah.	— davčni sistemi in sistemi socialnih prejemkov, skupaj s politikami socialne varnosti in socialnih naložb s ciljem odprave neenakosti in obravnave negativnih učinkov tehnologije, demografije in raznolikosti; — mobilnost ljudi v svetovnem in lokalnem okviru za boljše upravljanje migracij, integracijo migrantov, vključno z begunci; spoštovanje mednarodnih zavez in človekovih pravic; večji, boljši dostop do kakovostne izobrazbe, usposabljanja, podpornih storitev, aktivno in vključujoče državljanstvo, predvsem za ranljive skupine; — sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki bodo spodbujali in čim boljše izkoristili digitalno preobrazbo EU, tudi za obvladovanje tveganj zaradi svetovne povezanosti in tehnoloških inovacij, zlasti nastajajočih spletnih nevarnosti, etičnih pomislekov, družbenoekonomskih neenakosti in korenitih sprememb na trgih; — posodobitev javnih organov, da bodo izpolnjevali pričakovanja državljanov glede izvajanja storitev, preglednosti, dostopa, odprtosti, odgovornost in osredotočenosti na uporabnika; — učinkovitost sodnih sistemov in boljši dostop do sodnega varstva na podlagi načel neodvisnosti sodstva in pravne države s pravičnimi, učinkovitimi in preglednimi metodami postopkov v kazenskih in civilnih zadevah.

Predlog spremembe 46

Priloga I – Steber II (str. 31)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3.2 Področja ukrepanja	3.2 Področja ukrepanja
3.2.1 Proizvodne tehnologije	3.2.1 Medsektorski vzvodi sprememb in uspešnosti

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Proizvodnja je ključna gonilna sila za delovna mesta in blaginjo v EU, saj zagotavlja več kot tri četrtine svetovnega izvoza EU in več kot 100 milijonov neposrednih in posrednih delovnih mest. Ključni izziv za proizvodnjo EU je ostati konkurenčna na svetovni ravni s pametnejšimi in bolj prilagojenimi izdelki z visoko dodano vrednostjo, proizvedenimi s precej nižjimi stroški energije. Ustvarjalni in kulturni prispevki bodo bistveno prispevali k ustvarjanju dodane vrednosti.	Prihodnost industrije ni odvisna samo od tehnoloških, temveč tudi od družbenih in organizacijskih izzivov, ki so odločilni za njeno konkurenčnost, pogosto pa so slabo razumljeni in zahtevajo novo znanje ter razširjanje in sprejemanje med ljudmi. Splošne smernice — Organizacija vrednostnih verig in sodelovanja znotraj njih; delitev dodane vrednosti, pogajalski mehanizmi in mehanizmi določanja cen; orodja za izmenjavo informacij in za skupinsko delo, pobude za skupno zasnovano; uporaba virtualne in razširjene realnosti pri zasnovi, pripravi in industrializaciji ter usposabljanje operaterjev; — nastajanje grozdov, lokalne mreže sodelovanja, razvoj regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč; razvoj pozitivnih zunanjih učinkov v lokalnih skupnostih za njihovo privlačnost in konkurenčnost industrije; — ergonomija in izboljšanje delovnih pogojev; dostop do vseživljenjskega usposabljanja in prilagajanje kompetenc spremembam poklicev; uporaba izkušenj in ustvarjalnosti zaposlenih; — odprava ovir za prestrukturiranje podjetij, zlasti digitalno: dostop do financiranja, inovacij in kompetenc; priprava in vodenje strategij prestrukturiranja, spremljanje sprememb; razvoj zastopstva industrije in poklicev v njej. 3.2.2 Proizvodne tehnologije Proizvodnja je ključna gonilna sila za delovna mesta in blaginjo v EU, saj zagotavlja več kot tri četrtine svetovnega izvoza EU in več kot 100 milijonov neposrednih in posrednih delovnih mest. Ključni izziv za proizvodnjo EU je ostati konkurenčna na svetovni ravni s pametnejšimi in bolj prilagojenimi izdelki z visoko dodano vrednostjo, proizvedenimi s precej nižjimi stroški energije. Ustvarjalni in kulturni prispevki bodo bistveno prispevali k ustvarjanju dodane vrednosti.

Obrazložitev

Trenutno v programu Obzorje Evropa niso vključeni medsektorski in organizacijski vidiki, ki pa znatno prispevajo k preobrazbi in konkurenčnosti industrije, za kar Evropa potrebuje več znanstvenih spoznanj in inovacij.

Predlog spremembe 47

Priloga I – Steber II (str. 39)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM	OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM
Del II — Priloga I	Del II — Priloga I
4 SKLOP „PODNEBJE, ENERGIJA IN MOBILNOST“	4 SKLOP „PODNEBJE, ENERGIJA IN MOBILNOST“
4.1 Utemeljitev	4.1 Utemeljitev
[...]	[...]
Dejavnosti v okviru tega sklopa prispevajo zlasti k ciljem energetske unije, pa tudi ciljem enotnega digitalnega trga, agende za delovna mesta, rast in naložbe, krepitvi EU kot svetovnega akterja, novi strategiji EU o industrijski politiki, krožnemu gospodarstvu, pobudi za surovine, varnostni uniji in agendi za mesta, pa tudi k skupni kmetijski politiki EU ter pravnim določbam EU za zmanjšanje hrupa in onesnaževanja zraka.	Dejavnosti v okviru tega sklopa prispevajo zlasti k ciljem energetske unije, pa tudi ciljem enotnega digitalnega trga, agende za delovna mesta, rast in naložbe, krepitvi EU kot svetovnega akterja, novi strategiji EU o industrijski politiki, krožnemu gospodarstvu, modri rasti , pobudi za surovine, varnostni uniji in agendi za mesta, pa tudi k skupni kmetijski politiki, celostni pomorski politiki in skupni ribiški politiki EU ter pravnim določbam EU za zmanjšanje hrupa in onesnaževanja zraka.
[...]	[...]

Obrazložitev

Pomorstvo in ribištvo sta ključna sektorja za EU, zato ju je treba omeniti.

Predlog spremembe 48

Priloga I – Steber II – 4.2.5 Skupnosti in mesta (str. 42)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošne smernice	Splošne smernice
[...]	[...]
— kakovost življenja za državljane, varna mobilnost, mestne družbene inovacije, krožne in regenerativne zmogljivosti mest, zmanjšan okoljski odtis in onesnaževanje;	— kakovost življenja za državljane, varna mobilnost, mestne družbene inovacije, krožne in regenerativne zmogljivosti mest, zmanjšan okoljski odtis in onesnaževanje;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
[...]	— <i>mobilizacija državljanov v mestih in regijah, demokratični izzivi ekološkega in energetskega prehoda; družbena sprejemljivost in sprejemanje sprememb v zvezi z načrtovanim prehodom; zmanjšanje neenakosti v zvezi s prilagajanjem na podnebne spremembe ter ekološki in energetski prehod;</i> [...]

Predlog spremembe 49

Priloga I – Steber II – 5.2.4 Morje in oceani (str. 48)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošne smernice	Splošne smernice
[...]	[...]
— modre vrednostne verige, večkratna uporaba morskega prostora in rast sektorja obnovljivih virov energije iz morij in oceanov, vključno s trajnostnimi mikroalgami in makroalgami;	— modre vrednostne verige, večkratna uporaba morskega prostora in rast morske industrije, med drugim sektorja obnovljivih virov energije iz morij in oceanov, vključno s trajnostnimi mikroalgami in makroalgami;
— naravne rešitve, ki temeljijo na dinamiki morskih in obalnih ekosistemov	— medsebojni vpliv kopnega in morja na obalnih območjih, trajnost različnih sektorjev modrega gospodarstva, med drugim ribištva in akvakulture ter obalnega turizma; sistemski pristop za trajnostni razvoj pristanišč in obale; izziv urbanizacije in staranja prebivalstva na obalnih območjih;
[...]	[...]

Predlog spremembe 50

Priloga I – Steber II – 6.2.2 Globalni izzivi (str. 54)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Vključujoča in varna družba	2. Vključujoča in varna družba
— Raziskave na področju neenakosti, revščine in izključnosti, družbene mobilnosti, kulturne raznolikosti ter znanj in spretnosti; ocena socialnih, demografskih in tehnoloških sprememb na področju gospodarstva in družbe;	— Raziskave na področju neenakosti, revščine in izključnosti, družbene mobilnosti, kulturne raznolikosti ter znanj in spretnosti; ocena socialnih, demografskih in tehnoloških sprememb na področju gospodarstva in družbe;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— podpora za ohranjanje kulturne dediščine;	— raziskave o nastanku neenakosti v šolah in razvoj vzgojno-izobraževalnega sistema, ki spodbuja uspeh in osebnostni razvoj vseh skozi celotno življenje;
[...]	[...]

Predlog spremembe 51

Priloga I – Steber II (str. 55 in 56)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
5. Hrana in naravni viri	5. Hrana in naravni viri
[...]	[...]
— referenčni laboratoriji EU za krmne dodatke, gensko spremenjene organizme in materiale in materiale, namenjene stik z živili;	— referenčni laboratoriji EU za krmne dodatke, gensko spremenjene organizme in materiale in materiale, namenjene stik z živili;
— center znanja za goljufije s hrano in kakovost hrane;	— center znanja o lokalnih prehranskih sistemih;
— center znanja za biogospodarstvo.	— center znanja za biogospodarstvo.

Predlog spremembe 52

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – 7. odstavek (str. 58)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da bi Evropa lahko vodila naveden novi val prodornih inovacij, se je treba spoprijeti z naslednjimi izzivi:	Da bi Evropa lahko vodila naveden novi val prodornih inovacij, se je treba spoprijeti z naslednjimi izzivi:
— izboljšati prenos znanosti v inovacije, da se pospeši prenos zamisli, tehnologij in nadarjenih ljudi iz raziskovalne baze v zagonska podjetja in industrijo;	— izboljšati prenos znanosti v inovacije, da se pospeši prenos zamisli, tehnologij in nadarjenih ljudi iz raziskovalne baze v zagonska podjetja in industrijo;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— pospešitev preoblikovanja industrije: evropska industrija zaostaja pri sprejemanju novih tehnologij in širitvi: 77 % mladih in velikih družb na področju raziskav in inovacij je ustanovljenih v ZDA ali Aziji in le 16 % v Evropi; — povečanje tveganega financiranja za premostitev finančne vrzeli: evropski inovatorji imajo težave zaradi majhne ponudbe tveganega financiranja. Tvegani kapital je ključnega pomena za preoblikovanje prodornih inovacij v podjetja z vodilnim položajem na svetu, vendar se v Evropi zbere manj kot četrtina sredstev, zbranih v ZDA in Aziji. Evropa mora premostiti imenovani „inovacijski prepad“, kjer zamisli in inovacije ne dosežejo trga zaradi vrzeli med javno podporo in zasebnimi naložbami, zlasti v zvezi z zelo tveganimi prodornimi inovacijami in dolgoročnimi finančnimi naložbami; — izboljšanje in poenostavitev evropskega področja financiranja in podpore raziskavam in inovacijam: veliko število virov financiranja zagotavlja zapleteno okolje za inovatorje. EU mora pri ukrepanju sodelovati in se usklajevati z drugimi pobudami na evropski, nacionalni in regionalni ravni, tako javnimi kot zasebnimi, da bi bolj pospešili in bolje uskladili podporne zmogljivosti ter ponudili okolje, v katerem se bodo evropski inovatorji lažje znašli; — odpraviti razdrobljenost inovacijskega ekosistema. Medtem ko je v Evropi vedno več žariščnih točk, pa te niso dobro povezane. Podjetja z mednarodnim potencialom rasti se morajo ubadati z razdrobljenostjo nacionalnih trgov z različnimi jeziki, poslovnimi kulturami in predpisi.	— pospešitev preoblikovanja industrije: evropska industrija zaostaja pri sprejemanju novih tehnologij in širitvi: 77 % mladih in velikih družb na področju raziskav in inovacij je ustanovljenih v ZDA ali Aziji in le 16 % v Evropi; — povečanje tveganega financiranja za premostitev finančne vrzeli: evropski inovatorji imajo težave zaradi majhne ponudbe tveganega financiranja. Tvegani kapital je ključnega pomena za preoblikovanje prodornih inovacij v podjetja z vodilnim položajem na svetu, vendar se v Evropi zbere manj kot četrtina sredstev, zbranih v ZDA in Aziji. Evropa mora premostiti imenovani „inovacijski prepad“, kjer zamisli in inovacije ne dosežejo trga zaradi vrzeli med javno podporo in zasebnimi naložbami, zlasti v zvezi z zelo tveganimi prodornimi inovacijami in dolgoročnimi finančnimi naložbami; — izboljšanje in poenostavitev evropskega področja financiranja in podpore raziskavam in inovacijam: veliko število virov financiranja zagotavlja zapleteno okolje za inovatorje. EU mora pri ukrepanju sodelovati in se usklajevati z drugimi pobudami na evropski, nacionalni in regionalni ravni, tako javnimi kot zasebnimi, da bi bolj pospešili in bolje uskladili podporne zmogljivosti ter ponudili okolje, v katerem se bodo evropski inovatorji lažje znašli; — odpraviti razdrobljenost inovacijskega ekosistema. Medtem ko je v Evropi vedno več žariščnih točk, pa te niso dobro povezane. Podjetja z mednarodnim potencialom rasti se morajo ubadati z razdrobljenostjo nacionalnih trgov z različnimi jeziki, poslovnimi kulturami in predpisi; — <i>priznavanje teritorialne umestitve znanosti in inovacij ter velikega prispevka regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč, ki se lahko hitro odzovejo in so nosilci prelomnih inovacij, da bo mogoče zagotoviti stalno podporo ukrepom za razvoj večščin in človeških virov. Zato je treba bolj upoštevati pametne specializacije in njihovo povezovanje.</i>

Predlog spremembe 53

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – 11. odstavek (str. 59 in 60)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Medtem ko bo EIC neposredno podpiral prodorne inovacije, je treba celotno okolje, v katerem se evropske inovacije razvijajo in nastajajo, še dodatno razviti in okrepiti: to mora biti skupno evropsko prizadevanje za podporo inovacijam po vsej Evropi ter v vseh razsežnostih in oblikah, vključno z dopolnilnimi politikami EU in nacionalnimi politikami ter viri, vedno, ko je mogoče. Zato ta steber zagotavlja tudi: — obnovljeni in okrepljeni mehanizmi usklajevanja in sodelovanja z državami članicami in pridruženimi državami, tudi z zasebnimi pobudami, za podporo vsem vrstam evropskih inovacijskih ekosistemov in njihovi akterjem; — podpora Evropskemu inštitutu za inovacije in tehnologijo (EIT) in skupnostim znanja in inovacij (SZI).	Medtem ko bo EIC neposredno podpiral prodorne inovacije, je treba celotno okolje, v katerem se evropske inovacije razvijajo in nastajajo, še dodatno razviti in okrepiti: to mora biti skupno evropsko prizadevanje za podporo inovacijam po vsej Evropi, v vseh državah članicah in regijah, ter v vseh razsežnostih in oblikah, vključno z dopolnilnimi politikami EU ter lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi politikami ter viri, vedno, ko je mogoče. Zato ta steber zagotavlja tudi: — obnovljeni in okrepljeni mehanizmi usklajevanja in sodelovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, državami članicami in pridruženimi državami, tudi z zasebnimi pobudami, za podporo vsem vrstam evropskih inovacijskih ekosistemov in njihovi akterjem; — podpora Evropskemu inštitutu za inovacije in tehnologijo (EIT) in skupnostim znanja in inovacij (SZI).

Predlog spremembe 54

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – 1. del Evropski svet za inovacije – točka 1.1 (str. 62)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Posebna pozornost bo namenjena zagotavljanju ustreznega in učinkovitega dopolnjevanja s posameznimi ali mrežnimi pobudami držav članic, tudi v obliki evropskega partnerstva.	Posebna pozornost bo namenjena zagotavljanju ustreznega in učinkovitega dopolnjevanja s posameznimi ali mrežnimi pobudami držav članic ter regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč, tudi v obliki evropskega partnerstva. V interesu projektov, prejemnikov podpore, bo naloga instrumentov Iskalec in Pospeševalec vključitev te podpore v verigo stalnega spremljanja projektov; EIC bo v stalnem dialogu z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, pristojnimi za inovacije, da se zagotovi medsebojno dopolnjevanje ukrepov in čim bolj povečajo povezave in sodelovanje, tudi prek sofinanciranih programov. Ta dialog je pogoj za dodelitev pečata odličnosti EIC.

Predlog spremembe 55

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III (str. 64)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1.1.3 Dodatne dejavnosti EIC EIC bo izvajal tudi: — poslovne pospeševalne storitve EIC v podporo dejavnostim in ukrepom programov Iskalec in Pospeševalec. Cilj bo povezati Skupnost financiranih inovatorjev EIC, skupaj s financiranimi podjetji v okviru pečata odličnosti, z vlagatelji, partnerji in javnimi pridobitelji. Ukrepom EIC bo zagotovil vrsto storitev usmerjanja in mentorstva. Inovatorjem bo zagotovil dostop do mednarodnih mrež potencialnih partnerjev, vključno z industrijskimi, za dopolnitev vrednostne verige ali razvoj tržnih priložnosti ter iskanje vlagateljev in drugih virov zasebnega ali podjetniškega financiranja. Dejavnosti bodo vključevale dogodke v živo (npr. posredniške prireditve, predstavitvene dogodke), pa tudi razvoj ali uporabo obstoječih platform za iskanje partnerjev, v tesni povezavi s finančnimi posredniki, ki jih podpira InvestEU, in s skupino EIB. Te dejavnosti bodo prav tako spodbujale izmenjave z vrstniki kot vir učenja v okviru inovacijskega ekosistema, in pri tem posebej dobro uporabo članov Svetovalnega odbora EIC na visoki ravni in EIC Fellows;	1.1.3 Dodatne dejavnosti EIC EIC bo izvajal tudi: — poslovne pospeševalne storitve EIC v podporo dejavnostim in ukrepom programov Iskalec in Pospeševalec. Cilj bo povezati Skupnost financiranih inovatorjev EIC, skupaj s financiranimi podjetji v okviru pečata odličnosti, z vlagatelji, partnerji in javnimi pridobitelji, pa tudi nacionalnimi in lokalnimi akterji, ki podpirajo inovacije in lahko dodatno podprejo EIC ter trajno spremljajo inovatorje. Ukrepom EIC bo zagotovil vrsto storitev usmerjanja in mentorstva. Inovatorjem bo zagotovil dostop do mednarodnih mrež potencialnih partnerjev, vključno z industrijskimi, za dopolnitev vrednostne verige ali razvoj tržnih priložnosti ter iskanje vlagateljev in drugih virov zasebnega ali podjetniškega financiranja. Dejavnosti bodo vključevale dogodke v živo (npr. posredniške prireditve, predstavitvene dogodke), pa tudi razvoj ali uporabo obstoječih platform za iskanje partnerjev, v tesni povezavi s finančnimi posredniki, ki jih podpira InvestEU, in s skupino EIB. Te dejavnosti bodo prav tako spodbujale izmenjave z vrstniki kot vir učenja v okviru inovacijskega ekosistema, in pri tem posebej dobro uporabo članov Svetovalnega odbora EIC na visoki ravni in EIC Fellows;

Predlog spremembe 56

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – 1. del Evropski svet za inovacije – točka 1.2.2 (str. 65 in 66)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1.2.2 Vodje programov EIC Komisija bo imela proaktiven pristop k upravljanju zelo tveganih projektov, na podlagi dostopa do potrebnega strokovnega znanja in izkušenj.	1.2.2 Vodje programov EIC Komisija bo imela proaktiven pristop k upravljanju zelo tveganih projektov, na podlagi dostopa do potrebnega strokovnega znanja in izkušenj.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija bo imenovala več začasnih vodij programov EIC, ki ji bodo pomagali pri oblikovanju vizije na podlagi tehnologij in operativnih navodil. Vodje programov bodo prihajali z različnih področij, vključno s podjetji, univerzami, nacionalnimi laboratoriji in raziskovalnimi središči. Imeli bodo strokovno poglobljeno znanje na podlagi osebnih izkušenj in števila let na ustreznem področju. To bodo priznani vodje, ki so že vodili multidisciplinarne raziskovalne skupine in velike institucionalne programe ter se zavedajo pomena neutrudnega, ustvarjalnega in širokega komuniciranja svojih vizij. Poleg tega bodo imeli izkušnje na področju nadzora pomembnih proračunov, kar zahteva občutek odgovornosti.	Komisija bo imenovala več začasnih vodij programov EIC, ki ji bodo pomagali pri oblikovanju vizije na podlagi tehnologij in operativnih navodil. Vodje programov bodo prihajali z različnih področij, vključno z javnimi organi s področja inovacij, podjetji, univerzami, nacionalnimi laboratoriji in raziskovalnimi središči. Imeli bodo strokovno poglobljeno znanje na podlagi osebnih izkušenj in števila let na ustreznem področju. To bodo priznani vodje, ki so že vodili multidisciplinarne raziskovalne skupine in velike institucionalne programe ter se zavedajo pomena neutrudnega, ustvarjalnega in širokega komuniciranja svojih vizij. Poleg tega bodo imeli izkušnje na področju nadzora pomembnih proračunov, kar zahteva občutek odgovornosti.

Predlog spremembe 57

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inovacijski sistemi – točka 2.1 (str. 68)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2.1 Utemeljitev Da bi v celoti izkoristila ves potencial inovacije, ki vključuje raziskovalce, podjetnike, industrijo in širšo družbo, mora EU izboljšati okolje, v katerem lahko inovacije uspevajo na vseh ravneh. To bo pomembno prispevalo k razvoju učinkovitega inovacijskega ekosistema na ravni EU ter spodbujanju sodelovanja, mreženja in izmenjave idej, finančnih sredstev in znanj med nacionalnimi in lokalnimi inovacijskimi ekosistemi. EU si mora prizadevati tudi za razvoj ekosistemov, ki podpirajo družbene inovacije in inovacije v javnem sektorju, poleg inovacij v zasebnih podjetjih. Vladni sektor mora inovirati tudi sami in se obnoviti, da bi lahko podprli spremembe predpisov in upravljanje, ki so potrebni za podpiranje obsežnega uvajanja novih tehnologij in naraščajočih zahtev javnosti po uspešnejšem in učinkovitejšem zagotavljanju storitev. Družbene inovacije so ključne za izboljšanje blaginje naših družb.	2.1 Utemeljitev Da bi v celoti izkoristila ves potencial inovacije, ki vključuje raziskovalce, podjetnike, industrijo in širšo družbo, mora EU izboljšati okolje, v katerem lahko inovacije uspevajo na vseh ravneh. To bo pomembno prispevalo k razvoju učinkovitega inovacijskega ekosistema na ravni EU ter spodbujanju sodelovanja, mreženja in izmenjave idej, finančnih sredstev in znanj med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi inovacijskimi ekosistemi. EU si mora prizadevati tudi za razvoj ekosistemov, ki podpirajo družbene inovacije in inovacije v sektorju neprofitnih društev in združenj ter javnem sektorju, poleg inovacij v zasebnih podjetjih. Ti sektorji morajo inovirati tudi sami in se obnoviti, da bi lahko podprli spremembe predpisov in upravljanje, ki so potrebni za podpiranje obsežnega uvajanja novih tehnologij in naraščajočih zahtev javnosti po uspešnejšem in učinkovitejšem zagotavljanju storitev. Družbene inovacije so ključne za izboljšanje blaginje naših družb.

Predlog spremembe 58

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inovacijski sistemi – točka 2.2 (str. 68 in 69)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2.2 Področja ukrepanja Kot prvi korak bo Komisija v okviru EIC organizirala forum javnih organov in organov, ki so odgovorni za nacionalne politike in programe na področju inovacij držav članic in pridruženih držav, s ciljem spodbujanja usklajevanja in dialoga o razvoju inovacijskega ekosistema. EU V tem forumu EIC bo Komisija: — razpravljala o razvoju inovacijam naklonjene pravne ureditve z nadaljnjo uporabo inovacijskega načela in razvojem inovativnih pristopov na področju javnega naročanja, vključno z razvojem in krepitvijo instrumenta za javno naročanje inovacij (PPI) za spodbujanje inovacij. Observatorij za inovacije v javnem sektorju bo tudi še naprej podpiral notranja vladna prizadevanja za inovacije poleg prenovljenega mehanizma za pomoč politikam; — spodbujala usklajevanje raziskovalnih in inovacijskih programov, ob prizadevanju EU za utrditev odprtega trga za pretok kapitala in naložb, kot so razvoj ključnih okvirnih pogojev za inovacije v okviru unije kapitalskih trgov; — okrepila usklajevanje med nacionalnimi programi inovacij in EIC, da bi tako spodbudili sinergije in se izognili prekrivanju, z izmenjavo podatkov o programih in njihovem izvajanju, virov in strokovnega znanja, analize in spremljanja trendov na področju tehnologije in inovacij, in s povezovanjem zadevnih skupnosti inovatorjev;	2.2 Področja ukrepanja Kot prvi korak bo Komisija v okviru EIC organizirala forum javnih organov in organov, ki so odgovorni za nacionalne politike in programe na področju inovacij držav članic, mest in regij in pridruženih držav, s ciljem spodbujanja usklajevanja in dialoga o razvoju inovacijskega ekosistema. EU V tem forumu EIC bo Komisija: — razpravljala o razvoju inovacijam naklonjene pravne ureditve z nadaljnjo uporabo inovacijskega načela in razvojem inovativnih pristopov na področju javnega naročanja, vključno z razvojem in krepitvijo instrumenta za javno naročanje inovacij (PPI) za spodbujanje inovacij. Observatorij za inovacije v javnem sektorju bo tudi še naprej podpiral notranja vladna prizadevanja za inovacije poleg prenovljenega mehanizma za pomoč politikam; — spodbujala usklajevanje raziskovalnih in inovacijskih programov, ob prizadevanju EU za utrditev odprtega trga za pretok kapitala in naložb, kot so razvoj ključnih okvirnih pogojev za inovacije v okviru unije kapitalskih trgov; — okrepila usklajevanje med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi programi inovacij in EIC, da bi tako spodbudili sinergije in se izognili prekrivanju, z izmenjavo podatkov o programih in njihovem izvajanju, virov in strokovnega znanja, analize in spremljanja trendov na področju tehnologije in inovacij, in s povezovanjem zadevnih skupnosti inovatorjev;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— določila skupno komunikacijsko strategijo na področju inovacij v EU. Njen cilj bo spodbujanje najbolj nadarjenih inovatorjev, podjetnikov, zlasti mladih, MSP in zagonskih podjetij, tudi iz novih kotičkov EU. Poudarila bo dodano vrednost EU, da tehnični, netehnični in družbeni inovatorji lahko prispevajo državljanom EU z razvijanjem svojih zamisli/vizije v uspešno podjetje (družbena vrednost/vpliv, delovna mesta in rast, družbeni napredek). Dejavnosti se bodo izvajale tako, da se zagotovi učinkovito dopolnjevanje med vrstami ukrepov EIC in njihovim posebnim poudarkom na prodornih inovacijah z dejavnostmi, ki jih izvajajo države članice in pridružene države, pa tudi zasebnimi pobudami, da se podprejo vse vrste inovacij, dosežejo vsi inovatorji po vsej EU, in se jim zagotovi večja in ustrezna podpora.	— <i>spodbujala identifikacijo, klasifikacijo, priznavanje in spodbujanje regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč, njihovo povezavo s pametno specializacijo in združevanje v konzorcije, ki bi lahko pomembno prispevali k uresničenju ciljev programa, zlasti stebra „Odperte inovacije“;</i> — določila skupno komunikacijsko strategijo na področju inovacij v EU. Njen cilj bo spodbujanje najbolj nadarjenih inovatorjev, podjetnikov, zlasti mladih, MSP in zagonskih podjetij, tudi iz novih kotičkov EU. Poudarila bo dodano vrednost EU, da tehnični, netehnični in družbeni inovatorji lahko prispevajo državljanom EU z razvijanjem svojih zamisli/vizije v uspešno podjetje (družbena vrednost/vpliv, delovna mesta in rast, družbeni napredek). Dejavnosti se bodo izvajale tako, da se zagotovi učinkovito dopolnjevanje med vrstami ukrepov EIC in njihovim posebnim poudarkom na prodornih inovacijah z dejavnostmi, ki jih izvajajo države članice, regije, mesta in pridružene države, pa tudi zasebnimi pobudami, da se podprejo vse vrste inovacij, dosežejo vsi inovatorji po vsej EU, in se jim zagotovi večja in ustrezna podpora.

Obrazložitev

Mesta, regije in njihovi inovacijski ekosistemi morajo biti v središču EIC.

Predlog spremembe 59

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inovacijski sistemi – točka 2.2 (str. 69)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V ta namen bo EU: — spodbujala in skupno financirala skupne inovacijske programe, ki jih upravljajo organi, pristojni za javne nacionalne, regionalne ali lokalne politike in programe na področju inovacij, katerim se lahko pridružijo zasebni subjekti, ki podpirajo inovacije, in inovatorji. Takšni skupni programi, ki temeljijo na povpraševanju, so lahko med drugim usmerjeni v zgodnje faze in podpiranje študij izvedljivosti, sodelovanje med akademskim svetom in podjetji, podpora visokotehnološkimi MSP za skupne raziskave, prenos tehnologije in znanja, internacionalizacijo MSP, analizo in razvoj trga, digitalizacijo nizkotehnoloških MSP, finančne instrumente za dejavnosti blizu trga ali uvajanje inovacij na trg, družbene inovacije. Vključujejo lahko tudi pobude za skupno javno naročanje, ki inovacijam omogočajo komercializacijo v javnem sektorju, zlasti za podporo razvoju nove politike. To je lahko zlasti učinkovito za spodbujanje inovacij na področju javnih storitev in ustvarjanje tržnih priložnosti za evropske inovatorje; — podpirala tudi skupne programe za mentorstvo, usmerjanje, tehnično pomoč in druge storitve, ki se izvajajo blizu inovatorjev, z mrežami, kot je Evropska podjetniška mreža (EEN), grozdi, vseevropskimi platformami, kot je Startup Europe, lokalnimi inovacijskimi akterji, javnimi in zasebnimi, zlasti inkubatorji ter inovacijskimi vozlišči, ki bi se lahko tudi medsebojno povezala, da bi podprla partnerstva med inovatorji. Podpora se lahko dodeli tudi za spodbujanje mehkih veščin za inovacije, vključno z omrežjem poklicnih ustanov, ter v tesni povezavi z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo;	V ta namen bo EU: — spodbujala in skupno financirala skupne inovacijske programe, ki jih upravljajo organi, pristojni za javne nacionalne, regionalne ali lokalne politike in programe na področju inovacij, katerim se lahko pridružijo zasebni subjekti, ki podpirajo inovacije, in inovatorji. Ti skupni programi se lahko uresničujejo v okviru konzorcijev, ki združujejo regionalne inovacijske ekosisteme in inovacijska središča. Takšni skupni programi, ki temeljijo na povpraševanju, so lahko med drugim usmerjeni v zgodnje faze in podpiranje študij izvedljivosti (med drugim dodatne raziskave za potrjevanje konceptov, objekte za predstavitev in pilotne proizvodne linije), sodelovanje med akademskim svetom in podjetji, podpora visokotehnološkimi MSP za skupne raziskave, prenos tehnologije in znanja, internacionalizacijo MSP, analizo in razvoj trga, digitalizacijo nizkotehnoloških MSP, finančne instrumente za dejavnosti blizu trga ali uvajanje inovacij na trg, družbene inovacije. Vključujejo lahko tudi pobude za skupno javno naročanje, ki inovacijam omogočajo komercializacijo v javnem sektorju, zlasti za podporo razvoju nove politike. To je lahko zlasti učinkovito za spodbujanje inovacij na področju javnih storitev in ustvarjanje tržnih priložnosti za evropske inovatorje; — podpirala tudi skupne programe za mentorstvo, usmerjanje, tehnično pomoč in druge storitve, ki se izvajajo blizu inovatorjev, z mrežami, kot je Evropska podjetniška mreža (EEN), grozdi, vseevropskimi platformami, kot je Startup Europe, lokalnimi in regionalnimi inovacijskimi akterji, javnimi in zasebnimi, zlasti inkubatorji ter inovacijskimi vozlišči, ki bi se lahko tudi medsebojno povezala, da bi podprla partnerstva med inovatorji. Podpora se lahko dodeli tudi za spodbujanje mehkih veščin za inovacije, vključno z omrežjem poklicnih ustanov, ter v tesni povezavi z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo;

Predlog spremembe 60

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inovacijski sistemi – točka 2.2 (str. 69)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
EU bo uvedla tudi ukrepe, ki so potrebni za nadaljnje spremljanje in splošno spodbujanje področja inovacij in zmogljivosti za upravljanje inovacij v Evropi.	EU bo uvedla tudi ukrepe, ki so potrebni za nadaljnje spremljanje in splošno spodbujanje področja inovacij in zmogljivosti za upravljanje inovacij v Evropi.
Podporne dejavnosti za ekosistem bo izvajala Komisija s podporo izvajalske agencije za postopek ocenjevanja.	<i>Komisija bo skupaj z mesti in regijami skrbela za forum regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč, da bi se bolje seznanili s pogoji za njihovo ustanavljanje in uspešnost, njihovim prispevkom k znanstveni odličnosti Evrope in dinamiki inovacij ter da bi olajšali in povečali njihov prispevek k izvajanju programa in doseganju njegovih ciljev.</i> Podporne dejavnosti za ekosistem bo izvajala Komisija s podporo izvajalske agencije za postopek ocenjevanja.

Predlog spremembe 61

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – točka 3.1, 2. odstavek (str. 70)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Še vedno so potrebna prizadevanja za razvoj ekosistemov, kjer lahko raziskovalci, inovatorji, industrijska podjetja in vlade sodelujejo na enostaven način.	Še vedno so potrebna prizadevanja za razvoj ekosistemov, kjer lahko raziskovalci, inovatorji, industrijska podjetja, vlade ter lokalne in regionalne oblasti sodelujejo na enostaven način.

Predlog spremembe 62

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – točka 3.1, 4. odstavek, prvi stavek (str. 70)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Narava in obseg inovacijskih izzivov zahtevata povezovanje in mobiliziranje akterjev in virov v evropskem merilu, s spodbujanjem čezmejnega sodelovanja.	Narava in obseg inovacijskih izzivov zahtevata povezovanje in mobiliziranje akterjev in virov v evropskem merilu, s spodbujanjem medregionalnega in čezmejnega sodelovanja.

Predlog spremembe 63

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – točka 3.2.1 (str. 71 in 72)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3.2 Področja ukrepanja 3.2.1 <i>Trajnostni inovacijski sistemi po vsej Evropi</i> EIT bo imel okrepljeno vlogo na področju krepitve trajnostnih inovacijskih ekosistemov po vsej Evropi. EIT zlasti še naprej deluje predvsem prek svojih skupnosti znanja in inovacij, obsežnih evropskih partnerstev, ki obravnavajo specifične družbene izzive. EIT si bo še naprej prizadeval za krepitev inovacijskih ekosistemov, ki ga obkrožajo, s spodbujanjem povezovanja raziskav, inovacij in izobraževanja. Poleg tega bo EIT prispeval k premoščanju obstoječih vrzeli v uspešnosti inovacij v Evropi z razširitvijo svojega Regionalnega inovacijskega programa (EIT RIS). EIT bo sodeloval z inovacijskimi ekosistemi, ki imajo visok inovacijski potencial na podlagi strategije, tematske uskladiitve in učinka, in sicer v tesni sinergiji s strategijami in platformami pametne specializacije.	3.2 Področja ukrepanja 3.2.1 <i>Trajnostni inovacijski sistemi po vsej Evropi</i> EIT bo imel okrepljeno vlogo na področju krepitve trajnostnih inovacijskih ekosistemov po vsej Evropi. EIT zlasti še naprej deluje predvsem prek svojih skupnosti znanja in inovacij, obsežnih evropskih partnerstev, ki obravnavajo specifične družbene izzive. EIT si bo še naprej prizadeval za krepitev inovacijskih ekosistemov, ki ga obkrožajo, s spodbujanjem povezovanja raziskav, inovacij in izobraževanja. Poleg tega bo EIT prispeval k premoščanju obstoječih vrzeli v uspešnosti inovacij v Evropi z razširitvijo svojega Regionalnega inovacijskega programa (EIT RIS). EIT bo sodeloval z inovacijskimi ekosistemi, zlasti regionalnimi inovacijskimi ekosistemi in inovacijskimi središči, ki imajo visok inovacijski potencial na podlagi strategije, tematske uskladiitve in učinka, in sicer v tesni sinergiji s strategijami in platformami pametne specializacije.

Predlog spremembe 64

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Steber III – Odprte inovacije – Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo – točka 3.2.4 (str. 72)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Splošne smernice</i> — Sodelovanje z EIC pri racionalizaciji podpore (tj. financiranja in storitev), ki se zagotavljajo zelo inovativnim podjetjem v zagonski in fazi širitve, zlasti prek skupnosti znanja in inovacij; — načrtovanje in izvajanje dejavnosti EIT za doseganje največjih možnih sinergij z ukrepi v okviru stebra Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost in njihovo dopolnjevanje; — sodelovanje z državami članicami EU na nacionalni in regionalni ravni, z vzpostavljanjem strukturiranega dialoga in usklajevanjem prizadevanj za omogočanje sinergij z obstoječimi nacionalnimi pobudami, da se opredelijo, izmenjujejo in razširjajo dobre prakse in spoznanja;	<i>Splošne smernice</i> — Sodelovanje z EIC pri racionalizaciji podpore (tj. financiranja in storitev), ki se zagotavljajo zelo inovativnim podjetjem v zagonski in fazi širitve, zlasti prek skupnosti znanja in inovacij; — načrtovanje in izvajanje dejavnosti EIT za doseganje največjih možnih sinergij z ukrepi v okviru stebra Globalni izzivi in industrijska konkurenčnost in njihovo dopolnjevanje; — sodelovanje z državami članicami EU na nacionalni ravni ter z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, z vzpostavljanjem strukturiranega dialoga in usklajevanjem prizadevanj za omogočanje sinergij z obstoječimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi pobudami, da se opredelijo, izmenjujejo in razširjajo dobre prakse in spoznanja;

Predlog spremembe 65

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Krepitev evropskega raziskovalnega prostora – 4. odstavek (str. 74)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Poleg tega so raziskave in inovacije po mnenju nekaterih oddaljene in elitistične, brez jasne koristi za državljane, ter vključujejo stališča, ki ovirajo ustvarjanje in uvajanje inovativnih rešitev, in dvome o javnih politikah, podprtih z dokazi. To zahteva boljše povezave med znanstveniki, državljani in snovalci politike ter strožje pristope tudi k združevanju znanstvenih dokazov.	<i>Te razlike in neenak dostop do raziskav in inovacij so privedle do pomanjkanja zaupanja javnosti.</i> Poleg tega so raziskave in inovacije po mnenju nekaterih oddaljene in elitistične, brez jasne koristi za državljane, ter vključujejo stališča, ki ovirajo ustvarjanje in uvajanje inovativnih rešitev, in dvome o javnih politikah, podprtih z dokazi. To zahteva <i>odpravo teh neenakosti in</i> boljše povezave med znanstveniki, državljani in snovalci politike ter strožje pristope tudi k združevanju znanstvenih dokazov.

Predlog spremembe 66

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Krepitev evropskega raziskovalnega prostora – 5. odstavek (str. 74)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
EU mora zdaj povečati steber kakovosti in učinka svojega raziskovalnega in inovacijskega sistema, ki zahteva prenovljen Evropski raziskovalni prostor (ERP), bolje podprt z okvirnim programom EU za raziskave in inovacije. Še zlasti je potreben dobro povezan, vendar prilagojen sveženj ukrepov EU, skupaj z reformami in izboljšanjem učinkov na nacionalni ravni (h katerim lahko prispevajo strategije pametne specializacije, ki se podpirajo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj), ter institucionalne spremembe v organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave, vključno z univerzami. Z združevanjem prizadevanj na ravni EU je mogoče izkoristiti sinergije in zagotoviti potreben obseg, da se učinkoviteje podprejo reforme nacionalnih politik in se doseže večji vpliv.	EU mora zdaj povečati steber kakovosti in učinka svojega raziskovalnega in inovacijskega sistema, ki zahteva prenovljen Evropski raziskovalni prostor (ERP), bolje podprt z okvirnim programom EU za raziskave in inovacije. Še zlasti je potreben dobro povezan, vendar prilagojen sveženj ukrepov EU, skupaj z reformami in izboljšanjem učinkov na nacionalni, <i>regionalni in lokalni</i> ravni (h katerim lahko prispevajo strategije pametne specializacije, ki se podpirajo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj), ter institucionalne spremembe v organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave, vključno z univerzami. Z združevanjem prizadevanj na ravni EU je mogoče izkoristiti sinergije in zagotoviti potreben obseg, da se učinkoviteje podprejo reforme nacionalnih, <i>regionalnih in lokalnih</i> politik in se doseže večji vpliv.

Predlog spremembe 67

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Krepitev evropskega raziskovalnega prostora – 6. odstavek (str. 74)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Dejavnosti, ki se podpirajo v tem delu, obravnavajo prioritete politik ERP, ki na splošno podpirajo vse dele programa Obzorje Evropa. Lahko se določijo tudi dejavnosti za spodbujanje kroženja znanja v celotnem evropskem raziskovalnem prostoru prek mobilnosti raziskovalcev in inovatorjev.	Dejavnosti, ki se podpirajo v tem delu, obravnavajo prioritete politik ERP, ki na splošno podpirajo vse dele programa Obzorje Evropa. Lahko se določijo tudi dejavnosti za spodbujanje kroženja znanja v celotnem evropskem raziskovalnem prostoru prek mobilnosti raziskovalcev in inovatorjev. Druge dejavnosti so lahko usmerjene v ustanavljanje, strukturiranje in odličnost novih regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč v državah članicah in regijah, ki zaostajajo na področju raziskav in inovacij.

Predlog spremembe 68

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Krepitev evropskega raziskovalnega prostora – Izmenjava odličnosti (str. 76)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošne smernice	Splošne smernice
— Povezovanje v skupine za ustvarjanje novih ali nadgradnjo obstoječih centrov odličnosti v državah upravičenkah, in sicer na podlagi partnerstva med vodilnimi znanstvenimi institucijami in partnerskimi institucijami;	— Povezovanje v skupine za ustvarjanje novih regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč ter novih ali nadgradnjo obstoječih centrov odličnosti v državah upravičenkah, in sicer na podlagi partnerstva med vodilnimi znanstvenimi institucijami in partnerskimi institucijami;
— tesno medinstitucionalno sodelovanje, da se občutno okrepi univerza ali raziskovalna organizacija iz države upravičenke na določenem področju, tako da se to področje poveže z raziskovalnimi institucijami, ki imajo vodilni položaj v mednarodnem merilu in so iz drugih držav članic ali pridruženih držav;	— tesno medinstitucionalno sodelovanje, da se občutno okrepi univerza ali raziskovalna organizacija iz države upravičenke na določenem področju, tako da se to področje poveže z raziskovalnimi institucijami, ki imajo vodilni položaj v mednarodnem merilu in so iz drugih držav članic ali pridruženih držav;
— predsedniki ERP, da se podprejo univerze ali raziskovalne organizacije pri privabljanju in zadrževanju visokokakovostnih človeških virov pod vodstvom izjemnega raziskovalca in vodje raziskav („vodja katedre ERP“), in izvedejo strukturne spremembe, da se doseže odličnost na trajnostni podlagi;	— predsedniki ERP, da se podprejo univerze ali raziskovalne organizacije pri privabljanju in zadrževanju visokokakovostnih človeških virov pod vodstvom izjemnega raziskovalca in vodje raziskav („vodja katedre ERP“), in izvedejo strukturne spremembe, da se doseže odličnost na trajnostni podlagi;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— evropsko sodelovanje v znanosti in tehnologiji (COST), ki vključuje ambiciozne pogoje v zvezi z vključitvijo držav upravičenk, ter druge ukrepe za zagotavljanje znanstvenega mreženja, podporo raziskovalcem iz teh ciljnih držav za razvoj zmogljivosti in razvoj poklicne poti. 80 % celotnega proračuna COST bo namenjenih za ukrepe, ki so popolnoma usklajeni s cilji tega področja ukrepanja.	— evropsko sodelovanje v znanosti in tehnologiji (COST), ki vključuje ambiciozne pogoje v zvezi z vključitvijo držav upravičenk, ter druge ukrepe za zagotavljanje znanstvenega mreženja, podporo raziskovalcem iz teh ciljnih držav za razvoj zmogljivosti in razvoj poklicne poti. 80 % celotnega proračuna COST bo namenjenih za ukrepe, ki so popolnoma usklajeni s cilji tega področja ukrepanja; — medregionalno sodelovanje na podlagi skupne pametne specializacije in sodelovanje med regionalnimi inovacijskimi ekosistemi in inovacijskimi središči, ki podpira in olajšuje udeležbo novih in rastočih ekosistemov.

Predlog spremembe 69

Priloga I – Dejavnosti v okviru programa – Krepitev evropskega raziskovalnega prostora – Reforma in krepitev sistema EU za raziskave in inovacije (str. 91)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Reforme politik na nacionalni ravni se bodo vzajemno krepile z oblikovanjem političnih pobud na ravni EU, raziskavami, mreženjem, partnerstvi, usklajevanjem, zbiranjem podatkov ter spremljanjem in ocenjevanjem. <i>Splošne smernice</i> — Okrepitev baze dokazov za politike na področju raziskav in inovacij za boljše razumevanje različnih razsežnosti in komponent nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih sistemov, vključno z nosilci, učinki, povezanimi politikami; — predvidene dejavnosti za predvidevanje prihodnjih potreb, z usklajevanjem in skupnim oblikovanjem v sodelovanju z nacionalnimi agencijami ter v prihodnost usmerjenimi deležniki, na participativni način, na podlagi napredka metodologije za napovedovanje, s čimer bodo rezultati ustrežnejši za politike, hkrati pa se bodo izkoriščale sinergije v celotnem programu in zunaj programa;	Reforme politik na nacionalni, regionalni in lokalni ravni se bodo vzajemno krepile z oblikovanjem političnih pobud na ravni EU, raziskavami, mreženjem, partnerstvi, usklajevanjem, zbiranjem podatkov ter spremljanjem in ocenjevanjem. <i>Splošne smernice</i> — Okrepitev baze dokazov za politike na področju raziskav in inovacij za boljše razumevanje različnih razsežnosti in komponent nacionalnih, regionalnih in lokalnih raziskovalnih in inovacijskih sistemov, vključno z nosilci, učinki, povezanimi politikami; — predvidene dejavnosti za predvidevanje prihodnjih potreb, z usklajevanjem in skupnim oblikovanjem v sodelovanju z nacionalnimi agencijami, lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter v prihodnost usmerjenimi deležniki, na participativni način, na podlagi napredka metodologije za napovedovanje, s čimer bodo rezultati ustrežnejši za politike, hkrati pa se bodo izkoriščale sinergije v celotnem programu in zunaj programa;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— pospeševanje prehoda v odprto znanost, s spremljanjem, analiziranjem in podpiranjem razvoja ter uporabe politik in praks odprte znanosti na ravni držav članic, regij, institucij in raziskovalcev, tako da se zagotovijo čim večje sinergije in usklajenost na ravni EU; — podpora za reformo nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih politik, vključno z okrepljenim programom storitev instrumenta za podporo politikam (PSF) (tj. medsebojni strokovni pregledi, posebne podporne dejavnosti, dejavnosti vzajemnega učenja in center znanja) za države članice in pridružene države, ki delujejo v sinergiji z Evropskim skladom za regionalni razvoj, podporno službo za strukturne reforme (SRSS) ter Orodjem za izvajanje reform;	— pospeševanje prehoda v odprto znanost, s spremljanjem, analiziranjem in podpiranjem razvoja ter uporabe politik in praks odprte znanosti na ravni držav članic, regij, mest, institucij in raziskovalcev, tako da se zagotovijo čim večje sinergije in usklajenost na ravni EU; — podpora za reformo nacionalnih, regionalnih in lokalnih raziskovalnih in inovacijskih politik, vključno z okrepljenim programom storitev instrumenta za podporo politikam (PSF) (tj. medsebojni strokovni pregledi, posebne podporne dejavnosti, dejavnosti vzajemnega učenja in center znanja) za države članice, regije, mesta in pridružene države, ki delujejo v sinergiji z Evropskim skladom za regionalni razvoj, podporno službo za strukturne reforme (SRSS) ter Orodjem za izvajanje reform; — <i>podporo za ustanavljanje, strukturiranje in razvoj regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč. V primeru skupne vloge države članice ter lokalnih in regionalnih organov je možna posebna oblika sodelovanja med Komisijo in temi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi akterji, da bi povečali porabo sredstev ESRR in ESS+ na področju raziskav in inovacij, olajšali dostop do programa Obzorje Evropa in povečali sinergije med različnimi skladi in okvirnim programom, na primer v okviru novih evropskih partnerstev in sofinanciranih programov. Službe in agencije Komisije, pristojne za izvajanje programa Obzorje Evropa, bodo neposredno vključene v to;</i>

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

- ponovno poziva k celoviti obravnavi finančnega prispevka EU za raziskave, usposabljanje in inovacije, kar trenutno ni vključeno v načrtovanje proračuna;
- meni, da je programu Obzorje Evropa v sedanjem proračunskem okviru dodeljenih dovolj sredstev in da bi samo precejšnje povečanje proračuna EU upravičilo ponovno oceno, ki bi morala biti v tem primeru osredotočena na steber III in del Krepitev evropskega raziskovalnega prostora;
- je zaskrbljen zaradi možnega povečanja neenakosti med tistimi mesti in regijami, ki imajo veliko korist od okvirnega programa za raziskave in inovacije, katerega proračun se bo povečal, in drugimi, ki bodo občutili posledice zmanjšanja sredstev za kohezijsko politiko; opozarja, da mora EU v skladu s členom 174 PDEU razvijati in izvajati ukrepe za krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije; opozarja na neuspešnost ukrepov za zmanjšanje razlik med regijami, da bi odgovorili na izzive, kot so demografske spremembe, in spodbudili dostop vseh do programa Obzorje Evropa;
- poziva, naj se zares upošteva odličnost po vseh državah članicah in regijah EU, da bi izboljšali raven znanstvene odličnosti celotne Evrope in ne le nekaj večjih regij in mest;

5. poudarja napredek, da se v programu Obzorje Evropa upošteva stanje na področju inovacij na lokalni in regionalni ravni, vendar močno obžaluje, da se še vedno ne priznava lokalnega in regionalnega pečata znanstvene odličnosti, prispevka regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč k dinamiki EU ter vloge lokalnih in regionalnih oblasti pri načrtovanju in izvajanju politik na področju raziskav in inovacij; meni, da je uradna opredelitev regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč predpogoj za njihovo upoštevanje v praksi;
6. odločno poziva k polni vključitvi lokalnih in regionalnih oblasti v strateško načrtovanje, na podlagi katerega se bo izvajal program Obzorje Evropa, in k upoštevanju strategij pametne specializacije v tem okviru;
7. meni, da je treba pri ocenjevanju učinkov programov in projektov teritorialne učinke upoštevati kot osrednji element;
8. meni, da je nujno jasno navesti povezavo med inovacijskimi politikami na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni in da morajo lokalne in regionalne oblasti sodelovati v forumu Evropskega sveta za inovacije;
9. v celoti podpira nova evropska partnerstva in sofinancirane ukrepe, ki bi lahko postali prednostni instrumenti financiranja medregionalnega sodelovanja in programov, ki jih izvajajo konzorciji regionalnih inovacijskih ekosistemov in inovacijskih središč (povezovanje mest in regij); poziva, naj se precejšen del programa Obzorje Evropa izvaja na ta način, zlasti v stebrih II in III;
10. upa, da se bodo vsa sredstva za sofinanciranje ukrepov in akcijskih programov v okviru programa Obzorje Evropa dodeljevala v skladu s pravnimi določbami, ki veljajo za ta program, zlasti v zvezi z državno pomočjo;
11. meni, da je treba zagotoviti jasen okvir za sinergije med različnimi skladi in okvirnim programom na podlagi načel usklajenosti, komplementarnosti, združljivosti, skupne priprave in priznavanja skupin lokalnih akterjev; poudarja, da je bistvenega pomena pristop učinkovite skupne priprave, zlasti za uvedbo pečata odličnosti;
12. odločno nasprotuje temu, da bi bila možnost prenosa dela sredstev kohezijske politike na program Obzorje Evropa vedno prepuščena odločitvi držav članic, in odločno vztraja, da se odločanje o tem omogoči zadevnemu organu upravljanja in da se glede podrobnih pravil uporabe teh sredstev določijo dogovorita organ upravljanja in Komisija, da se zagotovi vrnitev teh sredstev zadevnemu ozemlju;
13. poudarja pomen ukrepov za podporo evropskim inovacijskim ekosistemom v okviru stebra III in zahteva, da se bistveno poveča njegov proračun in da se ta pristop uporabi predvsem za regionalne inovacijske ekosisteme in inovacijska središča;
14. izraža zaskrbljenost v zvezi s stebrom II in s tem povezanim tveganjem pretirane poenostavitve „nalog“ in poziva k vrnitvi k operativnemu pristopu na podlagi skupne priprave, predlagano v Lamyjevem poročilu; poleg tega izraža zaskrbljenost tudi zaradi šibkega položaja družboslovja in poziva k povečanju števila tem, obravnavanih v okviru sklopa „Vključujoča in varna družba“;
15. poziva, naj se v okviru sklopa „Hrana in naravni viri“ na področju kmetijstva prednost namenijo raziskavam o načinih kmetijsko-ekološke in kmetijsko-gozdarske proizvodnje ter razvoju lokalnih prehranskih sistemov;
16. priznava, da so predlogi Komisije v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti; poudarja, da je treba upoštevati predloge, vključene v poročilo, da bi se konkretno izvajali zaključki, nastali pri delu projektne skupine za subsidiarnost.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog uredbe o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo

(2018/C 461/12)

Glavna poročevalka: Nathalie SARRABEZOLLES (FR/PES), predsednica departmajskega sveta, Finistère**Referenčni dokument:** Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

COM(2018) 390 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Večletni finančni okvir, ki ga vzpostavlja Uredba (EU) xx/xx [6], določa, da mora proračun Unije še naprej zagotavljati podporo ribiški in pomorski politiki. V tekočih cenah bi moral proračun ESPR znašati 6 140 000 000 EUR. Sredstva ESPR bi morala biti razdeljena med deljeno, neposredno in posredno upravljanje. 5 311 000 000 EUR bi moralo biti namenjenih podpori v okviru deljenega upravljanja, 829 000 000 EUR pa podpori v okviru neposrednega in posrednega upravljanja. Zaradi zagotavljanja stabilnosti, zlasti glede doseganja ciljev SRP, bi morala opredelitev nacionalnih dodeljenih sredstev v okviru deljenega upravljanja za programsko obdobje 2021–2027 temeljiti na deležih ESPR za obdobje 2014–2020. Posebni zneski bi morali biti rezervirani za najbolj oddaljene regije, nadzor in izvrševanje ter zbiranje in obdelavo podatkov za upravljanje ribištva in znanstvene namene, medtem ko bi bilo treba zneske za trajno in izredno prenehanje ribolovnih dejavnosti omejiti.	Večletni finančni okvir, ki ga vzpostavlja Uredba (EU) xx/xx [6], določa, da mora proračun Unije še naprej zagotavljati podporo ribiški in pomorski politiki. Proračun ESPR bi moral biti enak kot v obdobju 2014–2020. V tekočih cenah bi moral znašati 6 400 000 000 EUR. Sredstva ESPR bi morala biti razdeljena med deljeno, neposredno in posredno upravljanje. 90 % celotnega proračuna ESPR (5 760 000 000 EUR) bi moralo biti namenjenih podpori v okviru deljenega upravljanja, 10 % (640 000 000 EUR) pa podpori v okviru neposrednega in posrednega upravljanja. Zaradi zagotavljanja stabilnosti, zlasti glede doseganja ciljev SRP, bi morala opredelitev nacionalnih dodeljenih sredstev v okviru deljenega upravljanja za programsko obdobje 2021–2027 temeljiti na deležih ESPR za obdobje 2014–2020. Posebni zneski bi morali biti rezervirani za najbolj oddaljene regije, nadzor in izvrševanje ter zbiranje in obdelavo podatkov za upravljanje ribištva in znanstvene namene, medtem ko bi bilo treba zneske za trajno in izredno prenehanje ribolovnih dejavnosti omejiti.

Obrazložitev

Ohraniti je treba enako raven proračunskih sredstev kot doslej. Treba je ponovno uvesti razdelitev v razmerju 90:10 med deljenim ter neposrednim in posrednim upravljanjem (namesto 86 % za deljeno upravljanje).

Predlog spremembe 2**Uvodna izjava 10**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
ESPR bi moral temeljiti na naslednjih štirih prednostnih nalogah, ki so: spodbujanje trajnostnega ribištva in ohranjanja morskih bioloških virov; prispevanje k prehranski varnosti v Uniji s konkurenčnimi in trajnostnimi akvakulturo in trgi; omogočanje rasti trajnostnega modrega gospodarstva in spodbujanje uspešnih obalnih skupnosti; krepitev mednarodnega upravljanja oceanov ter omogočanje varnosti, zaščite, čistosti in trajnostnega upravljanja morij in oceanov. Za uresničevanje navedenih prednostnih nalog bi si bilo treba prizadevati v okviru deljenega, neposrednega in posrednega upravljanja.	ESPR bi moral temeljiti na naslednjih štirih prednostnih nalogah, ki so: spodbujanje trajnostnega ribištva in ohranjanja morskih bioloških virov; prispevanje k prehranski varnosti v Uniji s konkurenčnimi in trajnostnimi akvakulturo in trgi; omogočanje rasti trajnostnega modrega gospodarstva in spodbujanje uspešnih obalnih skupnosti; krepitev mednarodnega upravljanja oceanov ter omogočanje varnosti, zaščite, čistosti in trajnostnega upravljanja morij in oceanov. Za uresničevanje navedenih prednostnih nalog bi si bilo treba prizadevati v okviru deljenega, neposrednega in posrednega upravljanja. Zaradi trenutnih izzivov za ribištvo in pomorsko politiko je pri novem ESPR treba upravičencem olajšati dostop do sredstev.

Obrazložitev

Pozdraviti je treba štiri prednostne naloge, obenem pa močneje poudariti interese upravičencev.

Predlog spremembe 3
Uvodna izjava 12a (nova)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>ESPR mora prispevati tudi k drugim ciljem trajnostnega razvoja (SDG) Združenih narodov. Ta uredba upošteva zlasti naslednje cilje:</i> <i>SDG. 1 Odprava revščine: ESPR skupaj z EKSRP pomaga izboljšati življenjske razmere najranljivejših obalnih skupnosti, zlasti tistih, ki so odvisne od enega samega ribolovnega vira, ki ga ogrožajo prelov, globalne spremembe ali okoljski problemi.</i> <i>SDG. 3 Zdravje in dobro počutje: ESPR skupaj z EKSRP prispeva k boju proti onesnaževanju obalnih voda, ki povzročajo endemične bolezni, in zagotavljanju kakovosti živil, ki izvirajo iz ribolova in akvakulture.</i> <i>SDG. 7 Čista energija: ESPR skupaj s skladi, usmerjenimi v Obzorje 2020, s financiranjem modrega gospodarstva spodbuja razvoj morske energije iz obnovljivih virov ter zagotavlja, da je ta razvoj združljiv z varstvom morskega okolja in ohranjanjem ribolovnih virov.</i> <i>SDG. 8 Dostojno delo in gospodarska rast: ESPR skupaj z ESS prispeva k razvoju modrega gospodarstva, ki je dejavnik gospodarske rasti. Zagotavlja tudi, da je ta gospodarska rast vir dostojnih delovnih mest za obalne skupnosti. Poleg tega ESPR pomaga izboljšati delovne pogoje ribičev.</i> <i>SDG. 12 Odgovorna poraba in proizvodnja: ESPR prispeva k prizadevanjem za učinkovito rabo naravnih virov ter omejevanju potrate naravnih in energetskega virov.</i> <i>SDG. 13 Boj proti podnebnim spremembam: ESPR del svojega proračuna nameni boju proti podnebnim spremembam.</i>

Obrazložitev

Evropska unija je imela pomembno vlogo pri opredelitvi svetovnega programa do leta 2030 in zavezala se je, da bo znatno prispevala k doseganju njegovih 17 ciljev (Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 22. novembra 2016 – COM(2016) 739).

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 26

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Glede na izzive pri doseganju ohranitvenih ciljev SRP bi moralo biti s sredstvi ESPR mogoče podpirati ukrepe za upravljanje ribištva in ribiških flot. V zvezi s tem je podpora za prilagoditve flot včasih še vedno potrebna za nekatere segmente flot in morske bazene. Taka podpora bi morala biti močno usmerjena v ohranjanje in trajnostno izkoriščanje morskih bioloških virov ter namenjena doseganju ravnovesja med ribolovno zmogljivostjo in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi. Zato bi moralo biti s sredstvi ESPR mogoče podpirati trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti v segmentih flot, v katerih ribolovna zmogljivost ni v ravnovesju z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi. Taka podpora bi morala biti instrument akcijskih načrtov za prilagoditve segmentov flot, pri katerih je bila ugotovljena strukturna presežna zmogljivost, kot je določeno v členu 22(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013, izvajati pa bi se morala v okviru razreza ribiških plovil ali njihovega umika iz obratovanja in naknadnega opremljanja za druge dejavnosti. Kadar bi naknadno opremljanje privedlo do povečanega pritiska rekreacijskega ribolova na morski ekosistem, bi se podpora morala dodeliti le, če bo v skladu s SRP in cilji ustreznih večletnih načrtov. Za zagotavljanje skladnosti strukturne prilagoditve flot z ohranitvenimi cilji bi morala biti podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti strogo pogojena in povezana z doseganjem rezultatov. Zato bi se morala izvajati samo kot financiranje, ki ni povezano s stroški, kot ga določa Uredba (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah). Komisija v okviru navedenega mehanizma državam članicam ne bi smela izplačati nadomestila za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti na podlagi dejanskih nastalih stroškov, temveč bi to morala storiti na podlagi izpolnjevanja pogojev in doseganja rezultatov. Komisija bi morala v ta namen v delegiranem aktu določiti take pogoje, ki bi bili povezani z doseganjem ohranitvenih ciljev SRP.	Glede na izzive pri doseganju ohranitvenih ciljev SRP bi moralo biti s sredstvi ESPR mogoče podpirati ukrepe za upravljanje ribištva in ribiških flot, in sicer v skladu s poročilom Evropskega parlamenta o upravljanju ribiških flot, registriranih v najbolj oddaljenih regijah. V zvezi s tem je podpora za prilagoditve flot včasih še vedno potrebna za nekatere segmente flot in morske bazene. Taka podpora bi morala biti močno usmerjena v ohranjanje in trajnostno izkoriščanje morskih bioloških virov ter namenjena doseganju ravnovesja med ribolovno zmogljivostjo in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi. Zato bi moralo biti s sredstvi ESPR mogoče podpirati trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti v segmentih flot, v katerih ribolovna zmogljivost ni v ravnovesju z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi. Taka podpora bi morala biti instrument akcijskih načrtov za prilagoditve segmentov flot, pri katerih je bila ugotovljena strukturna presežna zmogljivost, kot je določeno v členu 22(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013, izvajati pa bi se morala v okviru razreza ribiških plovil ali njihovega umika iz obratovanja in naknadnega opremljanja za druge dejavnosti. Kadar bi naknadno opremljanje privedlo do povečanega pritiska rekreacijskega ribolova na morski ekosistem, bi se podpora morala dodeliti le, če bo v skladu s SRP in cilji ustreznih večletnih načrtov. Za zagotavljanje skladnosti strukturne prilagoditve flot z ohranitvenimi cilji bi morala biti podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti strogo pogojena in povezana z doseganjem rezultatov. Zato bi se morala izvajati samo kot financiranje, ki ni povezano s stroški, kot ga določa Uredba (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah). Komisija v okviru navedenega mehanizma državam članicam ne bi smela izplačati nadomestila za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti na podlagi dejanskih nastalih stroškov, temveč bi to morala storiti na podlagi izpolnjevanja pogojev in doseganja rezultatov. Komisija bi morala v ta namen v delegiranem aktu določiti take pogoje, ki bi bili povezani z doseganjem ohranitvenih ciljev SRP.

Obrazložitev

V poročilu Ulrike Rodust, ki ga je sprejel Evropski parlament (A8-0138/2017), je predlagano, da se dovoli javno financiranje za obnovitev ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah.

Predlog spremembe 5**Uvodna izjava 28**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Mali priobalni ribolov izvajajo ribiška plovila, krajša od 12 metrov, ki ne uporabljajo vlečnega ribolovnega orodja. Navedeni sektor zajema skoraj 75 % vseh ribiških plovil, registriranih v Uniji, in skoraj polovico vseh delovnih mest v ribiškem sektorju. Izvajalci dejavnosti v sektorju malega priobalnega ribištva so zlasti odvisni od zdravih staležev rib, ki so njihov glavni vir dohodka. ESPR bi jih zato moral prednostno obravnavati s 100-odstotno stopnjo intenzivnosti pomoči, vključno z operacijami, povezanimi z nadzorom in izvrševanjem, z namenom spodbujanja trajnostnih ribolovnih praks. Poleg tega bi morala biti nekatera področja podpore rezervirana za mali ribolov v segmentu flote, v katerem je ribolovna zmogljivost v ravnovesju z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi, na primer podpora za pridobitev rabljenega plovila in nadomestitev ali posodobitev motorja plovila. Države članice bi morale v svoj program vključiti tudi akcijski načrt za mali priobalni ribolov, ki bi ga bilo treba spremljati na podlagi kazalnikov, za katere bi bilo treba določiti mejnike in ciljne vrednosti.	Mali priobalni ribolov izvajajo ribiška plovila, krajša od 12 metrov, ki ne uporabljajo vlečnega ribolovnega orodja, vklučuje pa tudi obalni ribolov in ročno pobiranje morskih sadežev. Navedeni sektor zajema skoraj 75 % vseh ribiških plovil, registriranih v Uniji, in skoraj polovico vseh delovnih mest v ribiškem sektorju. Izvajalci dejavnosti v sektorju malega priobalnega ribištva so zlasti odvisni od zdravih staležev rib, ki so njihov glavni vir dohodka. ESPR bi jih zato moral prednostno obravnavati s 100-odstotno stopnjo intenzivnosti pomoči, vključno z operacijami, povezanimi z nadzorom in izvrševanjem, z namenom spodbujanja trajnostnih ribolovnih praks. Poleg tega bi morala biti nekatera področja podpore rezervirana za mali ribolov v segmentu flote, v katerem je ribolovna zmogljivost v ravnovesju z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi, na primer podpora za pridobitev rabljenega plovila ali izgradnja novega plovila, ne da bi se s tem povečala zmogljivost ali ribolovni napor. Države članice bi morale v svoj program vključiti tudi akcijski načrt za mali priobalni ribolov, ki bi ga bilo treba spremljati na podlagi kazalnikov, za katere bi bilo treba določiti mejnike in ciljne vrednosti.

Obrazložitev

Cilj uredbe ESPR je sodelovanje pri politiki EU za boj proti globalnemu segrevanju (uvodna izjava 13). Nadomestitev pogonskih in pomožnih motorjev na plovilih je eden od redkih ukrepov, ki lahko prispeva k temu cilju, zlasti zaradi uporabe novih tehnologij, zato ne sme biti omejen na mali priobalni ribolov. Obalni ribolov je treba upoštevati kot mali priobalni ribolov, financiranje novih ladij pa omogoča hitrejšo prenovo evropske ribiške flote.

Predlog spremembe 6**Uvodna izjava 29**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Kot je opisano v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki z dne 24. oktobra 2017 z naslovom „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“, se najbolj oddaljene regije spoprijemajo s specifičnimi izzivi, povezanimi z njihovo oddaljenostjo, topografijo in podnebjem, ki jih omenja člen 349 Pogodbe, imajo pa tudi posebne vire, na katerih lahko razvijajo trajnostno modro gospodarstvo. Zato bi se moral za vsako od najbolj oddaljenih regij programu zadevne države članice priložiti akcijski načrt za razvoj sektorjev trajnostnega modrega gospodarstva, vključno s trajnostnim izkoriščanjem ribištva in akvakulture, za podporo izvajanju navedenih akcijskih načrtov pa bi bilo treba rezervirati finančna sredstva. S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati tudi nadomestila za dodatne stroške, ki jih imajo najbolj oddaljene regije zaradi svoje lokacije in otoške lege. Navedena podpora bo omejena kot odstotek celotnih dodeljenih finančnih sredstev. Poleg tega bi se morala za najbolj oddaljene regije uporabiti višja stopnja intenzivnosti pomoči, kot se uporablja za druge operacije.	Kot je opisano v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki z dne 24. oktobra 2017 z naslovom „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“, se najbolj oddaljene regije spoprijemajo s specifičnimi izzivi, povezanimi z njihovo oddaljenostjo, topografijo in podnebjem, ki jih omenja člen 349 Pogodbe, imajo pa tudi posebne vire, na katerih lahko razvijajo trajnostno modro gospodarstvo. Zato bi se moral za vsako od najbolj oddaljenih regij programu zadevne države članice priložiti akcijski načrt za razvoj sektorjev trajnostnega modrega gospodarstva, vključno s trajnostnim izkoriščanjem ribištva in akvakulture, za podporo izvajanju navedenih akcijskih načrtov pa bi bilo treba rezervirati finančna sredstva. S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati tudi nadomestila za dodatne stroške, ki jih imajo najbolj oddaljene regije zaradi svoje lokacije in otoške lege. Navedena podpora bo omejena kot odstotek celotnih dodeljenih finančnih sredstev. Poleg tega bi bilo treba predvideti posebne določbe, ki bi omogočale podporo iz ESPR v teh regijah za varstvo in obnovo morske in obalne biotske raznovrstnosti in ekosistemov, naložbe v ribiško floto ter v produktivne naložbe v akvakulturo in predelovalno industrijo. Kar zadeva naložbe v ribiško floto, bi bilo treba s sredstvi ESPR podpirati posebne ukrepe za te regije ob upoštevanju njihovih posebnosti in njihovega geografskega položaja ter zagotoviti trajnostno ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi, in sicer v skladu z resolucijo Evropskega parlamenta o upravljanju ribiških flot, registriranih v najbolj oddaljenih regijah. Poleg tega bi se morala za najbolj oddaljene regije uporabiti višja stopnja intenzivnosti pomoči, kot se uporablja za druge operacije.

Obrazložitev

Odstotek pomoči, dodeljene za nadomestitev dodatnih stroškov v najbolj oddaljenih regijah, mora ostati omejen. Vendar so zaradi občutljivosti strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer v najbolj oddaljenih regijah ter zaradi cilja, da se spodbuja razvoj teh regij in zagotovita ravnovesje in enake možnosti za vsa ozemlja EU, potrebni posebni ukrepi.

Predlog spremembe 7**Uvodna izjava 32**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati spodbujanje in trajnostni razvoj akvakulture, vključno s sladkovodno akvakulturo, za gojenje vodnih živali in rastlin za proizvodnjo hrane in drugih surovin. V nekaterih državah članicah še vedno obstajajo zapleteni upravni postopki, kot so težave pri dostopu do prostora in zapleteni postopki za izdajo dovoljenj, kar sektorju otežuje izboljšanje ugleda in konkurenčnosti gojenih proizvodov. Podpora bi morala biti skladna z večletnimi nacionalnimi strateškimi načrti za akvakulturo, pripravljenimi na podlagi Uredbe (EU) št. 1380/2013. Upravičena bi morala biti zlasti podpora za okoljsko trajnostnost, produktivne naložbe, inovacije, pridobivanje strokovnih znanj in spretnosti, izboljšanje delovnih pogojev ter izravnalne ukrepe, ki zagotavljajo ključne storitve upravljanja zemljišč in narave. Upravičeni bi morali biti tudi ukrepi na področju javnega zdravja, sheme za zavarovanje staležev v akvakulturi ter ukrepi za zdravje in dobrobit živali. Vendar bi se podpora v primeru produktivnih naložb morala zagotavljati samo s finančnimi instrumenti in iz sklada InvestEU, ki omogočajo večji učinek finančnega vzvoda na trge in so zato primernejši za obravnavanje finančnih izzivov v tem sektorju kot nepovratna sredstva.	S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati spodbujanje in trajnostni razvoj akvakulture, vključno s sladkovodno akvakulturo, za gojenje vodnih živali in rastlin za proizvodnjo hrane in drugih surovin. V nekaterih državah članicah še vedno obstajajo zapleteni upravni postopki, kot so težave pri dostopu do prostora in zapleteni postopki za izdajo dovoljenj, kar sektorju otežuje izboljšanje ugleda in konkurenčnosti gojenih proizvodov. Podpora bi morala biti skladna z večletnimi nacionalnimi strateškimi načrti za akvakulturo, pripravljenimi na podlagi Uredbe (EU) št. 1380/2013. Upravičena bi morala biti zlasti podpora za okoljsko trajnostnost, produktivne naložbe, inovacije, pridobivanje strokovnih znanj in spretnosti, izboljšanje delovnih pogojev ter izravnalne ukrepe, ki zagotavljajo ključne storitve upravljanja zemljišč in narave. Upravičeni bi morali biti tudi ukrepi na področju javnega zdravja, sheme za zavarovanje staležev v akvakulturi ter ukrepi za zdravje in dobrobit živali. Vendar bi se podpora v primeru produktivnih naložb, z izjemo naložb v najbolj oddaljenih regijah, morala zagotavljati samo s finančnimi instrumenti in iz sklada InvestEU, ki omogočajo večji učinek finančnega vzvoda na trge in so zato primernejši za obravnavanje finančnih izzivov v tem sektorju kot nepovratna sredstva.

Obrazložitev

Člen 349 PDEU omogoča sprejetje posebnih ukrepov za najbolj oddaljene regije. Zaradi negotovosti v poslovanju podjetij v najbolj oddaljenih regijah je pomembno, da so vse oblike podpore za podjetja še naprej dopustne, s čimer bi spodbujali produktivne naložbe v teh regijah.

Predlog spremembe 8**Uvodna izjava 34**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za razpoložljivost in kakovost ribiških in akvakulturnih proizvodov je pomembna predelovalna industrija. S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati ciljno usmerjene naložbe v navedeno industrijo, če prispevajo k doseganju ciljev SUT. Taka podpora bi se morala zagotavljati samo s finančnimi instrumenti in iz sklada InvestEU, ne pa z nepovratnimi sredstvi.	Za razpoložljivost in kakovost ribiških in akvakulturnih proizvodov je pomembna predelovalna industrija. S sredstvi ESPR bi morale biti mogoče podpirati ciljno usmerjene naložbe v navedeno industrijo, če prispevajo k doseganju ciljev SUT. Z izjemo naložb v najbolj oddaljenih regijah bi se podpora morala zagotavljati samo s finančnimi instrumenti in iz sklada InvestEU, ne pa z nepovratnimi sredstvi.

Obrazložitev

Člen 349 PDEU omogoča sprejetje posebnih ukrepov za najbolj oddaljene regije. Zaradi negotovosti v poslovanju podjetij v najbolj oddaljenih regijah je pomembno, da so vse oblike podpore za podjetja še naprej dopustne, s čimer bi spodbujali produktivne naložbe v teh regijah.

Predlog spremembe 9**Člen 3**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. ...	2. ... (16) „okoljska nesreča“ pomeni naravno nesrečo ali nesrečo, ki jo povzroči človek, katere posledica je degradacija okolja; (17) „gojitelj“ pomeni osebo, ki se poklicno ukvarja z dejavnostjo akvakulture, ki jo država članica priznava, na plovilu za akvakulturo ali brez uporabe plovila; (18) „priobalni ribolov“ pomeni ribolov v teritorialnih vodah z ribiškimi plovili, ki niso daljša od 24 metrov in katerih ribolovno potovanje traja manj kot 24 ur.

Obrazložitev

Pojem okoljske nesreče, ki se uporablja v členu 18(1)(d), ni opredeljen, zato ga je treba opredeliti, da ne bi bil predmet različnih razlag ali da Komisija v zvezi z njim ne bi prejela preveč zahtev za pojasnila.

V člen 3 je treba vnesti opredelitev „gojitelja“, da se določi področje delovanja za ta poklic, pa tudi opredelitev „priobalnega ribolova“, saj ta dejavnost z ribolovnimi potovanji, ki trajajo samo en dan, v Sredozemlju prevladuje.

Predlog spremembe 10**Člen 4**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Prednostne naloge ESPR prispeva k izvajanju SRP in pomorske politike. Ima naslednje prednostne naloge: (1) spodbujati trajnostno ribištvo in ohranjanje morskih bioloških virov; (2) prispevati k prehranski varnosti v Uniji s konkurenčnimi in trajnostnimi akvakulturo in trgi; (3) omogočati rast trajnostnega modrega gospodarstva in spodbujati uspešne obalne skupnosti; (4) krepiti mednarodno upravljanje oceanov ter omogočati varnost, zaščito, čistost in trajnostno upravljanje morij in oceanov. Podpora iz ESPR prispeva k doseganju okoljskih ciljev Unije in ciljev Unije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. Navedeni prispevek se spremlja v skladu z metodologijo, določeno v Prilogi IV.	Prednostne naloge ESPR prispeva k izvajanju SRP in pomorske politike. Ima naslednje prednostne naloge: (1) spodbujati trajnostno ribištvo in ohranjanje morskih bioloških virov; (2) prispevati k prehranski varnosti v Uniji s konkurenčnimi in trajnostnimi akvakulturo in trgi; (3) omogočati rast trajnostnega modrega gospodarstva in spodbujati uspešne obalne skupnosti; (4) krepiti mednarodno upravljanje oceanov ter omogočati varnost, zaščito, čistost in trajnostno upravljanje morij in oceanov. Podpora iz ESPR prispeva k doseganju okoljskih ciljev Unije in ciljev Unije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. Sem sodi tudi podpora izvajanju projektov za izboljšanje možnosti ribjih mladice za odraščanje v skladu z okvirno direktivo o vodah (Direktiva št. 2000/60/ES). Navedeni prispevek se spremlja v skladu z metodologijo, določeno v Prilogi IV.

Obrazložitev

Cilj sklada bi moral biti še naprej ekologizacija, ki je tesneje povezana z okoljsko trajnostjo, vključno z izboljšanjem vodnih tokov kot območij drstitve in odraščanja za ribe.

Predlog spremembe 11**Člen 9**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Program poleg elementov iz člena 17 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah) vključuje: (a) analizo stanja glede na prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ter določitev potreb, ki jim je treba zadostiti na zadevnem geografskem območju, vključno z morebitnimi morskimi bazeni v okviru programa;	3. Program poleg elementov iz člena 17 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah) vključuje: (a) analizo stanja glede na prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ter določitev potreb, ki jim je treba zadostiti na zadevnem geografskem območju, vključno z morebitnimi morskimi bazeni v okviru programa;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) akcijski načrt za mali priobalni ribolov iz člena 15;	(b) akcijski načrt za mali priobalni ribolov iz člena 15;
(c) po potrebi akcijske načrte za najbolj oddaljene regije iz odstavka 4.	(c) po potrebi akcijske načrte za najbolj oddaljene regije iz odstavka 4;
...	
6. Komisija oceni program v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah). Pri oceni upošteva zlasti:	6. Komisija oceni program v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah). Pri oceni upošteva zlasti:
(a) največji možni prispevek programa k prednostnim nalogam iz člena 4;	(a) največji možni prispevek programa k prednostnim nalogam iz člena 4;
(b) ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo flot in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi, o katerem države članice letno poročajo v skladu s členom 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013;	(b) ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo flot in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi, o katerem države članice letno poročajo v skladu s členom 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013;
(c) morebitne večletne načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1380/2013, načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členom 19 Uredbe Sveta (ES) št. 1967/2006, in priporočila regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, ki veljajo za Unijo;	(c) morebitne večletne načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1380/2013, načrte upravljanja, ki se sprejmejo v skladu s členom 19 Uredbe Sveta (ES) št. 1967/2006, in priporočila regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, ki veljajo za Unijo;
(d) izvajanje obveznosti iztovarjanja iz člena 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013;	(d) izvajanje obveznosti iztovarjanja iz člena 15 Uredbe (EU) št. 1380/2013;
(e) najnovejša dokazila o socialno-ekonomski uspešnosti trajnostnega modrega gospodarstva, zlasti sektorja ribištva in akvakulture;	(e) socialno-ekonomski prispevek, ki se od programa pričakuje glede trajnostnega modrega gospodarstva, zlasti sektorja ribištva in akvakulture;
(f) po potrebi analize iz odstavka 5;	(f) po potrebi analize iz odstavka 5;
(g) prispevek programa k ohranjanju in obnavljanju morskih ekosistemov, pri čemer je podpora, povezana z območji Natura 2000, skladna s prednostnimi okviri ukrepanja, vzpostavljenimi v skladu s členom 8(4) Direktive 92/43/EGS;	(g) prispevek programa k ohranjanju in obnavljanju morskih ekosistemov, pri čemer je podpora, povezana z območji Natura 2000, skladna s prednostnimi okviri ukrepanja, vzpostavljenimi v skladu s členom 8(4) Direktive 92/43/EGS;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(h) prispevek programa k zmanjševanju količine morskih odpadkov v skladu z Direktivo xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta (direktiva o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje);	(h) prispevek programa k zmanjševanju količine morskih odpadkov v skladu z Direktivo xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta (direktiva o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje);
(i) prispevek programa k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.	(i) prispevek programa k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje.

Obrazložitev

3(d) Možnost, da države članice po želji razvijejo regionalne operativne programe v okviru nacionalnega načrtovanja programov za regije, ki so pristojne na zadevnem področju, bo omogočila pametnejšo porabo izdatkov in regionalne strategije za specializacijo v okviru sredstev ESPR.

6(e) Komisija pri ocenjevanju državnih programov ne sme upoštevati le podatkov, temveč mora presojsati tudi socialno-ekonomski doprinos predlaganih ukrepov.

Predlog spremembe 12

Člen 12

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vloga, ki jo upravičenec vloži za podporo iz ESPR v obdobju, ki se določi v skladu z odstavkom 4, ni dopustna, če pristojni organ ugotovi, da je zadevni upravičenec:	Vloga, ki jo upravičenec vloži za podporo iz ESPR v obdobju, ki se določi v skladu z odstavkom 4, ni dopustna, če pristojni organ ugotovi, da je zadevni upravičenec:
(a) storil hude kršitve iz člena 42 Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 ²⁸ ali člena 90 Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 ali druge zakonodaje, ki sta jo sprejela Evropski parlament in Svet;	(a) storil hude kršitve iz člena 42 Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 ²⁸ ali člena 90 Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009;
(b) bil udeležen pri upravljanju, vodenju ali lastništvu ribiških plovil, vključenih na seznam plovil IUU Unije iz člena 40(3) Uredbe (ES) št. 1005/2008, ali plovila, ki pluje pod zastavo držav, ki so opredeljene kot nesodelujoče tretje države iz člena 33 navedene uredbe; ali	(b) bil udeležen pri upravljanju, vodenju ali lastništvu ribiških plovil, vključenih na seznam plovil IUU Unije iz člena 40(3) Uredbe (ES) št. 1005/2008, ali plovila, ki pluje pod zastavo držav, ki so opredeljene kot nesodelujoče tretje države iz člena 33 navedene uredbe; ali
(c) storil katero koli od kaznivih dejanj zoper okolje iz členov 3 in 4 Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta ²⁹ , če je vloga vložena za podporo iz člena 23.	(c) storil katero koli od kaznivih dejanj zoper okolje iz členov 3 in 4 Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta ²⁹ .

Obrazložitev

- (a) Uredbi (ES) št. 1005/2008 in (ES) št. 1224/2009 vsebujeta izčrpen seznam hudih kršitev. Ne zdi se koristno, da bi ta seznam razširili.
- (c) ESPR je mogoče uporabiti za financiranje akvakulture, ribolova in modrega gospodarstva. ESPR ne sme financirati upravičencev, ki so hudo kršili določbe prava Skupnosti o varstvu okolja. To pravilo ne bi smelo veljati le za dejavnosti akvakulture.

Predlog spremembe 13*Člen 13*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Naslednje operacije v okviru ESPR niso upravičene:	Naslednje operacije v okviru ESPR niso upravičene:
(a) operacije, ki povečujejo ribolovno zmogljivost ribiškega plovila ali podpirajo pridobitev opreme, ki povečuje možnost ribiškega plovila za iskanje rib;	(a) operacije, ki povečujejo ribolovno zmogljivost ribiškega plovila ali podpirajo pridobitev opreme, ki povečuje možnost ribiškega plovila za iskanje rib;
(b) gradnja in pridobitev ribiških plovil ali uvoz ribiških plovil, razen če ni v tej uredbi določeno drugače;	(b) gradnja in pridobitev ribiških plovil ali uvoz ribiških plovil, razen če ni v tej uredbi določeno drugače;
(c) prenos ribških plovil v tretje države ali sprememba zastave ribških plovil, tudi z ustanavljanjem skupnih podjetij s partnerji iz navedenih držav;	(c) prenos ribških plovil v tretje države ali sprememba zastave ribških plovil, tudi z ustanavljanjem skupnih podjetij s partnerji iz navedenih držav;
(d) trajno ali začasno prenehanje ribolovnih dejavnosti, razen če ni v tej uredbi določeno drugače;	(d) trajno ali začasno prenehanje ribolovnih dejavnosti, razen če ni v tej uredbi določeno drugače;
(e) raziskovalni ribolov;	(e) raziskovalni ribolov;
(f) prenos lastništva podjetja;	(f) prenos lastništva podjetja;
(g) neposredno obnavljanje staleža, razen če ni to s pravnim aktom Unije izrecno določeno kot ohranitveni ukrep ali če ne gre za poskusno obnavljanje staleža;	(g) neposredno obnavljanje staleža, razen če ni to s pravnim aktom Unije izrecno določeno kot ohranitveni ukrep ali če ne gre za poskusno obnavljanje staleža;
(h) izgradnja novih pristanišč, novih raztovorišč ali novih dražbenih hal;	(h) izgradnja novih pristanišč, novih raztovorišč ali novih dražbenih hal, razen v najbolj oddaljenih regijah;
(i) mehanizmi intervencij na trgu, katerih namen je začasen ali trajen umik ribških ali akvakulturnih proizvodov s trga, da se zmanjša ponudba in tako prepreči znižanje cen ali doseže zvišanje cen; razširitev operacij skladiščenja v logistični verigi, ki bi imela namerno ali nenamerno enak učinek;	(i) mehanizmi intervencij na trgu, katerih namen je začasen ali trajen umik ribških ali akvakulturnih proizvodov s trga, da se zmanjša ponudba in tako prepreči znižanje cen ali doseže zvišanje cen; razširitev operacij skladiščenja v logistični verigi, ki bi imela namerno ali nenamerno enak učinek;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(j) naložbe v ribiška plovila, potrebne za izpolnjevanje zahtev iz zakonodaje Unije ali nacionalne zakonodaje, vključno z zahtevami v okviru obveznosti Unije v zvezi z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva;	(j) naložbe v ribiška plovila, potrebne za izpolnjevanje zahtev iz zakonodaje Unije ali nacionalne zakonodaje, vključno z zahtevami v okviru obveznosti Unije v zvezi z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva;
(k) naložbe v ribiška plovila, ki so dejavnosti na morju izvajala manj kot 60 dni v vsakem od dveh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo.	(k) naložbe v ribiška plovila, ki so dejavnosti na morju izvajala manj kot 60 dni v vsakem od dveh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo;
	(l) nadomestitev ali posodobitev glavnega ali pomožnega motorja plovila, če se s tem poveča moč v kW;
	(m) proizvodnja gensko spremenjenih organizmov.

Obrazložitev

- (h) V najbolj oddaljenih regijah je še vedno močno pomanjkanje infrastrukture, ki bi omogočila iztovarjanje in prodajo ribiških proizvodov v sprejemljivih higienskih in varnostnih razmerah.
- (l) Z nadomestitvijo pogonskega ali pomožnega motorja se ne sme povečati moč plovila in s tem ribolovni napor.
- (m) Ker je morsko okolje odprto, bi pri proizvodnji gensko spremenjenih organizmov lahko prišlo do razširjanja v naravno okolje.

Predlog spremembe 14*Člen 15*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	4. Da bi se zmanjšalo upravno breme, naloženo subjektom v pomorsko-ribiškem sektorju, ki prosijo za pomoč, je treba v akcijske načrte vključiti enoten in poenostavljen obrazec vloge za ukrepe, ki izhajajo iz ESPR.

Obrazložitev

Mali ribiči so za razliko od ribiških podjetij večinoma fizične osebe, ki nimajo upravnih zmogljivosti za izpolnjevanje zapletenih obrazcev vlog. Z enotnim in poenostavljenim obrazcem vloge se bodo močno izboljšale njihove možnosti za dostop do financiranja.

Predlog spremembe 15*Člen 16*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Naložbe v plovila za mali priobalni ribolov	Naložbe v plovila za mali priobalni ribolov
1. ESPR lahko podpira naslednje naložbe v zvezi s plovili za mali priobalni ribolov, ki spadajo v segment flote, za katerega je iz zadnjega poročila o ribolovni zmogljivosti iz člena 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013 razvidno ravnoesje z ribolovnimi možnostmi, ki so na voljo navedenemu segmentu:	1. ESPR lahko podpira naslednje naložbe v zvezi s plovili za mali priobalni ribolov, ki spadajo v segment flote, za katerega je iz zadnjega poročila o ribolovni zmogljivosti iz člena 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013 razvidno ravnoesje z ribolovnimi možnostmi, ki so na voljo navedenemu segmentu:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) naložbe v ribiško plovilo, ki ga prvič pridobi mladi ribič, ki je v času vložitve vloge mlajši od 40 let in je najmanj pet let delal kot ribič ali je pridobil ustrezno poklicno kvalifikacijo; (b) nadomestitev ali posodobitev glavnega ali pomožnega motorja. 2. Plovila iz odstavka 1 so opremljena za morski ribolov ter so stara od 5 do 30 let. 3. Podpora iz odstavka 1(b) se lahko dodeli samo pod naslednjimi pogoji: (a) moč novega ali posodobljenega motorja v kW ni večja kot pri obstoječem motorju; (b) zmanjšanje ribolovne zmogljivosti v kW, ki je posledica nadomestitve ali posodobitve glavnega ali pomožnega motorja, se trajno črta iz registra ribiške flote Unije; (c) moč motorja ribiškega plovila je fizično pregledala država članica za zagotovitev, da ne presega moči motorja, navedene v dovoljenju za gospodarski ribolov. 4. Podpora iz tega člena se ne dodeli, če ocena o ravnovesju med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi v zadnjem poročilu iz člena 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013 za segment flote, v katerega spadajo zadevna plovila, ni bila pripravljena na podlagi bioloških in ekonomskih kazalnikov ter kazalnikov uporabe plovil, določenih v skupnih smernicah iz navedene uredbe.	(a) naložbe v ribiško plovilo, ki ga prvič pridobi ribič, ki je v času vložitve vloge najmanj pet let delal kot ribič ali je pridobil ustrezno poklicno kvalifikacijo; (b) nadomestitev ali posodobitev glavnega ali pomožnega motorja z novimi tehnologijami, ki zmanjšujejo ogljični odtis. 2. Plovila iz odstavka 1a so opremljena za morski ribolov ter so stara manj kot 20 let. 3. Plovila iz odstavka 1b so opremljena za morski ribolov ter so stara od 5 do 30 let. 4. Podpora iz odstavka 1(b) se lahko dodeli samo pod naslednjimi pogoji: (a) moč novega ali posodobljenega motorja v kW ni večja kot pri obstoječem motorju; (b) zmanjšanje ribolovne zmogljivosti v kW, ki je posledica nadomestitve ali posodobitve glavnega ali pomožnega motorja, se trajno črta iz registra ribiške flote Unije; (c) moč motorja ribiškega plovila je fizično pregledala država članica za zagotovitev, da ne presega moči motorja, navedene v dovoljenju za gospodarski ribolov. 5. Podpora iz tega člena se ne dodeli, če ocena o ravnovesju med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi v zadnjem poročilu iz člena 22(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013 za segment flote, v katerega spadajo zadevna plovila, ni bila pripravljena na podlagi bioloških in ekonomskih kazalnikov ter kazalnikov uporabe plovil, določenih v skupnih smernicah iz navedene uredbe.

Obrazložitev

(a) Evropa je ponosna, da je socialna dežela, odprta vsem, zato pri dostopu do katerega koli poklica ne sme biti diskriminacije na podlagi starosti.

2. Pomoč za pridobitev novih plovil mora omogočati pomladitev flote z bolj ergonomičnimi in varnejšimi plovili z manjšo porabo goriva, ne da bi se povečal ribolovni napor. Nasprotno pa se ne zdi primerno financirati remotorizacije ladij, starih manj kot 5 let, ali nakupa ladij, starejših od 20 let.

Predlog spremembe 16*Člen 17*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. ESPR lahko podpira operacije za upravljanje ribištva in ribiških flot.	1. ESPR lahko podpira operacije za upravljanje ribištva in ribiških flot.
2. Če se podpora iz odstavka 1 dodeli kot nadomestilo za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:	2. Če se podpora iz odstavka 1 dodeli kot nadomestilo za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
(a) prenehanje je predvideno kot instrument akcijskega načrta iz člena 22(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013;	(a) prenehanje je predvideno kot instrument akcijskega načrta iz člena 22(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013;
(b) prenehanje se doseže z razrezom ribiškega plovila ali z umikom ribiškega plovila iz obratovanja in naknadnim opremljanjem za dejavnosti, ki niso gospodarski ribolov, v skladu s cilji SRP in večletnimi načrti;	(b) prenehanje se doseže z razrezom ribiškega plovila ali z umikom ribiškega plovila iz obratovanja in naknadnim opremljanjem za dejavnosti, ki niso gospodarski ribolov, v skladu s cilji SRP in večletnimi načrti;
(c) ribiško plovilo je registrirano kot aktivno in je vsaj 120 dni v vsakem od zadnjih treh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo izvajalo ribolovne dejavnosti na morju;	(c) ribiško plovilo je registrirano kot aktivno in je skupaj vsaj 180 dni v vsakem od zadnjih dveh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo izvajalo ribolovne dejavnosti na morju;

Obrazložitev

Številne flote opravljajo sezonski ribolov le ene vrste in delujejo manj kot 120 dni na leto. Poleg tega so te zelo ranljive flote odvisne od okoljskih pogojev. Staleži, ki jih izkoriščajo, so včasih pod različnimi pritiski, zaradi katerih se izvajajo ukrepi za upravljanje ribolovnih zmogljivosti.

Predlog spremembe 17*Člen 18*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
ESPR lahko podpira nadomestilo za izredno prenehanje ribolovnih dejavnosti, ki je posledica:	ESPR lahko podpira nadomestilo za izredno prenehanje ribolovnih dejavnosti, ki je posledica:
(a) ohranitvenih ukrepov iz točk (a), (b), (c) in (j) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013 ali enakovrednih ohranitvenih ukrepov, ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva in veljajo za Unijo;	(a) ohranitvenih ukrepov iz točk (a), (b), (c) in (j) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013 ali enakovrednih ohranitvenih ukrepov, ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva in veljajo za Unijo;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) ukrepov Komisije v primeru resne grožnje morskim biološkim virom iz člena 12 Uredbe (EU) št. 1380/2013; (c) prekinitve izvajanja sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in protokolov k tem sporazumom zaradi višje sile ali (d) naravnih ali okoljskih nesreč, ki jih uradno priznajo pristojni organi ustrezne države članice. 2. Podpora iz odstavka 1 se lahko dodeli samo, če: (a) se gospodarske dejavnosti zadevnega plovila prekinajo vsaj za 90 zaporednih dni in <i>(b) gospodarske izgube, ki so posledica prenehanja, znašajo več kot 30 % letnega prometa zadevnega podjetja, izračunanega na podlagi povprečnega prometa navedenega podjetja v predhodnih treh koledarskih letih.</i> 3. Podpora iz odstavka 1 se dodeli samo: (a) lastnikom ribiških plovil, ki so registrirana kot aktivna in so vsaj 120 dni v vsakem od zadnjih treh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo izvajala ribolovne dejavnosti na morju, ali (b) ribičem, ki so vsaj 120 dni v vsakem od zadnjih treh koledarskih let pred letom vložitve vloge za podporo delali na morju na krovu ribiškega plovila Unije, na katerega se nanaša izredno prenehanje dejavnosti. Navedba števila dni na morju v tem odstavku se ne uporablja za ribolov jegulje. 4. Podpora iz odstavka 1 se lahko dodeli za največ šest mesecev na plovilo v obdobju od leta 2021 do leta 2027. 5. V obdobju prenehanja dejavnosti se ustavijo vse ribolovne dejavnosti zadevnih plovil in ribičev. Pristojni organ se prepriča, da zadevno ribiško plovilo v obdobju izrednega prenehanja ne izvaja nobenih ribolovnih dejavnosti in da ne bo prišlo do čezmernih nadomestil, ki bi bila posledica uporabe plovila za druge namene.	(b) ukrepov Komisije v primeru resne grožnje morskim biološkim virom iz člena 12 Uredbe (EU) št. 1380/2013; (c) prekinitve izvajanja sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in protokolov k tem sporazumom zaradi višje sile ali (d) naravnih ali okoljskih nesreč, ki jih uradno priznajo pristojni organi ustrezne države članice. 2. Podpora iz odstavka 1 se lahko dodeli samo, če: (a) se gospodarske dejavnosti zadevnega plovila prekinajo vsaj za 45 zaporednih dni in 3. Podpora iz odstavka 1 se lahko dodeli za največ šest mesecev na plovilo v obdobju od leta 2021 do leta 2027. 4. V obdobju prenehanja dejavnosti se ustavijo vse ribolovne dejavnosti zadevnih plovil in ribičev. Pristojni organ se prepriča, da zadevno ribiško plovilo v obdobju izrednega prenehanja ne izvaja nobenih ribolovnih dejavnosti in da ne bo prišlo do čezmernih nadomestil, ki bi bila posledica uporabe plovila za druge namene.

Obrazložitev

Plovilo, katerega dejavnosti bi bile prekinjene 90 zaporednih dni in ki bi izgubilo 30 % prometa, si od takega dogodka gospodarsko ne bi moglo opomoči. Poleg tega pogoji, povezani z dejavnostjo plovil ali pomorščakov v predhodnih treh letih, niso sprejemljivi, saj izključujejo plovila ali pomorščake, ki začenjajo dejavnost, in torej podjetja z najranljivejšim finančnim ravnovesjem.

Predlog spremembe 18*Člen 23*

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Akvakultura 1. ESPR lahko podpira spodbujanje trajnostne akvakulture, kot je določena v členu 34(1) Uredbe (ES) št. 1380/2013. Podpira lahko tudi zdravje in dobrobit živali v akvakulturi v skladu z Uredbo (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. 2. Podpora iz odstavka 1 je skladna z večletnimi nacionalnimi strateškimi načrti za razvoj akvakulture iz člena 34(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013. 3. Produktivne naložbe v akvakulturo iz tega člena se lahko podpirajo samo s finančnimi instrumenti, določenimi v členu 52 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah), in iz sklada InvestEU v skladu s členom 10 navedene uredbe.	Akvakultura 1. ESPR lahko podpira spodbujanje trajnostne akvakulture, kot je določena v členu 34(1) Uredbe (ES) št. 1380/2013. Podpira lahko tudi zdravje in dobrobit živali v akvakulturi v skladu z Uredbo (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. 2. Podpora iz odstavka 1 je skladna z večletnimi nacionalnimi strateškimi načrti za razvoj akvakulture iz člena 34(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013. 3. Produktivne naložbe v akvakulturo iz tega člena se lahko podpirajo samo s finančnimi instrumenti, določenimi v členu 52 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah), in iz sklada InvestEU v skladu s členom 10 navedene uredbe. 4. Z odstopanjem od odstavka 3 so v najbolj oddaljenih regijah dopustne vse oblike podpore iz člena 47 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah).

Obrazložitev

Člen 349 PDEU omogoča sprejetje posebnih ukrepov za najbolj oddaljene regije. Zaradi negotovosti v poslovanju podjetij v najbolj oddaljenih regijah je pomembno, da so vse oblike podpore za podjetja še naprej dopustne, s čimer bi spodbujali produktivne naložbe v teh regijah.

Predlog spremembe 19**Člen 25**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Predelava ribiških in akvakulturnih proizvodov 1. ESPR lahko podpira naložbe v predelavo ribiških in akvakulturnih proizvodov. Taka podpora prispeva k doseganju ciljev skupne ureditve trgov za ribiške in akvakulturne proizvode, določene v členu 35 Uredbe (EU) št. 1380/2013 in podrobneje opredeljene v Uredbi (ES) št. 1379/2013. 2. Podpora iz tega člena se dodeli samo prek finančnih instrumentov, določenih v členu 52 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah), in iz sklada InvestEU v skladu s členom 10 navedene uredbe.	Predelava ribiških in akvakulturnih proizvodov 1. ESPR lahko podpira naložbe v predelavo ribiških in akvakulturnih proizvodov. Taka podpora prispeva k doseganju ciljev skupne ureditve trgov za ribiške in akvakulturne proizvode, določene v členu 35 Uredbe (EU) št. 1380/2013 in podrobneje opredeljene v Uredbi (ES) št. 1379/2013. 2. Podpora iz tega člena se dodeli samo prek finančnih instrumentov, določenih v členu 52 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah), in iz sklada InvestEU v skladu s členom 10 navedene uredbe. 3. Z odstopanjem od odstavka 2 so v najbolj oddaljenih regijah dopustne vse oblike podpore iz člena 47 Uredbe (EU) št. xx/xx (uredba o skupnih določbah).

Obrazložitev

Člen 349 PDEU omogoča sprejetje posebnih ukrepov za najbolj oddaljene regije. Zaradi negotovosti v poslovanju podjetij v najbolj oddaljenih regijah je pomembno, da so vse oblike podpore za podjetja še naprej dopustne, s čimer bi spodbujali produktivne naložbe v teh regijah.

Predlog spremembe 20**Člen 31**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Določitev stopenj sofinanciranja Najvišja stopnja sofinanciranja iz ESPR na področje podpore je določena v Prilogi II.	Določitev stopenj sofinanciranja 1. Najvišja stopnja sofinanciranja iz ESPR na področje podpore je določena v Prilogi II. 2. V primeru dejavnosti, ki se izvajajo v najbolj oddaljenih regijah, se najvišje stopnje sofinanciranja iz Priloge II povečajo za 10 odstotnih točk, vendar ne smejo presegati 100 %.

Obrazložitev

Amandma je potreben zaradi ranljivosti strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer v najbolj oddaljenih regijah ter zaradi cilja, da se spodbuja razvoj teh regij in zagotovita ravnovesje in enake možnosti za vsa ozemlja EU.

Predlog spremembe 21

Člen 32a

Pomorska politika in razvoj trajnostnega modrega gospodarstva

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>ESPR podpira izvajanje celostne pomorske politike in rast modrega gospodarstva z razvojem regionalnih platform za financiranje inovativnih projektov.</i>

Obrazložitev

Za razvoj modrega gospodarstva se je kot učinkovito izkazalo združevanje virov na regionalni ravni. Z regionalizacijo skladov se je mogoče učinkovito odzivati na krajevne izzive.

Predlog spremembe 22

Člen 55

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Za lažji prehod s sheme podpore, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. 508/2014, na shemo iz te uredbe se v skladu s členom 52 na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi pogoje, pod katerimi se podpora, ki jo je Komisija odobrila v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, lahko vključi v podporo na podlagi te uredbe. 2. Ta uredba do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na njihovo nadaljevanje ali spremembo v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, ki se še naprej uporablja za zadevne ukrepe do njihovega zaključka. 3. Zahtevki, predloženi v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, ostanejo veljavni.	1. Za lažji prehod s sheme podpore, vzpostavljene z Uredbo (EU) št. 508/2014, na shemo iz te uredbe se v skladu s členom 52 na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi pogoje, pod katerimi se podpora, ki jo je Komisija odobrila v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, lahko vključi v podporo na podlagi te uredbe. 2. Ta uredba do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na njihovo nadaljevanje ali spremembo v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, ki se še naprej uporablja za zadevne ukrepe do njihovega zaključka. <i>Treba je zagotoviti nemoten prehod med načrti nadomestil za najbolj oddaljene regije, ki veljajo v obdobju 2014–2020, in načrti za obdobje 2021–2027.</i> 3. Zahtevki, predloženi v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, ostanejo veljavni.

Obrazložitev

Načrti nadomestil ne vsebujejo prehodnih določb med veljavno ureditvijo v obdobju 2007–2013 in sedanjim obdobjem. Zato je bila pomoč, dodeljena za leti 2014 in 2015, izplačana šele leta 2016 in 2017, s čimer je bilo ogroženo neprekinjeno delovanje številnih gospodarskih subjektov. Zaželeno je, da se taka situacija ne bi ponovila.

Predlog spremembe 23

Priloga 1, nadomestitev tretjega kazalnika

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Površina (v ha) območij Natura 2000 in drugih morskih zavarovanih območij iz okvirne direktive o morski strategiji, ki jih zajemajo ukrepi za varstvo, ohranjanje in obnavljanje.</i>	<i>Raven doseganja okoljskih ciljev, ki so v okviru akcijskega načrta za morsko okolje opredeljeni na podlagi okvirne direktive o morski strategiji, ali, če te ni, površina (v ha) območij Natura 2000 in drugih morskih zavarovanih območij iz okvirne direktive o morski strategiji, ki jih zajemajo ukrepi za varstvo, ohranjanje in obnavljanje.</i>
...	...

Obrazložitev

Da bi poenostavili ter poenotili cilje in merila, bi bilo treba sprejeti začetni predlog Evropske komisije, s ciljem doseči enotnost.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ**

1. pozdravlja ohranitev evropskega sklada za podporo ribolovu, akvakulturi, varstvu morskega okolja in modremu gospodarstvu v morskih in obalnih regijah, zlasti z vidika krepitve mednarodnega upravljanja oceanov;
2. podpira prizadevanja za poenostavitev in zlasti končanje vnaprej določenih ukrepov na evropski ravni, kar državam članicam omogoča, da v operativne programe vključijo ukrepe, ki jih želijo izvajati za doseganje ciljev skupne ribiške politike in integrirane pomorske politike;
3. priznava, da je treba vzpostaviti skupni okvir za financiranje različnih evropskih skladov s predlogom uredbe s skupnimi določbami za sedem skladov, ki se deljeno upravljajo, med drugim ESPR;
4. opozarja, da so morja življenjska sila Evrope. Morja in obale Evrope so izjemno pomembni za njeno blaginjo: so trgovske poti, uravnavajo podnebje in so vir hrane, energije in surovin⁽¹⁾;
5. ker je poleg ribištva in akvakulture treba financirati še razvijajoče se modro gospodarstvo, pomorski nadzor in številne projekte, povezane z varstvom morskega okolja, meni, da je treba splošni proračun ESPR povečati ali dopolniti s sredstvi iz drugih skladov, da bi dosegel 1-odstotni minimalni prag večletnega finančnega okvira po letu 2020, pri čemer bi bilo treba sredstvom v višini 0,53 %, ki so trenutno dodeljena ribištvu in akvakulturi, dodati prispevek v višini 0,47 % za celostno pomorsko politiko. Medtem ko je bilo v predhodni uredbi za podporo trajnostnemu ribištvu in akvakulturi namenjenih 4,4 milijarde EUR, proračun ESPR za obdobje 2021–2024, ki je na voljo za vse ukrepe, razen za podporo najbolj oddaljenim regijam, nadzor ribištva in pridobitev podatkov, znaša 4,2 milijarde EUR, vključno z ribištvom, akvakulturo, podporo modremu gospodarstvu, pomorskim nadzorom in sodelovanjem obalnih straž;
6. obžaluje, da je bil ta proračun razdeljen med deljeno upravljanje in (ne)posredno upravljanje v korist slednjega. Proračun, dodeljen deljenemu upravljanju, se namreč niža, medtem ko se proračun, dodeljen (ne)posrednemu upravljanju, močno viša. Proračun, dodeljen deljenemu upravljanju, je v obdobju 2014–2021 znašal 90 % skupnega proračuna. Proračun, ki je danes dodeljen deljenemu upravljanju, znaša le še 86 % splošnega proračuna, čeprav se je proračun v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja zvišal z 10 % na 13 % skupnega proračuna;
7. pozdravlja dejstvo, da v novi uredbi ni več omejitev glede porazdelitve proračuna skupinam vnaprej opredeljenih ukrepov in da imajo države torej več svobode za porazdelitev proračuna ukrepom, ki pomenijo resnični izziv za ozemlja;

⁽¹⁾ Modra knjiga, Sporočilo o celostni pomorski politiki za Evropsko unijo.

8. podpira, da se vse bolj uporabljajo poenostavljene možnosti glede stroškov, torej pavšalno nadomestilo, standardne lestvice stroškov na enoto ali pavšalni zneski, s čimer se poenostavi upravno breme za upravičence;
9. podpira, da se je s strategijami morskih bazenov okrepila ozemeljska usmeritev sklada, da se ponudijo rešitve, ki so prilagojene raznolikosti položajev v evropskih regijah in njihovih izzivov;
10. meni, da je treba državam članicam omogočiti, da po želji razvijejo regionalne operative programe v okviru nacionalnega načrtovanja programov, zlasti za regije, ki so pristojne na področju pomorstva. Taka razvejanost programov bo spodbudila vzpostavitev regionalnih strategij in omogočila boljšo razporeditev ESPR za lokalne izzive;
11. opozarja, da je eden od ciljev skupne ribiške politike doseganje ekosistemskih, gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja⁽²⁾, zato meni, da bi bilo treba v tej uredbi boljše upoštevati ukrepe za ribiče in ribogojce, zlasti glede izboljšanja varnosti in ergonomije na plovilih, spodbujanja zaposlovanja v ribištvu in akvakulturi ali usposabljanja, in sicer s posebnimi stopnjami za pomoč in posebnimi kazalniki;
12. želi, da bi Komisija pri ocenjevanju programov upoštevala socialni doprinos ukrepov, ki jih predlagajo države;
13. podpira predlog Komisije, naj se pripravi akcijski načrt za vsako od najbolj oddaljenih regij. Na podlagi tega akcijskega načrta bo mogoče boljše razporediti pomoč, s katero doslej ni bilo mogoče rešiti težav, s katerimi se srečujejo ta ozemlja. Vzpostavitev globalnega načrta, ki vsebuje zlasti pomoč naložbam, podporo usposabljanju, vzpostavitev finančnih instrumentov, ki so preprosti za uporabo (kot je mikrokredit), kampanje za pridobitev znanja o razpoložljivih virih in okrepitev nadzora, bi morala omogočiti pomemben razvoj ribištva, akvakulture in modrega gospodarstva na teh ozemljih;
14. ocenjuje, da mora tudi ribištvo prispevati k boju proti globalnemu segrevanju in onesnaževanju. Zato je treba omogočiti, da ESPR podpira raziskave in inovacije za večjo energetske učinkovitost in manj emisij CO₂;
15. podpira možnost financiranja remotorizacije ribiških plovil, zlasti z namenom uvajanja novih tehnologij, kot sta električni ali hibridni pogon in uporaba vodika ali plina kot goriva, ali katerega koli drugega sistema, s katerim bi se zmanjšal ogljični odtis plovil vseh velikosti;
16. predlaga, naj se omogoči podpora za nakup novih plovil, da se pospeši pomladitev starajoče se ribiške flote. S tem ukrepom bi postal poklic privlačnejši, saj bi se stara plovila nadomestila z bolj ergonomičnimi in varnejšimi plovili, ki manj onesnažujejo okolje, ne da bi se povečal ribolovni napor;
17. pozdravlja močno podporo akvakulturi, s katero je mogoče zmanjšati pritisk na prostoživeče vrste, evropskim potrošnikom ponuditi zdrave izdelke in zmanjšati odvisnost EU od uvoza morskih proizvodov;
18. pozdravlja podporo predelovalnim podjetjem, ki omogoča večjo dodano vrednost za primarno proizvodnjo in razvoj kakovostnih delovnih mest za priobalne skupnosti;
19. meni, da je predelovalnim podjetjem in podjetjem za akvakulturo primerno ponuditi podporo za produktivne naložbe prek finančnih instrumentov, ki so reaktivni, preprosti in dostopni najmanjšim podjetjem;
20. poziva k strogim zahtevam glede okoljskih pogojev pri razvoju akvakulture, poznavanja vložkov v gojenje in merjenja vpliva na okolje. Zlasti ne bi smela biti dodeljena pomoč podjetjem, ki s svojo dejavnostjo znatno spreminjajo morsko okolje varovanega območja. Poleg tega pomoč ne bi smela biti namenjena gojenju gensko spremenjenih organizmov zaradi nevarnosti širjenja v naravno okolje;
21. meni, da mora akvakultura ostati neto proizvajalka beljakovin iz rib, ki so varna hrana, ter vir dodane vrednosti, saj ustvarja gospodarsko dejavnost in delovna mesta, na način, ki je v skladu s pomorskimi in ribolovnimi dejavnostmi, ter je pri svojem razvoju odgovorna za uporabo drugih naravnih virov, vendar akvakultura ne sme povzročiti čezmerne izkoriščanja staležev vrst, ki so primerne za hrano gojenih rib, če bi se s tem porušilo ravnovesje v prehranski verigi in ogrozila biotska raznovrstnost;

⁽²⁾ Člen 2 Uredbe (EU) št. 1380/2013 o skupni ribiški politiki.

22. ugotavlja, da je bila odpravljena pomoč za skladiščenje, ki v nekaterih primerih omogoča ublažitev enkratnih zapletov pri upravljanju oskrbe z morskimi proizvodi;
23. meni, da so najbolj oddaljene regije v težjem položaju od preostalih delov Evrope. To pomeni, da je treba dodeliti pomoč za pridobitev novih plovil ali za vzpostavitev pristaniške in dražbene infrastrukture. S pomočjo za pridobitev novih plovil za ta ozemlja bi se ribolovni napor z obalnih območij, ki se prekomerno izkoriščajo in jih včasih prizadene onesnaženje ali širjenje invazivnih vrst, preusmeril na malo izkoriščana in zdrava območja, zlasti v epikontinentalnem pasu;
24. podpira, da je spet na voljo nadomestilo za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, s katerim je mogoče financirati zmanjšanje ribolovnega napora za najranljivejše vire;
25. ugotavlja, da zaradi časovnih omejitev obravnavani osnutek uredbe ne vsebuje spremljevalnih ukrepov za izstop Združenega kraljestva iz EU. Odvisno od izida pogajanj bi lahko bili potrebni posebni ukrepi pomoči za podporo ribiškim podjetjem, ki bi jih ta dogodek prizadel in bodo torej potrebovali posebno financiranje, ki ni predvideno v osnutku uredbe o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027;
26. ugotavlja, da je predlog Evropske komisije v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Sklad za azil in migracije

(2018/C 461/13)

Glavni poročevalec: Peter BOSSMAN (SI/PES), župan občine Piran**Referenčni dokument:** Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Sklada za azil in migracije

COM(2018) 471 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

COM(2018) 471 final, uvodna izjava 42

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za okrepitev sposobnosti Unije, da se nemudoma odzove na nepredviden ali nesorazmerno hud migracijski pritisk v eni ali več državah članicah, za katerega je značilen velik ali nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav, ki povzroči znatne in nujne potrebe po sprejemnih objektih in centrih za pridržanje, azilnih sistemih in postopkih ter sistemih in postopkih za upravljanje migracij, ali na hud migracijski pritisk v tretjih državah zaradi političnih razmer ali konfliktov, bi morale biti mogoče zagotoviti nujno pomoč v skladu z okvirom iz te uredbe.	Za okrepitev sposobnosti Unije, da se nemudoma odzove na nepredviden ali nesorazmerno hud migracijski pritisk v eni ali več državah članicah, za katerega je značilen velik ali nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav, zlasti ranljivih oseb, kot so mladoletniki brez spremstva , ki povzroči znatne in nujne potrebe po sprejemnih objektih in centrih za pridržanje, azilnih sistemih in postopkih ter sistemih in postopkih za upravljanje migracij, ali na hud migracijski pritisk v tretjih državah zaradi političnih razmer ali konfliktov, bi morale biti mogoče zagotoviti nujno pomoč in pomoč za vzpostavitev infrastrukture v skladu z okvirom iz te uredbe.

Obrazložitev

Sprejeti je treba posebno postavko za hitro financiranje, da bi se države članice lahko soočile s posledicami prihoda ranljivih oseb iz tretjih držav, zlasti mladoletnikov brez spremstva, za katere so potrebni posebni ukrepi.

Predlog spremembe 2

COM(2018) 471 final, člen 3(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V okviru cilja politike iz odstavka 1 sklad prispeva k naslednjim specifičnim ciljem:	V okviru cilja politike iz odstavka 1 sklad prispeva k naslednjim specifičnim ciljem:
(a) okrepiti in razviti vse vidike skupnega evropskega azilnega sistema, vključno z njegovo zunanjo razsežnostjo;	(a) okrepiti in razviti vse vidike skupnega evropskega azilnega sistema, vključno z njegovo zunanjo razsežnostjo;
(b) podpirati zakonite migracije v države članice, vključno s prispevanjem k vključevanju državljanov tretjih držav;	(b) podpirati zakonite migracije v države članice, vključno s prispevanjem k vključevanju državljanov tretjih držav in ustvarjanjem poti za urejene in varne migracije;
(c) prispevati k boju proti nedovoljenim migracijam ter zagotoviti uspešnost vrnitve in ponovnega sprejema v tretjih državah.	(c) prispevati k boju proti nedovoljenim migracijam ter zagotoviti uspešnost vrnitve in ponovnega sprejema v tretjih državah ob zagotavljanju spoštovanja človekovih pravic;
	(d) okrepiti solidarnost in delitev odgovornosti med državami članicami, zlasti v pomoč tistim, ki jih migracijski in azilni tokovi najbolj prizadenejo, tudi s praktičnim sodelovanjem.

Obrazložitev

Ta specifični cilj je vsebovan v sedanji uredbi o Skladu za azil, migracije in vključevanje in bi moral biti izrecno naveden kot specifičen cilj prihodnje uredbe o Skladu za azil in migracije.

Predlog spremembe 3

COM(2018) 471 final, člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Proračun	Proračun
1. Finančna sredstva za izvajanje sklada v obdobju 2021–2027 znašajo 10 415 000 000 EUR v tekočih cenah.	1. Finančna sredstva za izvajanje sklada v obdobju 2021–2027 znašajo 16 188 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Finančna sredstva se uporabijo na naslednji način:	2. Finančna sredstva se uporabijo na naslednji način:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) 6 249 000 000 EUR se dodeli za programe, ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja;	(a) 10 790 000 000 EUR se dodeli za programe, ki se izvajajo v okviru deljenega upravljanja;
(b) 4 166 000 000 EUR se dodeli za tematski instrument.	(b) 5 398 000 000 EUR se dodeli za tematski instrument.
3. Do 0,42 % finančnih sredstev se dodeli za tehnično pomoč na pobudo Komisije, kot je opredeljena v členu 29 Uredbe (EU) xx/xx [uredba o skupnih določbah].	3. Do 0,42 % finančnih sredstev se dodeli za tehnično pomoč na pobudo Komisije, kot je opredeljena v členu 29 Uredbe (EU) xx/xx [uredba o skupnih določbah].

Obrazložitev

Predlagano povečanje sredstev za migracije in azil bi zrcalilo 2,4-kratno povečanje sredstev, dodeljenih za nadzor zunanjih meja, in dejstvo, da v sedanjih predlogih ni predvideno povečanje sredstev v okviru ESS+ za novo nalogo dolgoročnega vključevanja.

Predlog spremembe 4

COM(2018) 471 final, člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
[...] Finančna sredstva iz tematskega instrumenta se uporabijo za njegove elemente:	[...] Finančna sredstva iz tematskega instrumenta se uporabijo za njegove elemente:
a) posebne ukrepe;	a) posebne ukrepe;
b) ukrepe Unije;	b) ukrepe Unije;
c) nujno pomoč;	c) nujno pomoč;
d) preselitev;	d) preselitev;
e) podporo državam članicam, ki prispeva k prizadevanjem za solidarnost in odgovornost,	e) podporo državam članicam, ki prispeva k prizadevanjem za solidarnost in odgovornost,
in	in
f) Evropsko migracijsko mrežo.	f) Evropsko migracijsko mrežo;
	g) evropske mreže za vključevanje na ravni lokalnih in regionalnih oblasti.
[...]	[...]

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti imajo ključno vlogo pri vključevanju migrantov, ki je bistveni del migracijske politike.

Predlog spremembe 5

COM(2018) 471 final, člen 9(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Tematski instrument podpira zlasti ukrepe, ki spadajo pod izvedbeni ukrep 2(b) iz Priloge II ter ki jih izvajajo lokalni in regionalni organi ali organizacije civilne družbe.	Tematski instrument podpira zlasti ukrepe, ki spadajo pod izvedbeni ukrep 2(b) iz Priloge II ter ki jih izvajajo lokalni in regionalni organi ali organizacije civilne družbe. V ta namen se dodeli vsaj 30 % sredstev iz tematskega instrumenta.

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti imajo ključno vlogo pri vključevanju migrantov, ki je bistveni del migracijske politike.

Predlog spremembe 6

COM(2018) 471 final, člen 13(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Vsaka država članica zagotovi, da so prednostne naloge, obravnavane v njenem programu, skladne s prednostnimi nalogami Unije in izzivi na področju upravljanja migracij ter ustrezne glede na njih ter da so v celoti skladne z ustreznim pravnim redom Unije in dogovorjenimi prednostnimi nalogami Unije. Države članice pri opredelitvi prednostnih nalog v okviru svojih programov zagotovijo, da so izvedbeni ukrepi iz Priloge II ustrezno obravnavani.</i>	<i>Države članice dodelijo vsaj 20 % sredstev v svojem programu za posebni cilj iz točke (a) prvega pododstavka člena 3(2) in vsaj 20 % za posebni cilj iz točke (b) prvega pododstavka člena 3(2). Države članice lahko dodelijo manj sredstev, kot je določeno s temi minimalnimi odstotki, le, če v nacionalnem programu podrobno pojasnijo, zakaj dodelitev sredstev pod to mejo ne ogroža uresničitve cilja. Kar zadeva posebni cilj iz točke (a) prvega pododstavka člena 3(2), države članice s strukturnimi pomanjkljivostmi na področju nastanitve, infrastrukture in storitev ne dodelijo manj sredstev od minimalnega odstotka, določenega v tej uredbi.</i>

Obrazložitev

Sklad za azil in migracije bi moral podpirati trajne rešitve za migracije in zagotoviti skladnost s prednostnimi nalogami, o katerih se dogovorijo države članice na ravni EU. Zagotovljena minimalna finančna sredstva za vzpostavitev delujočega azilnega sistema (člen 3(2)(a)) in za razvoj zakonitih migracijskih poti ter podporo vključevanju (člen 3(2)(b)) bodo prispevala k dosegu političnega cilja tega sklada (učinkovito upravljanje migracijskih tokov).

Predlagano besedilo je povzeto po besedilu veljavne uredbe o Skladu za azil, migracije in vključevanje.

Predlog spremembe 7

COM(2018) 471 final, člen 13(7)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice si prizadevajo zlasti za ukrepe, upravičene do višje stopnje sofinanciranja, iz Priloge IV. V primeru nepredvidenih ali novih razmer ali za zagotovitev učinkovitega izvrševanja finančnih sredstev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 32 za spremembo seznama ukrepov, upravičenih do višje stopnje sofinanciranja, iz Priloge IV.	Države članice si prizadevajo zlasti za ukrepe, upravičene do višje stopnje sofinanciranja, iz Priloge IV. Države članice, ki si za take ukrepe ne prizadevajo, v nacionalnem programu podrobno pojasnijo, kako nameravajo zagotoviti, da ta odločitev ne bo ogrozila uresničevanja posebnih ciljev Sklada za azil in migracije. V primeru nepredvidenih ali novih razmer ali za zagotovitev učinkovitega izvrševanja finančnih sredstev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 32 za spremembo seznama ukrepov, upravičenih do višje stopnje sofinanciranja, iz Priloge IV.

Obrazložitev

Enako kot pri predlogu spremembe 6.

Predlog spremembe 8

COM(2018) 471 final, člen 21

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Sklad podpira Evropsko migracijsko mrežo ter zagotavlja potrebno finančno pomoč za njene dejavnosti in prihodnji razvoj. 2. Komisija sprejme znesek, ki se iz letnih odobrenih proračunskih sredstev sklada da na voljo Evropski migracijski mreži, in program dela, ki določa prednostne naloge za njene dejavnosti, potem ko ju potrdi usmerjevalni odbor v skladu s členom 4(5)(a) Odločbe 2008/381/ES (kakor je bila spremenjena). Sklep Komisije predstavlja sklep o financiranju na podlagi člena [110] finančne uredbe. Za zagotovitev pravočasne razpoložljivosti sredstev lahko Komisija sprejme program dela za Evropsko migracijsko mrežo v ločenem sklepu o financiranju. 3. V skladu s finančno uredbo je finančna pomoč za dejavnosti Evropske migracijske mreže v obliki nepovratnih sredstev nacionalnim kontaktnim točkam iz člena 3 Odločbe 2008/381/ES in javnih naročil, kakor je ustrezno.	1. Sklad podpira Evropsko migracijsko mrežo ter zagotavlja potrebno finančno pomoč za njene dejavnosti in prihodnji razvoj. 2. Komisija sprejme znesek, ki se iz letnih odobrenih proračunskih sredstev sklada da na voljo Evropski migracijski mreži, in program dela, ki določa prednostne naloge za njene dejavnosti, potem ko ju potrdi usmerjevalni odbor v skladu s členom 4(5)(a) Odločbe 2008/381/ES (kakor je bila spremenjena). Sklep Komisije predstavlja sklep o financiranju na podlagi člena [110] finančne uredbe. Za zagotovitev pravočasne razpoložljivosti sredstev lahko Komisija sprejme program dela za Evropsko migracijsko mrežo v ločenem sklepu o financiranju. 3. V skladu s finančno uredbo je finančna pomoč za dejavnosti Evropske migracijske mreže v obliki nepovratnih sredstev nacionalnim kontaktnim točkam iz člena 3 Odločbe 2008/381/ES in javnih naročil, kakor je ustrezno. 4. Sklad podpira evropske mreže za vključevanje na ravni lokalnih in regionalnih oblasti.

Obrazložitev

Enako kot pri predlogu spremembe 4.

Predlog spremembe 9

COM(2018) 471 final, člen 26(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sklad zagotavlja finančno pomoč za obravnavanje nujnih in posebnih potreb v primeru izrednih razmer, ki so posledica vsaj enega od naslednjih dejavnikov: (a) hudega migracijskega pritiska v eni ali več državah članicah, za katerega je značilen velik ali nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav, ki povzroči znatne in nujne potrebe po sprejemnih objektih in centrih za pridržanje, azilnih sistemih in postopkih ter sistemih in postopkih za upravljanje migracij; (b) izvajanja mehanizmov začasne zaščite v smislu Direktive 2001/55/ES; (c) hudega migracijskega pritiska v tretjih državah, tudi kadar so osebe, ki potrebujejo zaščito, obtičale zaradi političnih razmer ali konfliktov in zlasti kadar to lahko vpliva na migracijske tokove v EU.	Sklad zagotavlja finančno pomoč za obravnavanje nujnih in posebnih potreb ter vzpostavitev infrastrukture v primeru izrednih razmer, ki so posledica vsaj enega od naslednjih dejavnikov: (a) hudega migracijskega pritiska v eni ali več državah članicah, za katerega je značilen velik ali nesorazmeren pritok državljanov tretjih držav, zlasti ranljivih oseb, kot so mladoletniki brez spremstva, ki povzroči znatne in nujne potrebe po sprejemnih objektih in centrih za pridržanje, azilnih sistemih in postopkih ter sistemih in postopkih za upravljanje migracij; (b) izvajanja mehanizmov začasne zaščite v smislu Direktive 2001/55/ES; (c) hudega migracijskega pritiska v tretjih državah, tudi kadar so osebe, ki potrebujejo zaščito, obtičale zaradi političnih razmer ali konfliktov in zlasti kadar to lahko vpliva na migracijske tokove v EU. Ukrepi, izvedeni v tretjih državah v skladu s tem členom, morajo biti skladni s humanitarno politiko Unije in jo po potrebi dopolnjevati ter spoštovati temeljne človekove pravice in mednarodnopravne obveznosti.

Obrazložitev

Zagotoviti skladnost z drugimi politikami EU in spoštovanje temeljnih pravic.

Predlog spremembe 10

COM(2018) 471 final, člen 26(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Nujna pomoč je lahko v obliki nepovratnih sredstev, dodeljenih neposredno decentraliziranim agencijam.	Nujna pomoč je lahko v obliki nepovratnih sredstev, dodeljenih neposredno decentraliziranim agencijam ter lokalnim in regionalnim oblastem na območjih s hudim migracijskim pritiskom, zlasti tistim, ki so odgovorne za sprejem in vključevanje mladoletnih priseljencev brez spremstva.

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti so v številnih primerih pristojne za sprejem in vključevanje mladoletnih priseljencev brez spremstva, pri čemer pogosto nimajo ustreznih zmogljivosti.

Predlog spremembe 11

COM(2018) 471 final, Priloga I (Merila za dodelitev finančnih sredstev programom v okviru deljenega upravljanja)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Razpoložljiva sredstva iz člena 11 se med države članice razdelijo na naslednji način: (a) vsaka država članica prejme fiksni znesek v višini 5 000 000 EUR iz sklada, in sicer le na začetku programskega obdobja; (b) preostala sredstva iz člena 11 se razdelijo na podlagi naslednjih meril: — 30 % za azil, — 30 % za zakonite migracije in vključevanje, — 40 % za preprečevanje nedovoljenih migracij in vračanje.	1. Razpoložljiva sredstva iz člena 11 se med države članice razdelijo na naslednji način: (a) vsaka država članica prejme fiksni znesek v višini 5 000 000 EUR iz sklada, in sicer le na začetku programskega obdobja; (b) preostala sredstva iz člena 11 se razdelijo na podlagi naslednjih meril: — 33,3 % za azil, — 33,3 % za zakonite migracije in vključevanje, — 33,3 % za preprečevanje nedovoljenih migracij in vračanje.

Obrazložitev

Azil, zakonite migracije in vključevanje so za učinkovito upravljanje migracijskih tokov enako pomembni (če ne še bolj) kot nedovoljene migracije in vračanje.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ**

1. se strinja, da je glede na naraščajoče migracijske izzive vlaganje v učinkovito in usklajeno upravljanje migracij v Uniji v podporo držav članic ter njihovih lokalnih in regionalnih oblasti ključno za doseg cilja Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice; v zvezi s tem ga veseli večji poudarek na migracijah v proračunu EU ter sredstvih zanje, vendar je zaskrbljen zaradi neuravnoveženosti teh povečanj, ki so veliko večja pri ukrepih za varovanje meja kot pri Skladu za azil in migracije. Zato predlaga, da se sredstva za Sklad za azil in migracije povečajo v enaki meri kot financiranje upravljanja zunanjih meja, tj. 2,4-kratno;

2. znova poudarja potrebo po usklajenem pristopu EU in držav članic pri oblikovanju skupne azilne in migracijske politike na podlagi načel solidarnosti in pravične delitve odgovornosti;

3. odobrava ustanovitev Sklada za azil in migracije in drugih novih ali prenovljenih instrumentov (Sklada za integrirano upravljanje meja, Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI), instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)), ki financiranje usmerjajo tako v notranje kot zunanje razsežnosti migracij;

4. se strinja, da je učinkovito upravljanje zunanjih meja EU nujno, vendar meni, da osredotočanje predvsem na nadzor meja in manj na druge bistvene vidike celostne migracijske politike EU, ki bi zajemali reformo azilnega sistema EU, usklajene in ambiciozne politike za omogočanje zakonitih migracij in podporo vključevanju ter odločne ukrepe za boj proti trgovini z ljudmi in odpravo vzrokov migracij, ne bi bilo učinkovito ter ne odraža temeljnih vrednot EU;

5. vztraja, da je nujno treba zagotoviti sinergije, doslednost in učinkovitost med Skladom za azil in migracije ter drugimi skladi in politikami EU, zlasti z varstvom temeljnih pravic, spodbujanjem socialne kohezije ter zunanjo in razvojno politiko;

6. poudarja potrebo po reformi skupnega evropskega azilnega sistema, s čimer bi zagotovili, da bodo z učinkovitimi azilnimi postopki zagotovljene pravice iskalcev zaščite, onemogočeno sekundarno gibanje in zajamčeni ustrezni enotni pogoji za sprejem in merila za priznanje mednarodne zaščite;
7. meni, da so partnerstva in sodelovanje s tretjimi državami bistven del migracijske politike EU in odpravljanja vzrokov migracij ter da bi moral sklad zato ponujati finančne spodbude za takšno sodelovanje, tudi za izvajanje okvira Unije za preselitev. Financiranje razvoja tretjih držav pa ne bi smelo biti usmerjeno zgolj v preprečevanje migracij;
8. ugotavlja, da novi pristop razlikuje med kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi vključevanja, slednji pa se zdaj financirajo iz ESS+. Poudarja, da morajo finančne določbe o ESS+ v celoti zrealiti to novo nalogo. Obžaluje pa, da v imenu Sklada za azil in migracije ni več besede „vključevanje“, zlasti ker so za večino kratkoročnih ukrepov vključevanja pristojne lokalne in regionalne oblasti;
9. odobrava dejstvo, da sklad zdaj omogoča višjo stopnjo sofinanciranja (do 90 %), kar je lahko v pomoč zlasti lokalnim in regionalnim oblastem, ki se soočajo s pritiskom, zlasti tistim na zunanjih mejah EU, vendar obžaluje, da niso bili uslišani večkratni pozivi k temu, da bi bile lokalne in regionalne oblasti delno odgovorne za upravljanje tega sklada;
10. je seznanjen s tem, da bo Sklad za azil in migracije prvič urejala uredba o skupnih določbah. Tako bodo lokalne in regionalne oblasti tesneje vključene v načrtovanje in izvajanje nacionalnih politik, hkrati pa je za to pozitivno spremembo potrebna dosledna uporaba načela partnerstva in upravljanja na več ravneh;
11. poudarja, da bi moral sklad podpirati države članice pri oblikovanju usklajenih strategij za vse vidike migracij, izmenjavo informacij in najboljših praks ter sodelovanje med različnimi organi in ravnmi upravljanja ter med državami članicami;
12. v zvezi s tem ugotavlja, da je v predlogu uporabljen razdelitveni ključ za dodeljevanje sredstev državam članicam, ki ustreza njihovim potrebam in pritiskom na treh ključnih področjih: azil (30 %), zakonite migracije in vključevanje (30 %) ter preprečevanje nedovoljenih migracij in vračanje (40 %); hkrati pa mu ni jasno, zakaj je tem trem kategorijam namenjena različna teža, zato predlaga njihovo izenačitev;
13. priznava, da je učinkovita politika vračanja bistvena sestavina celovitega pristopa k migracijam in da bi moral sklad zato podpirati oblikovanje skupnih meril za vračanje in njegovo usklajeno upravljanje v skladu z zakonodajo EU ter mednarodno priznanimi človekovimi pravicami in dostojanstvom oseb, vključno z ukrepi v tretjih državah za ponovno vključitev povratnikov;
14. poziva države članice, naj v zvezi s tem dajo prednost prostovoljnemu vračanju v interesu povratnikov in organov v državah pošiljateljicah in državah sprejemnicah;
15. se strinja, da bi moral sklad podpirati države članice pri izvajanju Direktive 2009/52/ES, ki prepoveduje zaposlovanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in določa sankcije za delodajalce, ki kršijo to prepoved, in Direktive 2011/36/EU o pomoči, podpori in zaščiti žrtev trgovine z ljudmi;
16. obžaluje, da države članice niso več zavezane dodeliti vsaj 20 % razpoložljivih sredstev za azilne ukrepe in 20 % za vključevanje, zaradi česar obstaja tveganje, da bo boj proti nedovoljenim migracijam imel prednost pred drugimi ukrepi; zato poziva k ponovni uvedbi teh zahtev za minimalne ravni dodeljenih sredstev in porabe;
17. meni, da ima lahko decentralizirano sodelovanje pomembno vlogo pri krepitvi dobrega upravljanja v državah izvora in tranzita ter tako omeji migracijske tokove. Ukrepi, kot je pobuda iz Nikozije za krepitev zmogljivosti libijskih občin, kažejo, v kolikšni meri lahko sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti spodbudi stabilnost in blaginjo v sosednjih državah;
18. ponovno poudarja svojo vlogo pri spodbujanju dialoga in sodelovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v državah izvora in tranzita migrantov, na primer prek obstoječih organov in platform (ARLEM, CORLEAP, skupni posvetovalni odbori in delovne skupine), da bi lahko dosegli cilje Sklada za azil in migracije;

19. je prepričan, da bi bilo treba države članice spodbuditi, da del svojih dodeljenih programskih sredstev namenijo zlasti za financiranje:

- ukrepov vključevanja, ki jih izvajajo lokalne in regionalne oblasti in civilna družba,
- ukrepov za razvoj učinkovitih alternativ pridržanju,
- programov pomoči pri prostovoljnem vračanju in programov reintegracije ter s tem povezanih dejavnosti,
- ukrepov za ranljive prosilce za mednarodno zaščito s posebnimi potrebami glede sprejema in/ali postopkovnimi potrebami, predvsem otroke, zlasti tiste brez spremstva;

20. odobrava predlagani okvir za nujno pomoč, ki bo državam članicam omogočil soočanje z izzivi velikega ali nesorazmernega pritoka državljanov tretjih držav, zlasti ko gre za ranljive osebe, kot so mladoletniki brez spremstva; vztraja, da bi morale imeti v takih primerih dostop do nujne pomoči zlasti lokalne in regionalne oblasti;

21. meni, da ima predlagana zakonodaja jasno evropsko dodano vrednost, in da je torej predlog v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013

(2018/C 461/14)

Poročevalec:

Marco DUS (IT/PES), občinski svetnik, Vittorio Veneto, Treviso

Referenčni dokument: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1293/2013

COM(2018) 385 final – 2018/0209(COD)

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(6) Da se dosežejo splošni cilji, je posebej pomembno izvajanje svežnja o krožnem gospodarstvu ⁽¹⁾, okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 ⁽²⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, zakonodaje Unije o naravi ⁽⁵⁾ in sorodnih politik ⁽⁶⁾, ⁽⁷⁾, ⁽⁸⁾, ⁽⁹⁾, ⁽¹⁰⁾. ⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015. ⁽²⁾ Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030, COM (2014) 15, 22.1.2014. ⁽³⁾ Strategija Evropske unije za prilagajanje podnebnim spremembam, COM(2013) 216, 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Čista energija za vse Evropejce, COM(2016) 860, 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Akcijski načrt za naravo, ljudi in gospodarstvo, COM(2017) 198, 27.4.2017. ⁽⁶⁾ Program „Čist zrak za Evropo“, COM(2013) 918. ⁽⁷⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1). ⁽⁸⁾ Tematska strategija za varstvo tal, COM(2006) 231. ⁽⁹⁾ Evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami, COM (2016) 501 final. ⁽¹⁰⁾ Akcijski načrt o infrastrukturi za alternativna goriva na podlagi člena 10(6) Direktive 2014/94/EU, 8.11.2017.	(6) Da se dosežejo splošni cilji, je posebej pomembno izvajanje svežnja o krožnem gospodarstvu ⁽¹⁾, okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 ⁽²⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, sedmega splošnega programa ukrepov Unije na področju okolja do leta 2020 in njegovega morebitnega naslednika ⁽⁵⁾, zakonodaje Unije o naravi ⁽⁶⁾ in sorodnih politik ⁽⁷⁾, ⁽⁸⁾, ⁽⁹⁾, ⁽¹⁰⁾, ⁽¹¹⁾, ⁽¹²⁾, ⁽¹³⁾, ⁽¹⁴⁾, ⁽¹⁵⁾. ⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015. ⁽²⁾ Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030, COM (2014) 15, 22.1.2014. ⁽³⁾ Strategija Evropske unije za prilagajanje podnebnim spremembam, COM(2013) 216, 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Čista energija za vse Evropejce, COM(2016) 860, 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Sklep št. 1386/2013/EU ⁽⁶⁾ Akcijski načrt za naravo, ljudi in gospodarstvo, COM(2017) 198, 27.4.2017. ⁽⁷⁾ Program „Čist zrak za Evropo“, COM(2013) 918. ⁽⁸⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1). ⁽⁹⁾ Tematska strategija za varstvo tal, COM(2006) 231. ⁽¹⁰⁾ Evropska strategija za mobilnost z nizkimi emisijami, COM (2016) 501 final. ⁽¹¹⁾ Akcijski načrt o infrastrukturi za alternativna goriva na podlagi člena 10(6) Direktive 2014/94/EU, 8.11.2017. ⁽¹²⁾ Direktiva 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa. ⁽¹³⁾ Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu, COM(2018) 28 final. ⁽¹⁴⁾ Direktiva 2007/60/ES o oceni in obvladovanju poplavitve ogroženosti. ⁽¹⁵⁾ Zelena infrastruktura – izboljšanje evropskega naravnega kapitala, COM(2013) 249 final.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(7) Spoštovanje zavez, ki jih je Unija sprejela v okviru Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, zahteva preoblikovanje Unije v energijsko učinkovito, nizkoogljično družbo, odporno proti podnebnim spremembam. Za to so potrebni ukrepi, s posebnim poudarkom na sektorjih, ki najbolj prispevajo k trenutnim ravнем emisij CO ₂ in onesnaževanju, ki bodo prispevali k izvajanju okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 in integriranih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov držav članic ter pripravam za strategijo Unije za podnebje in energijo do sredine stoletja in dolgoročno. Program bi moral vključevati tudi ukrepe, ki prispevajo k izvajanju politike Unije za prilagajanje podnebnim spremembam, da se zmanjša občutljivost za negativne posledice podnebnih sprememb.	(7) Spoštovanje zavez, ki jih je Unija sprejela v okviru Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, zahteva preoblikovanje Unije v energijsko učinkovito, nizkoogljično družbo, odporno proti podnebnim spremembam. Za to so potrebni ukrepi, s posebnim poudarkom na sektorjih, ki najbolj prispevajo k trenutnim ravнем emisij CO ₂ in onesnaževanju, ki bodo prispevali k izvajanju okvira podnebne in energetske politike do leta 2030 in integriranih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov držav članic ter pripravam za strategijo Unije za podnebje in energijo do sredine stoletja in dolgoročno. Program bi moral vključevati tudi ukrepe, ki prispevajo k izvajanju politike Unije za prilagajanje podnebnim spremembam, da se zmanjša občutljivost za negativne posledice podnebnih sprememb.

Obrazložitev

Beseda odporen je v tem kontekstu ustrežnejša, ker gre za prilagajanje. V slovenski različici je beseda odporen že uporabljena, zato se to ne nanaša nanjo. (op. prev.)

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(8) Prehod na čisto energijo je nujen prispevek za blažitev podnebnih sprememb, ki bo koristil tudi okolju. Ukrepi za krepitev zmogljivosti, ki podpirajo prehod na čisto energijo in se do leta 2020 financirajo v okviru programa Obzorje 2020, bi se morali vključiti v program, saj njihov cilj ni financirati odličnost in ustvarjati inovacije, ampak olajšati prevzem tehnologije, ki je že na voljo in bo prispevala k blažitvi podnebnih sprememb. Vključitev teh dejavnosti za krepitev zmogljivosti v program ponuja možnosti za sinergijo med podprogrami in povečuje splošno skladnost financiranja Unije. Zato bi bilo treba zbirati in razširjati podatke o uporabi obstoječih rešitev za raziskave in inovacije v projektih LIFE, vključno iz programa Obzorje Evropa in njegovih predhodnikov.	(8) Prehod na čisto energijo je nujen prispevek za blažitev podnebnih sprememb, ki bo koristil tudi okolju. Ukrepi za krepitev zmogljivosti, ki podpirajo prehod na čisto energijo in se do leta 2020 financirajo v okviru programa Obzorje 2020, bi se morali vključiti v program in ohraniti isto stopnjo sofinanciranja , saj njihov cilj ni financirati odličnost in ustvarjati inovacije, ampak olajšati prevzem tehnologije, ki je že na voljo in bo prispevala k blažitvi podnebnih sprememb. Vključitev teh dejavnosti za krepitev zmogljivosti v program ponuja možnosti za sinergijo med podprogrami in povečuje splošno skladnost financiranja Unije. Zato bi bilo treba zbirati in razširjati podatke o uporabi obstoječih rešitev za raziskave in inovacije v projektih LIFE, vključno iz programa Obzorje Evropa in njegovih predhodnikov.

Obrazložitev

V okviru programa Obzorje 2020 znaša stopnja sofinanciranja za regije in mesta 100 %.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(9) Po ocenah učinka zakonodaje o čisti energiji bodo za doseganje energetske cilje Unije do leta 2030 v obdobju 2021–2030 potrebne dodatne naložbe v vrednosti dodatnih 177 milijard EUR na leto. Največje vrzeli so pri naložbah v razogljčenje zgradb (energijska učinkovitost in <i>manjši</i> obnovljivi viri energije), kjer je treba kapital usmeriti v projekte velikega obsega. Eden od ciljev podprograma za prehod na čisto energijo je krepitev zmogljivosti za razvoj in združevanje projektov, kar bi hkrati olajšalo črpanje sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter spodbudilo naložbe v čisto energijo tudi z uporabo finančnih instrumentov, ki so na voljo v okviru InvestEU.	(9) Po ocenah učinka zakonodaje o čisti energiji bodo za doseganje energetske ciljev Unije do leta 2030 v obdobju 2021–2030 potrebne dodatne naložbe v vrednosti dodatnih 177 milijard EUR na leto. Največje vrzeli so pri naložbah v razogljčenje zgradb (energijska učinkovitost in <i>decentralizirani</i> obnovljivi viri energije za vse vrste porabe energije, zlasti za porabo energije za ogrevanje in klimatske naprave), kjer je treba kapital usmeriti v projekte velikega obsega, na primer s spodbujanjem pilotnih projektov v majhnih mestnih naseljih ter krajih in odročnih bivališčih na podeželju. Eden od ciljev podprograma za prehod na čisto energijo je krepitev zmogljivosti za razvoj in združevanje projektov, kar bi hkrati olajšalo črpanje sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter spodbudilo naložbe v čisto energijo tudi z uporabo finančnih instrumentov, ki so na voljo v okviru InvestEU.

Obrazložitev

Razogljčenje gradbeništva je pomemben korak pri uresničevanju podnebnih in energetske ciljev EU in s tem tudi ciljev Pariškega sporazuma. Vendar menimo, da je treba dati večji poudarek porabi energije za ogrevanje in klimatske naprave, ki predstavlja velik del evropske porabe energije.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 12

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(12) Najnovejši sveženj Unije o pregledu izvajanja okoljske politike⁽¹⁾ kaže, da je potreben precejšen napredek za pospešitev izvajanja pravnega reda Unije na področju okolja ter okrepitev vključevanja okoljskih in podnebnih ciljev v druge politike. Zato bi moral program spodbujati doseganje potrebnega napredka z razvojem, preskušanjem in ponavljanjem novih pristopov; podpiranjem razvoja, spremljanja in pregleda politike; krepitvijo vključevanja zainteresiranih strani; vključitvijo naložb iz naložbenih programov Unije ali drugih finančnih virov ter podpiranjem ukrepov za premagovanje raznih ovir za učinkovito izvajanje ključnih načrtov, ki jih zahteva okoljska zakonodaja. ⁽¹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pregled izvajanja okoljske politike EU: Skupni izzivi in prizadevanja za boljše rezultate (COM(2017) 063 final) z dne 3. februarja 2017.	(12) Najnovejši sveženj Unije o pregledu izvajanja okoljske politike⁽¹⁾ kaže, da je potreben precejšen napredek za pospešitev izvajanja pravnega reda Unije na področju okolja ter okrepitev vključevanja okoljskih in podnebnih ciljev v druge politike. Zato bi moral program spodbujati doseganje potrebnega napredka z razvojem, preskušanjem in ponavljanjem novih pristopov; podpiranjem razvoja, ocenjevanja, spremljanja in pregleda politike; krepitvijo ozaveščenosti in komuniciranja; razvojem dobrega upravljanja; krepitvijo vključevanja zainteresiranih strani za povečanje odpornosti proti globalnim spremembam; vključitvijo naložb iz naložbenih programov Unije ali drugih finančnih virov ter podpiranjem ukrepov za premagovanje raznih ovir za učinkovito izvajanje ključnih načrtov, ki jih zahteva okoljska zakonodaja. ⁽¹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pregled izvajanja okoljske politike EU: Skupni izzivi in prizadevanja za boljše rezultate (COM(2017) 063 final) z dne 3. februarja 2017.

Obrazložitev

Za uresničevanje okoljskih ciljev je bistveno izboljšati tudi upravljanje, predvsem s krepitvijo ozaveščenosti in z vključevanjem zainteresiranih strani. Gre za prednostne naloge, ki so izrecno navedene v predhodnem programu LIFE, in Odbor regij meni, da jih je treba ohraniti.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(15) Prostovoljna shema za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve na evropskih čezmorskih ozemljih spodbuja ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno z morsko, in trajnostne rabe ekosistemskih storitev, vključno s pristopi za prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev podnebnih sprememb, ki temeljijo na ekosistemih, v najbolj oddaljenih regijah, čezmorskih državah ter na čezmorskih ozemljih Unije. Shema za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve na evropskih čezmorskih ozemljih pomaga ozaveščati o ekološkem pomenu najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj za ohranjanje svetovne biotske raznovrstnosti. Čezmorske države in ozemlja so se v svojih ministrskih izjavah leta 2017 in 2018 zahvalile za ta sistem majhnih nepovratnih sredstev za biotsko raznovrstnost. Primerno je, da se programu omogoči, da še naprej financira sisteme majhnih nepovratnih sredstev za biotsko raznovrstnost v najbolj oddaljenih regijah, čezmorskih državah in na čezmorskih ozemljih.	(15) Prostovoljna shema za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve na evropskih čezmorskih ozemljih spodbuja ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno z morsko, in trajnostne rabe ekosistemskih storitev, vključno s pristopi za prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev podnebnih sprememb, ki temeljijo na ekosistemih, v najbolj oddaljenih regijah, čezmorskih državah ter na čezmorskih ozemljih Unije. Shema za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve na evropskih čezmorskih ozemljih pomaga ozaveščati o ekološkem pomenu najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj za ohranjanje svetovne biotske raznovrstnosti. Čezmorske države in ozemlja so se v svojih ministrskih izjavah leta 2017 in 2018 zahvalile za ta sistem majhnih nepovratnih sredstev za biotsko raznovrstnost. Primerno je, da program v skladu s cilji in ukrepi v okviru trdnejšega in prenovljenega strateškega partnerstva z najbolj oddaljenimi regijami EU ⁽¹⁾ še naprej financira sisteme nepovratnih sredstev za biotsko raznovrstnost v najbolj oddaljenih regijah, čezmorskih državah in na čezmorskih ozemljih. ⁽¹⁾ Kot je predvideno v sporočilu Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU (COM(2017) 623 final).

Obrazložitev

Jasnejše besedilo.

Predlog spremembe 7

Uvodna izjava 17

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(17) Dolgoročni cilj EU za politiko o zraku je doseči ravni kakovosti zraka, ki ne povzročajo pomembnih negativnih vplivov na zdravje ljudi niti ga ne ogrožajo. Ozaveščenost javnosti o onesnaženosti zraka je visoka, državljani pa od organov pričakujejo ukrepanje. Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta poudarja vlogo, ki jo lahko ima financiranje Unije pri doseganju ciljev s področja čistega zraka. Zato bi moral program podpirati projekte, vključno s strateškimi integriranimi projekti, ki imajo zmožnost, da zberejo večji prispevek javnih in zasebnih sredstev, prikazujejo dobre prakse in spodbujajo izvajanje načrtov in zakonodaje o kakovosti zraka, in to na lokalni, regionalni, medregionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni.	(17) Dolgoročni cilj EU za politiko o zraku je doseči ravni kakovosti zraka, ki ne povzročajo pomembnih negativnih vplivov na zdravje ljudi niti ga ne ogrožajo. Ozaveščenost javnosti o onesnaženosti zraka je visoka, državljani pa od organov pričakujejo ukrepanje. Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta poudarja vlogo, ki jo lahko ima financiranje Unije pri doseganju ciljev s področja čistega zraka. Zato bi moral program podpirati projekte, vključno s strateškimi integriranimi projekti, ki imajo zmožnost, da zberejo večji prispevek javnih in zasebnih sredstev, prikazujejo dobre prakse in spodbujajo izvajanje načrtov in zakonodaje o kakovosti zraka, in to na lokalni, regionalni, medregionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni. Prizadevanja za izboljšanje kakovosti zraka morajo biti skladna z zahtevami za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter potrebo po dolgoročnem cilju razogljičenja celotnega evropskega gospodarstva, s postopnim nadomeščanjem energetske infrastrukture, ki temelji na fosilnih gorivih, z infrastrukturo, ki temelji na obnovljivih virih, kjer je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.

Obrazložitev

Kakovost zraka je neposredno povezana z izgorevanjem fosilnih goriv pri prevozu, ogrevanju, hlajenju in proizvodnji električne energije, zato razogljičenje teh sektorjev neposredno vpliva na kakovost zraka in javno zdravje. V okviru programa LIFE bi bilo treba upoštevati možnosti za zmanjšanje emisij plinastih onesnaževalcev v tovrstnih projektih. Kadar obstaja alternativa, ki temelji na obnovljivem viru energije, bi morali v okviru programa LIFE promovirati to pobudo, ne pa zamenjave opreme z visoko stopnjo emisij toplogrednih plinov z opremo, ki je učinkovitejša, a še vedno uporablja fosilno energijo, če je takšna naložba tudi stroškovno učinkovita.

Predlog spremembe 8

Nova uvodna izjava 17a za uvodno izjavo 17

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(17a) <i>Posebno pozornost je treba nameniti spodbujanju opuščanja virov onesnaževanja zraka, zlasti naprav za ogrevanje v gospodinjstvih in elektrarn, ki temeljijo na fosilnih gorivih, ki najbolj onesnažujejo. Pri reševanju problema onesnaženosti zraka je treba prizadevanja usmeriti v prehod na obnovljive in druge čiste vire energije ter spodbujati srednje- in dolgoročno vizijo.</i>

Obrazložitev

Ogrevanje domov v EU, ki temelji na uporabi premoga, je velik vir onesnaževanja zraka in slabo vpliva na javno zdravje. Kadar je to tehnično in finančno izvedljivo, je treba spodbujati prehod na obnovljive in druge čiste vire energije, v skladu s cilji razogljčenja za gradbeništvo, določenimi v direktivi o energetske učinkovitosti stavb.

Predlog spremembe 9

Uvodna izjava 20

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(20) Za izboljšanje upravljanja zadev na področju okolja in podnebnih sprememb ter povezanih zadev v zvezi s preходом na čisto energijo je treba v posvetovanje o zadevnih politikah in njihovo izvajanje vključiti civilno družbo, in sicer z ozaveščanjem javnosti, sodelovanjem potrošnikov in vključevanjem širšega kroga zainteresiranih strani, vključno z nevladnimi organizacijami.	(20) Za izboljšanje upravljanja zadev na področju okolja in podnebnih sprememb ter povezanih zadev v zvezi s preходом na čisto energijo je treba v posvetovanje o zadevnih politikah in njihovo izvajanje vključiti civilno družbo, in sicer z ozaveščanjem javnosti, <i>deloma tudi s komunikacijsko strategijo, ki upošteva nove medije in družbena omrežja ter krepi sodelovanje potrošnikov in vključevanje širšega kroga zainteresiranih strani, vključno z nevladnimi organizacijami. Poleg tega lahko sodelovanje in soodgovornost lokalnih in regionalnih oblasti – v skladu s priznanjem, ki ga je konferenca pogodbenic v Parizu (Pariški sporazum) dala mestom, regijam in lokalnim upravam, da so raven upravljanja, ki je najbližje državljanom ter v skladu z načelom subsidiarnosti – znatno prispevata k doseganju rezultatov na področju okolja, energije in podnebja, kot dokazuje vse večja uspešnost pobude Konvencija županov in drugih občinskih mrež, ki obravnavajo podnebna in okoljska vprašanja.</i>

Obrazložitev

Pomembno je poudariti potrebo po sodobni komunikaciji ter omeniti Konvencijo županov, ki je danes zelo uspešna globalna pobuda, kakor tudi vključevanje in prevzemanje odgovornosti na ravni, ki je najbližje državljanom.

Predlog spremembe 10

Uvodna izjava 22

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(22) Program bi moral subjekte na trgu pripraviti za prehod na čisto, krožno, energijsko učinkovito, nizkoogljično gospodarstvo, odporno proti podnebnim spremembam in jih pri tem podpirati s preskušanjem novih poslovnih priložnosti, nadgradnjo poklicnih znanj, olajševanjem dostopa potrošnikov do trajnostnih izdelkov in storitev, vključevanjem in opolnomočenjem usmerjevalcev mnenj ter preskušanjem novih metod za prilagajanje obstoječih procesov in poslovnega okolja. Da bi podprli prevzemanje trajnostnih rešitev na širšem trgu, bi bilo treba spodbujati sprejemanje v širši javnosti in vključevanje potrošnikov.	(22) Program bi moral subjekte na trgu pripraviti za prehod na čisto, krožno, energijsko učinkovito, nizkoogljično gospodarstvo, odporno proti podnebnim spremembam in jih pri tem podpirati s preskušanjem novih poslovnih priložnosti, nadgradnjo poklicnih znanj, olajševanjem dostopa potrošnikov do trajnostnih izdelkov in storitev, vključevanjem in opolnomočenjem usmerjevalcev mnenj ter preskušanjem novih metod za prilagajanje obstoječih procesov in poslovnega okolja. Da bi podprli prevzemanje trajnostnih rešitev, zlasti uvajanje inovativnih, trajnostnih in obnovljivih energijskih tehnologij na širšem trgu, bi bilo treba spodbujati splošno ozaveščenost ter širjenje teh tehnologij, da bi pospešili njihovo sprejemanje v širši javnosti in vključevanje potrošnikov.

Obrazložitev

S tehnološkim razvojem, razvojem trga in (tudi) z javno podporo so se stroški namestitve sistemov obnovljive energije močno zmanjšali. Ta pozitiven trend moramo nadaljevati, da bi v polni meri razvili evropski energetski potencial s koriščenjem alternativnih virov energije, ki se še vedno premalo uporabljajo (na primer energija morja ali geotermalna energija) ter z razvijanjem energetske neodvisnosti EU od tretjih držav.

Predlog spremembe 11

Nova uvodna izjava 24a za uvodno izjavo 24

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(24a) Glede na vse pogostejši pojav naravnih nesreč po vsej EU, ki so posledica podnebnih sprememb, in neustreznost sedanjih instrumentov za preprečevanje, bo program podprl pobude za okrepitev strategij za odpornost na podnebne spremembe, da bi lahko obvladali z njimi povezane naravne nesreče.

Obrazložitev

Ker so naravne nesreče vse pogostejše, instrumenti za preprečevanje pa neustrezni, je za obvladovanje teh nesreč nujno program LIFE uporabiti tudi za podpiranje pobud za okrepitev strategij za odpornost na podnebne spremembe.

Predlog spremembe 12

Uvodna izjava 25

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(25) Glede na člen 349 PDEU ter posebne potrebe in občutljivost najbolj oddaljenih regij bi bilo treba pri izvajanju programa ustrezno upoštevati strategijo za te regije. Poleg okoljske in podnebne politike ter politike za prehod na čisto energijo bi bilo treba upoštevati tudi druge politike Unije.	(25) Glede na člen 349 PDEU ter posebne potrebe in občutljivost najbolj oddaljenih regij bi bilo treba pri izvajanju programa ustrezno upoštevati strategijo za te regije. Poleg okoljske in podnebne politike, krožnega gospodarstva ter politike za prehod na čisto energijo bi bilo treba upoštevati tudi druge politike Unije. Financiranje te strategije bi bilo treba specifično in ločeno vključiti v program.

Obrazložitev

Ta posebna navedba je potrebna zaradi večje ogroženosti najbolj oddaljenih regij zaradi globalnih in podnebnih sprememb ter njihove posebne ranljivosti in odvisnosti od evropske celine.

Predlog spremembe 13

Nova uvodna izjava 26a za uvodno izjavo 26

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(26a) Evropska združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) so upravičenci in so lahko zakoniti instrument za izvajanje programa LIFE. Pravzaprav imajo EZTS strukturo, ki je podobna konzorciju, in jih večina deluje na nadnacionalni ravni. Zaradi teh značilnosti lahko centralizirano upravljajo izvajanje projektov na operativni in finančni ravni.

Obrazložitev

Treba je spodbujati uporabo EZTS in jim kot konzorciju zagotoviti upravičenost.

Predlog spremembe 14

Uvodna izjava 31

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vrste financiranja in metode izvajanja po tej uredbi bi se morale izbrati na podlagi njihove zmožnosti, da dosežejo specifične cilje ukrepov in rezultate, ob upoštevanju predvsem stroškov kontrol, upravnega bremena in pričakovanih tveganj neskladnosti. Pri nepovratnih sredstvih bi se tudi morala preučiti uporaba pavšalnih zneskov, pavšalnega financiranja in standardnih stroškov na enoto.	Vrste financiranja in metode izvajanja po tej uredbi bi se morale izbrati na podlagi njihove zmožnosti, da dosežejo specifične cilje ukrepov in rezultate, ob upoštevanju predvsem stroškov kontrol, upravnega bremena in pričakovanih tveganj neskladnosti. Pri nepovratnih sredstvih bi se tudi morala preučiti uporaba pavšalnih zneskov, pavšalnega financiranja in standardnih stroškov na enoto, da se med drugim krijejo stroški osebja, v podporo poenostavitve administrativnih dejavnosti, povezanih s sodelovanjem v projektih.

Obrazložitev

S predlagano spremembo se poudarja, da je pomoč pri kritju stroškov osebja pomemben element uspešnega sodelovanja pri projektu, zlasti za male organizacije.

Predlog spremembe 15

Člen 3(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) Splošni cilj programa je prispevati k prehodu na čisto, krožno, energijsko učinkovito, nizkoogljično gospodarstvo, odporno proti podnebnim spremembam, vključno s prehodom na čisto energijo, k varovanju in izboljševanju kakovosti okolja ter k zaustavitvi in spremembi trenda izgube biotske raznovrstnosti, s čimer prispeva k trajnostnemu razvoju.	(1) Splošni cilj programa je prispevati k prehodu na čisto, krožno, energijsko učinkovito, nizkoogljično gospodarstvo, odporno proti podnebnim spremembam, vključno s prehodom na čisto energijo, k varovanju in izboljševanju kakovosti okolja ter k zaustavitvi in spremembi trenda izgube biotske raznovrstnosti, s čimer prispeva k trajnostnemu razvoju.

Obrazložitev

Beseda odporen je v tem kontekstu ustrežnejša, ker gre za prilagajanje. V slovenski različici je beseda odporen že uporabljena, zato se to ne nanaša nanjo. (op. prev.)

Predlog spremembe 16

Člen 3(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(2) Specifični cilji programa so:	(2) Specifični cilji programa so:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) razviti, prikazati in spodbujati inovativne tehnike in pristope za doseganje ciljev zakonodaje in politike Unije o okolju in podnebnih ukrepih, vključno s prehodom na čisto energijo, in prispevati k uporabi dobrih praks v zvezi z naravo in biotsko raznovrstnostjo; (b) prispevati k razvoju, izvajanju, spremljanju in izvrševanju zadevne zakonodaje in politik Unije, vključno z izboljševanjem upravljanja s krepitvijo zmogljivosti javnih in zasebnih subjektov ter vključevanjem civilne družbe; (c) spodbuditi široko uporabo uspešnih tehničnih in političnih rešitev za izvajanje zadevne zakonodaje in politik Unije s ponavljanjem rezultatov, vključevanjem zadevnih ciljev v druge politike ter v prakse javnega in zasebnega sektorja, vključevanjem naložb in izboljšanjem dostopa do financiranja.	(a) razviti, prikazati in spodbujati inovativne tehnike in pristope za doseganje ciljev zakonodaje in politike Unije o okolju in podnebnih ukrepih, vključno s prehodom na čisto energijo, in prispevati k uporabi dobrih praks v zvezi z naravo in biotsko raznovrstnostjo; (b) prispevati k razvoju, izvajanju, spremljanju in izvrševanju zadevne zakonodaje in politik Unije, vključno z izboljševanjem upravljanja s krepitvijo zmogljivosti javnih in zasebnih subjektov ter vključevanjem civilne družbe; (c) spodbuditi široko uporabo uspešnih tehničnih in političnih rešitev za izvajanje zadevne zakonodaje in politik Unije s ponavljanjem rezultatov, vključevanjem zadevnih ciljev v druge politike ter v prakse javnega in zasebnega sektorja, vključevanjem naložb in izboljšanjem dostopa do financiranja. (d) okrepiti sinergije med strategijami za odpornost na podnebne spremembe in zmanjšanje tveganja z njimi povezanih naravnih nesreč z uvajanjem tehničnih rešitev, kot je jasna metoda analize tveganja naravnih nesreč.

Obrazložitev

Ker so naravne nesreče vse pogostejše, instrumenti za preprečevanje pa neustrezni, je za obvladovanje teh nesreč nujno program LIFE uporabiti tudi za podpiranje pobud za okrepitev strategij za odpornost na podnebne spremembe.

Predlog spremembe 17

Člen 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo 5 450 000 000 EUR v tekočih cenah. (2) Okvirna razdelitev zneska iz odstavka 1 je:	(1) Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo 6 780 000 000 EUR v tekočih cenah. (2) Okvirna razdelitev zneska iz odstavka 1 je:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3 500 000 000 EUR za področje okolja, od tega 2 150 000 000 EUR za podprogram za naravo in biotsko raznovrstnost in 1 350 000 000 EUR za podprogram za krožno gospodarstvo in kakovost življenja; 1 950 000 000 EUR za področje podnebnih ukrepov, od tega 950 000 000 EUR za podprogram za prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev njihovih posledic; 1 000 000 000 EUR za podprogram za prehod na čisto energijo. (3) Zneski iz odstavkov 1 in 2 ne posegajo v določbe o prožnosti iz Uredbe (EU) xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o novem večletnem finančnem okviru] in finančne uredbe.	(a) 4 165 000 000 EUR za področje okolja, od tega (1) 2 315 000 000 EUR za podprogram za naravo in biotsko raznovrstnost in (2) 1 850 000 000 EUR za podprogram za krožno gospodarstvo in kakovost življenja; (b) 2 615 000 000 EUR za področje podnebnih ukrepov, od tega (1) 1 450 000 000 EUR za podprogram za prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev njihovih posledic; (2) 1 165 000 000 EUR za podprogram za prehod na čisto energijo. (3) Zneski iz odstavkov 1 in 2 ne posegajo v določbe o prožnosti iz Uredbe (EU) xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o novem večletnem finančnem okviru] in finančne uredbe.

Obrazložitev

Nov celotni znesek sredstev za program LIFE temelji na 1,7-odstotnem povečanju, ki ga je napovedala Evropska komisija, vendar brez prenosa ukrepa za energetski prehod, ki se je prej financiral iz programa Obzorje 2020. Posebnega poudarka sta deležna podprogram za prilagajanje podnebnim spremembam in podprogram za krožno gospodarstvo.

Predlog spremembe 18

Člen 5(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(3) Zneski iz odstavkov 1 in 2 ne posegajo v določbe o prožnosti iz Uredbe (EU) xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o novem večletnem finančnem okviru] in finančne uredbe.	(3) Zneski iz odstavkov 1 in 2 ne posegajo v določbe o prožnosti iz Uredbe (EU) xx/xx Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o novem večletnem finančnem okviru] in finančne uredbe. (3a) Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 21, s katerimi lahko delež iz odstavkov 1 in 2 tega člena poveča za največ 10 %, če skupna sredstva, zahtevana v referenčnem obdobju dveh zaporednih let z vložitvijo predlogov, ki sodijo na prednostno področje narava in biotska raznovrstnost in ustrezajo minimalnim zahtevam glede kakovosti, za več kot 20 % presegajo znesek, izračunan za dve leti pred začetkom navedenega referenčnega obdobja.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila. Gre za ponovitev klavzule o prožnosti za podprogram narava in biotska raznovrstnost v sedanjem programu LIFE 2014-2020.

Predlog spremembe 19

Člen 5(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) S programom je mogoče financirati dejavnosti, ki jih Komisija izvede kot podporo pri pripravi, izvajanju in vključevanju okoljske in podnebne zakonodaje in politik Unije ali zadevne zakonodaje in politike Unije za prehod na čisto energijo za uresničevanje ciljev iz člena 3. Take dejavnosti lahko vključujejo: (a) informacije in obveščanje, vključno z akcijami ozaveščanja. Finančna sredstva, ki so v skladu s to uredbo dodeljena komunikacijskim dejavnostim, krijejo tudi korporativno komuniciranje o političnih prednostnih nalogah Unije ter o izvajanju in stanju prenosa okoljske in podnebne zakonodaje ali zadevne zakonodaje Unije o čisti energiji; (b) študije, pregledne študije, izdelavo modelov in pripravo scenarijev; (c) pripravo, izvajanje, spremljanje, preverjanje in ocenjevanje projektov, ki se ne financirajo iz programa, politik, programov in zakonodaje; (d) delavnice, konference in sestanke; (e) platforme za mreženje in dobre prakse; (f) druge dejavnosti.	(5) S programom je mogoče financirati dejavnosti, ki jih Komisija izvede kot podporo pri pripravi, izvajanju in vključevanju okoljske in podnebne zakonodaje in politik Unije ali zadevne zakonodaje in politike Unije za prehod na čisto energijo za uresničevanje ciljev iz člena 3. Take dejavnosti lahko vključujejo: (a) informacije in obveščanje, vključno z akcijami ozaveščanja. Finančna sredstva, ki so v skladu s to uredbo dodeljena komunikacijskim dejavnostim, krijejo tudi korporativno komuniciranje o političnih prednostnih nalogah Unije ter o izvajanju in stanju prenosa okoljske in podnebne zakonodaje ali zadevne zakonodaje Unije o čisti energiji; (b) študije, pregledne študije, izdelavo modelov in pripravo scenarijev; (c) pripravo, izvajanje, spremljanje, preverjanje in ocenjevanje projektov, ki se ne financirajo iz programa, ukrepov za izvajanje i n izboljšanje upravljanja, politik, programov in zakonodaje; (d) delavnice, konference in sestanke; (e) platforme za mreženje in dobre prakse; (f) druge dejavnosti.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 20

Člen 11(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) Pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorcijih vsaj treh neodvisnih subjektov s sedežem v različnih državah članicah ali čezmorskih državah ali ozemljih, povezanih s temi državami, ali tretjih državah, pridruženih programu, ali drugih tretjih državah, so upravičeni.	(5) Pravni subjekti, ki sodelujejo v konzorcijih vsaj treh neodvisnih subjektov s sedežem v različnih državah članicah ali čezmorskih državah ali ozemljih, povezanih s temi državami, ali tretjih državah, pridruženih programu, ali drugih tretjih državah, so upravičeni. <i>(5a) Evropska združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) so izenačena s konzorciji, ustanovljenimi v različnih državah članicah ali z njimi povezanih čezmorskih državah in ozemljih.</i>

Obrazložitev

Treba je spodbujati uporabo EZTS in jim kot konzorciju zagotoviti upravičenost.

Predlog spremembe 21

Člen 13(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
a) projekti, financirani s programom, ne smejo ogrožati okoljskih in podnebnih ciljev programa ali zadevnih ciljev programa s področja čiste energije, po možnosti pa naj spodbujajo uporabo zelenih javnih naročil;	a) projekti, financirani s programom, prispevajo k doseganju vsaj enega od okoljskih in podnebnih ciljev programa, ciljev prehoda na krožno gospodarstvo ali ciljev programa s področja trajnostne energije, ne da bi pri tem trpeli drugi cilji , po možnosti pa naj spodbujajo uporabo zelenih javnih naročil;

Obrazložitev

Program LIFE ne bi smel zgolj „ne ogrožati“ okoljskih, podnebnih in energetskih ciljev EU, temveč bi moral aktivno prispevati k njihovem uresničevanju. Poleg tega se zdi navedba „zadevnih ciljev programa s področja čiste energije“ premalo jasna.

Predlog spremembe 22

Člen 13(f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(f) če je primerno, se poseben poudarek nameni projektom na geografskih območjih, ki imajo posebne potrebe ali so posebej občutljiva, kot so območja s posebnimi okoljskimi izzivi ali naravnimi omejitvami, čezmejna območja ali najbolj oddaljene regije.	(f) če je primerno, se poseben poudarek nameni projektom na geografskih območjih, ki imajo posebne potrebe ali so posebej občutljiva, kot so območja s posebnimi okoljskimi izzivi (na primer območja, ki imajo očitne probleme s kakovostjo zraka ali na katera vplivajo podnebne spremembe) ali naravnimi omejitvami, čezmejna območja (projekti, kjer je nadnacionalno sodelovanje bistveno za zaščito okolja in izpolnitev podnebnih ciljev) ali regije, ki jih resno ogrožajo globalne in podnebne spremembe, kot so najbolj oddaljene regije.

Obrazložitev

Menimo, da je koristno nameniti večjo pozornost nadnacionalnemu sodelovanju ter problematiki kakovosti zraka, grožnjam zaradi globalnih in podnebnih sprememb ter posebni ranljivosti najbolj oddaljenih regij. Težave, povezane s podnebnimi spremembami, pogosto zadevajo geografska območja s posebnimi potrebami ali omejitvami, kot so otoki, obalna mesta ter gorska območja.

V angleščini je izraz „trans-border“ zamenjan s „cross-border“, kar pa na slovensko različico nima vpliva. [op. prev.]

Predlog spremembe 23

Nova točka za točko 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Upravičenost stroškov projekta, povezanih z DDV in zaposlenimi (1) Pogoje za upravičenost stroškov določa člen 126 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Ti stroški vključujejo DDV in stroške zaposlenih. Komisija pri vmesni in naknadni oceni programa LIFE pripravi pregled nadomestil DDV po posameznih državah članicah, ki so jih upravičenci v okviru programa LIFE zahtevali v fazi končnih plačil. (2) Vračljivi DDV ni upravičen strošek ne glede na to, ali vlagatelj zaprosi za povračilo ali ne. DDV ne predstavlja upravičenega stroška, razen če ga resnično in dokončno plača končni upravičenec. DDV, ki ga je mogoče na kakršen koli način dobiti povrnjenega, ne more veljati za upravičenega do povračila, četudi ga končni upravičenec ali posamezni prejemnik dejansko ne dobi povrnjenega. Pri ugotavljanju, ali DDV predstavlja upravičeni strošek pri uporabi določb tega pravila, se ne upošteva javni ali zasebni status končnega upravičenca ali posameznega prejemnika. (3) Nevračljivi DDV se lahko terja kot upravičeni strošek pod pogojem, da se zahteva utemelji z ustreznimi dokazi revizorjev ali računovodij organizacije. DDV, ki ga končni upravičenec ali posamezni prejemnik ne more dobiti povrnjenega na podlagi uporabe posebnih nacionalnih predpisov, predstavlja upravičeni strošek, če so ti predpisi v celoti v skladu z direktivo 2006/112/ES o DDV.

Obrazložitev

Amandma povzema prejšnje mnenje OR (ENVE V-018, poročevalka: Twitchen) V prejšnjih obdobjih programa LIFE je veljalo, da DDV odvrča od udeležbe.

Predlog spremembe 24

Člen 21(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(4) Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.	(4) Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje, po potrebi pa se Komisija posvetuje tudi neposredno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter organizira javna posvetovanja.

Obrazložitev

Menimo, da je koristno omeniti lokalne in regionalne oblasti.

Predlog spremembe 25

Nov člen 21a za členom 21

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Postopek v odboru (1) Komisiji pomaga odbor za program LIFE za okolje in podnebne ukrepe. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. (2) Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Obrazložitev

Ta amandma povzema člen 30 uredbe ((EU) št. 1293/2013)) o tekočem programu LIFE s ciljem zagotoviti večjo udeležbo in nadzor pri izvajanju programa LIFE.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. pozdravlja predlog Evropske komisije in brez oklevanja podpira program LIFE v naslednjem večletnem finančnem okviru ter izrecno priznava njegov uspeh in doslej ustvarjeno evropsko dodano vrednost;
2. pozdravlja dejstvo, da so v predlogu uredbe posebej navedeni cilji OZN za trajnostni razvoj in da se z njim pomaga zagotoviti, da se za podnebne cilje porabi 25 % proračuna večletnega finančnega okvira. Odbor regij se zavzema, da se vsi cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj priznajo in s proračunom Unije tudi izrecno podprejo;
3. poudarja precejšen neposredni vpliv, ki ga očitno ima program LIFE na lokalne in regionalne oblasti, kar zadeva ohranjanje biotske raznovrstnosti, izboljšanje kakovosti okolja in s tem zmanjšanje in blažitev dramatičnih učinkov, ki jih povzročajo podnebne spremembe in proti katerim se v prvih vrstah borijo lokalne in regionalne oblasti;

4. odobrava predlog za predvideno 60-odstotno povečanje proračuna za program LIFE v naslednjem večletnem finančnem okviru, vendar poudarja, da to povečanje proračuna pomeni tudi širjenje področij, ki naj bi se financirala iz prihodnjega programa LIFE (npr. novi podprogram „Prehod na čisto energijo“ za financiranje projektov, ki v sedanjem večletnem finančnem okviru spadajo v program Obzorje 2020); zato mora poudariti, da povečanje proračuna, ki ga predlaga Evropska komisija, še zdaleč ni 60-odstotno povečanje, kot ga je napovedala; upa, da je mogoče razmisliti o dodatnem povečanju, v skladu s splošnim predlogom večletnega finančnega okvira;
5. je zaskrbljen, da se bodo sredstva, ki jih imajo na voljo lokalne in regionalne oblasti za projekte, povezane s podnebnimi spremembami in energetske prehode, v naslednjem finančnem okviru 2021–2027 na splošno zmanjšala, glede na predlagano zmanjšanje proračunov za ESRR in EKSRR;
6. se ne strinja s tem, da v predlogu Evropske komisije ni sklicevanj na odbor za program LIFE in da ta odbor v predlogu ni omenjen. Meni, da odbora za program LIFE ne bi smeli ukiniti, temveč bi morali spodbujati učinkovitejše sodelovanje lokalnih in regionalnih organov;
7. pozdravlja odločitev o osredotočanju na kakovost projekta, zato da bi se izognili zavezujočim vnaprejšnjim dodelitvam na geografski osnovi (hkrati pa spodbujali pošteno in uravnoteženo razporeditev projektov), in podpira poskus poenostavitve uredbe o programu, vendar svari pred nevarnostjo, da bi se za preveč vidikov uporabljalo delegirane akte na drugi stopnji; v tem okviru poziva, da se pri prihodnjih razpisih za zbiranje predlogov ne zmanjša stopnja sofinanciranja lokalnih in regionalnih oblasti;
8. meni, da je bistveno okrepiti program LIFE tako, da se uspešnim projektom omogoči ponovitev ter da se jih izkoristi tudi kot spodbudo za privabljanje dodatnega financiranja (zasebnega in javnega, začeni z Evropskim skladom za regionalni razvoj). Poziva Komisijo, naj uvede primerne načine za obveščanje, širjenje informacij in tehnično pomoč, da bi spodbudila lokalne in regionalne oblasti, naj sodelujejo v programu, ter jih pri tem podprla. Zato priporoča spodbujanje projektov povezovanja nacionalnih kontaktnih točk, ki lajša izmenjave najboljših praks in mednarodno sodelovanje;
9. poudarja osredotočenje in pomen mreže Natura 2000 za program LIFE in meni, da mora podpora tej mreži ostati osrednjega pomena v podprogramu za naravo in biotsko raznovrstnost;
10. razume in odobrava potrebo po lažšanju črpanja zasebnega kapitala tudi za naložbe v okolje, vendar poziva Komisijo, naj dodatno pojasni „operacije mešanega financiranja“ in rezultate pilotnih projektov, ki se financirajo s finančnimi instrumenti v obdobju programa LIFE 2014–2020.

V Bruslju, 9. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Instrument za povezovanje Evrope

(2018/C 461/15)

Glavna poročevalka: Isabelle BOUDINEAU (FR/PES), podpredsednica regionalnega sveta, Nouvelle-Aquitaine

Referenčni dokument: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014

COM(2018) 438 final

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1316/2013 v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Unije

COM(2018) 568 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014

(COM(2018) 438 final) – del 1

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V sporočilu „Trdnjše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“ ⁽¹⁾ je Komisija poudarila posebne prometne potrebe najbolj oddaljenih regij in nujnost financiranja Unije za zadovoljitev teh potreb, vključno v okviru programa. ⁽¹⁾ COM(2017) 623.	V sporočilu „Trdnjše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“ ⁽¹⁾ je Komisija poudarila posebne prometne potrebe najbolj oddaljenih regij, pa tudi potrebe na energetske in digitalnem področju. Kar zadeva promet, je tudi poudarila nujnost financiranja Unije za zadovoljitev teh potreb, vključno v okviru programa. ⁽¹⁾ COM(2017) 623.

Obrazložitev

Komisija v svojem sporočilu o najbolj oddaljenih regijah priznava, da imajo te regije na energetske in digitalnem področju določen potencial, vendar imajo nekatere omejitve, za odpravo teh omejitev pa je potrebna podpora.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 22

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sporočilo „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“⁽¹⁾ (strategija za gigabitno družbo) določa strateške cilje za leto 2025 za optimiziranje naložb v infrastrukturo za digitalno povezanost. Cilj Direktive (EU) 2018/XXX (Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah) je med drugim ustvariti regulativno okolje, ki spodbuja zasebne naložbe v omrežja za digitalno povezanost. Kljub temu je jasno, da bo na veliko območjih Unije vzpostavitev omrežij ostala nedonosna zaradi raznih dejavnikov, kot so odročnost in ozemeljske ali geografske posebnosti, majhna gostota prebivalstva in razni družbeno-gospodarski dejavniki. Program bi bilo zato treba prilagoditi, da bi prispeval k doseganju teh strateških ciljev, ki so opredeljeni v strategiji za gigabitno družbo, z dopolnjevanjem podpore, ki jo vzpostavitev zelo visokozmogljivih omrežij zagotavljajo drugi programi, zlasti ESRR, Kohezijski sklad in sklad InvestEU. ⁽¹⁾ COM(2016) 587.	Sporočilo „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“⁽¹⁾ (strategija za gigabitno družbo) določa strateške cilje za leto 2025 za optimiziranje naložb v infrastrukturo za digitalno povezanost. Cilj Direktive (EU) 2018/XXX (Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah) je med drugim ustvariti regulativno okolje, ki spodbuja zasebne naložbe v omrežja za digitalno povezanost. Kljub temu je jasno, da bo na veliko območjih Unije vzpostavitev omrežij ostala nedonosna zaradi raznih dejavnikov, kot so odročnost in ozemeljske ali geografske posebnosti, kar velja za najbolj oddaljene regije, majhna gostota prebivalstva in razni družbeno-gospodarski dejavniki. Program bi bilo zato treba prilagoditi, da bi prispeval k doseganju teh strateških ciljev, ki so opredeljeni v strategiji za gigabitno družbo, z dopolnjevanjem podpore, ki jo vzpostavitev zelo visokozmogljivih omrežij zagotavljajo drugi programi, zlasti ESRR, Kohezijski sklad in sklad InvestEU. ⁽¹⁾ COM(2016) 587.

Obrazložitev

Najbolj oddaljene regije so najbolj očitni primeri takšnih razmer, kot je priznано v členu 349 PDEU. Soočajo se z večjim številom omejitev (velika oddaljenost, otoška lega, majhnost, relief in podnebje), ki zaradi njihove stalnosti in prepletenosti ovirajo njihov razvoj.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 28

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vzpostavitev hrbteničnih elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, ki povezujejo evropska ozemlja s tretjimi državami na drugih celinah ali evropske otoke ali čezmorska ozemlja s celino, je potrebna za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije. Toda ti projekti brez javne podpore pogosto niso donosni.	Vzpostavitev hrbteničnih elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, ki povezujejo evropska ozemlja s tretjimi državami na drugih celinah ali evropske otoke ali najbolj oddaljene regije s celino, je potrebna za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter povečanje zmogljivosti in odpornosti digitalnih omrežij Unije. Toda ti projekti brez javne podpore pogosto niso donosni.

Obrazložitev

Zaradi posebnih okoliščin najbolj oddaljenih regij, ki so izolirane od evropske celine, vendar so blizu drugim celinam, je ta problem še bolj pereč.

Predlog spremembe 4

Člen 2(h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(h) (h) „čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov“ pomeni projekt, izbran ali upravičen do tega, da je izbran na podlagi sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugega dogovora med državami članicami ali med državami članicami in tretjimi državami, kot je opredeljeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/28/ES, pri načrtovanju ali uvedbi energije iz obnovljivih virov v skladu z merili, določenimi v delu IV Priloge k tej uredbi;	(h) (h) „čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov“ pomeni projekt, izbran ali upravičen do tega, da je izbran na podlagi EZTS , sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugega dogovora med državami članicami, med lokalnimi ali regionalnimi oblastmi ali med državami članicami in tretjimi državami, kot je opredeljeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/28/ES, pri načrtovanju ali uvedbi energije iz obnovljivih virov v skladu z merili, določenimi v delu IV Priloge k tej uredbi;

Obrazložitev

Uporabo EZTS bi bilo treba spodbujati, da bi se omogočil razvoj čezmejnih projektov. Poleg tega nekatere od teh projektov financirajo le lokalne in regionalne oblasti, ki morajo torej nadzorovati tudi dostop do vlog za evropsko financiranje.

Predlog spremembe 5

člen 3(2)(a)(i)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja ter infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost;	(i) prispevati k razvoju strateških projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja ter infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost, ki krepí ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije. Pri tem je treba prednost nameniti zlasti izvedbi in dokončanju projektov in del na glavnih koridorjih in velikih oseh, navedenih v Prilogi k tej uredbi;

Predlog spremembe 6

Člen 3(2), točke (a), (b) in (c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Specifični cilji programa so: (a) v prometnem sektorju: (i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja ter infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost; (ii) prilagoditi omrežja TEN-T potrebam po vojaški mobilnosti; (b) v energetske sektorju prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij, pospešujejo razogljčenje in zagotavljajo zanesljivost oskrbe, ter spodbujati čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov; (c) v digitalnem sektorju prispevati k uvedbi zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij in sistemov 5G, večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbteničnih omrežij na ozemljih EU z njihovim povezovanjem s sosednjimi ozemlji kot tudi k digitalizaciji prometnih in energetskih omrežij.	Specifični cilji programa so: (a) v prometnem sektorju: (i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja ter infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost; (ii) prilagoditi omrežja TEN-T potrebam po vojaški mobilnosti, da se omogoči dvojna, civilno-vojaška uporaba določene strateške prometne infrastrukture, s čimer bi uresničili in dokončali interoperabilne čezmejne povezave z rešitvami, ki bi olajšale in omogočale prehod na druge oblike prevoza v tovornem in potniškem prometu, ter tako povečali interoperabilnost omrežij in koridorjev; (iii) prizadevati si za izboljšanje dostopnosti najbolj oddaljenih regij, mobilnosti njihovega prebivalstva in prevoza blaga; (b) v energetske sektorju prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij, pospešujejo razogljčenje in zagotavljajo zanesljivost oskrbe, ter spodbujati čezmejno in medregionalno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov, zlasti med najbolj oddaljenimi regijami; (c) v digitalnem sektorju prispevati k uvedbi zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij in sistemov 5G, večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbteničnih omrežij na ozemljih EU z njihovim povezovanjem s sosednjimi ozemlji in najbolj oddaljenimi regijami, h krepitvi sistemov širokopasovnih povezav v najbolj oddaljenih regijah kot tudi k digitalizaciji prometnih in energetskih omrežij.

Obrazložitev

Točke člena 3(2) morajo vključevati navedbo posebnega primera najbolj oddaljenih regij, podobno kot je določeno v členu 10 z naslovom Splošne prednostne naloge veljavne Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah za razvoj TEN-T.

Predlog spremembe 7

Člen 4(8)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
8. Kar zadeva zneske, prerazporejene iz Kohezijskega sklada, se 30 % teh zneskov nemudoma da na voljo vsem državam članicam, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave. Pri izboru projektov, upravičenih do financiranja, se do 31. decembra 2023 upoštevajo nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada <i>glede 70 % prerazporejenih sredstev.</i> Od 1. januarja 2024 se sredstva, ki so bila prerazporejena programu in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture, dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo.	8. Kar zadeva zneske, prerazporejene iz Kohezijskega sklada, se pri izboru projektov, upravičenih do financiranja, do 31. decembra 2023 upoštevajo nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada. Od 1. januarja 2024 se sredstva, ki so bila prerazporejena programu in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture, dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave ter projekti v najbolj oddaljenih regijah. Pri uporabi vseh sredstev, prenesenih iz Kohezijskega sklada, v državah članicah se upoštevajo nacionalne kvote.

Obrazložitev

Viri, ki so preneseni iz Kohezijskega sklada, so pomemben vidik IPE. Vendar pa mesta in regije držav članic upravičenk – glede na znatno zmanjšanje splošnih sredstev iz Kohezijskega sklada – ne morejo pristati na tveganje dodatne izgube proračunskih sredstev. Do konca programskega obdobja je vendarle treba porabiti vsa sredstva.

Predlog spremembe 8

Člen 4(9)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo programu. Komisija ta sredstva uporablja neposredno v skladu s [točko (a) člena 62(1)] finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. Če je to mogoče, se ta sredstva uporabijo v korist zadevne države članice.	Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, ki so v skladu s členom 21 Uredbe (EU) XX (uredba o skupnih določbah) prenosljiva, se lahko na zahtevo organa upravljanja in po posvetovanju z lokalnimi/regionalnimi oblastmi prerazporedijo programu. Komisija ta sredstva uporablja neposredno v skladu s točko (a) člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) odstavka 1 navedenega člena. Ta sredstva se uporabijo za geografsko območje zadevnega organa upravljanja.

Obrazložitev

Sredstva, prerazporejena programu, bi moral uporabiti organ upravljanja, ki se je odločil za prerazporeditev sredstev. S tem pristopom se bo lahko ohranila dodelitev sredstev za posamezna območja, sredstva pa se bodo v skladu z aktualnimi potrebami regij in držav članic lahko uporabljala bolj ciljno.

Predlog spremembe 9

Nov člen za členom 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Prilagoditev omrežij TEN-T vojaški mobilnosti 1. Instrument za povezovanje Evrope mora prispevati k razvoju prednostnega omrežja prometne infrastrukture, prilagojene dvojni, civilno-vojaški uporabi. 2. Projekti, ki se podpirajo v skladu s tem ciljem, se izvajajo v celotnem omrežju TEN-T. 3. Infrastruktura za dvojno, civilno-vojaško uporabo, mora izpolnjevati tehnične specifikacije omrežja TEN-T in vojaške specifikacije ter biti prilagojena dejanskim obstoječim ali morebitnim potrebam. 4. Uporabe infrastrukture, ki bo v skladu s tem ciljem upravičena do financiranja, ne bo mogoče omejiti na uporabo v vojaške namene, razen v primeru izrednih okoliščin ali za omejeno časovno obdobje, pod pogojem, da bo ves čas zagotovljena varnost oseb, storitev, blaga in infrastrukture. 5. Ukrepi, ki so povezani s prilagajanjem infrastrukture dvojni, civilno-vojaški uporabi, so podprti le v povezavi s tem ciljem. 6. Komisija bo do 31. decembra 2019 sprejela delegirane akte, v katerih bodo podrobno opisane tehnične specifikacije, potrebne za dvojno, civilno-vojaško uporabo, ki jih bo opredelil Svet, akti pa bodo vsebovali tudi seznam prednostnih projektov, ki bi bili lahko upravičeni do financiranja na podlagi tega cilja, ter pravila o upravičenosti in pravila za izbor. Komisija zagotavlja usklajeno in uravnoteženo geografsko porazdelitev te infrastrukture.

Obrazložitev

Glede na proračunska sredstva, namenjena temu cilju, je treba v uredbi natančno opredeliti pravila za njegovo doseganje.

Predlog spremembe 10

Člen 7(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov vključujejo najmanj dve državi članici in so vključeni v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drug dogovor med državami članicami ali dogovor med državami članicami in tretjimi državami, kot je določeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/28/ES. Ti projekti se opredelijo v skladu z merili in postopkom iz dela IV Priloge k tej uredbi.	Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov vključujejo najmanj dve državi članici ali en EZTS ali dve najbolj oddaljeni regiji in so vključeni v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drug dogovor med državami članicami, med lokalnimi ali regionalnimi oblastmi in najbolj oddaljenimi regijami ali med državami članicami in tretjimi državami, kot je določeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/28/ES. Ti projekti se opredelijo v skladu z merili in postopkom iz dela IV Priloge k tej uredbi.

Predlog spremembe 11

Člen 8(3)(d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
3. Brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 13 se prednost pri financiranju določi ob upoštevanju naslednjih meril:	3. Brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 13 se prednost pri financiranju določi ob upoštevanju naslednjih meril:
[...]	[...]
(d) projekti, namenjeni vzpostavitvi čezmejnih hrbtničnih omrežij, ki povezujejo Unijo s tretjimi državami in krepijo povezave znotraj ozemlja Unije, vključno s podmorskimi kabli, se prednostno razvrstijo glede na to, kako pomembno prispevajo k večji odpornosti in zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij na ozemlju Unije;	(d) projekti, namenjeni vzpostavitvi čezmejnih hrbtničnih omrežij, ki povezujejo Unijo s tretjimi državami in krepijo povezave znotraj ozemlja Unije, zlasti med evropsko celino in najbolj oddaljenimi regijami , vključno s podmorskimi kabli, se prednostno razvrstijo glede na to, kako pomembno prispevajo k večji odpornosti in zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij na ozemlju Unije;
[...]	[...]

Obrazložitev

Zaradi velike razdalje med najbolj oddaljenimi regijami in evropsko celino ter bližine teh regij sosednjim tretjim državam je nujno treba vzpostaviti omrežja, predvsem s podmorskimi kabli, da bi se zmanjšala izoliranost teh regij.

Predlog spremembe 12

člen 9(2)(a)(i)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(i) ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniško-cestne terminale jedrnega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013. Ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja lahko zajemajo povezane elemente v celovitem omrežju, če je to potrebno za optimizacijo naložbe, v skladu z načini, določenimi v delovnih programih iz člena 19 te uredbe;	(i) ukrepi za vzpostavitev in dokončanje jedrnega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, letališča in intermodalne železniško-cestne terminale jedrnega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013, ter na odpravljanje ozkih grl in manjkajočih povezav . Ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja lahko zajemajo povezane elemente v celovitem omrežju, če je to potrebno za optimizacijo naložbe, v skladu z načini, določenimi v delovnih programih iz člena 19 te uredbe, s čimer se spodbuja intermodalnost ;

Predlog spremembe 13

Člen 9(2)(a)(ii)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(ii) ukrepi za vzpostavitev čezmejnih povezav celovitega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, zlasti na odsekih, naštetih v delu III Priloge k tej uredbi;	(ii) ukrepi za razvoj in izboljšanje čezmejnih povezav celovitega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, zlasti na odsekih, naštetih v delu III Priloge k tej uredbi;

Predlog spremembe 14

Člen 9(2)(a)(iii)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniško-cestne terminale celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;	(iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh, letališča in železniško-cestne terminale celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;

Obrazložitev

Menimo, da morajo institucije EU drugače obravnavati težave, ki jih povzroča otoška lega, saj so otoki primerljivi z najbolj oddaljenimi regijami, kjer glavni problem ni toliko razdalja kot pa ozemeljska nepovezanost.

Letališča so bistveno orodje za razvoj najbolj oddaljenih regij, včasih pa tudi najučinkovitejše sredstvo, ki omogoča vključitev teh regij v prometna omrežja Unije.

Predlog spremembe 15

Člen 9(2) in (4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. V prometnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi:	2. V prometnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi:
(a) ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja:	(a) ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja:
[...]	[...]
(iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniško-cestne terminale celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;	(iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, letališča , pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniške terminale celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013, in ukrepi, ki se izvajajo v posamezni najbolj oddaljeni regiji;
[...]	[...]
(b) ukrepi, ki se nanašajo na pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost:	(b) ukrepi, ki se nanašajo na pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost:
[...]	[...]
ix) ukrepi za izboljšanje dostopnosti in razpoložljivosti prometne infrastrukture za varnostne namene in namene civilne zaščite;	ix) ukrepi za izboljšanje dostopnosti in razpoložljivosti prometne infrastrukture za varnostne namene in namene civilne zaščite;
[...]	x) ukrepi za izboljšanje dostopnosti najbolj oddaljenih regij, mobilnosti njihovega prebivalstva in prevoza blaga;
[...]	[...]

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. V digitalnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi: [...] (d) ukrepi za podporo vzpostavitve hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, v državah članicah ter med Unijo in tretjimi državami; [...]	4. V digitalnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi: [...] (d) ukrepi za podporo vzpostavitve hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli med državami članicami, med državami članicami in najbolj oddaljenimi regijami ter med Unijo in tretjimi državami; [...]

Predlog spremembe 16

Člen 9(4)(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. V digitalnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi: (a) ukrepi za podporo gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja; (b) ukrepi za podporo zagotavljanja zelo visokokakovostne brezplačne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih brez diskriminatornih pogojev; (c) ukrepi za neprekinjeno pokritje vseh glavnih kopenskih prometnih poti, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji, s sistemi 5G; (d) ukrepi za podporo vzpostavitve hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, v državah članicah ter med Unijo in tretjimi državami; (e) ukrepi za podporo dostopa evropskih gospodinjstev do zelo visokozmogljivih omrežij;	4. V digitalnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi: (a) ukrepi za podporo gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja; (b) ukrepi za podporo zagotavljanja zelo visokokakovostne brezplačne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih brez diskriminatornih pogojev, zlasti na podeželju (koncept pametnih vasi); (c) ukrepi za neprekinjeno pokritje vseh glavnih kopenskih prometnih poti, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji, s sistemi 5G; (d) ukrepi za podporo vzpostavitve hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, v državah članicah ter med Unijo in tretjimi državami; (e) ukrepi za podporo dostopa evropskih gospodinjstev do zelo visokozmogljivih omrežij;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(f) ukrepi za izvajanje zahtev infrastrukture za digitalno povezljivost v zvezi s čezmejnimi projekti na področju prometa ali energetike in/ali za podporo delujočih digitalnih platform, ki so neposredno povezane s prometnimi ali energetske infrastrukture.	(f) ukrepi za izvajanje zahtev infrastrukture za digitalno povezljivost v zvezi s čezmejnimi projekti na področju prometa ali energetike in/ali za podporo delujočih digitalnih platform, ki so neposredno povezane s prometnimi ali energetske infrastrukture.
Okvirni seznam upravičenih projektov v digitalnem sektorju je vključen v del V Priloge.	Okvirni seznam upravičenih projektov v digitalnem sektorju je vključen v del V Priloge.

Predlog spremembe 17

Člen 10(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V prometnem, energetske ali digitalnem sektorju lahko ukrepi, ki so upravičeni v skladu s členom 9, vključujejo pomožne elemente, ki se ne nanašajo nujno na upravičene ukrepe iz člena 9(2), (3) ali (4), če izpolnjujejo te zahteve:	V prometnem, energetske ali digitalnem sektorju lahko ukrepi, ki so upravičeni v skladu s členom 9, vključujejo pomožne elemente, ki se nanašajo ali ne nanašajo na upravičene ukrepe iz člena 9(2), (3) ali (4), če izpolnjujejo te zahteve:

Obrazložitev

Olajšati je treba sinergije. Poleg tega bi moral instrument, predlagan v odstavku 2, omogočiti vključitev ukrepov, ki so upravičeni v zvezi z drugim sektorjem IPE v okviru razpisa za zbiranje predlogov iz določenega sektorja. Na podlagi posebnih razpisov za zbiranje predlogov za skupne projekte se bodo podprli projekti, katerih sektorska mešanica je višja od 20 %–80 %.

Predlog spremembe 18

člen 11(2)(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki je pridružena programu;	(b) pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki je pridružena programu, za ukrepe, ki so povezani s projektom, ki zadeva to tretjo državo;

Obrazložitev

IPE ne sme prinašati ugodnosti neevropskim podjetjem za dejavnosti, ki se izvajajo na ozemlju Unije.

Predlog spremembe 19

Člen 11(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
5. Delovni programi iz člena 19 lahko določajo, da so upravičeni samo predlogi, ki jih predložijo ena ali več držav članic ali, s soglasjem zadevnih držav članic, mednarodne organizacije, skupna podjetja ali javna ali zasebna podjetja ali organi.	

Obrazložitev

Nadaljevanje postopka odobritve s strani držav članic ne bi omogočilo upravne poenostavitve, ki jo podpira Evropski odbor regij.

Predlog spremembe 20

Člen 12

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom [VIII] finančne uredbe.	Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom [VIII] finančne uredbe. 1. Postopek izbiranja projektov poteka v dveh fazah: (a) ocena upravičenosti projekta na podlagi poenostavljene dokumentacije; (b) postopek predložitve, ocenjevanja in izbire projekta. 2. Komisija objavi razpise za zbiranje predlogov vsaj en mesec pred začetkom razpisnih postopkov. Nosilci projektov imajo za predložitev prve dokumentacije na voljo vsaj en mesec. Evropska komisija oceni upravičenost dokumentacije v roku enega meseca. Nosilci projektov imajo nato za predložitev celotne dokumentacije na voljo vsaj tri mesece.

Obrazložitev

Poenostaviti bi bilo treba izvajanje IPE, da nosilec projektov, ki ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje na razpisu za zbiranje predlogov, ne bi bilo treba pripravljati celotne dokumentacije, saj je ta postopek dolgotrajen in drag. Poleg tega morajo imeti nosilci predlogov na voljo dovolj časa, da lahko ustrezno preučijo razpis za zbiranje predlogov in pripravijo celotno dokumentacijo.

Predlog spremembe 21

Člen 13(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Merila za dodelitev se opredelijo v delovnih programih iz člena 19 in razpisih za zbiranje predlogov, pri čemer se, kadar je to ustrezno, upoštevajo naslednji elementi:	Merila za dodelitev se opredelijo v delovnih programih iz člena 19 in razpisih za zbiranje predlogov, pri čemer se, kadar je to ustrezno, upoštevajo naslednji elementi:
(a) gospodarski, družbeni in okoljski vpliv (koristi in stroški);	(a) gospodarski, družbeni in okoljski vpliv (koristi in stroški);
(b) vidiki inovacij, varnosti, interoperabilnosti in dostopnosti;	(b) vidiki inovacij, varnosti, interoperabilnosti večmodalnosti in dostopnosti;
(c) čezmejna razsežnost;	(c) čezmejna razsežnost ali izboljšanje dostopnosti otokov in najbolj oddaljenih regij;
(d) sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem;	(d) evropska dodana vrednost;
(e) zrelost ukrepa v razvoju projekta;	(e) prispevek k odpravi ozkih grl in dokončanju manjkajočih povezav;
(f) smotrnost predlaganega izvedbenega načrta;	(f) sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem;
(g) spodbujevalni učinek finančne pomoči Unije na naložbe;	(g) zrelost ukrepa v razvoju projekta in stopnja zavezanosti k njegovemu dokončanju;
(h) potreba po premostitvi finančnih ovir, kakršna je nezadostna donosnost ali pomanjkljivo financiranje trga;	(h) družbeni učinek;
(i) skladnost z energetske in podnebnimi načrti Unije ter nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti.	(ii) (i) smotrnost predlaganega izvedbenega načrta;
	(j) spodbujevalni učinek finančne pomoči Unije na naložbe;
	(k) potreba po premostitvi finančnih ovir, kakršna je nezadostna donosnost ali pomanjkljivo financiranje trga;
	(l) skladnost z energetske in podnebnimi načrti Unije ter nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti.

Predlog spremembe 22

Člen 14(2)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(a), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 50 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka, za ukrepe za podporo sistemov telematskih aplikacij, za ukrepe za podporo novih tehnologij in inovacij, za ukrepe za podporo izboljšanja varnosti infrastrukture v skladu z zadevno zakonodajo Unije in za ukrepe v najbolj oddaljenih regijah;	za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(a), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 50 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka, za ukrepe v zvezi z ozkimi grli in manjkajočimi povezavami v jedrnih omrežjih, za ukrepe za podporo pomorskih avtocest, za ukrepe za podporo pomorskih in rečnih povezav jedrnega in celovitega omrežja, vključno z ukrepi v pristaniščih in povezavami z zaledjem, za prometna vozlišča, platforme, večmodalne povezave in povezave „zadnjega kilometra“, za ukrepe za podporo sistemov telematskih aplikacij, za ukrepe za podporo novih tehnologij in inovacij, za ukrepe za podporo izboljšanja varnosti infrastrukture v skladu z zadevno zakonodajo Unije in za ukrepe v otoških in najbolj oddaljenih regijah;

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je v skladu s predlogom Komisije, po katerem bi se v koridorje jedrnega omrežja dodale pomorske povezave. Poleg tega je treba za doseganje okoljskih in podnebnih ciljev Unije pomorski promet znatno podpirati.

Predlog spremembe 23

Člen 14(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Najvišja stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za ukrepe, izbrane na podlagi medsektorskih delovnih programov iz člena 10, je najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne sektorje.	Najvišja stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za ukrepe, izbrane na podlagi medsektorskih delovnih programov iz člena 10, je najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne sektorje, zvišana za 10 %. Ukrepi, ki se podpirajo v okviru instrumenta, opisanega v členu 10 (2), so upravičeni do stopnje sofinanciranja, enake tisti v primarnem sektorju, vključno z dodatnimi stroški.

Obrazložitev

Sinergije je treba podpirati tudi finančno. Zaradi poenostavitve mora biti instrument, opisan v členu 10(2), upravičen do enotne stopnje sofinanciranja.

Predlog spremembe 24

Člen 15(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Poleg meril iz člena [186] finančne uredbe se uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:	Poleg meril iz člena [186] finančne uredbe se uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:
(a) upravičeni so lahko le odhodki, ki so nastali v državah članicah, razen če se projekt v skupnem interesu ali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov nanašajo na ozemlje ene ali več tretjih držav, kot je navedeno v členu 5 ali odstavku 4 člena 11 te uredbe, ali mednarodne vode in kadar je ukrep nujen za doseganje ciljev zadevnega projekta;	(a) upravičeni so lahko le odhodki, ki so nastali v državah članicah, razen če se projekt v skupnem interesu ali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov nanašajo na ozemlje ene ali več tretjih držav, kot je navedeno v členu 5 ali odstavku 4 člena 11 te uredbe, eno ali več najbolj oddaljenih regij ali mednarodne vode in kadar je ukrep nujen za doseganje ciljev zadevnega projekta;

Obrazložitev

Predlaga se, da se v členu 15(a) posebej navedejo najbolj oddaljene regije.

Predlog spremembe 25

Člen 16(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Uporaba nepovratnih sredstev iz odstavka 1 se lahko izvaja prek namenskih razpisov za zbiranje predlogov.	2. Uporaba nepovratnih sredstev iz odstavka 1 se izvaja prek vseh razpisov za zbiranje predlogov in namenskih razpisov za zbiranje predlogov ter je omejena na 10 % skupnih sredstev IPE.

Obrazložitev

Če nosilec projekta želi uporabiti možnost mešanega financiranja, mu je treba to omogočiti in ga pri tem spodbujati. Vendar pa morajo primarni vir financiranja IPE še naprej ostati nepovratna sredstva.

Predlog spremembe 26

Nov odstavek 3 za odstavkom 2 člena 17

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	3. Finančna sredstva, ki se pridobijo na podlagi tega člena, se ponovno uporabijo za druge delovne programe IPE. Razdelijo se v skladu z dogovorjenimi nacionalnimi sredstvi.

Obrazložitev

Finančna sredstva, ki so v večletnem finančnem okviru dodeljena IPE, morajo ostati v IPE. Razdelitev teh sredstev ob upoštevanju dogovorjenih nacionalnih sredstev je element spodbude za države članice in izvajalce posameznih projektov, da iz bojazni pred izgubo finančne podpore odločitve o prihodnosti projekta ne ovirajo po nepotrebnem. Poleg tega ukrep omogoča bolj uravnovešeno geografsko porazdelitev finančnih sredstev med državami članicami EU.

Predlog spremembe 27**Člen 19**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Program se izvaja z delovnimi programi iz člena 110 finančne uredbe. V delovnih programih je, kadar je ustrezno, določen skupni znesek, rezerviran za operacije mešanega financiranja. 2. Komisija delovne programe sprejme z izvedbenim aktom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 te uredbe.	1. Program se izvaja z delovnimi programi iz člena 110 finančne uredbe. V delovnih programih je, kadar je ustrezno, določen skupni znesek, rezerviran za operacije mešanega financiranja. 2. Evropska komisija predloži okvirni časovni načrt delovnih programov, ki vsebuje finančna sredstva in prednostne naloge teh programov za celotno programsko obdobje. 3. Komisija delovne programe sprejme z izvedbenim aktom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 te uredbe.

Obrazložitev

Finančna sredstva, ki so v večletnem finančnem okviru dodeljena IPE, morajo ostati v IPE.

Predlog spremembe 28**Člen 23**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 te uredbe: (a) za spremembo dela I Priloge glede kazalnikov ter vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje; (b) za spremembo dela II Priloge glede okvirnih odstotkov proračunskih sredstev, dodeljenih specifičnemu cilju iz člena 3(a)(i); (c) za spremembo dela III Priloge glede opredelitve koridorjev jedrnega prometnega omrežja in predhodno določenih odsekov; in predhodno določenih odsekov globalnega omrežja; (d) za spremembo dela IV Priloge glede opredelitve čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov;	Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 te uredbe: (a) za spremembo dela I Priloge glede kazalnikov ter vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje; (b) za spremembo dela II Priloge glede okvirnih odstotkov proračunskih sredstev, dodeljenih specifičnemu cilju iz člena 3(a)(i); (c) za spremembo dela III Priloge glede opredelitve koridorjev jedrnega prometnega omrežja in predhodno določenih odsekov; in predhodno določenih odsekov globalnega omrežja; (d) za spremembo dela IV Priloge glede opredelitve čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) za spremembo dela V Priloge glede opredelitve projektov v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti.	(e) za opredelitev ali spremembo tehničnih specifikacij, povezanih z infrastrukturo za dvojno, civilno in vojaško, uporabo, ki jih opredeli Svet, ter za opredelitev ali spremembo seznama prednostnih projektov za prilagoditev dvojni, civilni in vojaški, uporabi; (f) za spremembo dela V Priloge glede opredelitve projektov v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014

(COM(2018) 438 final) – del 2

Predlog spremembe 29

Priloga, del III, preglednica 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“ Trasa	Koridor jedrnega omrežja „Atlantik“ Trasa
Gijón–León–Valladolid	Gijón–León– Palencia –Valladolid
A Coruña–Vigo–Orense–León	A Coruña–Vigo–Orense– Ponferrada–Astorga–León–Palencia–Venta de Baños
Zaragoza–Pamplona/Logroño–Bilbao	Zaragoza–Pamplona/Logroño–Bilbao (Y basque) Bordeaux–Dax–Vitoria/Gasteiz Bordeaux–Toulouse
Tenerife/Gran Canaria–Huelva/Sanlúcar de Barrameda–Sevilla–Córdoba	Tenerife/Gran Canaria–Huelva/Sanlúcar de Barrameda–Sevilla–Córdoba
Algeciras–Bobadilla–Madrid	Algeciras–Bobadilla–Madrid
Sines/Lisboa–Madrid–Valladolid	Sines/Lisboa–Madrid–Valladolid
Lisboa–Aveiro–Leixões/Porto–reka Douro	Lisboa–Aveiro–Leixões/Porto–reka Douro
Aveiro–Valladolid–Vitoria-Gasteiz–Bergara–Bilbao/Bordeaux–Tours–Paris–Le Havre/Metz–Mannheim/Strasbourg	Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux– Tours – Paris – Le Havre/Metz – Mannheim/Strasbourg Shannon Foynes – Dublin – Cork – Le Havre– Rouen – Paris
Saint Nazaire–Nantes–Tours	Dublin – Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours

Obrazložitev

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije bo imel veliko posledic, bistveno pa bo vplival tudi na vključitev Irske v omrežje koridorjev jedrnega omrežja TEN-T, saj je Irska odvisna le od povezav preko Združenega kraljestva. Tako bo treba na zemljevidu koridorjev označiti tudi pomorske povezave, ki vodijo do pristanišč jedrnega omrežja koridorja Atlantik, in nekatera pristanišča iz celovitega omrežja. Z vključitvijo povezave med koridorjem Sredozemlje in koridorjem Atlantik v prednostne koridorje centralnega omrežja se lahko izboljša socialno-ekonomska uspešnost teh dveh koridorjev, kar omogoča razvoj in uporabo infrastrukture ter je priložnost za povezovanje pristanišč Sredozemskega morja in Atlantika na osi Bordeaux–Toulouse–Narbonne. Poleg tega je ta predlog del velikega jugozahodnega projekta za razvoj dveh prog za visoke hitrosti, ki si delita odsek, in sicer proge od Bordeauxa do Toulousea in proge od Bordeauxa do Španije.

Prav tako je smiselno spodbujati povezavo Zaragoza–Pamplona–Y basque, ki bi povezovala koridorja Atlantik in Sredozemsko morje ter omogočila dostop do pristanišča Bilbao. Francija bi morala ponovno vzpostaviti povezavo Bordeaux–Dax–Vitoria, tako za potniški promet kot z namenom odprave ozkih grl pri prevozu blaga (Irun–Hendaye, različica na osi do Bordeauxa).

Nazadnje bi bilo treba vključiti možne enklave in logistične platforme velikega strateškega pomena ali s prihodnjim potencialom v obrobni regiji, ki imajo še veliko potreb na področju osnovne infrastrukture, da bi izboljšali njihovo dostopnost in povezave, zlasti s pristanišči.

Predlog spremembe 30

Priloga, del III, preglednica 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“	Koridor jedrnega omrežja „Sredozemlje“
Trasa	Trasa
Algeciras–Bobadilla–Madrid–Zaragoza–Tarragona	Algeciras–Bobadilla–Madrid–Zaragoza– Sagunto /Tarragona
	Madrid–Albacete–Valencia
Sevilla–Bobadilla–Murcia	Sevilla–Bobadilla– Almería –Murcia
Cartagena–Murcia–Valencia–Tarragona/Palma de Mallorca–Barcelona	Cartagena–Murcia–Valencia–Tarragona/Palma de Mallorca–Barcelona
Tarragona–Barcelona–Perpignan–Marseille–Genova/Lyon–Torino–Novara–Milano–Bologna/Verona–Padova–Venezia–Ravenna/Trieste/Koper–Ljubljana–Budapest	Tarragona/ Palma de Mallorca –Barcelona–Perpignan–Marseille–Genova/Lyon–Torino–Novara–Milano–Bologna/Verona–Padova–Venezia–Ravenna/Trieste/Koper–Ljubljana–Budapest
	Alcúdia–Ciudadela–Toulon–Ajaccio–Bastia–Porto Torres–Cagliari–Palermo
	Toulouse–Narbonne
Ljubljana/Rijeka–Zagreb–Budapest–Ukrajinska meja	Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – Ukrajinska meja

Obrazložitev

Z vključitvijo povezave med koridorjem Sredozemlje in koridorjem Atlantik v prednostne koridorje centralnega omrežja se bo izboljšala socialno-ekonomska uspešnost teh dveh koridorjev, kar bo omogočilo razvoj in uporabo infrastrukture ter je priložnost za povezovanje pristanišč Sredozemskega morja in Atlantika na osi Bordeaux–Toulouse–Narbonne.

Predlog spremembe 31

Del III Priloge, Tabela 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Sredozemlje“	Koridor jedrnega omrežja „Severno morje–Sredozemlje“
Trasa	Trasa
Belfast–Dublin–Shannon Foynes/Cork	Belfast–Dublin–Shannon Foynes/Cork
	<i>Dublin–Cork–Calais–Zeebrugge–Antwerpen–Rotterdam Shannon Foynes–Dublin–Rosselare–Waterford–Cork– Brest–Roscoff–Cherbourg–Caen–Le Havre–Rouen–Paris</i>
Glasgow/Edinburgh–Liverpool/Manchester–Birmingham	Glasgow/Edinburgh–Liverpool/Manchester–Birmingham
Birmingham–Felixstowe/London/Southampton	Birmingham–Felixstowe/London/Southampton
London–Lille–Brussel/Bruxelles	London–Lille–Brussel/Bruxelles
Amsterdam–Rotterdam–Antwerpen–Brussel/Bruxelles–Luxembourg	Amsterdam–Rotterdam–Antwerpen–Brussel/Bruxelles–Luxembourg
Luxembourg–Metz–Dijon–Macon–Lyon–Marseille	Luxembourg–Metz–Dijon–Macon–Lyon–Marseille
Luxembourg–Metz–Strasbourg–Basel	Luxembourg–Metz–Strasbourg–Basel
Antwerpen/Zeebrugge–Gent–Dunkerque/Lille–Paris	Antwerpen/Zeebrugge–Gent–Dunkerque/Lille–Paris

Obrazložitev

Ta predlog spremembe povzema predlog Evropske komisije, ki predvideva spremembo uredbe o IPE v primeru, da bi do izstopa Združenega kraljestva prišlo brez soglasja, in vanj vključuje pristanišča celovitega in jedrnega omrežja.

Predlog spremembe 32

Priloga, del III, preglednica 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija–Sredozemlje“	Koridor jedrnega omrežja „Skandinavija–Sredozemlje“
Trasa	Trasa
Ruska meja–Hamina/Kotka–Helsinki–Turku/Naantali–Stockholm–Örebro–Malmö	Ruska meja–Hamina/Kotka–Helsinki–Turku/Naantali–Stockholm–Örebro–Malmö
Narvik/Oulu–Luleå–Umeå–Stockholm	Narvik/Oulu–Luleå–Umeå– <i>Gävle</i> –Stockholm– <i>Örebro</i>
	<i>Stockholm–Örebro–Oslo</i>
Oslo–Göteborg–Malmö–Trelleborg	Oslo–Göteborg–Malmö–Trelleborg

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Malmö–København–Fredericia–Aarhus–Aalborg–Hirtshals/ Frederikshavn	Malmö–København–Fredericia–Aarhus–Aalborg–Hirtshals/ Frederikshavn
København–Kolding/Lübeck–Hamburg–Hannover	København–Kolding/Lübeck–Hamburg–Hannover
Bremerhaven–Bremen–Hannover–Nürnberg	Bremerhaven–Bremen–Hannover–Nürnberg
Rostock–Berlin–Leipzig–München	Rostock–Berlin–Leipzig–München
Nürnberg–München–Innsbruck–Verona–Bologna–Ancona/ Firenze	Nürnberg–München–Innsbruck–Verona–Bologna–Ancona/ Firenze
Livorno/La Spezia–Firenze–Roma–Napoli–Bari–Taranto– Valletta	Livorno/La Spezia–Firenze–Roma–Napoli–Bari–Taranto– Valletta

Predlog spremembe 33

Priloga, del III, točka 2 Predhodno določeni odseki v celovitem omrežju

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Čezmejni odseki celovitega omrežja iz člena 9(2)(a)(ii) te uredbe vključujejo zlasti naslednje odseke:	Čezmejni odseki celovitega omrežja iz člena 9(2)(a)(ii) te uredbe ter obstoječe čezmejne železniške povezave in manjkajoče povezave na notranjih mejah EU vključujejo zlasti naslednje odseke:

Obrazložitev

S tem dopolnilom se omogočajo povezave med koridorji TEN, čeprav trenutno niso uradno del celovitega omrežja (npr. manjkajoče povezave).

Predlog spremembe 34

Priloga, del V

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Gigabitna povezljivost za spodbujevalce socialno-eko- nomskega razvoja	1. Gigabitna povezljivost za spodbujevalce socialno-eko- nomskega razvoja
[...]	[...]
— gigabitni povezljivosti za izobraževalna in raziskovalna središča v okviru prizadevanj za zmanjšanje digitalnega razkoraka ter za inovacije na področju izobraževalnih sistemov, izboljšanje učnih rezultatov, okrepitev enako- sti in večjo učinkovitost.	— gigabitni povezljivosti za izobraževalna in raziskovalna središča v okviru prizadevanj za zmanjšanje digitalnega razkoraka ter za inovacije na področju izobraževalnih sistemov, izboljšanje učnih rezultatov, okrepitev enako- sti in večjo učinkovitost.
	— omogočanju gigabitne povezljivosti, s čimer se v naj- bolj oddaljenih regijah ter med njimi in njihovo državo članico zagotavljajo sistemi širokopasovnih povezav, zlasti s polaganjem redundantnih podvodnih kablov.

Obrazložitev

Pomembno je zagotoviti, da bodo ukrepi za razvoj infrastrukture za digitalne povezave v najbolj oddaljenih regijah obravnavani kot prednostni.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1316/2013 v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Unije

(COM(2018) 568 final) – del 1

Predlog spremembe 35

Uvodna izjava 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Da koridor jedrnega omrežja Severno morje–Sredozemlje ne bi razpadel na dva ločena dela in da bi bila Irska še naprej povezana s celinsko Evropo, bi moral koridor jedrnega omrežja Severno morje–Sredozemlje vključevati pomorske povezave med osrednjimi irskimi pristanišči in osrednjimi pristanišči Belgije in Nizozemske.</i>	

Obrazložitev

Več francoskih pristanišč (Le Havre, Dunkerque, Calais) sodi med pristanišča osrednjega omrežja in je del koridorjev Atlantik in Severno morje–Sredozemlje. Nobenega razloga ni, da bi jih iz njih izključili.

Predlog spremembe 36**Priloga**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V delu I Priloge I, točka 2 („Koridorji jedrnega omrežja“), se v oddelku „Severno morje–Sredozemlje“ za vrstico „Belfast – Baile Átha Cliath/Dublin – Corcaigh/Cork“ vstavi vrstica:	V delu I Priloge I, točka 2 („Koridorji jedrnega omrežja“), se v oddelku „Severno morje–Sredozemlje“ za vrstico „Belfast – Baile Átha Cliath/Dublin – Corcaigh/Cork“ vstavijo vrstice:
„Baile Átha Cliath/Dublin/Corcaigh/Cork–Zeebrugge/Antwerpen/Rotterdam“.	„Baile Átha Cliath/Dublin/Corcaigh/Cork– Calais/Dunkerque –Zeebrugge/Antwerpen/Rotterdam
	Shannon Foynes–Dublin–Rosselare–Waterford–Cork–Brest–Roscoff–Cherbourg–Caen–Le Havre–Rouen–Paris“.
	V delu I Priloge I, točka 2 („Koridorji jedrnega omrežja“), se v oddelku „Atlantik“ za vrstico „Aveiro–Valladolid–Vitoria–Gasteiz–Bergara–Bilbao/Bordeaux–Tours–Paris–Le Havre/Metz–Mannheim/Strasbourg“ vstavi vrstica:
	„Shannon Foynes–Dublin–Cork–Le havre–Rouen–Paris“
	V delu I Priloge I, točka 2 („Koridorji jedrnega omrežja“), se v oddelku „Atlantik“ vrstica „Saint Nazaire–Nantes–Tours“ spremeni, kot sledi:
	„Dublin–Cork–Saint Nazaire–Nantes–Tours“.

Obrazložitev

Izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije bo imel veliko posledic, bistveno pa bo vplival tudi na vključitev Irske v omrežje koridorjev jedrnega omrežja TEN-T. Na zemljevidu koridorjev bo treba označiti pomorske povezave, ki vodijo do pristanišč jedrnega omrežja.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ****Splošna priporočila**

1. opozarja, da je evropska politika na področju varne, sodobne, trajnostne in učinkovite prometne, energetske in telekomunikacijske infrastrukture, ki temelji na vseevropskem omrežju (TEN), ključna za okrepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v vseh regijah Unije, vključno z obrobniimi, najbolj oddaljenimi in otoškimi regijami ter regijami, ki se soočajo z demografskimi problemi, prispeva pa tudi k dobremu delovanju notranjega trga in je bistvenega pomena za doseganje ciljev številnih drugih politik Unije, predvsem podnebne in okoljske politike;
2. opozarja, da nekatere ugotovitve OR v zvezi z instrumentom za povezovanje Evrope (IPE), ki je bil sprejet leta 2013, zlasti njegove ugotovitve v mnenju 1531/2017 z naslovom Prihodnost IPE – Promet, sprejetem 10. oktobra 2017, še vedno držijo;
3. meni, da je treba pozorno prisluhniti mnenju mest in regij, zadolženih za politike upravljanja in razvoja mobilnosti in javnega prometa na njihovem ozemlju;
4. priznava, da je predlog Komisije v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Glavni cilj predloga je vzpostavitev vseevropskega prometnega omrežja. Za izvedbo tega je najustreznejša raven Evropska unija;
5. opominja, da je leta 2017 na mestnih območjih živel 72 % evropskih prebivalcev. Zanje je bistvenega pomena dostop do varnih, učinkovitih in trajnostnih načinov mestnega prevoza. Z IPE se lahko podpre prehod in zmanjša obseg zastojev, onesnaževanja in nesreč v cestnem prometu. Boljše povezovanje različnih načinov prevoza in zagotavljanje nemotene vožnje na mestnih območjih je bistvenega pomena za vzpostavitev jedrnega omrežja do leta 2030 in celovitega omrežja do leta 2050. Prednostno bi morali obravnavati tudi prizadevanja na področju večmodalnosti mestnega prevoza;
6. opozarja, da so v Evropski uniji številne stare pomorske in rečne infrastrukture, ki jih je treba posodobiti in razviti. Ta dva načina prevoza sta del reševanja cestnih zastojev in potrebnega razogljičenja sektorja;
7. priznava, da promet ustvari skoraj 50 % skupnih emisij toplogrednih plinov v Evropi. To je edini sektor, v katerem se od leta 1990 emisije še niso zmanjšale. Mesta in regije se neposredno soočajo z vplivi podnebnih sprememb, onesnaževanja zraka in prometnih zastojev. Zato je treba sprejeti takojšnje in ambiciozne ukrepe za razogljičenje prometnega sektorja;
8. opominja, da je treba instrument za povezovanje Evrope prilagoditi ambicioznim ciljem Unije, povezanim z zagotavljanjem prometne infrastrukture. Še posebej je uredba TEN-T namenjena dokončanju jedrnega omrežja do leta 2030; opozarja, da je treba tesno slediti potrebam vseh regij in sprejeti ukrepe, da se bodo lahko prilagodile inovacijam na področju infrastrukture;
9. predlaga, da se spodbujajo čezmejni projekti, predvsem s podpiranjem vključevanja EZTS ali instrumenta za odpravo pravnih in upravnih ovir v čezmejnem kontekstu, ki ga Evropska komisija predlaga za obdobje 2021–2027. EZTS bi morali biti subjekti, upravičeni do sodelovanja pri vseh razpisih za projekte IPE, brez poseganja v pristojnosti, ki so jim dodeljene;
10. pozdravlja predlog Evropske komisije za podaljšanje in spremembo instrumenta za povezovanje Evrope;
11. je zadovoljen, ker predlog upošteva posebnosti najbolj oddaljenih regij in potrebo po namenitvi sredstev za promet v okviru IPE, ki bi ga bilo treba razširiti tudi na energetske in digitalni sektor;
12. opaža, da bi se z zadostnim financiranjem IPE ustvarila nova delovna mesta in podpirala rast, Unija pa bi tako prevzela vodilno vlogo na področju raziskav in razvoja ter razogljičenja gospodarstva;

13. pozdravlja prizadevanja za poenostavitev pravil in postopkov. Nosilci projektov ne bi smeli obupati nad vložitvijo zahtevkov za finančna sredstva;
14. je seznanjen s predlogom Komisije v zvezi z uvedbo cilja prilagajanja infrastrukture TEN-T za dvojno, civilno-vojaško uporabo, in predlaga pojasnitev pravil glede tega cilja, vendar obžaluje, da ta predlog ni natančnejši;
15. zahteva, naj se v IPE več pozornosti nameni socialni, ekonomski in teritorialni koheziji.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Pravice in vrednote

(2018/C 461/16)

Glavni poročevalec: François DECOSTER (FR/ALDE), podpredsednik regije Hauts-de-France**Referenčni dokument:** COM(2018) 383 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Naslov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Predlog Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote	Predlog Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za pravice, vrednote in državljanstvo

Obrazložitev

Ime programa mora biti skladno s cilji in uvedenimi ukrepi. Sklop „državljanstvo“ igra v programu ključno vlogo, zato bi moral biti naveden v naslovu, ki ga je treba dopolniti.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Program za pravice in vrednote (v nadaljnjem besedilu: program) bi moral omogočiti razvoj sinergij za obravnavo izzivov, ki so skupni spodbujanju in zaščiti vrednot, ter doseganje kritične razsežnosti za doseganje konkretnih rezultatov na terenu. To bi bilo treba doseči z nadgrajevanjem pozitivnih izkušenj iz predhodnih programov. S tem se bo omogočilo polno izkoriščanje morebitnih sinergij za učinkovitejšo podporo zajetih področij politik in povečanje njihove zmožnosti za doseganje ljudi. Da bi bil program učinkovit, bi moral s prilagojenimi pristopi upoštevati posebnosti različnih politik, njihove različne ciljne skupine in njihove posebne potrebe.	Program za pravice, vrednote in državljanstvo (v nadaljnjem besedilu: program) bi moral omogočiti razvoj sinergij za obravnavo izzivov, ki so skupni spodbujanju in zaščiti vrednot, ter doseganje kritične razsežnosti za doseganje konkretnih rezultatov na terenu. To bi bilo treba doseči z nadgrajevanjem pozitivnih izkušenj iz predhodnih programov ter tudi z oblikovanjem novih, inovativnih ukrepov . S tem se bo omogočilo polno izkoriščanje morebitnih sinergij za učinkovitejšo podporo zajetih področij politik in povečanje njihove zmožnosti za doseganje ljudi. Da bi bil program učinkovit, bi moral s prilagojenimi pristopi upoštevati posebnosti različnih politik, njihove različne ciljne skupine in njihove posebne potrebe.

Obrazložitev

Ne bi se smeli zanašati le na obstoječe dejavnosti, temveč bi morali oblikovati nove ukrepe, ki bi spodbujali izmenjavo najboljših praks in informacij ter sinergijo. To bi bilo na primer mogoče z uvedbo programa izmenjave in mobilnosti za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike ali vzpostavitev mreže „evropskih dopisnikov“ pri vseh lokalnih in regionalnih oblasteh v Evropi.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za približanje Evropske unije njenim državljanom so potrebni najrazličnejši ukrepi in usklajena prizadevanja. Zbliževanje državljanov prek projektov partnerstev med mesti ali mrež mest in podpiranje organizacij civilne družbe na področjih, ki jih zajema program, bosta prispevala k povečanju udeležbe državljanov v družbi, posledično pa tudi k njihovemu večjemu sodelovanju v demokratičnem življenju Unije. Hkrati podpirne dejavnosti za spodbujanje medsebojnega razumevanja, raznolikosti, dialoga in spoštovanja drugih vzbujajo občutek pripadnosti in evropske identitete, ki temelji na skupnem razumevanju evropskih vrednot, kulture, zgodovine in dediščine. Spodbujanje večjega občutka pripadnosti Uniji in vrednot Unije je zaradi oddaljenosti in oddaljenosti od evropske celine še posebej pomembno pri državljanih EU iz najbolj oddaljenih regij.	Za približanje Evropske unije njenim državljanom so potrebni najrazličnejši ukrepi in usklajena prizadevanja. Zbliževanje državljanov prek projektov partnerstev med mesti ali mrež mest ali projektov čezmejnega sodelovanja in podpiranje organizacij civilne družbe ter lokalnih in regionalnih oblasti na področjih, ki jih zajema program, ter pri usposabljanju in obveščanju izvoljenih lokalnih in regionalnih predstavnikov, ki delujejo kot multiplikatorji, bosta prispevala k povečanju udeležbe državljanov v družbi, posledično pa tudi k njihovemu večjemu sodelovanju v demokratičnem življenju Unije. Hkrati podpirne dejavnosti za spodbujanje medsebojnega razumevanja, raznolikosti, dialoga in spoštovanja drugih vzbujajo občutek pripadnosti in evropske identitete, ki temelji na skupnem razumevanju evropskih vrednot, kulture, zgodovine in dediščine. Spodbujanje večjega občutka pripadnosti Uniji in vrednot Unije je zaradi oddaljenosti in oddaljenosti od evropske celine še posebej pomembno pri državljanih EU iz najbolj oddaljenih regij.

Obrazložitev

Pri programu za pravice in vrednote bi bilo treba upoštevati tudi projekte čezmejnega sodelovanja, saj prispevajo k občutku skupne pripadnosti in evropske identitete ter preseganju nacionalnih razlik. Pri krepitvi delovanja državljanov igrajo pomembno vlogo tudi lokalne in regionalne oblasti, zato morajo biti upravičene do sredstev, zlasti na področjih državljanskih pravic in državljanske udeležbe. Program usposabljanja in obveščanja izvoljenih lokalnih in regionalnih predstavnikov bi bil odlično orodje, ki bi lokalnim in regionalnim oblastem pomagalo prispevati k temu.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Dejavnosti spominjanja in kritični razmislek glede evropskega zgodovinskega spomina so potrebni za ozaveščanje državljanov o skupni zgodovini kot temelju za skupno prihodnost, moralne cilje in skupne vrednote. Treba bi bilo upoštevati tudi pomen zgodovinskih, kulturnih in medkulturnih vidikov ter povezave med spominjanjem in oblikovanjem evropske identitete ter občutka skupne pripadnosti.	Dejavnosti spominjanja, kritičnega razmisleka in počastitve evropskega zgodovinskega spomina in skupnih vrednot so potrebne za ozaveščanje državljanov o skupni zgodovini in vrednotah kot temeljih za skupno prihodnost, vzajemno zaupanje, moralne cilje in skupne vrednote. Treba bi bilo upoštevati tudi pomen zgodovinskih, kulturnih in medkulturnih vidikov, dogajanje na lokalni in nacionalni ravni ter povezave med spominjanjem in oblikovanjem evropske identitete ter občutka skupne pripadnosti.

Obrazložitev

Slovesnosti, tako kot dolžnost spomina, prispevajo h gradnji skupne prihodnosti in evropske identitete, ki mora temeljiti na vzajemnem zaupanju. Lahko gre za praznovanje mednarodnih dni ali pa bolj lokalne dogodke, ki lahko povečajo občutek evropske pripadnosti.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Državljeni bi se morali bolj zavedati svojih pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije, in bi se morali počutiti, da lahko sproščeno živijo, potujejo, študirajo, delajo in sodelujejo v prostovoljnih dejavnostih v drugih državah članicah, pri čemer bi morali imeti občutek, da lahko uživajo in uveljavljajo svoje državljanske pravice, zaupajo v enakopravnost dostopa do njihovih pravic ter v njihovo nediskriminatorno polno uveljavljanje in zaščito, ne glede na to, kje v Uniji se nahajajo. Civilno družbo je treba podpreti pri spodbujanju in varovanju skupnih vrednot EU v skladu s členom 2 PEU ter ozaveščanju o njih in pri prispevanju k učinkovitemu uveljavljanju pravic na podlagi prava Unije.	Državljeni bi se morali bolj zavedati svojih pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije, in bi se morali počutiti, da lahko sproščeno živijo, potujejo, študirajo, delajo in sodelujejo v prostovoljnih dejavnostih v drugih državah članicah, pri čemer bi morali imeti občutek, da lahko uživajo in uveljavljajo svoje državljanske pravice, zaupajo v enakopravnost dostopa do njihovih pravic ter v njihovo nediskriminatorno polno uveljavljanje in zaščito, ne glede na to, kje v Uniji se nahajajo. Civilno družbo je treba podpreti pri spodbujanju in varovanju skupnih vrednot EU v skladu s členom 2 PEU ter ozaveščanju o njih in pri prispevanju k učinkovitemu uveljavljanju pravic na podlagi prava Unije. Podpreti je treba lokalne in regionalne oblasti in njihova predstavniška združenja, ki izvajajo dejavnosti v okviru programa za pravice in vrednote, zlasti za krepitev državljskih pravic in državljske udeležbe.

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti so upravičene do sredstev iz tega programa in imajo pomembno vlogo, zlasti pri spodbujanju državljske udeležbe in varovanju pravic evropskih državljanov. Združenja lokalnih in regionalnih oblasti imajo veliko vlogo pri razširjanju programa in so še vedno tudi njegov del.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi morali pri vseh dejavnostih v okviru programa podpirati vsesplošno upoštevanje ciljev enakosti spolov in načela nediskriminacije.	V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi morali pri vseh dejavnostih v okviru programa podpirati vsesplošno upoštevanje ciljev enakosti spolov in načela nediskriminacije. Z določbami iz tega programa bi morali predvideti posebne pogoje in ukrepe za zagotovitev spoštovanja in izvajanja standardov za enakost spolov ter za boj proti vsem oblikam diskriminacije.

Obrazložitev

V okviru programa in njegovega akcijskega načrta bi bilo treba oblikovati posebne določbe za doseganje ciljev enakosti spolov in boja proti diskriminaciji. To bi na primer lahko storili s kampanjami ozaveščanja, ravnovesjem med številom moških in žensk v teh kampanjah in zagotavljanjem navzočnosti ranljivih pripadnikov manjšin.

Predlog spremembe 7

Uvodna izjava 18

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Neodvisni organi za človekove pravice in organizacije civilne družbe imajo ključno vlogo pri spodbujanju in varstvu skupnih vrednot Unije iz člena 2 PEU ter ozaveščanju o njih in pri prispevanju k učinkovitemu uveljavljanju pravic v skladu s pravom Unije, vključno z Listino EU o temeljnih pravicah. Kot je razvidno iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2018, je ustrezna finančna podpora ključnega pomena za razvoj spodbudnega in trajnostnega okolja za organizacije civilne družbe, da se okrepi njihova vloga in da lahko svoje naloge izvajajo neodvisno in učinkovito. Financiranje EU dopolnjuje prizadevanja na nacionalni ravni, zato bi moralo prispevati k podpiranju, opolnomočenju in izgradnji zmogljivosti neodvisnih organizacij civilne družbe, ki so dejavne pri spodbujanju človekovih pravic in katerih dejavnosti pomagajo pri strateškem uveljavljanju pravic v skladu s pravom EU in Listino EU o temeljnih pravicah, tudi prek dejavnosti zastopanja interesov in nadzora, ter k spodbujanju in zaščiti skupnih vrednot Unije na nacionalni ravni in ozaveščanju o tem.	Neodvisni organi za človekove pravice in organizacije civilne družbe imajo ključno vlogo pri spodbujanju in varstvu skupnih vrednot Unije iz člena 2 PEU ter ozaveščanju o njih in pri prispevanju k učinkovitemu uveljavljanju pravic v skladu s pravom Unije, vključno z Listino EU o temeljnih pravicah. Kot je razvidno iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 18. aprila 2018, je ustrezna in zadostna finančna podpora ključnega pomena za razvoj spodbudnega in trajnostnega okolja za organizacije civilne družbe, da se okrepi njihova vloga in da lahko svoje naloge izvajajo neodvisno in učinkovito. Financiranje EU dopolnjuje prizadevanja na nacionalni ravni, zato bi moralo prispevati k podpiranju, opolnomočenju in izgradnji zmogljivosti neodvisnih organizacij civilne družbe, ki so dejavne pri spodbujanju človekovih pravic in katerih dejavnosti pomagajo pri strateškem uveljavljanju pravic v skladu s pravom EU in Listino EU o temeljnih pravicah, tudi prek dejavnosti zastopanja interesov in nadzora, ter k spodbujanju in zaščiti skupnih vrednot Unije na nacionalni ravni in ozaveščanju o tem.

Obrazložitev

Zagotoviti je treba proračun, ki bo omogočal podporo največjega možnega števila predloženih projektov, da se prepreči nezadovoljstvo in spodbujajo pobude zainteresiranih strani.

Predlog spremembe 8

Uvodna izjava 21

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije je treba zagotoviti evropsko dodano vrednost vseh ukrepov, ki se izvajajo, ter njihovo dopolnjevanje z ukrepi držav članic, medtem ko je treba stremeti k skladnosti, dopolnjevanju in sinergijam s programi financiranja, ki podpirajo področja politike s tesnimi medsebojnimi vezmi, zlasti v okviru sklada za pravosodje, pravice in vrednote in s tem s programom za pravosodje, ter s programoma Ustvarjalna Evropa in Erasmus+, da bi uresničili potencial kulturnih povezav na področju kulture, medijev, umetnosti, izobraževanja in ustvarjalnosti. Treba je ustvariti sinergije z drugimi evropskimi programi financiranja, zlasti na področjih zaposlovanja, notranjega trga, podjetništva, mladine, zdravja, državljanstva, pravosodja, migracij, varnosti, raziskav, inovacij, tehnologije, industrije, kohezijske politike, turizma ter zunanjih odnosov, trgovine in razvoja.	Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije je treba zagotoviti evropsko dodano vrednost vseh ukrepov, ki se izvajajo, ter njihovo dopolnjevanje z ukrepi držav članic ter lokalnih in regionalnih oblasti v skladu z načelom „aktivne subsidiarnosti“, medtem ko je treba stremeti k skladnosti, dopolnjevanju in sinergijam s programi financiranja, ki podpirajo področja politike s tesnimi medsebojnimi vezmi, zlasti v okviru sklada za pravosodje, pravice in vrednote in s tem s programom za pravosodje, ter s programoma Ustvarjalna Evropa in Erasmus+, da bi uresničili potencial kulturnih povezav na področju kulture, medijev, umetnosti, izobraževanja in ustvarjalnosti. Treba je ustvariti sinergije z drugimi evropskimi programi financiranja, zlasti na področjih zaposlovanja, notranjega trga, podjetništva, mladine, zdravja, državljanstva, pravosodja, migracij, varnosti, raziskav, inovacij, tehnologije, industrije, kohezijske politike, turizma ter zunanjih odnosov, trgovine in razvoja, ter spodbujati nove sinergije z uvedbo inovativnih horizontalnih ukrepov.

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti so prav tako dejavne, zato morajo države in Evropska unija upoštevati njihovo delovanje, da se zagotovijo skladnost, dopolnjevanje in globalna sinergija.

Projektna skupina za subsidiarnost in sorazmernost z vodom „storiti manj, a učinkoviteje“ je 10. julija podala svoje sklepe, v katerih je predlagala nov pristop, imenovan „aktivna subsidiarnost“. Ta bi zagotovil dodano vrednost zakonodaje EU v korist državljanov in privedel do večjega prevzemanja odgovornosti v zvezi z odločitvami Unije v državah članicah.

Vztrajati je treba pri uvedbi novih inovativnih ukrepov za spodbujanje občutka evropske identitete in državljanske udeležbe, zlasti pri vzpostavitvi programa Erasmus za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike ali mreže „evropskih dopisnikov“ po avstrijskem modelu.

Predlog spremembe 9

Uvodna izjava 24

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove ustreznosti za uresničevanje specifičnih ciljev in rezultatov ukrepov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovana stopnja neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.	Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove ustreznosti za uresničevanje specifičnih ciljev in rezultatov ukrepov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovana stopnja neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe. <i>Z ukrepi je treba v največji možni meri omejiti upravno breme za prosilce in zagotoviti dostop do sredstev vsem organizacijam, ki bi lahko bile morebitni prosilci. Uvesti je treba dvostopenjski postopek prijave, sestavljen iz kratkega opisa projekta za ugotavljanje upravičenosti in iz popolne prijave, če obstaja obetavna možnost financiranja. Če je izvedljivo, bi bilo treba sprejemati prijave v elektronski obliki. Prosilci morajo imeti dostop do nacionalne kontaktne točke, ki jim nudi podporo, odgovarja na njihova vprašanja o postopku prijave in lahko preveri, ali je njihova prijava, preden jo pošljejo, popolna. EU vse morebitne upravičence karseda ustrezno seznanja z možnostmi financiranja, da se zagotovi sodelovanje raznolikih organizacij iz različnih držav članic in partnerskih držav.</i>

Obrazložitev

Poenostavitev postopka prijave je ključnega pomena, zlasti za tiste, ki za sredstva prosijo prvič, manjše skupnosti in nepridobitne organizacije. Zato je pomembno, da se o teh možnostih kar najbolje in v največji možni meri obvešča vse lokalne in regionalne oblasti ter vse druge deležnike, ki bi lahko bili zainteresirani, s čimer bi se izognili temu, da bi imeli koristi le privilegirani partnerji EU ali najbolj obveščene organizacije. V besedilu Evropske komisije je treba izpostaviti „evropske dopisnike“.

Predlog spremembe 10

Uvodna izjava 28

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo ta program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v vmesni oceni.	Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, in ob upoštevanju tega, da bi s skupnimi ukrepi na teh področjih na različnih ravneh lahko razvili državljansko zavest in občutek pripadnosti , bo ta program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v vmesni oceni, hkrati pa bodo podprte obstoječe lokalne pobude .

Obrazložitev

Ukrepi v zvezi s podnebnimi spremembami in doseganjem širših ciljev OZN za trajnostni razvoj so neposredno povezani z oblikovanjem vključujoče družbe in povečujejo občutek državljanstva in pripadnosti. Državljanje je treba obveščati o svetovnih izzivih glede podnebja, prav tako pa jih je treba vključiti v skupne dejavnosti. To se lahko poudari v zakonodaji, in sicer še toliko bolj, ker sinergija med programom za pravice in vrednote ter bojem proti podnebnim spremembam ni dovolj pojasnjena.

EU mora podpirati obstoječe dejavnosti namesto tega, da bi oblikovala nove, saj se kampanje obveščanja in ozaveščanja pogosto izvajajo na lokalni ravni.

Predlog spremembe 11

Uvodna izjava 29

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so podlaga za ocenjevanje učinkov programa na terenu.	V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so podlaga za ocenjevanje učinkov programa na terenu v sodelovanju z zadevnimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter v skladu z načelom aktivne subsidiarnosti .

Obrazložitev

Projektna skupina za subsidiarnost in sorazmernost z vodom „storiti manj, a učinkoviteje“ je 10. julija podala svoje sklepe, v katerih je predlagala nov pristop, imenovan „aktivna subsidiarnost“. Ta bi zagotovil dodano vrednost zakonodaje EU v korist državljanov in privedel do večjega prevzemanja odgovornosti v zvezi z odločitvami Unije v državah članicah.

Predlog spremembe 12

Poglavje I, člen 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ta uredba vzpostavlja program za pravice in vrednote (v nadaljnjem besedilu: program).	Ta uredba vzpostavlja program za pravice, vrednote in državljanstvo (v nadaljnjem besedilu: program).
V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.	V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Obrazložitev

Ime programa mora biti skladno s cilji in uvedenimi ukrepi. Sklop „državljanstvo“ igra v programu ključno vlogo, zato bi se moral pojaviti tudi v njegovem naslovu.

Predlog spremembe 13

Poglavje I, člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Splošni cilj programa je zaščititi ter spodbujati pravice in vrednote, kakor so zapisane v Pogodbah EU, tudi s podpiranjem organizacij civilne družbe, da se ohranijo odprte, demokratične in vključujoče družbe.	1. Splošni cilj programa je zaščititi ter spodbujati pravice in vrednote, kakor so zapisane v Pogodbah EU, tudi s podpiranjem organizacij civilne družbe, lokalnih in regionalnih oblasti in njihovih predstavnikov , da se ohranijo odprte, demokratične in vključujoče družbe.
2. V okviru splošnega cilja iz odstavka 1 ima program naslednje specifične cilje, ki ustrezajo sklopom programa:	2. V okviru splošnega cilja iz odstavka 1 ima program naslednje specifične cilje, ki ustrezajo sklopom programa:
(a) spodbujanje enakosti in pravic (sklop enakost in pravice),	(a) spodbujanje enakosti in pravic (sklop enakost in pravice),
(b) spodbujanje delovanja in udeležbe državljanov v demokratičnem življenju Unije (sklop delovanje in udeležba državljanov),	(b) spodbujanje delovanja in udeležbe državljanov v demokratičnem življenju Unije (sklop delovanje in udeležba državljanov),
(c) boj proti nasilju (sklop Daphne).	(c) boj proti nasilju (sklop Daphne).

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti so upravičene do sredstev iz tega programa in imajo pomembno vlogo, zlasti pri spodbujanju državljanske udeležbe in varovanju pravic evropskih državljanov. Združenja lokalnih in regionalnih oblasti imajo veliko vlogo pri razširjanju programa in so še vedno tudi njegov del.

Predlog spremembe 14

Poglavje I, člen 4, točka (b) in nova točka (c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) spodbujanje državljanske in demokratične udeležbe državljanov, ki državljanom in predstavniškim združenjem omogoča izražanje in javno izmenjavo mnenj glede vseh področij delovanja Unije.	(b) spodbujanje državljanske in demokratične udeležbe državljanov na nacionalni in evropski ravni , ki državljanom in predstavniškim združenjem omogoča izražanje in javno izmenjavo mnenj glede vseh področij delovanja na podnacionalni in nacionalni ravni ter na ravni Unije; (c) vzpostavitev novih inovativnih ukrepov, zlasti za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike ter uradnike in drugo osebje lokalnih in regionalnih oblasti, na primer z razvojem programa mobilnosti, usposabljanja in izmenjav med izvoljenimi lokalnimi in regionalnimi predstavniki ter z vzpostavitvijo mreže „občinskih svetnikov,“ zadolženih za Evropo, po avstrijskem modelu, katere namen je prejemati informacije o aktualnih evropskih vprašanjih ter delovati kot vmesnik med državljani in Evropsko unijo.

Obrazložitev

Državljska udeležba se pogosto začne na lokalni ravni, ko se državljani v vsakdanjem življenju soočajo z vprašanji izobraževanja svojih otrok ali svoje mobilnosti. Državljsko udeležbo na lokalni ravni je treba podpreti s programom, saj je to prvi korak k udeležbi na višji ravni oziroma nacionalni ali evropski ravni. Kampanje ozaveščanja na lokalni ravni so lahko povezane z udeležbo državljanov na evropski ravni.

Trenutno so možnosti državljanov za sodelovanje pri reševanju evropskih vprašanj še vedno omejene in jih ni mogoče optimalno koristiti. Da bi se izognili njihovem nezadovoljstvu ali malodušnosti, jim je treba omogočiti, da svoje mnenje izrazijo na vseh ravneh, tudi na lokalni ravni.

Za spodbujanje državljanske udeležbe je nujno, da izvoljeni lokalni in regionalni predstavniki ter uradniki in drugo osebje lokalnih in regionalnih oblasti poznajo evropske izzive in politike ter da so ustrezno seznanjeni z aktualnimi evropskimi vprašanji. Lahko imajo vlogo vmesnika med državljani in EU ter obveščajo državljane in odgovarjajo na njihova vprašanja. Z njihovo pomočjo bi lahko EU ponovno približali državljanom ter spodbudili zanimanje državljanov za evropske teme ter odgovorili na njihova vprašanja, pri tem pa krepili državljansko udeležbo in občutek pripadnosti.

Predlog spremembe 15

Poglavje I, člen 6(1) in (2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo [641 705 000] EUR v tekočih cenah.	(1) Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo [1 100 000 000] EUR v tekočih cenah.
(2) V okviru zneska iz odstavka 1 se za naslednje cilje dodelita naslednja okvirna zneska:	(2) V okviru zneska iz odstavka 1 se za naslednje cilje dodelita naslednja okvirna zneska:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) [408 705 000] EUR za specifična cilja iz člena 2(2)(a) in 2(2)(c);	(a) [450 000 000] EUR za specifična cilja iz člena 2(2)(a) in 2(2)(c);
(b) [233 000 000] EUR za specifični cilj iz člena 2(2)(b).	(b) [650 000 000] EUR za specifični cilj iz člena 2(2)(b).

Obrazložitev

Zaradi izjemnih izzivov, s katerimi se sooča EU kot skupnost vrednot, ki temeljijo na pravicah, je treba povečati celotni proračun za instrument za pravice in vrednote.

Predlog spremembe 16

Poglavje III, člen 16(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.	Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet. <i>V skladu s sporazumom o boljši pripravi zakonodaje lahko državljani in druge zainteresirane strani podajo svoje mnenje o osnutku besedila o delegiranem aktu v roku štirih tednov. O osnutku besedila se je treba posvetovati z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij, in sicer na podlagi izkušenj nevladnih organizacij ter lokalnih in regionalnih organov pri izvajanju programa.</i>

Obrazložitev

Glede na strokovno znanje in delovne odnose med civilno družbo ter lokalnimi in regionalnimi organi je mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in Evropskega odbora regij bistvenega pomena pri sprejemanju delegiranih aktov programa. Izkušnje nevladnih organizacij ter lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju ukrepov je treba upoštevati, zlasti v mnenjih omenjenih odborov.

Predlog spremembe 17

Poglavje IV, člen 18(2) in (3) (nova točka)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 2.	2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati, <i>zlasti prek mreže informacijskih centrov Europe Direct.</i> Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 2.
	3. <i>EU vse morebitne upravičence karseda ustrezno seznanja z možnostmi financiranja, da se zagotovi sodelovanje raznolikih organizacij iz različnih držav članic in partnerskih držav. Kandidati imajo dostop do kontaktne točke, ki jim nudi podporo, odgovarja na njihova vprašanja o postopku prijave in lahko preveri, ali je njihova prijava, preden jo pošljejo, popolna.</i>

Obrazložitev

Pomembno je, da se o možnostih kar najboljše in v največji možni meri obvešča vse lokalne in regionalne oblasti ter vse druge deležnike, ki bi lahko bili zainteresirani. S tem bi se izognili temu, da bi imeli koristi le privilegirani partnerji EU ali najboljše obveščene organizacije. V besedilu Evropske komisije je treba izpostaviti evropske dopisnike. Mreža informacijskih centrov Europe Direct je učinkovita in lokalno povezana. Z obveščanjem in sporočanjem prek te mreže je mogoče doseči rezultate brez povečanja stroškov.

Predlog spremembe 18

Priloga I, točka (g)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
združevanju Evropejcev različnih narodnosti in kultur z omogočanjem njihovega sodelovanja pri dejavnostih partnerstva med mesti;	združevanju Evropejcev različnih narodnosti in kultur z omogočanjem njihovega sodelovanja pri dejavnostih partnerstva med mesti in podežljem ter pri projektih čezmejnega sodelovanja;

Obrazložitev

Pri programu za pravice in vrednote bi bilo treba upoštevati tudi projekte čezmejnega sodelovanja, saj prispevajo k občutku skupne pripadnosti in evropske identitete ter preseganju nacionalnih razlik.

Predlog spremembe 19

Priloga I, točka (h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
spodbujanju in olajševanju aktivne udeležbe pri izgradnji bolj demokratične Unije ter ozaveščanju o pravicah in vrednotah s podporo organizacijam civilne družbe;	spodbujanju in olajševanju aktivne udeležbe pri izgradnji bolj demokratične Unije ter ozaveščanju o pravicah in vrednotah s podporo organizacijam civilne družbe, lokalnim in regionalnim oblastem ter njihovim predstavniškim združenjem;

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti so upravičene do sredstev iz tega programa in imajo pomembno vlogo, zlasti pri spodbujanju udeležbe državljanov in varovanju pravic evropskih državljanov. Združenja lokalnih in regionalnih oblasti imajo veliko vlogo pri razširjanju programa in so še vedno tudi njegov del.

Predlog spremembe 20

Priloga I, točka (j)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
razvijanju zmogljivosti evropskih mrež z namenom spodbujanja in nadaljnega razvoja prava, ciljev politik in strategij Unije ter podpiranja organizacij civilne družbe, ki se udeležujejo na področjih, zajetih s programom;	razvijanju zmogljivosti evropskih mrež z nepovratnimi sredstvi za delovanje za več let z namenom spodbujanja in nadaljnega razvoja prava Unije, okrepitev kritičnih razprav od spodaj navzgor glede ciljev politik in strategij Unije ter podpiranja organizacij civilne družbe, lokalnih in regionalnih oblasti in njihovih predstavniških združenj , ki se udeležujejo na področjih, zajetih s programom;

Obrazložitev

Civilna družba je zelo pomembna, vendar imajo lokalne in regionalne oblasti in njihova predstavniška združenja na lokalni in regionalni ravni ključno vlogo pri uresničevanju splošnih ciljev programa, zlasti specifičnih ciljev iz člena 2(2).

Predlog spremembe 21

Priloga I, točka (l) (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(l) novim inovativnim ukrepom, zlasti za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike ter uradnike in drugo osebje lokalnih in regionalnih oblasti, na primer z razvojem programa mobilnosti, usposabljanja in izmenjav med izvoljenimi lokalnimi in regionalnimi predstavniki ter z vzpostavitvijo mreže „evropskih dopisnikov“ po avstrijskem modelu, katere namen je prejemati informacije o aktualnih evropskih vprašanjih ter delovati kot vmesnik med državljani in Evropsko unijo;

Obrazložitev

Za spodbujanje državljanske udeležbe je nujno, da izvoljeni lokalni in regionalni predstavniki ter uradniki in drugo osebje lokalnih in regionalnih oblasti poznajo evropske izzive in politike ter da so ustrezno seznanjeni z aktualnimi evropskimi vprašanji. Lahko imajo vlogo vmesnika med državljani in EU ter obveščajo državljane in odgovarjajo na njihova vprašanja. Z njihovo pomočjo bi lahko EU ponovno približali njenim državljanom ter spodbudili zanimanje državljanov za evropske teme ter odgovorili na njihova vprašanja, pri tem pa krepili državljansko udeležbo in občutek pripadnosti.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ**

1. pozdravlja predlog Evropske komisije za večletni finančni okvir, ki vključuje naslov II o naložbah v človeški kapital, socialno kohezijo in vrednote; poudarja, da je OR ta koncept že izpostavil v poročilu o Erasmusu za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike;

2. pozdravlja predlog uredbe o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote. Trije cilji programa so bistvenega pomena na vseh ravneh upravljanja in so v skladu z mnenji, ki jih je OR že podal v različnih poročilih in v svojem delovnem programu;

3. vendar obžaluje odsotnost izraza „državljanstvo“ v nazivu sklada, čeprav je ta pojem v središču ukrepov, ki bi jih morali izvajati deležniki, zlasti, kot poudarja Komisija v svojem besedilu, v zvezi s pomanjkanjem zaupanja, tako v državah članicah kot med njimi in tudi do Evrope in naraščajočim pojavom ekstremizma;

4. v celoti podpira cilje Komisije na področju boja proti nasilju, spodbujanja evropskih pravic brez diskriminacije, zlasti invalidov, enakosti spolov in krepitve pravice do zasebnosti. OR želi, da bi bili uvedeni posebni ukrepi za enakost spolov in boj proti diskriminaciji in nasilju na podlagi spola;
5. pozdravlja predlog Komisije, da bi v skupen sklad združili program za pravice in vrednote ter program za pravosodje, kar bo omogočilo poenostavitev postopkov in njihovo večjo prepoznavnost ter proračunsko prožnost med programi;
6. pozdravlja novo pravno podlago, ki jo je izbrala Komisija; pri tem poudarja potrebo po uporabi načela „aktivne subsidiarnosti“, kot je opredeljeno v končnem poročilu delovne skupine za subsidiarnost;
7. priznava, da so predlogi Komisije v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;
8. obžaluje, da skladu niso bili namenjeni višji zneski glede na številne potrebe in nujnost okrepitve delovanja; zato poziva, da se celotni proračun za program za pravice in vrednote poveča na 1,1 milijarde EUR, od česar se 513 milijonov EUR, tj. po 1 EUR na državljanu EU, nameni dejavnostim pobratenja in mreženja med državljani in njihovimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter vzpostavitvi novih inovativnih ukrepov za izvoljene lokalne in regionalne predstavnike;
9. želi, da se vzpostavi učinkovita komunikacija, s čimer bi zagotovili, da bodo vsi morebitni prosilci seznanjeni z možnostmi financiranja v okviru programa. Lokalne in regionalne oblasti bi morale biti neposredno obveščene o ukrepanju, pri katerem bi lahko sodelovale, zlasti v zvezi z državljansko udeležbo; pri tem bi lahko bilo koristno delo centrov, ki so del omrežja Evropske komisije „Europe Direct“;
10. opozarja, da se evropske institucije zdijo oddaljene in tehnokratske, medtem ko so lokalne in regionalne oblasti, in torej njihovi izvoljeni predstavniki, državljanom blizu in tako predstavljajo neposredno in učinkovito vez med EU in državljani;
11. poudarja pomen pojasnitve, kdo upravlja z EU, in poziva EU, naj okrepi vlogo Evropske komisije, nadnacionalnega izvršnega organa Unije, kar pa mora spremljati večji demokratični nadzor in spremljanje njenega delovanja;
12. meni, da bo razvoj sinergij in vzpostavitev novih, inovativnih orodij ključnega pomena za izboljšanje prepoznavnosti, učinkovitosti in spremljanja teh programov; bistveno vlogo lahko odigra tudi usposabljanje in obveščanje izvoljenih lokalnih in regionalnih predstavnikov;
13. želi, da bi bili v programu upoštevani tudi projekti čezmejnega sodelovanja, saj spodbujajo sodelovanje med regijami in organizacijami različnih držav članic ter tako krepijo občutek skupne evropske identitete;
14. poziva k vključitvi novih, inovativnih oblik ukrepanja v sklop delovanje in udeležba državljanov, zlasti v odnosu do izvoljenih lokalnih in regionalnih predstavnikov, na primer z razvojem programa za usposabljanje in mobilnost izvoljenih lokalnih in regionalnih predstavnikov, kot je opisano v poročilu, ki ga je OR sprejel februarja 2018;
15. želi tudi, da bi evropske institucije v sodelovanju z državami članicami promovirale mrežo „evropskih dopisnikov“, ki bi bila zasnovana po avstrijskem modelu in bi obveščala izvoljene lokalne in regionalne predstavnike o aktualnih evropskih vprašanjih ter jim nudila orodja, s katerimi bi lahko najboljše izpolnili pričakovanja državljanov; to bi pripomoglo k boju proti pomanjkanju zanimanja državljanov za evropska vprašanja;
16. meni, da je sodelovanje različnih akterjev ključnega pomena za uspeh programa in dosego zastavljenih ciljev. OR želi dati prednost pristopu na več ravneh, pri čemer bi bile številne dejavnosti, predvidene v programu, opredeljene in izvedene na lokalni in regionalni ravni, lokalne in regionalne oblasti pa bi lahko bile upravičene do sredstev iz programa;
17. poudarja, da so kampanje informiranja in ozaveščanja bistvenega pomena, vendar same po sebi ne zagotavljajo državljanske udeležbe. Razviti je treba učinkovite instrumente, ki bodo omogočali državljansko udeležbo. Primer tega na evropski ravni je evropska državljanska pobuda, pri čemer je OR v svojem poročilu, ki ga je sprejel marca 2018, podal več priporočil za izboljšanje tega instrumenta državljanske udeležbe na evropski ravni;

18. prav tako meni, da bi se bilo treba pri kampanjah obveščanja osredotočiti na priložnosti na lokalni ravni. To je namreč raven, na kateri se lahko državljani začnejo ukvarjati s vprašanji, ki neposredno vplivajo na njihovo vsakdanje življenje;

19. bo sodeloval z vsemi lokalnimi in regionalnimi oblastmi, zlasti pri krepitevi državljskih pravic ter sodelovanju in udeležbi državljanov, da bi na ta način krepili ozaveščenost o ključnih evropskih vprašanjih in povečali občutek evropske pripadnosti. OR že izvaja ukrepe v podporo izvajanju ciljev tega programa. Tako je bilo po Evropi organiziranih več kot 180 razprav v zvezi s pobudo Razmislimo o Evropi. To dokazuje, da si številni državljani želijo izraziti svoje mnenje o evropskih vprašanjih in sodelovati pri njihovem reševanju.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Predlog direktive o plastiki za enkratno uporabo

(2018/C 461/17)

Glavna poročevalka: Sirpa HERTELL (FI/EPP), članica mestnega sveta, Espoo

Referenčni dokument: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje

COM(2018) 340 final – 2018/0172 (COD)

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Sklicevanje 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,	ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe ter člena 114 v zvezi z embalažo, kot je opredeljena po členu 3(1) Direktive 94/62/ES,

Obrazložitev

Ta predlog spremembe se nanaša na prvi stavek preambule. Z njim se želi pojasniti pravni status plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, ki se v predlagani direktivi štejejo za embalažo, v razmerju do že sprejete direktive o embalaži in odpadni embalaži.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 11

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(11) Za nekatere plastične proizvode za enkratno uporabo primerni in bolj trajnostni alternativni proizvodi še niso enostavno dostopni, poraba večine takih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo pa naj bi se po pričakovanju povečala. Za spremembo tega trenda in spodbujanje prizadevanj za bolj trajnostne rešitve bi bilo treba od držav članic zahtevati, naj sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe zadevnih proizvodov, ne da bi bile ogrožene higiena živil ali varnost hrane, dobre higienske prakse, dobre proizvodne prakse, informacije za potrošnike ali zahteve glede sledljivosti iz živilske zakonodaje Unije.	(11) Za nekatere plastične proizvode za enkratno uporabo primerni in bolj trajnostni alternativni proizvodi še niso enostavno dostopni, poraba večine takih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo pa naj bi se po pričakovanju povečala. Za spremembo tega trenda in spodbujanje prizadevanj za bolj trajnostne rešitve bi bilo treba od držav članic zahtevati, naj brez poseganja v člen 18 Direktive 94/62/ES sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe zadevnih proizvodov, ne da bi bile ogrožene higiena živil ali varnost hrane, dobre higienske prakse, dobre proizvodne prakse, informacije za potrošnike ali zahteve glede sledljivosti iz živilske zakonodaje Unije. Pred sprejetjem takšnih ukrepov bi morale biti države članice dolžne izvesti oceno družbenih, gospodarskih in okoljskih učinkov, da bi se zagotovili sorazmerni in nediskriminatorni ukrepi.

Obrazložitev

S tem predlogom spremembe se želi zagotoviti, da so ukrepi, ki se izvajajo na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, sorazmerni, nediskriminatorni in skladni z veljavno zakonodajo EU, med drugim Direktivo 2008/98/ES in Direktivo 94/62/ES.

Predlog spremembe 3**Člen 1**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Cilj te direktive je preprečiti in zmanjšati vpliv nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, zlasti vodno okolje, in zdravje ljudi ter spodbujati prehod na krožno gospodarstvo z inovativnimi poslovnimi modeli, proizvodi in materiali ter s tem tudi prispevati k učinkovitemu delovanju notranjega trga.	Cilj te direktive je preprečiti in zmanjšati vpliv nekaterih plastičnih proizvodov na okolje na splošno , zlasti vnosa plastičnih odpadkov v katero koli vodno okolje, vključno s sladko vodo in plitvim morjem , na zdravje ljudi ali morske organizme ter spodbujati prehod na krožno gospodarstvo z inovativnimi poslovnimi modeli, proizvodi in materiali ter s tem tudi prispevati k učinkovitemu delovanju notranjega trga.

Obrazložitev

V zadnjem času se poroča o onesnaževanju s plastičnimi odpadki ne le v morskem okolju, ampak tudi v sladki vodi, vključno z rekami in jezeri. Najdemo jih v vsakem okolju, od visokogorskih ledenikov do izvirov ali rek. To je jasen znak, da se plastični odpadki odlagajo v naravi na številne različne načine, od katerih jih veliko ni v celoti pojasnjenih.

Meteorne vode, tj. deževnica in voda, ki nastaja s taljenjem snega, niso ustrezno upoštevane. Meteorne vode so vse večji problem, saj zaradi segrevanja ozračja prihaja do ekstremnih padavin. Na nordijskem območju je odlaganje snega v morje in jezera eden od vzrokov za kopičenje plastike v vodnih sistemih.

V Evropi je več občutljivih vodnih ekosistemov, kot so reke in jezera, ter zlasti dva zelo občutljiva morska ekosistema, in sicer Baltsko in Sredozemsko morje.

Predlog spremembe 4**Člen 2**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ta direktiva se uporablja za plastične proizvode za enkratno uporabo, navedene v Prilogi, in ribolovno orodje, ki vsebuje plastiko.	Ta direktiva se uporablja za plastične proizvode za enkratno uporabo, zlasti tiste, ki so navedeni v Prilogi, ali na splošno za katere koli druge plastične proizvode za enkratno uporabo, ki niso razgradljivi in se iz katerega koli razloga odlagajo v okolju , in ribolovno orodje, ki vsebuje plastiko.

Obrazložitev

Zelo pomembno je razumeti, da poleg nerazgradljivih fosilnih polimerov obstajata tudi biološko razgradljiva plastika na fosilni osnovi in nerazgradljiva bioplastika. Do smetenja pride zaradi nerazgradljivih materialov, ki se iz kakršnega koli razloga odlagajo v okolju. Glavna rešitev bi morala biti zbiranje vseh materialov za enkratno uporabo ter njihovo recikliranje, in sicer mehansko, kemično ali z uporabo biotehnoloških sredstev. Proizvode bi bilo treba zasnovati na način, ki bi to omogočal. Plastični proizvodi za enkratno uporabo lahko, če niso vključeni v sistem zbiranja, vedno postanejo odpadki v vodnih ekosistemih.

Ribolovno orodje se uporablja predvsem v vodnem okolju in se lahko ponesreči izgubi, tudi če se pravilno uporablja.

Sedanji predlog obravnava le del problematike plastičnih odpadkov v morju. Ribišstvo svoje odpadke predela, medtem ko bi bilo treba dejavnosti pomorskega prometa in navtičnega turizma na evropskih morskih območjih temeljito nadzorovati in zakonsko urediti, da bi preprečili odlaganje odpadkov v morju in zagotovili ustrezno ravnanje z odpadki na kopnem. Zaradi turizma sta zlasti pomembni Sredozemsko in Baltsko morje, ki bi morali biti predmet posebne zaščite.

Predlog spremembe 5

Člen 3(3) (nov odstavek za členom 3(2))

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>(3) „plastični proizvodi za enkratno uporabo“ pomenijo proizvode, ki so zasnovani za enkratno uporabo in imajo omejeno življenjsko dobo, se lahko razgradijo v mnoge posamične in ločene dele, in zajemajo artikle, namenjene samo za enkratno uporabo, preden se zavržejo ali reciklirajo;</i>

Obrazložitev

Številni plastični materiali, ki se uporabljajo dolgo, so namenjeni enkratni uporabi, npr. medicinske naprave ali toplotna izolacija za stavbe, zato je priporočljivo uporabljati izraz „plastični proizvodi za enkratno uporabo“ in hkrati opredeliti pričakovano življenjsko dobo proizvoda; ali „proizvodi, ki se lahko razgradijo“, kot so igrače, zamaški itd.

Predlog spremembe 6

Člen 3(15) (nov odstavek za členom 3(14))

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>(15) plastika, ki je razgradljiva v vodnem okolju, pomeni biološko razgradljive modificirane naravne polimere in sintetične polimere, ki niso opredeljeni kot „plastika“.</i>

Obrazložitev

Plastični materiali se v okolju obnašajo zelo različno. Naravni polimeri so brez izjeme biološko razgradljivi, biološko razgradljivi pa so tudi nekateri sintetični polimeri. V skladu s standardom ASTM D6002 je biološko razgradljiva plastika tista, ki se lahko biološko razgradi na kraju kompostiranja tako, da materiala ni mogoče vidno razlikovati ter se razkroji na ogljikov dioksid, vodo, anorganske spojine in biomaso s hitrostjo, ki je značilna za znane materiale, primerne za kompostiranje.

Predlog spremembe 7

Člen 4(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Države članice do [šest let po roku za prenos te direktive] sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela A Priloge na svojem ozemlju. Taki ukrepi lahko vključujejo nacionalne cilje glede zmanjšanja porabe, ukrepe, ki zagotavljajo, da se končnemu potrošniku na prodajnem mestu dajo na voljo alternativni proizvodi za ponovno uporabo, in ekonomske instrumente, kot je zagotavljanje, da se plastični proizvodi za enkratno uporabo končnemu potrošniku ne ponujajo brezplačno na prodajnem mestu. Navedeni ukrepi se lahko razlikujejo glede na vpliv na okolje, ki ga imajo proizvodi iz prvega pododstavka.	1. Države članice brez poseganja v člen 18 Direktive 94/62/ES do [šest let po roku za prenos te direktive] sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela A Priloge na svojem ozemlju. Taki sorazmerni in nediskriminatorni ukrepi lahko vključujejo nacionalne cilje glede zmanjšanja porabe, ukrepe, ki zagotavljajo, da se končnemu potrošniku na prodajnem mestu dajo na voljo alternativni proizvodi za ponovno uporabo, in ekonomske instrumente, kot je zagotavljanje, da se plastični proizvodi za enkratno uporabo končnemu potrošniku ne ponujajo brezplačno na prodajnem mestu. Navedeni ukrepi se lahko razlikujejo glede na vpliv na okolje, ki ga imajo proizvodi iz prvega pododstavka. Državam članicam ali njihovim lokalnim in regionalnim oblastem bi moralo biti dovoljeno, da iz posebnih razlogov na natančno opredeljenih omejenih območjih na svojem ozemlju omejijo tudi uporabo drugih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, ki niso navedeni v delu A Priloge, da se zaščitijo najbolj občutljivi ekosistemi, določeni biotipi, kot so naravni rezervati, otočja, ustja rek in arktično naravno okolje.

Obrazložitev

Sedmi okoljski akcijski program do leta 2020 kot prednostni cilj 1 vključuje „varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala Unije“. To je ključnega pomena v večini občutljivih ekosistemov, vključno z ekosistemi posebnih biotipov in povezanimi ekosistemi, mokrišči in plitvinami, gorskimi območji in nordijskimi, zlasti arktičnimi naravnimi okolji.

S sklicevanjem na člen 18 Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži bi se zagotovila skladnost med že sprejeto direktivo in tem predlogom. Ukrepi, ki jih sprejmejo države članice, bi morali biti sorazmerni in nediskriminatorni.

Predlog spremembe 8

Člen 4(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Države članice do [šest let po roku za prenos te direktive] sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela A Priloge na svojem ozemlju. Taki ukrepi lahko vključujejo nacionalne cilje glede zmanjšanja porabe, ukrepe, ki zagotavljajo, da se končnemu potrošniku na prodajnem mestu dajo na voljo alternativni proizvodi za ponovno uporabo, in ekonomske instrumente, kot je zagotavljanje, da se plastični proizvodi za enkratno uporabo končnemu potrošniku ne ponujajo brezplačno na prodajnem mestu. Navedeni ukrepi se lahko razlikujejo glede na vpliv na okolje, ki ga imajo proizvodi iz prvega pododstavka.	1. Države članice do [šest let po roku za prenos te direktive] sprejmejo potrebne ukrepe za doseg znatnega zmanjšanja porabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela A Priloge na svojem ozemlju. Taki ukrepi lahko vključujejo nacionalne cilje glede zmanjšanja porabe, ukrepe, ki zagotavljajo, da se končnemu potrošniku na prodajnem mestu dajo na voljo alternativni proizvodi za ponovno uporabo, in ekonomske instrumente, kot je zagotavljanje, da se plastični proizvodi za enkratno uporabo končnemu potrošniku ne ponujajo brezplačno na prodajnem mestu. Navedeni ukrepi se lahko razlikujejo glede na vpliv na okolje, ki ga imajo proizvodi iz prvega pododstavka. <i>Države članice dejavno spodbujajo inovacije in naložbe v krožne rešitve za podpiranje potenciala rasti v turizmu in modrem gospodarstvu.</i>

Obrazložitev

Reševanje težav, povezanih z odpadnimi plastičnimi proizvodi za enkratno uporabo, in recikliranje plastike na splošno sta del strategije za plastiko za spodbujanje inovacij in naložb v krožne rešitve, ki vključuje sredstva EU za raziskave v okviru Obzorja 2020 ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov. Raziskave in razvoj niso zadostni, vendar obstaja tudi neposredna potreba po financiranju pilotnih in predstavitevnih projektov.

Strategija iz leta 2017 za najbolj oddaljene regije priznava potencial teh regij za rast na področju turizma in modrega gospodarstva pa tudi krožnega gospodarstva. To velja za vse evropske pomorske regije in bi morale vključevati tudi glavna jezerska območja.

Predlog spremembe 9

Člen 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da bo do leta 2025 ločeno zbranih 90 %, po teži, odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela F Priloge, danih na trg v določenem letu. Za doseg navedenega cilja lahko države članice med drugim: (a) vzpostavijo sheme kavcije ali	Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da bo do leta 2025 ločeno zbranih 90 %, po teži, odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela F Priloge, danih na trg v določenem letu. Za doseg navedenega cilja lahko države članice med drugim: (a) vzpostavijo sheme kavcije <i>ob preučitvi možnosti za njihovo usklajevanje na ravni EU</i> ali

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) določijo cilje glede ločenega zbiranja za ustrezne sheme razširjene odgovornosti proizvajalca.	(b) določijo cilje glede ločenega zbiranja za ustrezne sheme razširjene odgovornosti proizvajalca, vključno z morebitnimi spodbudami za preseganje teh ciljev, (c) v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki kemično predelajo del plastičnih odpadkov v polimere, monomere ali druge kemične proizvode ali energijo z nadzorovanim sežiganjem. Nadzorovanemu sežiganju se da prednost, kadar plastike ni mogoče predelati na drugačen način ob razumnih stroških ali kadar predelava povzroča višje emisije ogljikovega dioksida kot sežig.

Obrazložitev

Nove sheme kavcije so lahko pomemben korak pri obravnavanju tega problema, vendar bi jih bilo treba, kolikor je to mogoče, uskladiti na ravni EU.

Sistem zavezujočih ciljev glede ločenega zbiranja bi moral vedno vključevati tudi posebne premije za regije ali lokalne oblasti, ki želijo preseči cilje, zato da zastavljeni cilji ne bi omejevali najbolj naprednih.

V nekaterih primerih pa je treba del plastičnih odpadkov predelati kemično v polimere, monomere ali druge kemične proizvode ali energijo z nadzorovanim sežiganjem.

Predlog spremembe 10

Člen 10

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice sprejmejo ukrepe za obveščanje potrošnikov plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela G Priloge in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, o naslednjem:	Države članice v sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi sprejmejo potrebne ukrepe za obveščanje potrošnikov plastičnih proizvodov za enkratno uporabo iz dela G Priloge in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, o naslednjem:
(a) razpoložljivih sistemih za ponovno uporabo in možnostih ravnanja z odpadki za tiste proizvode in ribolovno orodje, ki vsebujejo plastiko, ter o dobrih praksah na področju ustreznega ravnanja z odpadki v skladu s členom 13 Direktive 2008/98/ES;	(a) razpoložljivih sistemih za ponovno uporabo in možnostih ravnanja z odpadki za tiste proizvode in ribolovno orodje, ki vsebujejo plastiko, ter o dobrih praksah na področju ustreznega ravnanja z odpadki v skladu s členom 13 Direktive 2008/98/ES;
(b) vplivu smetenja in drugega neustreznega odstranjevanja odpadkov za tiste proizvode in ribolovno orodje, ki vsebujejo plastiko, na okolje in zlasti morsko okolje.	(b) vplivu smetenja in drugega neustreznega odstranjevanja odpadkov za tiste proizvode in ribolovno orodje, ki vsebujejo plastiko, na okolje in zlasti morsko okolje.

Obrazložitev

Pri ukrepih za ozaveščanje, sprejetih v sodelovanju z državami članicami, je treba upoštevati pomembno vlogo regionalnih in lokalnih oblasti pri zbiranju odpadkov in ravnanju z njimi.

Predlog spremembe 11**Člen 11**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vsaka država članica zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za prenos in izvajanje te direktive, sestavni del njenih programov ukrepov, vzpostavljenih v skladu s členom 13 Direktive 2008/56/ES za tiste države članice, ki imajo morske vode, programov ukrepov, vzpostavljenih v skladu s členom 11 Direktive 2000/60/ES, programov za ravnanje z odpadki in preprečevanje njihovega nastajanja, vzpostavljenih v skladu s členoma 28 in 29 Direktive 2008/98/ES, ter načrtov za sprejem odpadkov in ravnanje z njimi, vzpostavljenih v skladu s pravom Unije za ravnanje z odpadki z ladij, ter skladni s temi programi in načrti. Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo za prenos in izvajanje členov od 4 do 9, so skladni z življsko zakonodajo Unije, s čimer se zagotovi, da higiena živil in varnost hrane nista ogroženi.	Vsaka država članica zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za prenos in izvajanje te direktive, sestavni del njenih programov ukrepov, vzpostavljenih v skladu s členom 13 Direktive 2008/56/ES za tiste države članice, ki imajo morske vode, programov ukrepov, vzpostavljenih v skladu s členom 11 Direktive 2000/60/ES, programov za ravnanje z odpadki in preprečevanje njihovega nastajanja, vzpostavljenih v skladu s členoma 28 in 29 Direktive 2008/98/ES, ter načrtov za sprejem odpadkov in ravnanje z njimi, vzpostavljenih v skladu s pravom Unije za ravnanje z odpadki z ladij, ter skladni s temi programi in načrti. Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo za prenos in izvajanje členov od 4 do 9, so skladni z zakonodajo Unije o varstvu potrošnikov in živilih, s čimer se zagotovi, da higiena živil in varnost potrošnikov nista ogroženi.

Obrazložitev

Bistveno je zagotoviti funkcionalnost embalaže in njeno odločilno vlogo pri ohranjanju visokih standardov na področju higiene živil, varne hrane, javnega zdravja in varstva potrošnikov.

Predlog spremembe 12**Člen 15(2)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija poročilo o glavnih ugotovitvah ocene, izvedene v skladu z odstavkom 1, predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.	Komisija poročilo o glavnih ugotovitvah ocene, izvedene v skladu z odstavkom 1, predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Odboru regij in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

Obrazložitev

Ta direktiva je izjemnega pomena za lokalne in regionalne oblasti, zlasti za njihovo vlogo pri zbiranju odpadkov in ravnanju z njimi. Odbor regij je treba vključiti v postopek ocenjevanja in pregleda.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA**EVROPSKI ODBOR REGIJ****Na splošno**

1. poudarja, da je plastika s svojimi številnimi načini uporabe ključnega pomena za sodobno družbo ter da se njena varnost in učinkovitost povečujeta. Hkrati pa so slabosti plastičnih odpadkov postale zelo očitne in potrebna so odločna prizadevanja za rešitev tega problema;

2. pozdravlja predlog Evropske komisije za zmanjšanje vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje in hkrati opozarja, da je njegovo področje uporabe precej ozko. Namesto preproste navedbe in prepovedi omejenega števila plastičnih proizvodov, najdenih na morskih obalah, sta dolgoročno potrebna celovitejši pristop, kot je previden v strategiji EU za plastiko in strategiji EU za krožno gospodarstvo, da bi tako spodbudili korenite spremembe, ki so potrebne za reševanje tega problema, ki zadeva vse razsežnosti okolja, ter širša skladnost politike s svežnjem o krožnem gospodarstvu;

3. v zvezi s tem poziva Evropsko komisijo, naj pripravi celovito oceno učinka, v kateri bodo jasno opredeljene družbene, gospodarske in okoljske posledice predlaganih ukrepov;

4. poziva k natančnejši opredelitvi izrazov „plastika“ in „plastični proizvod za enkratno uporabo“, zlasti slednjega, ki je opredeljen kot proizvod, v celoti ali delno izdelan iz plastike. Pri tem se priporoča opredelitev Mednarodne zveze za čisto in uporabno kemijo (IUPAC);

5. ugotavlja, da je v skladu z evropsko zakonodajo nezakonito odlagati plastične odpadke na odlagališčih. Razen če ne bodo kmalu razvite nove tehnologije in načini za recikliranje plastike, pa obstaja nevarnost, da se bo zaradi te prepovedi povečal prevoz plastičnih odpadkov v tretje države, v katerih se lahko zaradi manj razvitih sistemov ravnanja z odpadki in neustreznega recikliranja plastike poveča količina plastičnih odpadkov v morju;

6. poudarja, da strategija EU za plastiko že vključuje posebne ukrepe za mikroplastiko, ki so povezani tudi z odpadno plastiko;

7. ponovno poziva k zmanjšanju onesnaževanja s plastiko v vseh pogledih, da bi se zaščitilo ne le morsko okolje, ampak tudi ekosistemi na splošno. Nujno je treba povečati predelavo in recikliranje plastike v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki;

Skladnost z obstoječimi politikami

8. poudarja, da se z več načini uporabe plastike omejujejo in preprečujejo druge izgube, npr. embalaža za živila se uporablja za zmanjšanje kvalitativne in kvantitativne izgube hranilne vrednosti;

9. ugotavlja, da je v politiki EU za plastiko biološko razgradljiva plastika predlagana kot alternativa mehanskemu in kemičnemu recikliranju pri reševanju problemov, povezanih s kontaminacijo. Kot alternativa pri tem bi se moral vse bolj uporabljati karton;

10. poudarja, da okvirna direktiva EU o morski strategiji določa, da morajo države članice do leta 2020 doseči dobro okoljsko stanje morskih voda. Zahteve so še posebno stroge za občutljive ekosisteme, kot so plitvi in nordijski vodni sistemi, in sicer zaradi občutljivosti teh naravnih okolij in njihovega počasnega obnavljanja po motnjah. Direktivo bi bilo treba razširiti, da bi vključevala celoten vodni ekosistem;

11. poudarja, da v skladu z direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode sodobne čistilne naprave učinkovito zajemajo onesnaževala iz makroplastike, in poziva k dosledni uporabi te tehnologije po vsej Evropi. Hkrati zastirka, izdelana iz blata, ki se kopiči v čistilnih napravah, predstavlja tveganje za nastanek odpadkov iz mikroplastike. Razviti bi bilo treba več načinov frakcioniranja plastičnih odpadkov iz umetne zastirke;

12. je prepričan, da je treba v predlogu upoštevati meteorne vode, tj. deževnico in vodo, ki nastaja s taljenjem snega. Ker zaradi segrevanja ozračja prihaja do ekstremnih padavin, bi bilo treba prepovedati odlaganje snega v morjih in jezerih;

13. poudarja, da sedanji predlog le delno obravnava vprašanje plastičnih odpadkov v morju. Dejavnosti pomorskega prometa in navičnega turizma v evropskih morjih bi bilo treba temeljito nadzorovati in zakonsko urediti, da bi preprečili odlaganje odpadkov v morju in zagotovili ravnanje z odpadki na kopnem, zlasti v Sredozemskem in Baltskem morju;

Subsidiarnost (za neizključno pristojnost) in sorazmernost

14. ugotavlja, da je problematika onesnaževanja s plastiko in morskih odpadkov čezmejne narave, zato je države članice, ki si delijo morje in vodne poti, ne morejo reševati samostojno. Iz tega razloga in tudi zato, ker je treba preprečiti razdrobljenost enotnega trga, OR meni, da sedanji predlog predstavlja resnično dodano vrednost na ravni EU in je v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;

15. poudarja, da bi bilo treba problem obravnavati pri viru in ga rešiti z zmanjšanjem količine nerazgradljivih plastičnih odpadkov, ki vstopajo v gospodarstvo; v primerih, ko je problem vendarle treba obravnavati v poznejši fazi, na primer izločanje mikroplastike s filtriranjem v regionalnih in komunalnih napravah za čiščenje odpadne vode, je treba lokalnim in regionalnim oblastem v celoti povrniti stroške za te ukrepe, te stroške pa morajo nositi proizvajalci;

16. je prepričan, da bi bilo treba za recikliranje plastičnih odpadkov poskrbeti v bližini odlaganja odpadkov, da bi se izognili prevozu;

17. poziva k spremembam zasnove proizvodov in k prehodu na bolj trajnostno plastiko in nadomestke plastike. Zaradi tveganja razdrobljenosti trga bi se morale države članice dogovoriti o skupnem kavcijskem sistemu za plastično embalažo, zlasti za embalažo tekočin. Za pokrovčke in zamaške za plastične vsebnike za pijačo bi bilo priporočljivo uporabljati proizvode na osnovi vlaken, ki jih je mogoče reciklirati. V primeru proizvodov za enkratno uporabo, zlasti proizvodov za osebno higieno, bi morala EU promovirati biološko razgradljive alternativne proizvode;

18. podpira uporabo načela „onesnaževalec plača“, tudi za ribolovno orodje, in poudarja, da je treba uvesti nove rešitve za okoljsko varno ribolovno orodje, vključno s cenovno dostopnimi biološko razgradljivimi alternativnimi proizvodi, ter, kjer je mogoče, mreže opremiti s tehnologijo za sledenje in vzpostaviti digitalni sistem poročanja o izgubljeni opreми;

19. poudarja, da je zaradi razlik med državami članicami in organizacije njihovega ravnanja z odpadki potrebna večja prožnost glede najprimernejših načinov ravnanja z vsemi plastičnimi proizvodi, ki jih ni mogoče reciklirati. Oblikovati je treba sistem zbiranja odpadkov, v katerega bo mogoče vključiti vse plastične odpadke, nastale med komercialnimi dejavnostmi na morju ali zbrane v morskem okolju, da se prepreči odlaganje odpadkov v morje;

Predlagani ukrepi

20. podpira štiri možnosti ali scenarije, predstavljene v predlogu. Kampanje obveščanja, prostovoljni ukrepi in označevanje bi lahko povečali splošno ozaveščenost in tako vplivali na vedenje potrošnikov. Vprašanje je, ali bi se zgolj s tem dolgoročno spremenilo dejansko vedenje ljudi, kar je bistvo problema;

21. predlaga, naj se proučijo naslednji ukrepi:

- (a) zahteve glede označevanja so pomembne za obveščanje potrošnikov o ustreznih postopkih odlaganja odpadkov ali metodah odlaganja, ki se jim je treba izogibati (zlasti pri proizvodih iz vlaken, kot so vlažilni robčki), vendar je potrebna dejavna podpora za razvoj okoljsko trajnostnih alternativnih proizvodov, kot so biološko razgradljivi netkani proizvodi;
- (b) omejitve pri dajanju plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, za katere obstajajo zlahka dostopni alternativni proizvodi, na trg bi morale biti precej obsežnejše in vključevati več proizvodov za enkratno uporabo kot le npr. slamice;
- (c) splošne cilje glede zmanjšanja, zlasti za servirno embalažo (embalaža, ki se uporablja za hitro hrano, npr. kozarčki in posode za živila), bi bilo treba okrepiti s priporočili za biološko razgradljive alternativne proizvode, ki jih je mogoče reciklirati, ter hkrati omogočiti državam članicam, da sprejmejo lastne ukrepe za doseg zmanjšanja;
- (d) zaveze trgovcev za zmanjšanje prodaje plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na podlagi zavezujočih sporazumov bi lahko ponujali kot alternativo razširjeni odgovornosti proizvajalca za vse proizvode, ki ne spadajo v ukrep tržne omejitve;
- (e) kjer je uporaba plastike bistvenega pomena v primarni proizvodnji živil (npr. ribolovno orodje in kmetijske folije), bi bilo treba zagotoviti nove tehnološke rešitve za zbiranje materiala po vsaki uporabi ter ponujati finančne spodbude za recikliranje in ponovno uporabo;
- (f) ukrepe glede zasnove proizvodov bi bilo treba razširiti na zasnovo storitev, kot so že storili v več državah članicah (npr. platenke s pritrjenimi pokrovčki);

22. poziva k razširitvi direktive o embalaži in odpadni embalaži, ki določa cilje glede zmanjšanja porabe za lahke plastične nosilne vrečke, vključno z zelo lahkimi plastičnimi nosilnimi vrečkami, na vso lahko embalažo, izdelano iz nerazgradljivih materialov;

23. predlaga, da bi bilo ribolovno orodje na voljo za najem, pri čemer bi bilo za zbiranje in recikliranje materiala odgovorno ločeno podjetje. Lahko bi se vlagalo v razvoj tehničnih ukrepov za odkrivanje in iskanje izgubljenega ribolovnega orodja;

24. poudarja da, prodajna embalaža s polimerno oblogo, ki se ne polni na prodajnem mestu, kot je embalaža za mleko, ne bi smela biti zajeta v opredelitvi „plastičnega proizvoda za enkratno uporabo“;

Ustreznost in poenostavitev ureditve

25. poziva k spodbudam in podpornim ukrepom za razvoj alternativnih proizvodov nerazgradljivim plastičnim proizvodom za enkratno uporabo za več kot 50 000 MSP v sektorju plastike. Novim alternativnim materialom in alternativnim zasnovam proizvodov je treba s programi inovacij in podporo za naložbe za spremembo postopkov olajšati vstop na trg;

26. meni, da bi bilo treba spodbujati prostovoljne sporazume s trgovci za omejitev prodaje plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, če bo mogoče ustrezno spremljati njihovo izvajanje in učinkovitost;

27. meni tudi, da so potrebne tržne omejitve za plastične proizvode za enkratno uporabo, ki se uvažajo v EU;

Proračunske posledice

28. poudarja, da bi se morali spodbude, podpora za razvoj in okrepljen nadzor, pa tudi dejavnosti za odstranjevanje odpadnih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo financirati z davki na uvoz in proizvodnjo plastičnih materialov za enkratno uporabo.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Čista pristanišča, čisto morje – pristaniške sprejemne zmogljivosti za oddajo odpadkov z ladij

(2018/C 461/18)

Poročevalec: Spyros SPYRIDON (EL/EPP), član občinskega sveta, Poros

Referenčni dokument: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pristaniških sprejemnih zmogljivostih za oddajo odpadkov z ladij, razveljavitvi Direktive 2000/59/ES ter spremembi Direktive 2009/16/ES in Direktive 2010/65/EU

COM(2018) 33 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 5(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice ocenijo in potrdijo načrt za sprejem odpadkov in ravnanje z njimi, spremljajo njegovo izvajanje in zagotovijo njegovo ponovno potrditev najmanj vsaka tri leta po njegovi potrditvi ali ponovni potrditvi ter po večjih spremembah v delovanju pristanišča. Te spremembe vključujejo, vendar niso omejene na strukturne spremembe v prometu do pristanišča, razvoj nove infrastrukture, spremembe v povpraševanju po pristaniških sprejemnih zmogljivostih in njihovem zagotavljanju ter nove tehnike ravnanja z odpadki na krovu.	Države članice ocenijo in potrdijo načrt za sprejem odpadkov in ravnanje z njimi, spremljajo njegovo izvajanje in zagotovijo njegovo ponovno potrditev najmanj vsakih pet let po njegovi potrditvi ali ponovni potrditvi ter po večjih spremembah v delovanju pristanišča. Te spremembe vključujejo, vendar niso omejene na strukturne spremembe v prometu do pristanišča, razvoj nove infrastrukture, spremembe v povpraševanju po pristaniških sprejemnih zmogljivostih in njihovem zagotavljanju ter nove tehnike ravnanja z odpadki na krovu.

Obrazložitev

S podaljšanjem obdobja pregleda se bo pristaniščem omogočilo, da bolje ocenijo učinkovitost načrta, ki se izvaja. Zgodnje prilagoditve ali revizija v primeru večjih sprememb bodo še vedno možne. Predlog spremembe je v skladu s trenutnimi razpravami v Parlamentu in Svetu.

Predlog spremembe 2

Člen 7(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Informacije iz odstavka 2 se hranijo na krovu vsaj dve leti in se na zahtevo dajo na voljo organom držav članic.	Informacije iz odstavka 2 se hranijo za referenčne namene vsaj dve leti in se na zahtevo dajo na voljo organom držav članic.

Obrazložitev

EU ne bi smela po nepotrebnem ustvarjati birokratskih ovir. Potrdilo, ki se izda ladji, se lahko shrani v elektronski obliki kot skenirana kopija na ladji.

Predlog spremembe 3

Člen 8(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Pristojbine se lahko razlikujejo, med drugim glede na kategorijo, vrsto in velikost ladje ter vrsto prometa, v katerega je ladja vključena, pa tudi glede na storitve, ki se v pristanišču zagotavljajo zunaj običajnega delovnega časa.	Pristojbine se lahko razlikujejo, med drugim glede na kategorijo, vrsto in velikost ladje ter vrsto dejavnosti in prometa, v katere je ladja vključena, pa tudi glede na storitve, ki se v pristanišču zagotavljajo zunaj običajnega delovnega časa.

Obrazložitev

Predlog spremembe olajšuje uvedbo izjem za prevoz po morju na kratkih razdaljah, npr. za ladje ro-ro. Te ladje imajo redne postanke v istih pristaniščih kot ladje na rednih linijah, vendar se od njih razlikujejo, saj nimajo nujno točno določene poti. Tako v okviru sedanjega sistema kot v okviru sistema, ki se obravnava, še vedno ne bo mogoče izrecno razlikovati pristojbin.

Predlog zajema tudi pomožna plovila, ki se uporabljajo v pristaniščih.

Predlog spremembe 4

Člen 8(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za zagotovitev pravičnih, preglednih in nediskriminatornih pristojbin, ki bi odražale stroške razpoložljivih in po potrebi uporabljenih zmogljivosti in storitev, se vsem uporabnikom pristanišča dajo na voljo podatki o višini pristojbine in osnovi za njen izračun.	Za zagotovitev pravičnih, preglednih in nediskriminatornih pristojbin, ki bi odražale stroške razpoložljivih in po potrebi uporabljenih zmogljivosti in storitev, vključno s stroški za nadomestilo, ki ne presegajo nastalih stroškov in razumnega dobička, ne da bi pri tem prišlo do prekomernega nadomestila, v skladu z določbami, ki se uporabljajo za storitve splošnega gospodarskega pomena, se vsem uporabnikom pristanišča dajo na voljo podatki o višini pristojbine in osnovi za njen izračun.

Obrazložitev

Predlog spremembe jasno določa, da je dejavnost sprejema odpadkov in ravnanja z njimi, ki je obvezna tako za pristanišča kot za ladje, storitev splošnega gospodarskega pomena. Določba poudarja okoljsko razsežnost dejavnosti.

Predlog spremembe 5

Člen 12(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice vzpostavijo postopke za inšpekcijske preglede za ribiška plovila z bruto tonažo manj kot 100 in za plovila za rekreacijo z bruto tonažo manj kot 100, da zagotovijo skladnost z veljavnimi zahtevami iz te direktive.	Države članice vzpostavijo poenostavljene postopke za inšpekcijske preglede za ribiška plovila z bruto tonažo manj kot 100 in za plovila za rekreacijo z bruto tonažo manj kot 100, da zagotovijo skladnost z veljavnimi zahtevami iz te direktive in z načelom sorazmernosti .

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Pomorska dejavnost je sestavni del krožnega gospodarstva

1. pozdravlja sporočilo in strategijo Komisije o krožnem gospodarstvu. Spodbujanje ozaveščanja javnosti in podjetij o okolju ter izvajanje posebnih politik za zmanjšanje količine odpadkov ter ponovno uporabo proizvodov in materialov bosta prispevala k trajnostnemu razvoju;
2. zato je zadovoljen, da je bila ta direktiva vključena v strategijo o krožnem gospodarstvu. Čeprav so vir onesnaženja morja predvsem dejavnosti na kopnem, ne smemo zanemariti dejstva, da k temu prispeva tudi človekova dejavnost na morju;
3. ponovno poudarja, da konvencija MARPOL vzpostavlja okvir za ravnanje z odpadki z ladij, vendar ne vključuje mehanizmov izvrševanja. Ta direktiva zato usklajuje evropsko zakonodajo z obveznostmi iz mednarodnih pogodb, hkrati pa pojasnjuje praktične, pravne in ekonomske podatke in obveznosti glede dostopa do ladij v pristaniščih EU;
4. obžaluje, da so države članice določbe prejšnje direktive doslej razlagale različno, kar je povzročilo nejasnost za uporabnike, pristaniške organe in sprejemne zmogljivosti;
5. poudarja, da je zdaj izziv oblikovati spodbude za oddajo odpadkov v pristaniščih, ne da bi pri tem povzročali nesorazmerno finančno breme za ladje ali uvajali prekomerne upravne postopke;
6. se strinja s predlogom Komisije glede ustreznega ravnanja z odpadki z ladij na kopnem, saj gre za pomemben korak k doseganju ciljev varstva okolja;
7. poudarja, da je nujno treba zmanjšati proizvodnjo plastičnih odpadkov in spodbujati krožno gospodarstvo;
8. poudarja, da je spodbujanje krožnega gospodarstva na krovu ladij še posebej pomembno, zato je treba posadke in potnike izobraziti o sortiranju in pravilnem skladiščenju odpadkov. Usposabljanje in ločeno zbiranje sta prva koraka pri ponovni uporabi proizvodov in vključujeta stroške, kar je treba upoštevati pri določanju cen pristaniških storitev;
9. da bi izboljšali ravnanje z odpadki iz ladijskega prometa in spodbudili krožno gospodarstvo, je treba ladjarskim družbam omogočiti, da iz kataloga certificiranih podjetij izberejo podjetja, ki bodo odgovorna za sprejem odpadkov;

Pomembna regionalna razsežnost direktive

10. novo direktivo bo morale izvajati več kot 700 pristanišč v EU. V njih vsako leto pristane približno 750 000 ladij iz vseh držav članic. Te letno ustvarijo od pet do sedem milijonov ton oljnih ostankov in več kot milijon ton trdnih odpadkov, za kar je treba poskrbeti;

11. ugotavlja, da lahko nova direktiva vpliva na regionalna pristanišča, zlasti v najbolj oddaljenih regijah in na območjih, ki mejijo na pristanišča tretjih držav, ki v direktivi ne bodo zajeta. Stroški razvoja potrebne infrastrukture, plačilo obvezne pristojbine in obvezna oddaja odpadkov bodo na primer povečali upravne stroške pristanišč, ti pa bodo preneseni na uporabnike, kar bo vplivalo na konkurenčnost, zlasti v primeru regionalnih pristanišč;

12. poudarja, da bi, če bi imela vsaka država članica svobodo pri oblikovanju sistema pristojbin, to lahko vodilo do regionalne diskriminacije glede odgovornosti za sprejem odpadkov in prispevkov za stroške infrastrukture in upravljanja. EU bi zato morala uvesti strog nadzor nad načinom izračuna pristojbin, ki jih predlagajo posamezne države članice;

13. je poleg tega zaskrbljen, da bo imela direktiva, če se bo delno izvajala v pristaniščih EU, hkrati pa ne bodo sprejeti podobni ukrepi za pristanišča tretjih držav, zlasti v morskih bazenih, z okoljskega vidika le omejen učinek;

14. meni, da je zelo pozitivno, da Komisija vprašanje ravnanja z odpadki v pristaniščih obravnava kot vprašanje z regionalno razsežnostjo, začenši s členom 5 predlagane direktive. To državam članicam, lokalnim in regionalnim oblastem ter uporabnikom pristanišč omogoča, da pripravijo načrte za oddajo odpadkov in ravnanje z njimi z ustrezno udeležbo posameznega pristanišča ter v skladu z lokalnimi možnostmi in potrebami, omogoča pa tudi širše regionalno načrtovanje, pri čemer niso izključena morebitna čezmejna partnerstva;

15. iz zgoraj navedenih finančnih in okoljskih razlogov poziva k prizadevanjem za širšo uporabo direktive za vsa pristanišča v morskih bazenih in sosednjih območjih, in sicer s spodbudami in nagradami ter obsežnejšimi programi sodelovanja pri ravnanju z odpadki;

16. pozdravlja raznovrstnost programov, ki upoštevajo specifičen položaj in možnosti posameznih pristanišč glede na vrsto prometa v njih;

17. poudarja, da morajo pristaniški organi v skladu z načelom subsidiarnosti še naprej imeti potrebno prožnost pri določanju pristaniških pristojbin in dajatev, in te organe poziva, naj si čim bolj prizadevajo za to, da bodo pristojbine izračunane povsem pregledno in sorazmerno ter v skladu z določbami direktive;

18. podpira petletni časovni okvir za revizijo programov sprejema odpadkov in ravnanja z njimi;

19. pričakuje, da bo predlagana direktiva pozitivno vplivala na raziskave ravnanja z odpadki in na konkurenčnost evropskih regij z vidika turizma in kakovosti življenja;

Večja jasnost postopkov je pozitiven korak

20. poudarja, da bi bilo treba tudi ostanke iz sistemov za čiščenje izpušnih plinov ustrezno odlagati, da ne končajo v morju. Zato poziva Komisijo, naj pripravi smernice za ustrezno ravnanje s temi ostanki, države članice pa morajo poiskati načine ravnanja z njimi v pristaniščih;

21. ugotavlja, da je ribištvo tako vir kot tudi žrtev morskih odpadkov. Problem pasivno ulovljenih odpadkov uspešno rešujejo lokalne pobude, kot je „Fishing for Litter“, ki poskrbijo za brezplačno odlaganje pasivno ulovljenih odpadkov, četudi pristanišča za oddajo odpadkov zaračunava neposredne pristojbine. OR sicer pozdravlja uvedbo sistema „brez posebnih pristojbin“, vendar poudarja, da bi morala tudi v prihodnje obstajati možnost za brezplačno oddajo pasivno ulovljenih odpadkov – ki so potencialen vir prihodka za pristaniške sprejemne zmogljivosti, če se jih reciklira – in sicer ne glede na njihovo količino, da se zagotovi nemoteno zbiranje in prevoz odpadkov v obrate za recikliranje. To bi pomenilo, da ribiško plavilo, ki oddaja le pasivno ulovljene odpadke, ne bi smelo biti dolžno plačati pristojbine;

22. predlaga torej, da se razmisli o možnosti vključitve ostankov iz sistema za čiščenje izpušnih plinov med odpadke, ki jih je treba oddati in so zajeti z enotno pristojbino, zlasti za regije, za katere se uporablja sistem varstva okolja in nadzora emisij, kot je Baltsko morje;

23. poudarja, da bi uvedba enotne pristojbine zelo spodbudila oddajo odpadkov, vendar ugotavlja, da niso bili sprejeti nobeni ukrepi za zmanjšanje nastajanja odpadkov pri viru, kar je v nasprotju z načelom „onesnaževalec plača“;
24. poudarja, da morda ne bo mogoče izračunati enotne pristojbine na podlagi napovedi dejanskih zahtev podjetij, ki sprejemajo odpadke, zato bi jo bilo morda težko transparentno določiti;
25. ugotavlja, da morajo biti postopki sprejemanja v pristaniških zmogljivostih hitri in učinkoviti, da se preprečijo nepotrebne zamude in dodatni stroški za ladje;
26. predlaga, da se za ladjarske družbe jasno določi, da s seznama certificiranih družb izberejo eno ali več družb, ki bodo odgovorne za sprejem njihovih odpadkov in ravnanje z njimi glede na njihovo vrsto;
27. pozdravlja namero, da se koncept „okolju prijazne ladje“ opredeli kot korak, ki bi lahko privedel do znižanja stroškov in je v skladu z načelom „onesnaževalec plača“, vendar poziva, naj razprave o okolju prijaznih ladjah in njihovi opredelitvi potekajo na mednarodni, ne na evropski ravni;
28. opozarja, da prihaja zaradi pomanjkanja nadzora in pretirano visokih pristojbin do odlaganja odpadkov v morju, kar ima škodljive posledice ne le za okolje, temveč tudi za ekonomske razmere v sosednjih regijah in morske ekosisteme;
29. poudarja, da pristaniška dejavnost sama po sebi škodi naravnemu okolju, zato je treba ustreznim organom zelo dobro pojasniti, da sprejemanje odpadkov iz ladijskega prometa in ravnanje z njimi, kar je skupna obveznost ladij in pristanišč, nista dejavnost, s katero bi lahko pristanišča ustvarjala dobiček;
30. poziva Komisijo, naj razmisli o tem, da bi za plovila, ki se ukvarjajo s prevozom po morju na kratkih razdaljah, veljale nižje pristojbine;
31. ugotavlja, da materiali, ki jih je mogoče reciklirati, pripadajo plovilu, in da je lahko obdelava takih materialov dobičkonosna in jo je mogoče izkoriščati v komercialne namene; ta pomemben vidik mora biti upoštevan v pristojbinah za oddajo odpadkov, ki se pobirajo na morju, in za oddajo pri tem nastalih materialov, ki jih je mogoče reciklirati;
32. hkrati poziva pristojne organe in upravljavce, naj še naprej razvijajo sisteme za izkoriščanje morskih odpadkov, s katerimi se aktivno prispeva h krožnemu gospodarstvu;
33. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Mednarodno pomorsko organizacijo dodatno pojasni pomen „zadostne zmogljivosti za hrambo odpadkov“, da bi omejili diskrecijsko pravico pristanišč pri njenem določanju in zmanjšali negotovost za uporabnike;
34. poziva k uvedbi roka za hitro dokončanje digitalizacije postopkov sporočanja in nadzora ter standardizacijo zahtevane dokumentacije za vsa pristanišča;
35. meni, da bo obveščanje upravljavcev ladij in pristaniških organov o možnih kaznih v primeru kršitve znatno prispevalo k preglednosti in skladnosti z novo ureditvijo;
36. zato poziva države članice, naj v največji možni meri vzpostavijo enoten okvir kazni, da bi preprečili nelojalno konkurenco in izbiranje najugodnejšega pristanišča;
37. ugotavlja, da je predlog Komisije v zvezi z izvajanjem vseevropskih predpisov o pristaniških sprejemnih zmogljivostih za oddajo odpadkov z ladij v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

Mnenje Evropskega odbora regij – Ocenjevanje tveganja v prehranski verigi

(2018/C 461/19)

Glavni poročevalec: Miloslav REPASKÝ (SK/EA), poslanec pokrajinskega parlamenta, Prešov**Referenčni dokument:** Ocenjevanje tveganja v prehranski verigi

COM(2018) 179 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 4 predloga uredbe

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Zato je treba zagotoviti celovit in stalen postopek obveščanja o tveganju med celotnim postopkom analize tveganja, ki vključuje odgovorne za oceno tveganja in odgovorne za obvladovanje tveganja na ravni Unije in nacionalni ravni. Navedeni postopek bi bilo treba združiti z odprtim dialogom med vsemi zainteresiranimi stranmi, da se zagotovita skladnost in doslednost v postopku analize tveganja.	Zato je treba zagotoviti celovit in stalen postopek obveščanja o tveganju med celotnim postopkom analize tveganja, ki vključuje odgovorne za oceno tveganja in odgovorne za obvladovanje tveganja na ravni Unije in nacionalni ravni. Navedeni postopek bi bilo treba združiti z odprtim dialogom med vsemi zainteresiranimi stranmi, vključno s potrošniki in potrošniškimi organizacijami , da se zagotovijo prevlada javnega interesa , skladnost in doslednost v postopku analize tveganja.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 8 predloga uredbe

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V splošnem načrtu bi morali biti opredeljeni ključni dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri dejavnostih obveščanja o tveganju, kot so različne ravni tveganja, vrsta tveganja in njegove morebitne posledice za javno zdravje, koga in kaj tveganje neposredno ali posredno prizadene, ravni izpostavljenosti tveganju, zmožnost obvladovanja tveganja in drugi dejavniki, ki vplivajo na dojetje tveganja, vključno s stopnjo nujnosti, veljavnim zakonodajnim okvirom in razmerami na zadevnem trgu. V splošnem načrtu bi morali biti opredeljeni tudi orodja in kanali, ki jih je treba uporabiti, ter vzpostavljeni ustrezni mehanizmi za zagotovitev usklajenega obveščanja o tveganju.	V splošnem načrtu bi morali biti opredeljeni ključni dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri dejavnostih obveščanja o tveganju, kot so različne ravni tveganja, vrsta tveganja in njegove morebitne posledice za javno zdravje, koga in kaj tveganje neposredno ali posredno prizadene, ravni izpostavljenosti tveganju, zmožnost obvladovanja tveganja in drugi dejavniki, ki vplivajo na dojetje tveganja, vključno s stopnjo nujnosti, negotovostmi, ugotovljenimi pri ocenjevanju tveganj , veljavnim zakonodajnim okvirom in razmerami na zadevnem trgu. V splošnem načrtu bi morali biti opredeljeni tudi orodja in kanali, ki jih je treba uporabiti, ter vzpostavljeni ustrezni mehanizmi za zagotovitev usklajenega obveščanja o tveganju na vseh ravneh javne uprave, torej tudi na ravni lokalne samouprave .

Obrazložitev

Velik del zakonodaje EU izvajajo lokalne in regionalne oblasti, zato je nujno, da so te ustrezno vključene v izvajanje strategije obveščanja in da je zagotovljena njena skladnost.

Predlog spremembe 3

Novi člen 8a Uredbe (ES) št. 178/2002

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Cilji obveščanja o tveganju Z obveščanjem o tveganju se ob upoštevanju vlog odgovornih za oceno tveganja in odgovornih za obvladovanje tveganja dosegajo naslednji cilji: (a) spodbujanje ozaveščenosti o posebnih vprašanjih, obravnavanih v celotnem postopku analize tveganja, in njihovega razumevanja; (b) spodbujanje doslednosti in preglednosti pri oblikovanju priporočil za obvladovanje tveganja; (c) zagotavljanje trdne podlage za razumevanje odločitev glede obvladovanja tveganja; (d) povečanje razumevanja postopka analize tveganja v javnosti, da se poveča zaupanje v njegove rezultate; (e) spodbujanje ustrezne udeležbe vseh zainteresiranih strani ter (f) zagotavljanje primerne izmenjave informacij z zainteresiranimi stranmi v zvezi s tveganji, povezanimi z agroživilsko verigo.	Cilji obveščanja o tveganju Z obveščanjem o tveganju se ob upoštevanju vlog odgovornih za oceno tveganja in odgovornih za obvladovanje tveganja dosegajo naslednji cilji: (a) spodbujanje ozaveščenosti o posebnih vprašanjih, obravnavanih v celotnem postopku analize tveganja, in njihovega razumevanja; (b) spodbujanje doslednosti in preglednosti pri oblikovanju priporočil za obvladovanje tveganja, da se doseže visoka raven varstva narave in okolja ter varovanja zdravja ljudi in živali; (c) zagotavljanje trdne podlage za razumevanje odločitev glede obvladovanja tveganja; (d) povečanje razumevanja postopka analize tveganja v javnosti, da se poveča zaupanje v njegove rezultate; (e) ozaveščanje javnosti o izrazih „nevarnost“ in „tveganje“, da ju bo razumela in sprejemala kompromise med tveganji in koristmi; (f) spodbujanje ustrezne udeležbe vseh zainteresiranih strani in krepitev odnosov in medsebojnega spoštovanja med njimi ter (g) zagotavljanje primerne izmenjave informacij z zainteresiranimi stranmi v zvezi s tveganji, povezanimi z agroživilsko verigo.

Obrazložitev

Glede na različne pristope k razumevanju pojmov nevarnosti in tveganja v državah članicah in s tem povezano razpravo med snovalci politik, akademskimi krogi, regulativnimi organi in industrijo je treba opozoriti na pomen ozaveščanja javnosti o teh pojmi in poskrbeti, da bo razumela in sprejemala kompromise med tveganji in koristmi.

Predlog spremembe 4

Novi člen 8c Uredbe (ES) št. 178/2002

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Splošni načrt obveščanja o tveganju 1. Komisija je v skladu s členom 57a pooblaščen, da v tesnem sodelovanju z agencijo, državami članicami in po ustreznih javnih posvetovanjih sprejme delegirane akte o določitvi splošnega načrta obveščanja o tveganju glede zadev v zvezi z agroživilsko verigo, ob upoštevanju zadevnih ciljev in splošnih načel iz členov 8a in 8b. 2. Splošni načrt obveščanja o tveganju spodbuja celosten okvir za obveščanje o tveganju, ki ga morajo dosledno in sistematično upoštevati odgovorni za oceno tveganja in odgovorni za obvladovanje tveganja na ravni Unije in na nacionalni ravni. V njem so: (a) opredeljeni ključni dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri določanju vrste in ravni potrebnih dejavnosti obveščanja o tveganju; (b) opredeljena ustrezna glavna orodja in kanali, ki jih je treba uporabiti pri obveščanju o tveganju, pri čemer se upoštevajo potrebe zadevnih ciljnih skupin; ter (c) vzpostavljeni ustrezni mehanizmi, s katerimi se bo povečala usklajenost obveščanja o tveganju med odgovornimi za oceno tveganja in odgovornimi za obvladovanje tveganja ter zagotovil odprt dialog med vsemi zainteresiranimi stranmi. 3. Komisija sprejme splošni načrt obveščanja o tveganju v [dveh letih od začetka uporabe te uredbe] in ga redno posodablja, pri čemer se upoštevajo tehnični in znanstveni napredek ter pridobljene izkušnje.“;	Splošni načrt obveščanja o tveganju 1. Komisija je v skladu s členom 57a pooblaščen, da v tesnem sodelovanju z agencijo, državami članicami in po ustreznih javnih posvetovanjih sprejme delegirane akte o določitvi splošnega načrta obveščanja o tveganju glede zadev v zvezi z agroživilsko verigo, ob upoštevanju zadevnih ciljev in splošnih načel iz členov 8a in 8b. 2. Splošni načrt obveščanja o tveganju spodbuja celosten okvir za obveščanje o tveganju, ki ga morajo dosledno in sistematično upoštevati odgovorni za oceno tveganja in odgovorni za obvladovanje tveganja na ravni Unije ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. V njem so: (a) opredeljeni ključni dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri določanju vrste in ravni potrebnih dejavnosti obveščanja o tveganju; (b) opredeljena ustrezna glavna orodja in kanali, ki jih je treba uporabiti pri obveščanju o tveganju, pri čemer se upoštevajo potrebe zadevnih ciljnih skupin; ter (c) vzpostavljeni ustrezni mehanizmi, s katerimi se bo povečala usklajenost obveščanja o tveganju med odgovornimi za oceno tveganja in odgovornimi za obvladovanje tveganja ter zagotovil odprt dialog med vsemi zainteresiranimi stranmi. 3. Komisija sprejme splošni načrt obveščanja o tveganju v [dveh letih od začetka uporabe te uredbe] in ga redno posodablja, pri čemer se upoštevajo tehnični in znanstveni napredek ter pridobljene izkušnje.“;

Obrazložitev

Enako kot pri predlogu spremembe 1.

Predlog spremembe 5

Člen 39(2)(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„Člen 39 Zaupnost [...] (1) metode ter drugih tehničnih in industrijskih specifikacij za navedeno metodo, uporabljeno za izdelavo ali proizvodnjo predmeta, na katerega se nanaša zaprosilo za znanstveni prispevek, vključno z znanstvenim mnenjem; [...]	„Člen 39 Zaupnost [...] (1) metode ter drugih tehničnih in industrijskih specifikacij za navedeno metodo, uporabljeno za izdelavo ali proizvodnjo predmeta, na katerega se nanaša zaprosilo za znanstveni prispevek, vključno z znanstvenim mnenjem, če vložnik dokaže, da ta metoda nima škodljivih učinkov za zdravje in okolje; [...]

Obrazložitev

Z amandmajem se bolje upoštevatata varovanje zdravja in varstvo okolja.

Predlog spremembe 6

Člen 39(4)(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„Člen 39 Zaupnost [...] 4. Ne glede na odstavka 2 in 3 se naslednje informacije kljub temu objavijo: [...] (b) informacije, ki so del ugotovitev znanstvenih prispevkov, vključno z znanstvenimi mnenji, ki jih je izdala agencija in se nanašajo na predvidljive učinke na zdravje.“;	„Člen 39 Zaupnost [...] 4. Ne glede na odstavka 2 in 3 se naslednje informacije kljub temu objavijo: [...] (b) informacije, ki so del ugotovitev znanstvenih prispevkov, vključno z znanstvenimi mnenji, ki jih je izdala agencija in se nanašajo na morebitne učinke na zdravje ljudi ali živali ali na okoljske učinke.“;

Obrazložitev

Z amandmajem se bolje upoštevatata varovanje zdravja in varstvo okolja.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

Ozadje mnenja

1. odobrava pobudo Komisije za večjo preglednost in trajnost ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU, ki pojasnjuje pravila o preglednosti zlasti z vidika znanstvenih študij, ki jih agencija EFSA uporablja pri svojem ocenjevanju tveganja, izboljšuje njeno upravljanje, krepi znanstveno sodelovanje držav članic z njo in njihovo vključenost v znanstveno delovanje agencije ter razvija celovito in učinkovito strategijo za obveščanje o tveganju;
2. meni, da je ta pobuda korak v pravo smer, vendar je še vedno nejasno, ali bodo predlagane spremembe glede na zdajšnji pravni okvir o varstvu podatkov in pravila o zaupnosti omogočale neodvisno znanstveno presojo študij in podatkov, uporabljenih pri ocenjevanju tveganja reguliranih proizvodov in snovi;
3. ugotavlja, da je ta zakonodajni predlog odgovor na ugotovitve pri preverjanju ustreznosti Uredbe (ES) št. 178/2002 o živilski zakonodaji ⁽¹⁾, ki ga je opravila Komisija, in na evropsko državljansko pobudo „Prepovejmo glifosat ter obvarujmo ljudi in okolje pred strupenimi pesticidi“ ter da se z njim spreminja več področnih predpisov;
4. opozarja, da se je pri preverjanju ustreznosti Uredbe (ES) št. 178/2002 pokazalo, da državljani zahtevajo bolj pregledno ocenjevanje tveganja na področju živilske zakonodaje in bolj pregleden postopek odločanja, ki temelji na ocenjevanju tveganja. Poleg tega so bila v ugotovitvah preverjanja ustreznosti opredeljena še druga področja, na katerih so potrebne spremembe, in sicer upravljanje EFSA (negativna znamenja glede njene sposobnosti, da ohrani visoko kakovost in neodvisnost znanstvenih študij in potrebe po tesnejšem sodelovanju z vsemi državami članicami) in navsezadnje nezadostno obveščanje o tveganjih na splošno;
5. pripominja, da ocenjevanje tveganja na ravni EU izvaja agencija EFSA, ki je bila ustanovljena z uredbo o splošni živilski zakonodaji. Agencija je neodvisen znanstveni organ, odgovoren za strokovno presojo vidikov varnosti hrane in krme v EU na zahtevo Komisije, držav članic in Evropskega parlamenta ter tudi na lastno pobudo, pri čemer se ocenjevanje tveganja izvaja ločeno od obvladovanja tveganja, za katero je odgovorna predvsem Evropska komisija;

Preglednost, neodvisnost in zanesljivost postopka ocenjevanja tveganja v EU

6. opozarja na dejstvo, da so državljani in druge zainteresirane strani izrazili pomisleke v zvezi s preglednostjo in neodvisnostjo študij in podatkov, ki jih naroča industrija in ki jih agencija EFSA uporablja pri ocenjevanju tveganja v okviru postopkov odobritve reguliranih proizvodov in snovi;
7. ugotavlja, da je predlog Komisije skladen z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;
8. ugotavlja, da v zdajšnjem odobritvenem postopku vlagatelj (industrija) neposredno naroča študije, ki jih mora vsebovati dokumentacija vloge. To načelo temelji na predpostavki, se javna sredstva ne bi smela uporabljati za naročanje študij, ki bodo na koncu industriji pomagale dati izdelek na trg;
9. poudarja, da ima industrija zaradi tega pravice intelektualne lastnine do študije in njene vsebine, uporabljene pri ocenjevanju tveganja, in zato neodvisna znanstvena presoja verjetno ne bo mogoča ob upoštevanju besedila novega odstavka 1a člena 38 uredbe o splošni živilski zakonodaji, ki določa: „Javno razkritje informacij iz odstavka (1)(c) se ne šteje za eksplicitno ali implicitno dovoljenje ali licenco za uporabo, razmnoževanje ali drugačno izkoriščanje zadevnih podatkov in informacij ter njihove vsebine“;
10. opozarja, da če neodvisni raziskovalci ne bodo mogli javno objaviti svojih ugotovitev, ne bodo motivirani za to, da bi preverili izsledke študije, uporabljene pri ocenjevanju tveganja agencije EFSA;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane.

11. ugotavlja, da morajo imeti neodvisni raziskovalci nujno dostop ne samo do podatkov, temveč tudi do programske opreme, ki je bila uporabljena za doseg rezultata, če naj bodo sposobni oceniti veljavnost analize in reproducirati izsledke študije ali priti do drugih ugotovitev. Zato bi bilo zelo koristno pojasniti stališče Komisije in agencije EFSA, kar zadeva dostop do lastne programske opreme, uporabljene pri plačanih študijah, tudi glede na cilj agencije EFSA omogočiti ponovljivost svojih znanstvenih izsledkov;

12. ugotavlja tudi, da se je v praksi pokazalo, da dostop javnosti do informacij in podatkov, ki bi omogočili preverjanje pravilnosti ocene varnosti določene snovi, ni nujno enostaven in da morajo včasih v ta namen posredovati sodni organi EU ⁽²⁾;

13. v zvezi s tem opozarja, da člen 12 Uredbe št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije omogoča proaktivno razkritje in ga celo spodbuja, in meni, da bi morali vsi znanstveni svetovni organi EU dosledno uporabljati pravila EU o dostopu javnosti do informacij, usklajena pa bi morala biti tudi njihova proaktivna politika glede razkritja informacij, da se zagotovi predvidljivost;

14. pri tem ugotavlja, da je Evropska agencija za zdravila v svoji politiki št. 0070, ki omogoča javni nadzor in uporabo novega znanja v prihodnjih raziskavah v interesu javnega zdravja ⁽³⁾, leta 2016 objavila smernice o proaktivni politiki agencije na področju razkrivanja informacij o kliničnih podatkih;

15. podpira predlog za vzpostavitev registra vseh naročenih študij, ki bi ga upravljala EFSA, saj bi s tem preprečili pristransko objavo izsledkov znanstvenih študij in hkrati prikrivanje pomembnih varnostnih podatkov, in pripominja, da tak register EU že obstaja za klinično preskušanje zdravil ⁽⁴⁾;

16. v zvezi s presojo zaupnosti podatkov se mu zdi potrebna uskladitev, zato se mu prenos te obveznosti na države članice ne zdi najboljša rešitev. O zaupnosti podatkov bi morala odločati EFSA, s čimer bi se zagotovil enoten pristop k ocenjevanju vlog na tem občutljivem področju;

Trajnost postopka ocenjevanja tveganja Unije in upravljanje agencije EFSA

17. odobrava dejstvo, da je eden od ciljev tega zakonodajnega predloga izboljšati upravljanje agencije EFSA in okrepiti znanstveno sodelovanje držav članic z njo ter njihovo vključenost v delovanje agencije na znanstvenem področju;

18. podpira precejšnje povečanje proračuna agencije EFSA, kar ji bo omogočilo izpolnjevanje novih nalog, kot je naročanje potrditvenih študij v izjemnih okoliščinah, vendar poudarja, da ji je treba zagotoviti zadostna finančna sredstva, da bo lahko brez omejitev izpolnjevala svoje temeljne naloge;

19. odobrava spremembo v sestavi upravnega odbora agencije EFSA in uskladitev postopka zunanjega ocenjevanja agencije EFSA s skupnim pristopom, določenim v prilogi k medinstitucionalni skupni izjavi o decentraliziranih agencijah Unije iz leta 2012;

20. ugotavlja, da je danes v upravnem odboru EFSA 14 izvoljenih članov, v skladu s predlogom pa naj bi jih bilo 35. Vsaka država članica naj bi imenovala svojega člana in nadomestnega člana, s čimer naj bi se izboljšalo sodelovanje držav članic pri upravljanju agencije. Komisija imenuje dva člana, Evropski parlament enega, štirje člani pa bodo predstavljali civilno družbo in interese prehranske verige;

21. opozarja, da ob pomanjkanju ustreznih človeških virov, predvsem manjših držav članic (imenovati je treba do kar 12 nacionalnih strokovnjakov za vsako državo članico), predlog dopušča možnost, da se v znanstvene svete EFSA imenujejo tudi strokovnjaki iz drugih držav članic, s čimer pa se poruši želeno ravnovesje pri sodelovanju z vsemi državami članicami;

⁽²⁾ Hautala in drugi/EFSA (zadeva T-329/17), tožba, vložena 24. maja 2017.

⁽³⁾ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Other/2014/10/WC500174796.pdf.

⁽⁴⁾ Zbirka podatkov o kliničnem preskušanju zdravil v Evropski uniji (EudraCT), ki jo vodi Evropska agencija za zdravila.

Boljše obveščanje o tveganju

22. odobrava dejstvo, da splošni načrt obveščanja o tveganju, predviden v predlogu Komisije, upošteva dojemanje tveganja, in v zvezi s tem poudarja pomen ozaveščanja širše javnosti o pojmih „nevarnosti“ in „tveganja“;
23. ugotavlja, da se kljub enotnim načelom za ocenjevanje in odobritev reguliranih proizvodov pojavljajo očitne razlike med državami članicami pri odobritvi nekaterih snovi, ki lahko izhajajo iz različne razlage pojma „nevarnosti“ in „tveganja“ in različnih ravni družbene sprejemljivosti določenega tveganja;
24. opozarja na splošen upad zaupanja v snovalce politik v Evropi in poudarja, da je zaupanje javnosti ena od najpomembnejših spremenljivk pri dojemanju tveganja v javnosti ⁽⁵⁾. Če javnost zaupa snovalcem politik in regulativnim organom, bo tveganja dojemala kot manj resna, kot kadar jim ne zaupa;
25. zato podpira način krepitev zaupanja državljanov in zainteresiranih strani v preglednost in trajnost pristopa EU k varnosti hrane, zlasti v povezavi z ocenjevanjem tveganja, pri čemer bo strategija obveščanja o tveganju učinkovita samo, če se proaktivno in učinkovito vključi javnost ter poskrbi, da bo ta razumela in sprejemala kompromise med tveganji in koristmi;
26. poudarja, da mora biti strategija EU za obveščanje o tveganju vključujoča in mora omogočati, da so ustrezno vključene vse ravni upravljanja, od osrednje ravni upravljanja do lokalnih in regionalnih oblasti, z drugimi ustreznimi zainteresiranimi subjekti vred, da se zagotovi dosledna strategija obveščanja o tveganju, ki bo obravnavala tveganja, povezana s prehransko verigo;
27. opozarja, da je na podlagi analize in dosedanjih razprav o predlogu treba biti pozoren na povečano upravno breme, večje zahteve za nacionalne strokovnjake v povezavi z njihovim članstvom v upravnem odboru agencije EFSA, morebiten politični vpliv na imenovanje nacionalnih strokovnjakov, kar posledično vpliva na neodvisnost agencije EFSA, in občutne finančne posledice za vse države članice zaradi občutnega povečanja proračuna za dejavnosti agencije tudi v povezavi s pričakovanimi proračunskimi posledicami izstopa Združenega kraljestva iz EU.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ Izsledki raziskave, ki so jo izvedli Ragnar Löfstedt in drugi raziskovalci s področja obveščanja o tveganjih in obvladovanja tveganja.

Mnenje Evropskega odbora regij – Nov dogovor za potrošnike

(2018/C 461/20)

Glavni poročevalec: Samuel AZZOPARDI (MT/EPP), član občinskega sveta, Rabat Citta Victoria, Gozo

Referenčni dokumenti: Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES

COM(2018) 184 final

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993, Direktive 98/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi boljšega izvrševanja in posodobitve pravil EU o varstvu potrošnikov

COM(2018) 185 final

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru – Nov dogovor za potrošnike

COM(2018) 183 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov in razveljavitvi Direktive 2009/22/ES

(COM(2018) 184 final – 2018/089 (COD))

Predlog spremembe 1

Poglavje 2, člen 6(1) – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za namene člena 5(3) države članice zagotovijo, da so kvalificirani subjekti upravičeni do vložitve zastopniških tožb na izdajo odločbe za povračilo škode, ki trgovec obvezuje, da zagotovi, med drugim, odškodnino, popravilo, zamenjavo, znižanje kupnine, odpoved pogodbe ali vračilo plačane kupnine, če je to primerno. Država članica lahko pred izdajo ugotovitvene odločbe ali izdajo odločbe za povračilo škode zahteva pooblastilo posameznih potrošnikov.	Za namene člena 5(3) države članice zagotovijo, da so kvalificirani subjekti upravičeni do vložitve zastopniških tožb na izdajo odločbe za povračilo škode, ki trgovec obvezuje, da zagotovi, med drugim, odškodnino, popravilo, zamenjavo, znižanje kupnine, odpoved pogodbe ali vračilo plačane kupnine, če je to primerno. Država članica lahko pred izdajo odločbe za povračilo škode zahteva pooblastilo posameznih potrošnikov.

Obrazložitev

Pooblastilo posameznih potrošnikov bi se smelo zahtevati le, če kvalificirani subjekt zaprosi za odločbo za povračilo škode. V primeru ugotovitvenih odločb, s katerimi se ugotovi kršitev, se ne bi smelo zahtevati pooblastila potrošnikov. To je v skladu s členom 5(2), ki navaja: „Kvalificiranim subjektom za zahtevanje izdaje opustitvenih odločb“ (torej vključno z odločbami, s katerimi se ugotovi, da praksa pomeni kršitev prava) „ni treba pridobiti pooblastila posameznih potrošnikov, ki jih to zadeva, ali predložiti dokazil o dejanski izgubi ali škodi, ki je nastala zadevnim potrošnikom, niti o nameri ali malomarnosti trgovca“.

Predlog spremembe 2

Poglavje 3, člen 18(2) se črta:

Spremljanje in ocenjevanje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<i>Komisija najpozneje eno leto po začetku veljavnosti te direktive oceni, ali pravila o pravicah potnikov v zračnem in železniškem prometu zagotavljajo primerljivo raven varstva pravic potrošnikov kot ta direktiva. V tem primeru namerava Komisija pripraviti ustrezne predloge, ki lahko vključujejo zlasti umik aktov iz točk 10 in 15 Priloge I s področja uporabe te direktive, kakor je opredeljeno v členu 2.</i>	

Obrazložitev

Na vsak način je treba ohraniti široko področje uporabe predloga, vključno s pravicami potnikov.

Predlog spremembe 3

PRILOGA I se spremeni tako:

SEZNAM DOLOČB PRAVA UNIJE IZ ČLENA 2(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
[...]	[...]
	(60) <i>Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).</i>

Obrazložitev

Področje uporabe direktive bi bilo treba razširiti, da bo imela resnične učinke na področjih, na katerih prihaja do množičnih oškodovanj, tako da bodo zajete vse prakse, ki so za potrošnike in državljane škodljive.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993, Direktive 98/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi boljšega izvrševanja in posodobitve pravil EU o varstvu potrošnikov

(COM(2018) 185 final – 2018/0090(COD))

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 2 – doda se:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>Vse večja digitalizacija spreminja temelje našega življenja. V digitalni dobi se dogajajo veliki prenosi moči med posamezniki, vladami in podjetji. Tudi v digitalni dobi pa mora tehnični napredek še naprej služiti človeštvu.</i> <i>Oblikovanje digitalnega sveta mora biti tudi evropska naloga, da bo Evropska unija v 21. stoletju lahko uspešno ohranila svobodo, pravičnost in solidarnost.</i> <i>Temeljne pravice in demokratična načela je treba zaščititi tudi v digitalnem svetu, in sicer s pravno državo in obveznostjo državnih in nedržavnih akterjev, da zagotovijo spoštovanje temeljnih pravic v digitalnem svetu, kar je podlaga za delovanje pravne države v digitalni dobi.</i>

Obrazložitev

Ob upoštevanju preambule Listine temeljnih digitalnih pravic EU (<https://digitalcharta.eu/>) se opredelijo posebni izzivi glede demokratičnih, ustavnih in temeljnih pravic, ki spremljajo digitalizacijo.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 5 – doda se:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije je mogoče svobodo opravljanja storitev, ki je zagotovljena s Pogodbama, omejiti zaradi nujnih razlogov v splošnem interesu, na primer za doseganje visoke ravni varstva potrošnikov, če so te omejitve upravičene, sorazmerne in nujne. Države članice lahko torej sprejmejo nekatere ukrepe, s katerimi zagotovijo skladnost s svojimi predpisi o varstvu potrošnikov, ki ne spadajo na področje uporabe te direktive. Ukrepi, ki jih sprejme država članica za izvrševanje svoje nacionalne ureditve za varstvo potrošnikov, tudi na primer oglaševanje iger na srečo, morajo biti, v skladu s sodno prakso v EU, sorazmerni in nujni glede na zastavljeni cilj.</i>

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 18 – spremeniti se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Spletne trge bi bilo treba opredeliti za namene Direktive 2011/83/EU na podoben način kot v Uredbi (EU) št. 524/2013 ⁽¹⁾ in Direktivi (EU) 2016/1148 ⁽²⁾. Vendar bi bilo treba opredelitev posodobiti in jo oblikovati bolj tehnološko nevtrarno, da zajema nove tehnologije. Zato je primerno, da se namesto izraza „spletno mesto“ uporabi „spletni vmesnik“, kot je navedeno v Uredbi (EU) 2018/302 ⁽³⁾. ⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1). ⁽²⁾ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1). ⁽³⁾ Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60I, 2.3.2018, str. 1).	Spletne trge bi bilo treba opredeliti za namene Direktive 2011/83/EU na podoben način kot v Uredbi (EU) št. 524/2013 ⁽¹⁾. Vendar bi bilo treba opredelitev posodobiti in jo oblikovati bolj tehnološko nevtrarno, da zajema nove tehnologije. Zato je primerno, da se namesto izraza „spletno mesto“ uporabi „spletni vmesnik“, kot je navedeno v Uredbi (EU) 2018/302 ⁽²⁾. Storitve IT, ki jih zagotavlja spletni trg, lahko vključujejo obdelavo transakcij, zbiranje podatkov ali izdelovanje profilov uporabnikov. Spletne trgovine z aplikacijami, ki omogočajo digitalno distribucijo aplikacij tretjih strani ali programsko opremo, veljajo za vrsto spletnega trga. ⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1). ⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2018 o naslovitvi neupravičenega geografskega blokiranja in drugih oblik diskriminacije na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank na notranjem trgu ter o spremembi uredb (ES) št. 2006/2004 in (EU) 2017/2394 ter Direktive 2009/22/ES (UL L 60I, 2.3.2018, str. 1).

Obrazložitev

Člen 2(4) opredeljuje nekatere pomembne zahteve glede informacij na spletnem trgu in bi moral izrecno vključevati spletne trgovine z aplikacijami, kot je to v Uredbi (EU) št. 524/2013. Da bi odpravili tveganje, da se zaobide zahteva po razkrivanju meril za razvrstitev, bi bilo treba črtati sklice na Direktivo (EU) 2016/1148.

Predlog spremembe 7

Uvodna izjava 21 – spremenjeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Digitalne vsebine in digitalne storitve se pogosto dobavijo prek spleta na podlagi pogodb, pri katerih potrošnik ne plača kupnine, temveč trgovcu predloži osebne podatke. Za digitalne storitve je značilna stalna vključenost trgovca v obdobju trajanja pogodbe, da potrošniku omogoči uporabo storitev, na primer dostop do podatkov v digitalni obliki, njihovo ustvarjanje, obdelavo, shranjevanje ali izmenjavo. Primeri digitalnih storitev so pogodbe o naročniških razmerjih za uporabo vsebinskih portalov, shranjevanja v oblaku, spletne pošte, družbenih medijev in aplikacij v oblaku. Stalna vključenost ponudnika storitev upravičuje uporabo pravil o pravici do odstopa od pogodbe iz Direktive 2011/83/EU, ki potrošniku učinkovito omogočajo, da preizkusi storitev in se v 14-dnevnem obdobju po sklenitvi pogodbe odloči, ali jo obdrži. Nasprotno pa so za pogodbe za dobavo digitalne vsebine, ki se ne dostavi na otipljivem nosilcu podatkov, značilni enkratni ukrepi trgovca, da potrošniku dobavi določeno digitalno vsebino ali več vsebin, kot so določene glasbene ali video datoteke. Ta enkratna narava zagotavljanja digitalnih vsebin je podlaga za izvzem iz pravice do odstopa od pogodbe v skladu s členom 16(m) Direktive 2011/83/EU, v skladu s katero potrošnik izgubi pravico do odstopa od pogodbe, kadar se izvajanje pogodbe začne, kot velja pri prenosu ali pretočnem predvajanju določenih vsebin.	Digitalne vsebine in digitalne storitve se pogosto dobavijo prek spleta na podlagi pogodb, pri katerih potrošnik ne plača kupnine, temveč trgovcu predloži podatke. Za digitalne storitve je značilna stalna vključenost trgovca v obdobju trajanja pogodbe, da potrošniku omogoči uporabo storitev, na primer dostop do podatkov v digitalni obliki, njihovo ustvarjanje, obdelavo, shranjevanje ali izmenjavo. Primeri digitalnih storitev so pogodbe o naročniških razmerjih za uporabo vsebinskih portalov, shranjevanja v oblaku, spletne pošte, družbenih medijev in aplikacij v oblaku. Stalna vključenost ponudnika storitev upravičuje uporabo pravil o pravici do odstopa od pogodbe iz Direktive 2011/83/EU, ki potrošniku učinkovito omogočajo, da preizkusi storitev in se v 14-dnevnem obdobju po sklenitvi pogodbe odloči, ali jo obdrži. Nasprotno pa so za pogodbe za dobavo digitalne vsebine, ki se ne dostavi na otipljivem nosilcu podatkov, značilni enkratni ukrepi trgovca, da potrošniku dobavi določeno digitalno vsebino ali več vsebin, kot so določene glasbene ali video datoteke. Ta enkratna narava zagotavljanja digitalnih vsebin je podlaga za izvzem iz pravice do odstopa od pogodbe v skladu s členom 16(m) Direktive 2011/83/EU, v skladu s katero potrošnik izgubi pravico do odstopa od pogodbe, kadar se izvajanje pogodbe začne, kot velja pri prenosu ali pretočnem predvajanju določenih vsebin.

Obrazložitev

Področje uporabe direktive o pravicah potrošnikov, ki ga predlaga Evropska komisija, bi bilo treba razširiti, da bi vključevalo plačilo z neosebni podatki. Neosebni podatki, kot so nekateri strojno ustvarjeni podatki, postajajo vse pomembnejše blago.

Predlog spremembe 8

Uvodna izjava 26 – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Direktiva 2011/83/EU se ne bi smela uporabljati niti v primerih, ko trgovec zbira samo metapodatke, kot so naslov IP, zgodovina brskanja ali druge informacije, ki se zbirajo in prenašajo s piškotki, razen če to stanje pomeni sklenitev pogodbe v skladu z nacionalno zakonodajo . Prav tako se ne bi smela uporabljati v primerih, ko je potrošnik, ne da bi sklenil pogodbo s trgovcem, izpostavljen oglasnim sporočilom izključno z namenom pridobivanja dostopa do digitalnih vsebin ali digitalnih storitev. Vendar bi morale države članice ohraniti možnost, da razširijo uporabo pravil iz Direktive 2011/83/EU za te primere ali da drugače urejajo primere, ki so izključeni iz področja uporabe te direktive.	Direktiva 2011/83/EU bi se morala uporabljati tudi v primerih, ko trgovec zbira samo metapodatke, kot so naslov IP, zgodovina brskanja ali druge informacije, ki se zbirajo in prenašajo s piškotki. Prav tako bi se morala uporabljati v primerih, ko je potrošnik, ne da bi sklenil pogodbo s trgovcem, izpostavljen oglasnim sporočilom izključno z namenom pridobivanja dostopa do digitalnih vsebin ali digitalnih storitev. Vendar bi morale države članice ohraniti možnost, da z zakonodajo omejijo uporabo pravil iz Direktive 2011/83/EU za te primere, ki jih izrecno navedejo v zakonodajnem besedilu , ali da drugače urejajo primere, ki so izključeni iz področja uporabe te direktive.

Obrazložitev

Vzdržna raven varstva potrošnikov v digitalni dobi se lahko doseže s preusmeritvijo razmerja med pravilom in izjemo glede področja uporabe Direktive 2011/83/EU v primerih, ko trgovec uporablja metapodatke, ki jih je zbral s piškotki.

Predlog spremembe 9

Uvodna izjava 27 – doda se:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	Direktiva 2011/83/EU bi morala v prihodnosti zagotavljati tudi okvir za preverjanje odločitev, storitev in proizvodov, oblikovanih na podlagi algoritmov in umetne inteligence, za zaščito potrošnikov, zlasti kar zadeva možnost neupravičene diskriminacije, prikrajšanosti ali goljufije. V ta namen bi bilo treba razviti tudi mehanizme za pravno urejanje v primeru dvomljivega razvoja. Od ponudnikov digitalnih komunikacijskih sistemov velike gostote je treba zahtevati, da omogočijo preklap na druge sisteme brez izgube. Platforme za posredništvo, računovodstvo in primerjavo bi morale povečati preglednost svojih sistemov ocenjevanja, ponderiranja rezultatov, provizije in tržnega deleža, pa tudi povezav med portali in ekonomskih povezav. Potrošnike bi bilo treba bolje zavarovati pred ponarejanjem, zlorabo podatkov in osnovnimi tveganji. Platforme za vlaganje bi morale uporabnike transparentno obvestiti o tem, ali so njihove ponudbe zasebne ali komercialne.

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 10

Člen 1(1)(a) – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(1) člen 3 se spremeni: (a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim: „Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja določb za varstvo legitimnih interesov potrošnikov v zvezi z agresivnimi ali zavajajočimi tržnimi ali prodajnimi praksami v obliki nenaročenih obiskov trgovca na domu potrošnika ali komercialnimi izleti, ki jih trgovec organizira z namenom ali učinkom oglaševanja ali prodaje izdelkov potrošnikom, če so take določbe utemeljene zaradi javnega reda ali varstva zasebnosti.“;	(1) člen 3 se spremeni: (a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim: „Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja določb za varstvo legitimnih interesov potrošnikov v zvezi z agresivnimi ali zavajajočimi tržnimi ali prodajnimi praksami v obliki nenaročenih obiskov trgovca na domu potrošnika, vključno z nenaročenim oglaševanjem v obliki neželene elektronske pošte, ali komercialnimi izleti, ki jih trgovec organizira z namenom ali učinkom oglaševanja ali prodaje izdelkov potrošnikom, če so take določbe utemeljene zaradi javnega reda ali varstva zasebnosti ali podatkovne suverenosti potrošnika.“;

Predlog spremembe 11

Člen 1 – spremembe Direktive 2005/29/ES

Člen 1(2) – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(2) v odstavku 2 člena 6 se vstavi naslednja točka (c): „(c) vsako trženje izdelka kot enakega izdelku, ki se trži v več drugih državah članicah, pri čemer imata izdelek bistveno različno sestavo ali značilnosti.“;	(2) v odstavku 2 člena 6 se vstavi naslednja točka (c): „(c) vsako trženje izdelka kot enakega izdelku, ki se trži v več drugih državah članicah, pri čemer imata izdelek bistveno različno sestavo ali značilnosti: za namene člena 6(2)(c) se izdelek, ki se trži kot enak drugemu izdelku, obravnava kot enak, če se v vseh državah članicah trži v enaki embalaži in pod enako blagovno znamko.“

Obrazložitev

Vključitev tega pogoja je nujna zaradi pravne varnosti pri vprašanju, kaj so „enaki“ izdelki, in zaradi razlikovanja med „neenotno kakovostjo izdelkov“ ter „zajedavskim posnemanjem“, tj. ko je embalaža izdelkov enaka kot pri izdelkih konkurentov.

Predlog spremembe 12

Člen 1 – spremembe Direktive 2005/29/ES

Člen 1(4) – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
vstavi se naslednji člen 11a:	vstavi se naslednji člen 11a:
„Člen 11a	„Člen 11a
Pravna sredstva	Pravna sredstva
1. Poleg zahteve iz člena 11, da se zagotovijo ustrezna in učinkovita sredstva za uveljavitev skladnosti, države članice zagotovijo, da so potrošnikom, oškodovanim zaradi nepoštenih poslovnih praks, na voljo tudi pogodbeni in nepogodbena pravna sredstva, da se v skladu z njihovim nacionalnim pravom odpravijo vsi učinki nepoštenih poslovnih praks.	1. Poleg zahteve iz člena 11, da se zagotovijo ustrezna in učinkovita sredstva za uveljavitev skladnosti, države članice zagotovijo, da so potrošnikom, oškodovanim zaradi nepoštenih poslovnih praks, na voljo tudi ustrezna in neodvračilna pogodbeni in nepogodbena pravna sredstva, da se v skladu z njihovim nacionalnim pravom odpravijo vsi učinki nepoštenih poslovnih praks.
[...]	[...]

Obrazložitev

S podrobnejšo opredelitvijo pravnih sredstev kot pravočasnih in stroškovno učinkovitih bi zagotovili, da ne bodo zgolj na voljo, temveč bodo dejansko razpoložljiva pravočasno in bodo stroškovno učinkovita. Nesmiselno bi bilo, če bi bila takšna pravna sredstva v skladu z nacionalnim pravom zgolj na voljo, vendar jih ne bi bilo mogoče uporabiti stroškovno učinkovito in pravočasno. V teh primerih je potrošnik vedno šibkejša stranka. Glede na vire, ki jih imajo trgovci, bi se potrošniki lahko prestrašili uporabe tovrstnih pravnih sredstev, če bi bila sicer na voljo, vendar povezana s precejšnjimi stroški.

Predlog spremembe 13

Člen 1 – doda se nova alineja:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(7) <i>Poslovna praksa šteje za agresivno, če lahko v konkretnem primeru, ob upoštevanju vseh dejanskih okoliščin, na potrošnikovo svobodo odločanja ali svobodo upravljanja s proizvodom vplivajo nadlegovanje, tudi v digitalni obliki, prisila, tudi fizična prisila, ali neprimerno vmešavanje, tudi v digitalni obliki, in če je potrošnik dejansko ali verjetno materialno prizadet in bo zato verjetno sprejel poslovno odločitev, ki je drugače ne bi sprejel.</i>

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 14

Člen 2(4)(a) – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
„Člen 6a Dodatne obveznosti glede informacij za pogodbe, sklenjene na spletnih trgih Preden se potrošnik zaveže s pogodbo, sklenjeno na daljavo, ali kakršno koli drugo podobno ponudbo na spletnem trgu, slednji zagotovi tudi naslednje informacije: (a) glavne parametre, ki določajo razvrstitev ponudb, predstavljenih potrošniku kot rezultat njegove iskalne poizvedbe na spletnem trgu;	„Člen 6a Dodatne obveznosti glede informacij za pogodbe, sklenjene na spletnih trgih Preden se potrošnik zaveže s pogodbo, sklenjeno na daljavo, ali kakršno koli drugo podobno ponudbo na spletnem trgu, slednji zagotovi tudi naslednje informacije: (a) glavne parametre, ki določajo razvrstitev ponudb, predstavljenih potrošniku kot rezultat njegove iskalne poizvedbe na spletnem trgu in razloge za posebno težo teh glavnih parametrov v primerjavi z drugimi parametri;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 15

Člen 2(7)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim: „3. Pri prodajnih pogodbah lahko trgovec plačilo zadrži, dokler ne prevzame vrnjenega blaga, razen če ponudi, da bo vrnjeno blago prevzel sam.“;	

Obrazložitev

Pravica do odstopa od pogodbe je temeljna potrošniška pravica v spletnem trgovanju in pri drugih oblikah prodaje na daljavo. Sedanji predpisi o pravici do odstopa so pravični in uravnoteženi. Ohraniti bi bilo treba tudi pravila o načinu vračanja plačila.

Predlog spremembe 16

Člen 2 – doda se nova alineja:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	če elektronsko sklenjena pogodba od potrošnika zahteva plačilo ali posredovanje podatkov, mora trgovec potrošnika tik pred posredovanjem naročila jasno seznanimi s pogoji iz člena 6(1)(a), (e), (o) in (p).

Obrazložitev

Potrošnik mora biti pred sklenitvijo pogodbe jasno seznanjen s tem, ali se podatki, ki jih daje, obdelujejo v komercialne namene.

Predlog spremembe 17

Člen 2 – doda se nova alineja:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<i>vstavi se naslednji člen 6(c): Trгоvec opusti obdelavo podatkov, ki jih je posredoval potrošnik, za čas trajanja obdobja preklica, če njihovo obdelovanje ni nujno za izpolnjevanje pogodbe;</i>

Obrazložitev

Podjetja ne morejo več dobiti nazaj podatkov, ki so jih posredovala tretjim stranem. Zanje bi morala veljati obveznost, da osebnih podatkov, ki so jih posredovali potrošniki, 14 dni po sklenitvi pogodbe ne pošljejo naprej tretjim stranem in da jih v primeru dejanske izjave o preklicu izbrišejo.

Predlog spremembe 18

Člen 2 – spremembe Direktive 2011/83/EU

Člen 2(9)(3) se črta:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(9) člen 16 se spremeni: (a) točka (a) se nadomesti z naslednjim: „(a) pogodbe o opravljanju storitev po celotni izvedbi storitve, če se je izvajanje začelo z izrecnim predhodnim soglasjem potrošnika;“; (2) točka (m) se nadomesti z naslednjim: „(m) pogodbe o dobavi digitalne vsebine, ki se ne dobavi na otipljivem nosilcu podatkov, če se je izvajanje začelo in, če pogodba potrošnika zavezuje k plačilu, če je potrošnik podal predhodno izrecno soglasje za začetek izvajanja v odstopnem roku in privolil, da s tem izgubi pravico do odstopa od pogodbe;“; (3) doda se naslednja točka: „(n) dobavo blaga, ki ga je potrošnik v odstopnem roku uporabil bolj, kot je nujno potrebno za ugotavljanje njegove narave, značilnosti in delovanja.“;	(9) člen 16 se spremeni: (a) točka (a) se nadomesti z naslednjim: „(a) pogodbe o opravljanju storitev po celotni izvedbi storitve, če se je izvajanje začelo z izrecnim predhodnim soglasjem potrošnika;“; (2) točka (m) se nadomesti z naslednjim: „(m) pogodbe o dobavi digitalne vsebine, ki se ne dobavi na otipljivem nosilcu podatkov, če se je izvajanje začelo in, če pogodba potrošnika zavezuje k plačilu, če je potrošnik podal predhodno izrecno soglasje za začetek izvajanja v odstopnem roku in privolil, da s tem izgubi pravico do odstopa od pogodbe;“;

Obrazložitev

Nobenih utemeljenih dokazov ni, da do takšnih zlorab prihaja v velikem obsegu, zato ta sprememba direktive o pravicah potrošnikov ni upravičena. Pravica do vračila izdelka, kupljenega na spletu, je ena najpomembnejših pravic potrošnikov in je nikakor ne bi smeli oslabiti.

Predlog spremembe 19

Člen 3 – spremembe Direktive 93/13/EGS

Člen 3 – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Direktiva 93/13/EGS se spremeni:	Direktiva 93/13/EGS se spremeni:
vstavi se naslednji člen 8b:	vstavi se naslednji člen 8b:
„Člen 8b	„Člen 8b
[...]	[...]
4. Države članice zagotovijo, da kazni za močno razširjene kršitve in močno razširjene kršitve z razsežnostjo Unije v smislu Uredbe (EU) 2017/2934 vključujejo možnost naložitve globe, katere najvišji znesek znaša najmanj 4 % letnega prometa trgovca v zadevni državi članici ali državah članicah.	4. Države članice zagotovijo, da kazni za močno razširjene kršitve in močno razširjene kršitve z razsežnostjo Unije v smislu Uredbe (EU) 2017/2934 vključujejo možnost naložitve globe, katere najvišji znesek znaša najmanj 8 % povprečnega prometa, ki ga je trgovec ustvaril v preteklih treh finančnih letih v zadevni državi članici ali državah članicah.

Obrazložitev

Ni jasno, za katero leto se izračuna promet, zato se predlaga, da se najnižji znesek globe poveča na 8 % povprečnega prometa, ki ga trgovec ustvari v preteklih treh finančnih letih v zadevni državi članici ali državah članicah.

Predlog spremembe 20

Člen 4 – spremembe Direktive 98/6/ES

Člen 4 – spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Direktiva 98/6/ES se spremeni:	Direktiva 98/6/ES se spremeni:
člen 8 se nadomesti z naslednjim:	člen 8 se nadomesti z naslednjim:
„Člen 8	„Člen 8
[...]	[...]

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. Države članice zagotovijo, da kazni za močno razširjene kršitve in močno razširjene kršitve z razsežnostjo Unije v smislu Uredbe (EU) 2017/2934 vključujejo možnost naložitve globe, katere najvišji znesek znaša najmanj 4 % letnega prometa trgovca v zadevni državi članici ali državah članicah.	4. Države članice zagotovijo, da kazni za močno razširjene kršitve in močno razširjene kršitve z razsežnostjo Unije v smislu Uredbe (EU) 2017/2934 vključujejo možnost naložitve globe, katere najvišji znesek znaša najmanj 8 % povprečnega prometa, ki ga je trgovec ustvaril v preteklih treh finančnih letih v zadevni državi članici ali državah članicah.

Obrazložitev

Enaka obrazložitev kot pri predlogu spremembe člena 3 Direktive 93/13/ES

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

1. podpira objavo dolgo pričakovanega predloga za določitev minimalnega okvira mehanizmov kolektivnih pravnih sredstev v vseh državah članicah, ki bi veljal za celotno EU in bi potrošnikom dejansko omogočil, da v primeru množičnega oškodovanja pridobijo nadomestilo. Okvir naj bi poleg tega zapolnil sedanjo vrzel pri uveljavljanju pravic potrošnikov v EU. Predlog se sicer obravnava le kot prvi korak v pravo smer, saj vsebuje vrsto pomanjkljivosti;
2. podpira široko področje uporabe predloga, da bo imel dejanske učinke na področjih, na katerih prihaja do množičnih oškodovanj, tako da bo zajel vse prakse, ki so škodljive za potrošnike in širše za državljane;
3. priznava, da je predlog Evropske komisije v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti;
4. izraža obžalovanje, da so v področje uporabe sedanjega predloga o določitvi minimalnega okvira mehanizmov kolektivnih pravnih sredstev v vseh državah članicah, ki bi veljal za celotno EU, zajeti le potrošniški spori;
5. priporoča, da se mehanizmi kolektivnih pravnih sredstev razširijo in se vanje vključijo drugi primeri množičnih oškodovanj, vključno s primeri množične okoljske škode, škode, povzročene javnim dobrinam, ter škode, nastale zaradi kršitve zdravstvenih in varnostnih predpisov ali pravic delojemalcev, da se vsem državljanom zagotovi lažji dostop do pravnega varstva;
6. zato poziva Evropsko komisijo, naj preuči, kako razširiti ukrepe pomoči na ta področja, ter naj razširi področje uporabe predloga za kolektivna pravna sredstva tako, da bo vključeval vse oblike škode, ki nastane zaradi kršitve temeljnih pravic, ki jih zagotavlja pravo EU;
7. spodbuja alternativno reševanje sporov, saj stranem omogoča pogajanja in pogosto tudi rešitev spora. Še pred začetkom sodnega postopka bi bilo treba spodbujati v konsenz usmerjena pogajanja in mediacijo med kvalificiranimi subjekti in potencialnimi toženimi strankami. Za alternativno reševanje sporov, tj. pogajanja in/ali mediacija, bi se bilo treba zavzeti, kadar koli je mogoče, da se doseže obsežna in mirna poravnava, preden se začne dolgotrajen in drag postopek kolektivne tožbe;
8. opozarja, da direktiva predvideva le minimalno uskladitev, ki ne izključuje veljavnih boljših ali strožjih nacionalnih pravil v okviru uvedenih sistemov kolektivnih pravnih sredstev. Tako imajo lahko države članice višje standarde in ohranijo ali uvedejo druge postopke na nacionalni ravni;
9. nasprotuje temu, da bi države članice lahko odstopale od pravil v primeru, da je kvantitativna opredelitev škode zapletena. To bi pomenilo, da morajo potrošniki v teh primerih ukrepati posamično – torej iskati drago pravno in tehnično pomoč. Za posamezne potrošnike bi to lahko bila nepremagljiva ovira;

10. priporoča, naj se v primeru, da je kvalificirani subjekt zaprosil za ugotovitveno odločbo, ne zahteva pooblastila posameznih potrošnikov;
11. opozarja, da imajo organizacije potrošnikov, ki so lahko imenovane za kvalificirane subjekte, morebiti omejene finančne zmogljivosti. To zlasti velja za organizacije v manjših državah članicah. Pomanjkanje finančnih sredstev ne bi smelo preprečiti, da bi bile organizacije imenovane za kvalificirane subjekte;
12. izrecno podpira posodobitev in boljše izvrševanje pravil EU o varstvu potrošnikov;
13. pozdravlja zahteve, predvidene v direktivi o pravicah potrošnikov, glede preglednosti pogodb, sklenjenih na spletnih trgih, in priporoča vključitev posledic in pravnih sredstev, če trgovci zahtev ne izpolnijo;
14. meni, da je pomembno – poleg pravice do nadomestila in odpovedi pogodbe – predvideti nadaljnja pravna sredstva, kot je pravica zahtevati določene storitve ali pravica do vračila. Priporoča tudi jasno opredelitev pravnih sredstev in določitev njihovih možnih posledic;
15. meni, da mora Komisija zagotoviti, da države članice pravnih sredstev ne bodo dale zgolj na voljo, temveč bodo to storile pravočasno in na stroškovno učinkovit način;
16. meni, da je pravica do odstopa pomembna pravica potrošnikov, ki je ne bi smeli oslabiti, saj ni utemeljenih dokazov za zlorabe;
17. podpira pristop Komisije, da za močno razširjene kršitve uvede kazni, ki temeljijo na prometu trgovca;
18. vendar meni, da minimalni znesek 4 % letnega prometa trgovca za močno razširjene kršitve nima dovolj odvračilnega učinka;
19. zato se predlaga, da se najnižji znesek globe poveča na 8 % povprečnega prometa, ki ga trgovec ustvari v preteklih treh finančnih letih v zadevni državi članici ali državah članicah.
20. izraža obžalovanje, da v predlogu ni pravil o odgovornosti spletnih trgov. Operaterji spletnih platform bi morali prevzeti odgovornost v primerih, ko potrošnika ne obvestijo, da blago ali storitve dejansko dobavlja tretja stran, ali ko ne odstranijo zavajajočih informacij, ki jih razširja dobavitelj in o katerih so bili obveščeni;
21. izraža obžalovanje, da ni pravil o boljših in bolj preglednih sistemih povratnih informacij in ocen potrošnikov.

V Bruslju, 10. oktobra 2018

Predsednik
Evropskega odbora regij
Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL